

## НАПРОПАМЯТЬ

Цей переклад зроблено на памятку висвячення Максима Чарлеса Хаврюка, першого Українця на священника Англіканської Церкви в Канаді, Високоповажоним Вільямом Рейдом Кларком, Епископом Ніагарським в церкві Св. Івана в Торонто, в провінції Онтарій, за ректоровання канона Ф. Ч. Пайпера.  
Божого року 1924, Травня 13-го.

Thanks  
are due to the syndics of the Cambridge University  
Press, publishers of the Canadian Prayer Book, who  
have kindly permitted this translation to be published.

## ВІДПРАВА

### УТРЕНІ

на кожний день за цілий рік

Як починається УТРЕНЯ, священик має голосно відчитати один або більше слідуючих уривків із Святого Письма. Опісля же має відправити те, що написано далі за цими уривками.

Коли ж безбожник навернеться від безбожності своєї, що її кой, та чинить суд і правду, то він навертас свою душу до життя. *Езек. 18, 27.*

Знаю бо беззаконня мої, і гріх мій все переді мною. *Псал. 51, 3.*

Відверни лице твоє від гріхів моїх, і даруй всі беззаконня мої. *Псал. 51, 9.*

Жертва Богу — дух сокрушений; серця сокрушеного і смиренного ти не відкидаеш, Боже. *Псал. 51, 17.*

Роздираєте серця ваші, а не одежду, і наверніться до Господа, Бога вашого, він бо благий і милосерден, довготерпеливий і многомилостивий та й уболіває над нещастям. *Йоіл. 2, 13.*

А в Господа, Бога нашого, милосердя і прощення. Ми бо ворохобились проти нього: і не слухали голосу Господа, Бога нашого, щоб жити по його закону, що його дав нам через слуг своїх, пророків. *Даниїл 9, 9, 10.*

## *Відправа*

Караї же мене, Господи, та не без міри, не в гніві твоюму, щоб не обернув мене в ніщо. *Єрем. 10, 24; Псал. 6, 1.*

Уставши, піду до батька моого й скажу йому: Отче, согрішив я на небо й перед тобою, і вже не достойн зватись сином твоїм. *Лука 15, 18, 19.*

І не входи в суд із слугою твоїм, Господи, бо ніхто з живих не оправдався перед тобою. *Псал. 143, 2.*

Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, й нема правди в нас: коли визнаємо гріхи наші, то він вірний і праведний, щоб простив нам гріхи і очистив нас од всякої неправди. *I. соб. посл. Йоана 1, 8, 9.*

Господь — у храму свому святому; нехай вся земля мовчить перед ним. *Аввак. 2, 20.*

Поклонітесь Господеві в пишній святині його, сповнившись страхом перед ним, уся земле. *Псал. 96, 9.*

Шукайте Господа, докіль можна знайти його, кличте його, коли до вас близько: нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої, та нехай обернеться до Господа, а він помилує його; і до Бога нашого, бо він на ласку пребагатий. *Ісаїя 55, 6, 7.*

Так бо говорить високий, величний, вічно живущий, Святий на Імя: Я живу на висотах і в святирині, та й з тими, в кого дух сокрушен. *Ісаїя 57, 15.*

*Вислови, котрих можна вживати перед одним або й більше з попередніх уривків.*

## *Відправа*

**ПРИХІД.** Покайтесь; наближалось бо царство небесне. *Матт. 3, 2.*

**РІЗДВО.** Не бійтесь, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям: Бо народився вам сьогодні Спас, що есть Христос Господь, у городі Давидовому. *Лука 2, 10, 11.*

**ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ.** Всі ми блукали, як вівці, кожен ходив своєю дорогою, — провини ж усіх нас поклав Господь на його одного. *Ісаїя 53, 6.*

**ВЕЛИКДЕНЬ.** Встав Господь справді. *Лука 24, 34.*

Богу ж дяка, що дав нам побіду через Господа нашого Ісуся Христа. *I. Посл. Корінти. 15, 57.*

**ВОЗНЕСІННЯ.** Маючи ж Архиєрея великого, що пройшов небеса, Ісуся, Сина Божого, приступаймо ж із вірою до престола благодаті, щоб прийняти милость та знайти благодать на поміч завчасу. *Посл. до Жидів 4, 14, 16.*

**СВЯТА НЕДІЛЯ.** І буде останнього дня, говорити Господь, виллю Я Духа моого на всяке тіло. *Діяння 2, 17.*

І приймете силу, як зійде Святий Дух на вас; і будете мені свідками в Єрусалимі й у всій Юдеї і Самарії, і до краю землі. *Діяння 1, 8.*

**УЛЮБЛЕНІ** браття і сестри, — Святе Письмо в богатирох місцях домагається від нас, щоб ми призналися і висповідались з усіх наших гріхів і немочів і щоб ми не обменшували та не закривали їх перед лицем Всемогутнього Бога, нашого небесного Отця; а щоб сповідались від щирого, сми-

## *Відправа*

ренноого, покаянного і слухняного серця; з бажанням дістати прощення з безмірної добrosti й милосердя його. I, хоча ми кожного часу в покорі повинні визнавати гріхи свої перед Богом, однак ще більше повинні ми робити це тоді, коли зберемося в громаду, щоб віддати йому подяку за превеликі добродійства, що ми одержали з рук його; щоб скласти йому предостойну хвалу; щоб послухати святого Слова його, та просити від нього того, чого нам необхідне й доконечне треба для нашого тіла й нашої душі. Тим то молю і благаю всіх вас, що тут зібралися, вдаймося разом ширим серцем і смиренними голосами до престола небесної благодаті, промовляючи за мною:

*Уся громада, за проводом Священика, проговорює Загальну Сповідь.*

Всемогутній і вселаскавий Отче, ми заблудилися, і, покинувши твої стежки, пішли манівцями, як пропаща отара. Багато разів ходили ми за вказівками й хотіннями власних наших сердець. Ми зневажили святі Заповіді Твої і занедбали діла, котрі повинні були зробити; й нема в нас сили; Але Ти, Господи, май милосердя над нами, негідними злочинцями. Пожалуй, Господи, тих, що каються в провинах своїх. Напути тих, що покаялись, задля обітниць твоїх, проголосивших усім народам у Христі Ісусі Господі нашім. Дай же, вселаскавий Отче, задля заслуг його, щоб ми відтепер змогли жити побожним, справедливим і тверезим життям на славу святому Імені Твоєму. Амінь.

## *Відправа*

*Відпущення або Прощення гріхів проголошує сам Священик, стоячи: всі люде стоять навколошки.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче Господа нашого Ісуса Христа, що не бажаєш смерти грішника, а волик, щоб він відвернувся від своїх немочів і, жив; і дав єси власті і заповідь слугам своїм проголошувати і звіщати Розгрішення і Відпущення гріхів людям твоїм. Ти прощаєш і милуєш кожного, хто від серця кається і непохитно вірує в Євангелію твою святу. Тим то благаємо тебе, щоб дав нам шире каєття і Духа твого Святого, щоб ми чинили угодні тобі діла, і щоб відтепер усе наше життя проводили ми в чистоті та святости; і щоб остаточно змогли ми ввійти у вічну радість твою, у Христі Ісусі Господі нашім.

*Люде відповідають тут і при кінці кожної молитви:*

Амінь.

*Тоді Священик, приклонивши коліна, голосно говорить Молитву Господню: люде також, приклонивши коліна, повторяють голосно за ним, тепер і завжди, коли говориться Молитву Господню під час богослуження.*

**ОТЧЕ** наш, що єси на небі, Нехай святиться Ім'я твое, Нехай прийде царство твое, Нехай діється воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і даруй нам прорви наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не віпровадь нас у спокусу, а визволь нас від лука-

## *Відправа*

вого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. Амінь.

*Тоді тако промовляє,*  
Відкрий, Господи, уста наші.

*Відповідь.* А уста наші покажуть хвалу твою.

**СВЯЩЕНІК.** Прийди, Боже, спасти нас.

*Відповідь.* Прийди, Господи, помогти нам.

*Тоді усі встають, а Священик говорить,*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові:  
*Відповідь.* Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

**СВЯЩЕНІК.** Прославте Господа.

**ВІДПОВІДЬ.** Нехай славиться Ім'я Господнє.

*Тоді відчitують або відспiнюють слiдуючу Псалому; тiльки не на Рiздво, Велику П'ятницю, Великден, Вознесiння i Святу Недiлю, бо на тi днi є iнши пiснi, а знайдете iх з Молебнями, призначеними на тi днi. Девяtnацятого дня кoжного мiсяця треба опустити цю Псалому.*

**ПРИЙДІТЬ,**  
У РАДОСТИ ЗАСПІВАЙМО ГОСПОДЕВІ.  
*Псал. 95.*

**ПРИЙДІТЬ,** у радості заспіваймо Господеві, з покликом звеселімось перед склепу спасення нашого!

## *Відправа*

Підем на зустрiч йому з хвалою, явимо радiсть перед ним у псальмах!

Бо Господь Бог великий, і великий цар над всіма богами.

В руці його всі глибинi землi, його ж і гори високi.

І море його; вiн сотворив його; й сушу руки його соотворили.

Прийдiть, поклонiмся йому побожно, приклонiм колiна нашi перед Господом, що сiтворив нас!

Бо вiн Бог наш, а ми нарiд пасовиська його, і стадо руки його.

Ой, коли б ви сьогоднi, як почуетe голос його, та не стали твердi серцем: як у по-встанию i як у день спокуси в пустинi.

Як батьки вашi спокушували, пробували мене, хоч твориво мое бачили.

Сорок рокiв був рiд той огидою для мене, i я сказав: вони нарiд, що блукає серцем, i не пiзнали вони дорiг моїх.

Так що я поклявся в гнiвi моїм, що не увiйтi їм в упокiй мiй!

*Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові:*  
*Відповідь.* Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Тодi слiдують Псалими за вказаним ладом. При кiнцi ж кoжної Псалими цiлий рiк, а також при кiнцi: БЛАГО-СЛОВIТЬ ГОСПОДА ВСI ДiЛА, БЛАГОСЛОВЕН ГОСПОДЬ БОГ IЗ-РАЙЛiВ; ВЕЛИЧАЙ, ДУШЕ МОЯ, ТА, НИЙНI ВIДПУСКАЄШ СЛУГУ ТВОГО, — повторюється,*

**СЛАВА** Отцю, і Сину, і Святому Духові;

## *Bідправа*

**ВІДПОВІДЬ.** Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: На віки вічні. Амінь.

*Тоді читати виразно й голосно першу Науку, взяту із Старого Завіту, як зазначено в Календарі: хіба, що будуть інші приписані Науки на той день. Хто читає Науку, має стояти, обернувшись так, щоб усі люди в церкві могли його чути.*

**УВАГА:** *Хто читає Науку, має вперед сказати: Тут зачинається . . . Голова, або Вірш із . . . Голови з такої то Книги: А після коженої науки, — тут кінчиться перша чи друга Наука. Після першої Науки читати або співати молитву св. Амбросія, **ТЕБЕ БОГА ХВАЛИМ**, щодня, цілий рік.*

## **ТЕБЕ БОГА ХВАЛИМ.**

**ТЕБЕ** Бога хвалим, тебе Господа визнаємо.

Тебе предвічного Отця вся земля величає.

До тебе всі ангели голосно визивають: небеса і всі небесні сили.

Тобі Херувими й Серафими безнастанними голосами визивають:

Свят, Свят, Свят, Господь Бог Саваоф; Небеса і земля повні величії слави твоєї.

Тебе хвалить преславний апостольський Лик.

Тебе хвалить достойне Товариство Пророків.

Тебе хвалить пресвітле військо Мучеників.

## *Bідправа*

Тебе по всій землі визнає Свята Церква; Отця недосяжної величині;

Твого великого, правдивого й однорідного Сина;

Рівно ж і Святого Духа, Утішителя.

*ТИ* еси цар слави: Христе.

Ти еси предвічний Син: від Отця.

Як постановив еси визволити людину: ти не погордив утроби Діви.

Як же переміг еси смертне жало: ти від чинив царство небесне для всіх вірних.

Ти сів праворуч у Бога у батьківській славі.

Віруємо, що прийдеш: і будеш нам Судією.

Тим молимо тебе, поможи слугам твоїм, що відкупив еси їх безцінною кровю твоєю.

Дай Ім приступити до святих у вічній славі.

**СПЛАСИ** людей твоїх, Господи; і благослові насліддя твоє.

Управляй ними і піднеси їх навіки.

По всі дні величаемо тебе;

І хвалимо Ім'я твое; на вічні віки.

Поможи нам, Господи, сьогодні зберегтися від гріха.

Змилуйся над нами, Господи, помилуй нас.

Нехай буде милосердя твое, Господи, над нами; як ми покладаємося на тебе.

На тебе, Господи, я покладався; не дай сорому прийняття мені ніколи.

## *Або о цю пісню:*

**БЛАГОСЛОВІТЬ ГОСПОДА ВСІ ДІЛА.**

**БЛАГОСЛОВІТЬ** Господа, всі діла Господні: хваліть його й величайте його навіки.

## *Bідправа*

Благословіть Господа, всі ангели Господні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, небеса: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, води, що над небесами: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, всі Господні сили: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, сонце і місяць: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, небесні зорі: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, дощі й роси: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, вітри Божі: хваліть і величайте його навіки.

Благословіть Господа, вогонь і спека: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, літо й зима: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, роси й інєй: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, мороз і студінь: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, леди і сніги: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, ночі і дні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, світло й темрява: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, блискавиці й хмари: хваліть його і величайте його навіки.

Нехай благословить Господа земля: нехай хваліть його і величайте його навіки.

## *Bідправа*

Благословіть Господа, гори й верховини: хваліть його і величайте його навіки.

Благослові Господа, вся зелень на землі: хвали його і левичай його навіки.

Благословіть Господа, жерела водні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, моря й ріки: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, кити, і все, що ворується в водах: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, птахи в повітрі: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, всі звірі і скоти: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, людські діти: хваліть його і величайте його навіки.

Нехай благословить Господа Ізраїль: нехай хвалити його і величай його навіки.

Благославіть Господа, священики Господні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, ви, слуги Господні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, ви, духи і душі праведників: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, ви, святі й серцем смиренні люди: хваліть його і величайте його навіки.

Ананіє, Азаріє, і Мисайлє, благословіть Господа: хваліть його і величайте його навіки.

## *Bідправа*

**СЛАВА** Отцю, і Сину, і Святому Духові;  
Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

**Завважте, що слова ХВАЛИТЬ ЙОГО  
І ВЕЛИЧАЙТЕ ЙОГО НАВІКИ,**  
можна співати при кінці кожного вислову, або, після кожної збірки висловів, як хто хоче.

Тоді читають другу Науку, взяту з Нового Завіту. Після цього ж треба відчитати або відспівати Гимн, хіба, що такий гимн міститься в Науці, призначений на той день, або призначений в Євангелії на день Святого Йоана Хрестителя.

**БЛАГОСЛОВЕН ГОСПОДЬ.**

*Св. Лука 1, 68.*

**БЛАГОСЛОВЕН** Господь Бог Ізраїлів, що відвідав і врятував народ свій;

І підняв ріг спасення нам у дому Давида, слуги свого (як промовляв устами святих від віку пророків своїх), спасення від ворогів наших і з руків всіх ненавидників наших,

щоб зробити лицу отцям нашим, і спогадати завіт свій святий,

клятъбу, що него клявся перед Авраамом, отцем нашим: та що дасть нам без страху, з рук ворогів наших визволившись, служити йому в святости праведності перед ним, по всі дні життя нашого.

А ти, дитино, пророком Вишнього зватимешся: ходитимеш перед лицем Господнім, прокладати дороги його;

## *Bідправа*

щоб давати знання спасення народові його в оставленню гріхів їх;

по благій милості Бога нашого, в котрій відвідав нас розсвіток з високости;

щоб засити сидячим у темряві і сутінках смертних, щоб направити ноти наші на дорогу впокою.

**СЛАВА** Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Або ою Псалму:*

**ВОСКЛИКНІТЬ ГОСПОДЕВІ.**

*Псал. 100.*

**Восклиknіть** Господеві, всі краї: служіть Господеві з радостю, прийдіть перед лице його з піснями!

Знайте, що він Господь Бог! Це він соотворив нас, а не ми самі себе; ми народ його і отара полонин його.

Ввіходьте у ворота його з хвалою, у двори його з піснями похвальними: Вдячними будьте йому, і прославляйте Ім'я його.

Благий бо Господь, милість його вічна і правда його пробуває від роду в рід.

**СЛАВА** Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на вічні віки. Амінь.

*Тоді треба промовити або відспівати  
Апостольське, або, Святого Атанасія  
ВІРУЮ. Священик і люде стоячи:*

*ВІРУЮ* в Бога Отця Всемогутнього,  
Творця неба й землі:

*Молитовник*

*17*

*2*

## *Bідправа*

І в Ісуса Христа однорідного Сина його,  
Господа нашого,

Котрый почався від Святого Духа, Народився від Діви Марії,

Страждав за Понтія Пилата, Був розіп'ятий, умер, і був похований: Зийшов до пекла; Третього дня воскрес із мертвих; Вознісся на небо, І сидить праворуч в Бога Отця Всемогутнього; Ізвідти прийде судити живих і мертвих.

Вірую в Святого Духа; В Святу Соборну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення гріхів, Воскресення мертвих, І життя вічне. Амінь.

*Затямте, що слова в Символі Вірп  
ЗІЙШОВ ДО ПЕКЛА як слова того  
 самого значіння, що ВСТУПИВ ДО  
ТОГО МІСЦЯ, ДЕ ПОМЕРШІ ДУШІ.  
А після ВІРУЮ, приклонивши коліна,  
відправляти оці молитви: вперед Свя-  
щенник голосно промовляє:*

Господь з вами.

*Відповідь.* І з духом твоїм.

*Священик.* Помолімся.

Господи, помилуй нас.

Христе, помилуй нас.

Господи, помилуй нас.

*Тоді Священик, клір і люде голосно  
проказують Молитву Господню:*

*ОТЧЕ* наш, що еси на небі, Нехай святиться Ім'я твое, Нехай прийде царство твое, Нехай діється воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насумний дай нам сьогодні, і даруй нам провини наші, як і

## *Bідправа*

ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впровадь нас у спокусу, а визвол'я нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. Амінь.

*Тоді Священик, стоячи, промовляє:*

Прояви, Господи, милість твою на нас.

*Відповідь.* І даруй нам спасення твое.

*Священик.* Спаси Короля, Господи.

*Відповідь.* І вислухай нас ласково, коли кличемо до тебе.

*Священик.* Зюдягни священиків твоїх в правду.

*Відповідь.* І звесели вибраних людей твоїх.

*Священик.* Спаси народ твої, Господи.

*Відповідь.* І благослови наслідня твое.

*Священик.* В часі нашім мир подай, Господи.

*Відповідь.* Бо нема нікого, хто б боровся за нас, окрім тебе єдиного, Господи.

*Священик.* Боже, очисти серця наші.

*Відповідь.* І не відімми нам твого Святого Духа.

*Тоді наступають три Молебні: Перший, ще той, що призначений на час Причасттї: Другий за Мир; Третій за благодать, аби добре жити. А останніх два Молебні не треба опускати, але відправляти їх щодня на Утрені, цілий рік, як годиться, на колінах.*

*Другий Молебень за Мир.*

*БОЖЕ*, творче мира, що любиш злагоду, в пізнанні тебе маємо вічне життя наше,

а в служенню тобі маємо повну волю: Борони нас, смиренних слуг твоїх від ворожих нападів, щоб ми, упевнившись на твою оборону, не настрашились ніяких напасників; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Третій Молебень за Благодать.*

**ГОСПОДИ,** Отче наш небесний, Всемогутній і віковічний Боже, що допровадив нас щасливо аж до цього ранку: Борони нас сьогодні твоєю могутньою силою, і не дай нам впасти у який-небудь гріх, або в яку небезпеку, але дай, щоб кожний наш вчинок відбувся за твоїм проводом за твоєю волею, щоб ми завжди творили правду перед лицем твоїм; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Тут можна відспівати пісно або гимн. Тоді треба тут відчитати отсі молитви, хіба що береться Єктенію.*  
*Молитва за Найяскішого Короля.*

**ГОСПОДИ,** Отче наш небесний, високий і могутній, Царю над царями, Пане над панаміє, єдиний Володарю над князями, що з престола твого бачиш усіх жильців землі: З глибини сердець наших благаємо тебе, спогляянь прихильно на нашого всесласкавого Володаря, Пана Короля Юрія і обдаруй його благодаттю Святого Духа, щоб він завжди корився твоїй волі й ходив твоїми стежками; дай йому в здоровлю та гаразді довго прожити; додай йому сили, щоб він міг розбити й подужати всіх ворогів своїх, а після цього життя, щоб прий-

шов до вічної радості і щастя в Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Молитва за Королівську Ріднію.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, кернице всього добра, смиренно молимо тебе, благослови ласкаву Королеву нашу Марію, Едварда, Князя Валі і всю Королівську Ріднію. Сповни їх Духом твоїм Святым, збагати їх ласкою твосю небесною; наділи їх всяким щастям; і допровадь їх до вічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Молитва за Головного Губернатора Домінії Канади та за Губернаторів-Поручників на провінціях.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і вселаскавий Господи, благаємо тебе, стань до помочі Головному Губернаторові цеї Домінії і Губернаторові-Поручникові цеї Провінції. Помагай їм, молимо тебе, ходити перед тобою в правді і справедливості і вживати всоєї влади на славу твою і на добро нашому народові; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Замість цих молитов за Найяскішого Короля, Королівську Ріднію та Губернаторів і Парламент, можна читати ою молитву:*

**ГОСПОДИ,** Всемогутній Боже, що володіш народами землі, смиренно молимо тебе, зглянься ласкаво на нашого Володаря Короля Юрія, щоб він у всьому ходив за твоїм проводом, під захистом твоєї сили. Іще молимо тебе, благослови ласкаву нашу Королеву Марію, Едварда Князя Валі і

## *Bідправа*

всю Королівську ріднію. Обдаруй мудрістю Головного Губернатора цеї Домінії, його Поручників на Провінціях, Законодавців Імперії і всіх поставлених старшувати над нами, щоб за старанням своїм змогли вони укладати всякі постанови на найліпших і найпевніших основах, щоб мир і щастя, правда та справедливість, віра та побожність установились між нами з роду в рід; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### *Молитва за Духовників та Людей.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, давче всіх дарів духовних: Зішли на Епіскопів і Священиків наших, і на всю Громаду, віддану під Їхню опіку, ласку животворчого твоєго Духа: І щоб вони могли поправді вгодити тобі, зливай на них безнастанні роси благословення. Даруй це, Господи, задля вшанування Заступника й Посередника нашого, Ісуса Христа. Амінь.

*Тоді можна відчитати котрунебудь з принараджінних молитов або Дякування, або яку іншу молитву, одобрену Ординарієм, закінчути завжди молитвою Йоана Золотоустого і* **БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА НАШОГО і т. д.; а перед кожною такою молитвою можна зкасати ПОМОЛІМСЯ ЗА.**

*Молебень або молитва* завсіх людей; її вживався тоді, коли не береться Єктеній.

**БОЖЕ,** Творче і Вседержителю людства, смиренно молимо тебе за всіх людей;

## *Bідправа*

щоб любо тобі було показати їм дороги твої і подати спасенну снагу всім народам. Іще молимо тебе за добро Всесвітньої Церкви; щоб провадилася вона й пробувала в добрім Дусі, щоб усі вірні, котрі зовуться Християнами ходили дорогами правди та зберігали віру й обеднання в духові супокоєм та справедливим життям. Вкінці ж доручаємо твоїй батьківській доброті всіх тих, кого навістило або доторкнуло нещастя на розумі, на тілі або на майні (особливо ж тих, кому треба наших молитов); щоб любо тобі було потішити їх і розраду дати, якої ім треба, подати їм терпеливість у стражданнях і щасливий вихід з усіх бід. Заце

*Це треба проказати, коли ж молимось ради Ісуса хто бажає, щоб церква помолилася за колось. Христа. Амінь.*

*Загальне Дякування відправляє сам Священик або разом з людьми.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче вселаскавий, ми слуги твоїї негідні посилаємо тобі скромні та щирі дякування наши за всю твою доброту і ласку до нас і до всіх людей; особливо ж до тих, що тепер бажають віддати тобі хвалу і

*Це треба проказати, коли подяку за ласку твою, хто бажає віддати хвалу за вислухання попередніх молитов.*

Благословимо тебе за те, що створив еси нас і піклувався нами; і за всі твої благодати цього життя, а над усе, за твою неоцінену любов у відкупленню світа через Господа нашого Ісуса Христа, за одержані ласки та за надію на вічне життя.

## *Відправа*

І молимо тебе, дай нам достойно відчути усі твої благодати і від сердець вдячними тобі бути та проявляти славу твою, не тільки устами нашими, а життям нашим; відаючи себе на служення тобі і ходячи перед тобою в святости та справедливості за все життя наше; у Христі Ісусі Господі нашім, котрому з тобою і Святым Духом нехай буде честь і слава на віки вічні. Амінь.

### *Молитва Святого Йоана Золотоустого.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що тепер дав еси нам ласку в один голос засилати до тебе прохання наши; і обіцяєш, що де двоє або троє зайдуться в Ім'я твоє, ти вислухаєш молитви їх: Сповни ж тепер бажання й благання слуг твоїх, як найкорисніше для них; подаючи їм у цьому світі знання правди, а в будучім світі життя вічне. Амінь.

Тут кінчиться відправа Утрені за цілий рік.

Тут говориться проповідь і збирається від людей жертви, як заведено на місцях.

\*

## **ВІДПРАВА**

### **ВЕЧІРНІ щодня цілий рік**

Перш між зачнеться Вечірня, Священик прочитає голосно один або більше висловів, узятих із Святого Писання, поданих нижче. Тоді він має проказати Напімнення, але в церквах, де відправилась Утреня, слова межи УЛЮБЛЕНИ БРАТЬЯ І СЕСТРИ та МОЛЮ І БЛАГАЮ можна опустити.

Коли ж безбожник навернеться від безбожності своєї, що її коїв, та чинить суд і правду, то він навертає свою душу до життя. Езек. 18, 27.

Знаю бо беззаконня мої, і гріх мій все передо мною. Псал. 51, 3.

Відверни лице твоє від гріхів моїх і прости всі беззаконня мої. Псал. 51, 9.

Жертва Богу — дух сокрушений; серця сокрушеного і смиренного ти не відкидаеш, Боже. Псал. 51, 17.

Роздирайте серця ваші, а не одежду й наверніться до Господа Бога вашого, він бо благий і милосердень, довготерпливий і много милостивий, та й уболіває над нещастям. Йоіл 2, 13.

## *Відправа*

А в Господа Бога нашого милосердя і прощення. Ми бо ворохобились проти нього: і не слухали голосу Господа Бога нашого, щоб жити по його закону, що його дав нам через слуг своїх, пророків. *Даниїл 9, 9. 10.*

Карай же мене, Господи, та не без міри, не в гніві твоєму, щоб не обернув мене в нішо. *Єрем. 10, 24; Псал. 6, 1.*

Уставши, піду до батька моого і скажу тиому: Отче, согрішив я на небо й перед тобою, і вже не достойн зватись сином твоїм. *Лука 15, 18. 19.*

І не входи в суд із слугою твоїм, Господи, бо ніхто з живих не оправдався перед тобою. *Псал. 143, 2.*

Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, й нема правди в нас: коли визнаємо гріхи наші, то він вірний і праведний, щоб простив нам гріхи і очистив нас од усякої неправди. *г. Іоана 1, 8. 9.*

Господь — у храму свому святому; нехай вся земля мовчить перед ним. *Аввак. 2, 20.*

Поклонітесь Господеві в пишній святині його, сповнившись страхом перед ним, уся земле. *Псал. 96, 9.*

Шукайте Господа, докіль можна знайти його, кличте його, коли до вас близько: нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої, та нехай обернеться до Господа, а він помилує його: й до Бога нашого, бо він на ласку пребагатий. *Ісаїя 55, 6. 7.*

Так бо говорить високий, величний, вічно живущий, Святий на Ім'я: Я живу на висотах і в святині та й з тими, в кого дух сошрушен. *Ісаїя 57, 15.*

## *Відправа*

*Вислови, котрих можна вживати перед одним або й більше з попередніх висловів.*

**ПРИХІД.** Покайтесь; наблизилося бо царство небесне. *Матт. 3, 2.*

**РІЗДВО.** Не бійтесь, ось бо благовіщувам радість велику, що буде всім людям, бо народився вам сьогодні Спас, що есть Христос Господь, у городі Давидовому. *Лука 2, 10. 11.*

**ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ.** Всі ми блукали, як вівці, кожен ходив своєю дорогою, пропини ж усіх нас поклав Господь на його одного. *Ісаїя 53, 6.*

**ВЕЛИКДЕНЬ.** Встав Господь справді. *Лука 24, 34.*

Богу ж дяка, що дав нам побіду через Господа нашого Ісуса Христа. *г. Коринт. 15, 57.*

**ВОЗНЕСІННЯ.** Маючи ж Архиерея великого, що пройшов небеса, Ісуса, Сина Божого, приступаймо ж із вірою до престола благодаті, щоб прийняти милості і знайти благодать на поміч завчасу до **Жидів** 4, 14. 16.

**СВЯТА НЕДІЛЯ.** І буде останнього дня, говорити Господь, виллю я Духа моого на всяке тіло. *Діяння 2, 17.*

І приймете силу, як зійде Святий Дух на вас, і будете мені свідками в Єрусалимі й у всій Юдеї і Самарії, і до краю землі. *Діяння 1, 8.*

**УЛЮБЛЕНИ** братя і сестри, — Святе Письмо в багатьох місцях домагається від нас, щоб ми призналися і висповідалися з усяких наших гріхів і немочів і, щоб ми не

## *Bідправа*

обменшували та не закривали їх перед лицем Всемогутнього Бога, нашого небесного Отця; а щоб сповідались від широго, смиренного, покаянного і служнячого серця; з бажанням дістати прощення з безконечної добrosti й милосердя його. I, хочай ми кожного часу в покорі повинні визнавати гріхи свої перед Богом, однак ще більше повинні ми робити це тоді, коли зберемося в громаду, щоб віддати йому подяку за превеликі добродійства, що ми одержали з рук його; щоб скласти йому предостойну хвалу, щоб послухати Святого Слова його та просити від нього того, чого нам необхідне й доконечне треба для нашого тіла й нашої душі. Тим то молю і благаю всіх вас, що тут зібрались, вдаймося разом ширим серцем і смиренними голосами до престола небесної благодаті, промовляючи за мною:

*Уся громада, за проводом Священика, промовляє Загальну Сповідь.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і вселаскавий Отче, ми заблудилися, і покинувши твої стежки, пішли манівцями, як пропаща отара. Багато разів ходили ми за вказівками й хотіннями власних наших сердець. Ми зневажили святі заповіді твої і занедбали діла, котрі повинні були зробити; і нема в нас сили; але ти, Господи, май милосердя над нами, негідними злочинцями. Божальсья, Господи над тими, що каються в провинах своїх. Напути тих, що покаялись, задля обітниць твоїх, проголосованих усім народам у Христі Ісусі Господі нашім. Дай же, вселаскавий Отче, задля заслуг його, щоб ми від тепер

## *Bідправа*

змогли жити побожним, справедливим і тверезим життям на славу святому Імені твоєму. Амінь.

*Відпущення або Прошення гріхів проношує сам Священик, стоячи: всі люди приклоняють коліна.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче Господа нашого Ісуса Христа, що не бажаєш смерті грішника, а волиш, щоб він відвернувся від своїх немочів і жив; і дав еси владі заповіді слугам твоїм проголошувати і звіщати Розгіршення і Відпущення гріхів людям твоїм. Ти прощаєш і милуєш кожного, хто від серця кається і непохитно вірює в Євангелію твою святу. Тимто благаємо тебе, щоб дав нам шире каєття і Духа твого Святого, щоб ми чинили угодні тобі діла, і щоб від тепер уся наше життя проводили ми в чистоті та святості; і щоб остаточно змогли ми ввійти у вічну радість твою, у Христі Ісусі Господі нашім.

*Люди відповідають тут і при кінці кожної молитви*

Амінь.

*Тоді Священик, приклонивши коліна, голосно говорить Молитву Господню: люде також, приклонивши коліна, повторюють голосно за ним, тепер і завжди, коли говориться Молитву Господню під час богослуження.*

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай святыться Ім'я твое, Нехай прийде царство твое, Нехай діться воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьо-

## *Bідправа*

годні, і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. Амінь.

*Тоді також промовляє,*  
Відкрий, Господи, уста наші.

**ВІДПОВІДЬ.** А уста наші покажуть хвалу твою.

**СВЯЩЕНИК.** Прийди, Боже, спасти нас.

**ВІДПОВІДЬ.** Прийди, Господи, помогти нам.

*Тоді усі встають, а Священник говорить,*  
Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

**ВІДПОВІДЬ.** Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

**СВЯЩЕНИК.** Прославте Господа.

**ВІДПОВІДЬ.** Нехай славиться Ім'я Господне.

*Тоді читають або співають Псалми за вказаним ладом. А даліше Наука із Старого Завіту, як приписано. Після цього же Величання (або Спів Благословенної Діви Mariї), як нижче.*

## **ВЕЛИЧАННЯ.**

Св. Лука 1.

**ВЕЛИЧАЄ** душа моя Господа: і зрадів дух мій у Бозі Спасі моїм.

Що зглянувся на смирення слуги своєї.

Ось бо від нині блаженою зватимуть мене всі роди.

Бо могучий звеличив мене: і святе Ім'я його.

## *Bідправа*

І милість його з роду в рід на тих, що мають страх Божий.

Показав силу рукою свою: розсипав гордих у думках сердечъ їх.

Поскидав з престолів могучих і підняв угору смиренних.

Голодних наснтив добром, а багатих відослав у порожні.

Прийняв Ізраїля, слугу свого, на спогад милости своєї: як обіцяв праотцям нашим, Авраамові й насліню його навіки.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Або ою Псалму, як не буде це на девятьнацятого дня в місяці, коли читається її між іншими Псалтмами:*

## **ЗАСПІВАЙТЕ ГОСПОДЕВІ.**

*Псалтер 98.*

**ЗАСПІВАЙТЕ** Господеві пісню нову: він бо сотворив чудеса.

Правиця його і святе рамя його дали побуду йому.

Господь обявив спасення своє: перед очима народів відкрив справедливість свою.

Згадав про милість свою і про свою вірність для дому Ізраїля: всі кінці землі побачили спасення Бога нашого.

В радості заспівайте Господеві, всі краї: у захвati пісні похвальні заспівайте.

Принесіть похвальні пісні Господеві при гусялях, приспівуючи при гусялях голосами.

Трубами кованими й голосом рога засурміть перед царем Господом.

## *Bідправа*

Нехай заграє море і повня його, круг землі і що живе на ній.

Нехай ріки плещуть, гори разом торжествують перед Господом: бо він приходить судити землю.

Він судитиме світ по справедливості: а людей, по правоті.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Тоді читати Науку з Нового Завіту, як призначено. Після цього ж, НИНІ ВІДПУСКАЕШ (Пісню Симеона) як низче,*

**НИНІ ВІДПУСКАЕШ.**

*Св. Луки 2, 29.*

**НИНІ** відпускаеш слугу твоого, Владико, по слову твойому, з упокоєм.

Бо виділи очі мої: спасення твое,

Що приготувив еси: перед лицем всіх людей;

Світло на одкриття поганам: і на славу народа твого Ізраїля.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Або оци Псалму: хіба що припаде на дванацятого дня в місяці.*

**НЕХАЙ МИЛУЄ НАС БОГ.**

*Псалмана 67.*

Нехай милує нас Бог і благословить; нехай засвітить лице його над нами, і змілосердиться над нами.

## *Bідправа*

Щоб пізнали на землі дорогу твою: між усіма народами спасення твое.

Нехай славлять народи тебе, Боже: нехай прославлять тебе всі народи.

Тоді земля примножить урожай: а Бог, наш Бог, благословитиме нас.

Бог буде благословляти нас: і вся земля від краю до краю буде боятися його.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Тоді треба промовити або від співати Apostольське ВІРУЮ, Священик і люде стоячи:*

**ВІРУЮ** в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба і землі: I в Ісуса Христа однорідного Сина його Господа нашого, Котрий почався від Святого Духа, Народився від Діви Марії, Страждав за Понтія Пилата, Був розп'ятий, умер, і був похованний; Зійшов до пекла; Третього дня воскрес із мертвих; Вознісся на небо, I сидить праворуч в Бога Отця Всемогутнього; I звідти приайде судити живих і мертвих.

Вірую в Святого Духа; В Святу Соборну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення гріхів, Воскресення мертвих, і життя вічне. Амінь.

*Затямте, що слова в Символі Віри ЗІЙШОВ ДО ПЕКЛА як слова того*

*самого значіння, що ВСТУПИВ ДО ТОГО МІСЦЯ, ДЕ ПОМЕРШІ ДУШІ. А після ВІРУЮ наступають оци мо-*

## *Відправа*

*литви; всі люди, приклонивши коліна  
в побожності. Священик перше про-  
голосує,*

*Господь з вами.*

**ВІДПОВІДЬ.** *І з духом твоїм.*

**СВЯЩЕНИК.** *Помолімся.*

*Господи помилуй нас.*

*Христе, помилуй нас.*

*Господи помилуй нас.*

*Тоді священик, клир і люде голосно про-  
казують Молитву Господню.*

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай свя-  
титься Імя твое, Нехай прийде царство твое,  
Нехай діється воля твоя на землі, як і на  
небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні,  
і даруй нам провини наші, як і ми даруємо  
тим, що провиняються проти нас; і не впро-  
вадь нас у спокусу, а визволь нас від лука-  
вого. Бо твое єсть царство, і сила, і слава,  
на віки вічні. Амінь.

*Тоді священик, стоячи, промовляє,*

*Прояви, Господи, милість твою на нас.*

**ВІДПОВІДЬ.** *І даруй нам спасення твое.*

**СВЯЩЕНИК.** *Спаси Короля, Господи.*

**ВІДПОВІДЬ.** *І вислухай нас ласково,  
коли кличемо до тебе.*

**СВЯЩЕНИК.** *Зодягни священиків твоїх  
в правду.*

**ВІДПОВІДЬ.** *І звесели вибраних лю-  
дей твоїх.*

**СВЯЩЕНИК.** *Спаси людей твоїх, Го-  
споди.*

**ВІДПОВІДЬ.** *І благослови насліддя твое.*

## *Відправа*

**СВЯЩЕНИК.** В часі нашім мир подай,  
Господи.

**ВІДПОВІДЬ.** *Бо нема нікого, хтоб бо-  
ровся за нас, окрім тебе єдиного, Господи.*

**СВЯЩЕНИК.** *Боже, очисти серця наші.*

**ВІДПОВІДЬ.** *І не відніми від нас твого  
Святого Духа.*

*Тоді наступають три Молебні: Пер-  
ший на той же день, Другий за Мир;  
Третій за Поміч у всякім нещастстві, як  
нинче подано: а з цих два останні Мо-  
лебні треба відправляти без зміни що-  
дня на Вечірні; всі на колінах.*

*Другий Молебень на Вечірні.*

**БОЖЕ,** що від тебе походять всі добре  
бажання, всі добрі ради і всі справедливі  
діла: *Дай слугам твоїм упокій, котрого  
світ не може дати; щоб серця наші при-  
хилилися до послуху заповідям твоїм, та  
щоб ми, тобою заступлені від жаху перед  
ворогами нашими пережили наш час у  
відпочинку та супокою; через заслуги  
Христа Ісуса Спаса нашого. Амінь.*

*Третій Молебень за Поміч у всякім нещастстві.*

*Засвіти в темряві нашій, молимо тебе, Господи, і з превеликого милосердя твого борони нас від усякого нещастя й небезпеки цеї ночі; задля любові твого Сина, а нашого Спаса Ісуса Христа. Амінь.*

*Тут можна проспівати Пісню або Гімн.*

*А слідуючі молитви відчитувати тоді, як не береться Єктенії.*

## *Bідправа*

### *Молитва за ЙОГО КОРОЛІВСЬКЕ ВЕЛИЧЕСТВО.*

**ГОСПОДИ,** Отче наш небесний, високий і могутній, Царю над царями, Пане над панами, єдиний Володарю над Князями, що з престола твого бачиш усіх жимців землі: З глибини сердець наших благаємо тебе, зглянися прихильно на нашого вселаскавого Володаря, Пана Короля Юрія і обдаруй його благодаттю Святого Духа, щоб він завжди корився твоїй волі і ходив твоїми стежками; обдаруй його баґацтвом небесних дарів; дай йому в здоровлю та гаразді довго прожити; додай йому сили, щоб він міг розбити й подужати всіх ворогів своїх, а після цього життя, щоб прийшов до вічної радості і щастя; в Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### *Молитва за Королівську Рідню.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, кернице всього добра, смиренно молимо тебе, благослови ласкаву Королеву нашу Марію, Едварда, Князя Валі і всю Королівську Рідню. Сповни їх Духом твоїм Святым, збогати їх ласкою твоєю небесною; наділи їх усиким щастям; і допровадь їх до вічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### *Молитва за Головного Губернатора Домінії Канади та за Губернаторів-Поручників на Провінціях.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і вселаскавий Господи, благаємо тебе стань до помочі Головному Губернаторові цеї Домінії і Губернаторові-

## *Bідправа*

Поручникові цеї Провінції; Помагай їм, молимо тебе, ходити в правді і справедливості і вживати своєї влади на славу твою і на добро громаді; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### *Замість цих молитов за Найяскішого Короля, Королівську Рідню, Губернаторів та Парлямент, можна відчитати слідуючу молитву.*

**ГОСПОДИ,** Всемогутній Боже, що володієш народами землі, смиренно молимо тебе, зглянися ласкаво на нашого Володаря Короля Юрія, щоб він у всьому ходив за твоїм проводом, під захистом твоєї сили. Ще молимо тебе, благослови ласкаву нашу Королеву Марію, Едварда Князя Валі і всю Королівську Рідню. Обдаруй мудрістю Головного Губернатора цеї Домінії, його Поручників на Провінціях, Законодавців Імперії і всіх поставлених старшувати над нами, щоб з старанням своїм змогли вони укладати всячні постанови на найліпших і найпевніших основах, щоб мир і щастя, правда та справедливість, віра та побожність установились між нами з роди в рід; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### *Молитва за духовників та людей.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, давче всіх дарів духовних: зішли на Епископів і Священиків наших, і на всю Громаду, віддану під їхню опіку, ласку живоворчого твоого Духа: і щоб вони могли поправді вгодити тобі, зливай на них безнастанні роси благословення. Даруй це,

## *Bідправа*

Господи, задля вшанування Заступника й Посередника нашого Ісуса Христа. Амінь.

*Тоді можна відчитати котру-небудь із принагідних молитов або Дякування, або яку іншу молитву, одобрену Ординарієм, закінчуючи завжди молитвою Йоана Золотоустого і БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА; а перед кожною такою молитвою можна сказати ПОМОЛІМСЯ ЗА —.*

*Молебень або молитва за всяку людську потребу; її вжис ваеться тоді, коли не береться Єктеній.*

**БОЖЕ**, Творче і Вседержителю людства, смиренно молимо тебе за всякую людську потребу; щоб любо тобі було обявити їм дороги твої і подати спасенну снагу всім народам. Іще молимо тебе за добро Всеєвітньої Церкви; щоб провадилася вона й пропувада в добром Дусі, щоб усі вірні, котрі зовуться Християнами, ходили дорогами правди та зберігали віру й обеднання в духові супокоєм та справедливим життям. Вкінці ж доручаємо твоїй батьківській доброті всіх тих, кого навістило або доторкнуло нещасть на розумі, на тілі або на майні (зосібна ж тих, за кого молитви наши шлються до тебе); щоб любо тобі було потішити їх і розраду дати, кяої їм треба, подати їм терпеливість у стражданнях і щасливий вихід з усіх бід. За *Це треба прооказати, коли ж то бажає, щоб церква молилася за когось.*

**Христа. Амінь.**

## *Bідправа*

Загальне Дякування відправляє сам Священик або разом з людьми.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче вселасквий, ми слуги твої негідні посилаємо тобі скромні та ширі дякування наші за всю твою доброту і ласку до нас і до всіх людей; особливо ж до тих, що тепер бажають віддати *Це треба прооказати, коли твою хвалу і подяку за за вислухання попередніх молитов.* до них недавно.

Благословимо тебе за те, що створив еси нас і піклуєшся нами; і за всі твої благодаті цього життя, а над усе, за твою неоцінену любов у відкупленню світа через Господа нашого Ісуса Христа, за одержані ласки та за надію на вічне життя.

І молимо тебе, дай нам відчути достойно усі твої благодаті і від сердець відчимими тобі бути та проявляти славу твою, не тільки устами нашими, а життям нашим; віддаючи себе на служення тобі і ходячи перед тобою в святости та справедливості за все життя наше; у Христі Ісусі Господі нашім, котрому з тобою і Святым Духом нехай буде честь і слава на віки вічні. Амінь.

*Молитва Святого Йоана Золотоустого.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що тепер дав еси нам ласку в один голос засилати до тебе прохання наші; і обіцяєш, що де двоє обі троє зайдуться в Ім'я твое, ти вислухаєш молитви їх: Сповни ж тепер бажання й благання слуг твоїх, як найкористніше для

### *Bідправа*

них; подаючи їм у цьому світі знання правди, а в будучім світі життя вічне.  
Амінь.

#### *2. Посл. Коринтянам 13.*

Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Божа, і причастя Святого Духа з усіма вами. Амінь.

*Тут кінчиться Відправа Вечірні за цілий рік.*

*Тут можна сказати проповідь і зібрати від людей жертви згідно з місцевим звичаєм.*

\*

## ВІЗНАННЯ ВІРИ СВЯТОГО АТАНАСІЯ

(звичайно зване)

*Це Візнання Віри можна читати або співати замість Апостольського ВІРУЮ на УТРЕНИ котрого-будь дня в році. Священик і люди, стоячи, висказують це Візнання Християнської віри, зване Візнанням св. Атанасія.*

### ХТО ЛИШ БАЖАЄ.

Хтогільки бажає спастись: перш усього має міцно держатись Соборної Віри.

Котрої-то Віри, як людина не держить в цілості і в чистоті: без сумніву погибне навіки.

ТЕПЕР же СОБОРНА ВІРА є оця: щоб ми покланялися одному Богові у Тройці, а Тройці в Одноті;

Не мішаючи Осіб: ані розділюючи Істоти (Субстанції).

Бо єсть одна Особа Отець, інша Син, інша Дух Святий;

Але Божество Отця, і Сина, і Святого Духа совокупне одно: рівної слави, у маєстаті спільно-вічне.

Який Отець, такий Син: і такий Дух Святий;

## *Визнання віри святого атанасія*

Отець несоторений, Син несоторений:  
Дух Святий несоторений;

Отець безконечний, Син безконечний:  
Дух Святий безконечний;

Отець вічний, Син вічний: Дух Святий  
вічний;

Однак нема трьох вічних: а один вічний;

А також нема трьох несоторених, ані  
трьох безконечних: а один безконечний, і  
один несоторений.

Рівно ж так Отець всемогутній, Син все-  
могутній: Святий Дух всемогутній;

Однак нема трьох всемогутній: а один  
всемогутній.

Так Отець Бог, Син Бог: Дух Святий Бог.

Однак нема трьох Богів: а один Бог.

Так Отець Господь, Син Господь: Дух  
Святий Господь;

Однак нема трьох Господів: а один  
Господь.

Бо хоч ми немов примушені християнсь-  
ким переконанням: визнавати кожну Особу  
зокрема як Бога і Господа;

То Соборна Церква заказує нам: говорити  
про трьох Богів або трьох Господів.

Отця ніхто не зробив: ані не створив,  
ані не почав.

Син від Отця самий: не зроблений, не  
створений, а початий.

Дух Святий від Отця і Сина: не зробле-  
ний, не створений, а виходячий.

Через те один Отець, не три Отці; один  
Син, не три Сини: один Дух Святий, не три  
Святі Духи.

І в цій Трійці нема першого, ані послід-  
ного: нема більшого, ані меншого;

## *Визнання віри святого атанасія*

А всі три Особі спільно-вічні: і спільно-  
рівні.

Так, що в кожній разі, як уже сказано:  
Трійці треба покланятися в Одноті, а Од-  
ноті в Трійці.

Отже, хто хоче бути спасеним: нехай так  
думає про Трійцю.

ДАЛЬШЕ для вічного спасення треба  
іще: щоб він твердо вірував у Втілення  
Гопода нашого Ісуса Христа.

Тепер же правдива Віра есть тоді, як ми  
віруєм і визнаємо: що Господь наш Ісус  
Христос, Син Божий, есть Богом і Люди-  
ною.

Він Бог з Істоти (Субстанції) Отця, по-  
чатий споконвіку; і есть чоловіком з Істоти  
своєї Матері, народжений на світ;

Досконалій Бог: досконалій Чоловік  
з розумною душою живучий в людському  
тілі;

Рівний Отцеві що до свого Божества:  
менший від Отця що до свого Чоловіцтва.

Котрий, хочай есть Богом і Чоловіком:  
однак есть, не два, але один Христос;

Один же він не задля переміни Божества  
в тілі: але задля взяття Чоловіцтва в Бога;

У всьому разом один: не задля злиття  
докупи Істоти (Субстанції), але задля одної  
Особи.

Бо як розумна душа й тіло — одна люді-  
на: так Бог і Чоловік — один Христос;

Котрий терпів за наше спасіння: зійшов  
до пекла, і знов воскрес із мертвих;

Вознісся на небо, сів праворуч в Отця: і  
звідти прийде судити живих і мертвих.

## *Визнання віри святого атанасія*

З його приходом усі люде мають воскреснути з тілами: і здати справоздання зі своїх власних діл.

І ті, що робили добро, увійдуть до вічного життя: ті ж, що коїли лихо, у вічний вогонь.

**ЦЕ** есть Соборна Віра: котрої людина, як не держиться в цілості і в чистоті, не може бути спасенна.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Щоб позбутися вагань, і не ввести несупокою через ужисування Символа Віри, звичайно званого Символом Віри Св. Атанасія, заявляється врочисто:*

*1. Що Визнання Християнської Віри, звичайно зване Символом Віри Св. Атанасія, нічого не додає до Віри, когра міститься в Святім Писанню, але перестерігає проти заблуджень, що час-від-часу піднімалися в Христовій Церкві.*

*2. Що, як Святе Письмо в богатьох місцях напевне обіцяє життя тим, що вірують, і заявляє погибель тим, що не вірують, так же й Церква, у цім Визнанні, заявляє потребу всім, хто бажає пробувати в спасеннім стані, щоб міцно держались Соборної Віри, а страшну погибель, за відкінення її. Через те перестороги, подані в цьому Визнанні Віри, треба розуміти н еинакше, як перестороги, із Святого Письма; бо маємо прийняти Божі погрози на рівні, як признаємо його обітування в такім змислі, як*

## *Єктенія*

вони загально представляються в Святих Писаннях. А ще й те, що Церква не проголошує тут засуду на жадну людину або людей, один бо Бог Судда про всіх.

## *ЄКТЕНІЯ.*

Загальне Благання, котре читається або відправляється в неділі, середи й п'ятниці, і протягом трьох днів перед Вознесенням, та в інші дні, коли прикаже Ординарієт, після третього Молебня на Утрені і на Вечірні; або перед подаванням Святої Причастії; або як осібне богослужження; однак треба вживати її бодай раз на місяць у неділю.

Коли вживати Єктенії як осібної відправи, Священик може, як сам уважає, з вимком воєнних часів, опустити все те, що наступає після Молитви Господньої, окрім молитви Святого Йоана Золотоустого і БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА і т. д.

Боже, Отче небесний: помилуй нас нужденних грішників.

Боже, Отче небесний: помилуй нас нужденних грішників.

Боже Сину, Відкупителю світа: помилуй нас нужденних грішників.

Боже Сину, Відкупителю світа: помилуй нас нужденних грішників.

Боже Святий Душе, ісходячий від Отця і Сина: помилуй нас нужденних грішників.

Боже Святий Душе, ісходячий від Отця і Сина: помилуй нас нужденних грішників.

## Єктенія

Свята, благословенна і преславна Трійце,  
в трьох лицах єдиний Боже: помилуй нас  
нуждених грішників.

Свята, благословенна і преславна Трійце,  
в трьох лицах єдиний Боже: помилуй нас  
нуждених грішників.

Не згадай, Господи, злочинів наших, ані  
злочинів прабатьків наших; і не палай  
пістю за наши гріхи: пощади нас, Господи  
добрій, пощади людей твоїх, котрих ви-  
купив еси найдорозшою кровю твоєю, і не  
прогнівайся на нас ніколи.

*Пощади нас, Господи ласкавий.*

Від усякого лиха й нещаства; від гріху,  
діявольських хитрощів та нападів; від  
гніву твого, і від вічної погибелі,

*Борони нас, Господи ласкавий.*

Від усякої сліпоти серця, від гордощів,  
пустої слави, й лицемірства; від зависті,  
ненависті та злоби й усякої нещирості,

*Борони нас, Господи ласкавий.*

Від перелюбу і від усякого іншого гріху  
смертельного й від усяких цього-світних,  
тілесних та діявольських хитрощів,

*Борони нас, Господи ласкавий.*

Від грому і тучі; від пожежі та повені;  
від пошестій, зарази та голоду; від війни та  
вбивства й від наглої смерти,

*Борони нас, Господи ласкавий.*

Від усякої зради, тайного заговору й  
повстання; від усякої обманчової науки,  
ересі й розпаду; від закаменілого серця та  
від погорди до твого Слова й Закону,

*Борони нас, Господи ласкавий.*

## Єктенія

Ради Втілення твого святого; ради Різдва  
твого святого та Обрізання; ради твого  
Хрещення, Посту та Спокуси,

*Борони нас, Господи ласкавий.*

Ради твоїх Судорогів і крівавого Поту;  
ради Хреста твого і Страждань; ради пре-  
цінної смерті твоєї і погребення; ради пре-  
світлого твого Воскресення й Вознесення;  
і задля Приходу Святого Духа,

*Борони нас, Господи ласкавий.*

По-всяк-час у бідах наших; по-всяк-час  
в гаразді нашім; в годині смерті і в день  
суду,

*Борони нас, Господи ласкавий.*

Ми грішники тебе просим, вислухай нас,  
Господи Боже: і зволъ володіти й управляти  
Соборною Церквою твоєю по правді,

*Просимо тебе, Господи, ласкавий ви-  
слухай нас.*

Зволъ вдержати і зміцнити в правдивому  
поклоненню, в справедливості та святости  
життя, слугу твого Юрія, найяснішого  
Короля і Володаря нашого,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Зволъ керувати серцем його у вірі твоїй,  
боязни й любові, та щоб він завжди по-  
кладався на тебе і завжди шукав твоєї  
чести та слави,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

## Єктенія

Зволь бути заштитником й опікуном його,  
подаючи йому перемогу над усіма ворогами  
його,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Зволь благословити й захищати пресвітлу  
Королеву нашу Марію, Едварда Князя  
Валії і цілу Королівську Рідніу,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Зволь просвітити всіх Епископів, Свяще-  
ників і Діяконів правдивою премудрістю  
та розумінням твого Слова; щоб вони про-  
повіддями своїми й життям удовідняли  
правдивість Слова,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Зволь вислати робітників на жниво твоє;  
щоб вони проголосили животворчу твою  
науку всім народам; і прискорили прихід  
царства твого,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Зволь наділити Головного Губернатора  
цеї Домінії і його Поручника-Губернатора  
цеї Провінції, премудрістю та розумінням,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Благослови ласково Парляменти Імперії  
і керуй їхніми нарадами на славу Імені  
твоєму і на добро народові твому,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

## Єктенія

Благослови і спомагай Суди, подаючи їм  
ласку творити справедливість і проявляти  
правду,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Посилай благословення й поміч Коро-  
лівським силам на морі, на суші і в повітрі  
і захищай їх у всіх небезпеках і невдачах,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Благослови і спомагай усіх тих, що слу-  
жать людству науковою, трудами й купец-  
твом,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Благослови і спомагай всі народи твої,  
*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Обдаруй народи твої ласкою обєднання,  
мира і згоди,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Даруй нам серце любові і страх перед  
тобою, щоб ми дбайливо жили після запо-  
відей твоїх,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

Примножи ласки твоєї всім народам, щоб  
слухали Слова твого в смиренні і приймали  
його з захопленням та приносили овочі від  
Духа,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, ви-  
слухай нас.*

## Єктенія

Приведи до пізнання правди усіх тих, що заблудили й завелись,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

Зміцняй тих, що стоять; а дай розраду та поміч слабодухам; підніми тих, що опадали; вкінці ж повали Сатану нам під ноги,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

Заступи, порятуй і потіш усіх тих, що в небезпеці, в потребі і в гризотах,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

Будь до помочі всім о пдорожнім на суші і плаваючим на водах, усім породілям, усім хорим і діточкам; зажалься над усіма невільниками й плінниками,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

Стань до помочі й до порятунку всім сиріткам і вдовицям і всім нещасливим та поневоленим людьям,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

Змилуйся над усіма людьми,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

Прости ворогам, гонителям і клеветникам нашим, і наверни серця їх,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

## Єктенія

Подай і збережи для нашого хісна обильні врожаї землі, щоби в свій час могли ми пожиткувати їх,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

Дай нам щире каяття; прости всі гріхи наші, недбайливість і нетяжущість, і обдаруй нас бласгодаттю Святого Духа, щоб ми направили життя наше до вимог святого Слова твого,

*Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.*

Сину Божий, молимо тебе, вислухай нас.

*Сину Божий, молимо тебе, вислухай нас.*

Агнче Божий: що забираєш гріхи світа;

*Даруй нам упокій твій.*

Агнче Божий, що забираєш гріхи світа;

*Змилуйся над нами.*

Христе, вислухай нас.

*Христе, вислухай нас.*

Господи, помилуй нас.

*Господи, змилуйся над нами.*

Христе, помилуй нас.

*Христе, змилуйся над нами.*

Господи, помилуй нас.

*Господи, змилуйся над нами.*

Тоді священик, а за ним люде говорять

*Молитву Господню.*

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святився Ім'я твоє, Нехай прийде царство твое, Нехай дістеться воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і даруй нам провини наши, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас;

## Єктенія

і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. Амінь.

**СВЯЩЕНИК.** Господи, не суди нас по гріхах наших.

**ВІДПОВІДЬ.** І не плати нам по несправедливостях наших.

Помолімся.

**БОЖЕ,** Отче милосердний, що не відкидаеш сокрушеного і смиреного серця і не бажаєш, щоб боліло воно: Помагай нам ласкаво в молитвах наших, як до тебе їх шлемо у всіляких клопотах і нещастях наших, що нам долягають; і вислухай нас ласкаво та оберни в ніщо усі ті лиха, котрі диявол і люде в хитрощахта підлогії своїй приготовляють для нас; нехай твое про видіння і доброта твоя розжene їх; щоб нам, слугам твоїм, не зазнати ушкодження від жадного гонення, а завжди віддавати подяку тобі у святій Церкві твоїй; У Христі Ісусі Господі нашім.

**Устань, Господи, поможи нам, і визволь нас задля Імені твого.**

Боже, ми чули ушима нашими, і праотці наші розказали нам про великі діла твої, що творив еси за їхніх часів, і за давних часів перед ними.

**Устань, Господи, поможи нам, і визволь нас задля Імені твого.**

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

**ВІДПОВІДЬ.** Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

## Єктенія

Від ворогів наших борони нас, Христе.

*Зглянься ласкаво на немочі наші.*

Погляні і зжалься над болями сердець наших.

*З милосердя твого відпусти гріхи людей твоїх.*

З ласки твоєї вислухай прихильно молитви наші.

*Сину Давидів, помилуй нас.*

Тепер, і завжди вислухай нас, Христе.

*Вселаскаво вислухай нас, Христе; все ласкаво вислухай нас, Господи Христе.*

**СВЯЩЕНИК.** Прояви ласку твою над нами, Господи;

**ВІДПОВІДЬ.** Яко ж ми покладаємся на тебе.

Помолімся.

Смиренно просимо тебе, Отче, зглянься ласкаво на немочі наші; і задля преславного Імені твого відверни від нас усі ті біди, на котрі ми як найсправедливіше собі заслужили; і дай нам спромогу покладатись на твое милосердя у всіх наших клопотах з повним довіррям, і завжди служити тобі в святости і чистоті життя, на честь і славу тобі; у единім Посереднику і Заступнику Ісусі Христі Господі нашім. Амінь.

*Загальне Дякування, вживається після волі священника.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче вселаскавий, ми слуги твої негідні посилаємо тобі скромні та щирі дякування наші за всю

## Ектенія

твою доброту й ласку до нас і до всіх людей; особливо ж до тих, що тепер бажають віддати тобі хвалу й подякувати за ласку твою, проявлену до них не давно.

Благословимо тебе за те, що створив еси нас і піклувався нами; і за всі твої благодаті цього життя, а над усе, за твою неоцінену любов у відкупленню світа через Господа нашого Ісуса Христа за одержані ласки та за надію на вічне життя.

І молимо тебе, дай нам відчути достойно усі твої благодаті і від сердець вдячними тобі бути та проявляти славу твою, не тільки устами нашими, а й життям нашим; віддаючи себе на служення тобі і ходячи перед тобою в святости та справедливості за все наше життя; у Христі Ісусі Господі нашім, котрому з тобою і Святым Духом нехай буде честь і слава на віки вічні. Амінь.

*Молитва Св. Йоана Золотоустого.*

Всемогутній Боже, що тепер дав еси нам ласку в один голос засилати до тебе прохання наші; і обіцяєш, що де двоє або троє зійдуться в Ім'я твое, ти вислухаєш молитви їх: Сповни ж тепер бажання й благання слуг твоїх, як найкорисніше для них; подаючи їм у цьому світі знання правди, а в будущім світі життя вічне. Амінь.

*2. Посл. Коринт. 13.*

Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Божа, і причастя Святого Духа з усіма вами. Амінь.

*Тут кінчиться Ектенія.*

Це треба проказати, коли  
хто бажає віддати хвалу  
за вислухання попередніх  
молитов.

## МОЛИТВИ І ДЯКУВАННЯ на ріжні вроочистості і треби.

МОЛИТВИ, що їх уживається на Утрені або на Вечірні після молитви за Духовників і за Людей, або в Ектенії після молитви СМИРЕННО ПРОСИМО ТЕБЕ.

ДЯКУВАННЯ. Треба відправляти перед ЗАГАЛЬНИМ ДЯКУВАННЯМ.

МОЛИТВА.

*Новий Рік.*

БЕЗСМЕРТНИЙ Господи Боже, що пробуваєш у вічності, і нас слуг твоїх негідних, допровадив еси до початку іще одного року: З цілого серця нашого молимо тебе, прости нам минулі наші провини і вселаскало пробуй з нами по всі дні життя нашого; бережи й керуй нами у всіх пробах і споکусах наших, щоб змогли ми зростали в благодаті твоїй, як зростаємо в літах наших, а вкінці змогли з радостю скінчити біг життя нашого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*За Обеднання.*

## *Молитви і дякування*

**БОЖЕ,** Отче Господа нашого Ісуса Христа, єдиної Спаса нашого, Князя Всікою: Ласкою твоєю дай нам серцем відчути ті велики небезпеки, в котрих ми пробуємо через нещасливі росколи наші. Визволь нас від ненависті та упередженъ, і від усього того, що моглоб стати заборолом до побожного Обеднання та згоди: щоб, як тільки одно Тіло, один Дух, єдина надія нашого покликання, один Господь, єдина віра, єдине хрещення, один Бог і Отець усіх нас; так, щоб від-тепер усі ми стались одного серця, однодушне злучені в одно святе Обеднання правди, впокою, вірі й любові та змогли єдиним умом і єдиними устами славити тебе; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

*Або, ось цю*

**ГОСПОДИ** Ісусе Христе, що сказав еси Апостолам твоїм, мир оставляю вам, мій мир даю вам: Не зважай на гріхи наші, а на віру Церкви твоєї, і даруй їй той мир і Обеднання, що угодні волі твоїй; ти ж живий і царствуєчий Бог по віки вічні. *Амінь.*

*За Misiї.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що через Сина твого Ісуса Христа дав еси заповідь Апостолам ійти по всьому світу, і проповідувати Євангелію всім народам: Даруй нам, котрих покликав еси до твоєї Церкви, волю на готовість повинуватися Слову твоєму і сповни нас горячим бажанням проголосити й показати світові дороги твої на землі, твою спасаочу силу між усіма на-

## *Молитви і дякування*

родами. Зжалъся над поганами, що не пізнали іще тебе і на тих богатъю, що бродять по світу, як вівці без пастиря. Підійми, молимо тебе, щиріх і вірних мужів, щоб пошукали їй познаходили розсипаних і загублених твоїх овечок, і за твоєю підмогою привели їх до твоєї отари, щоби їй ті навік спаслисъ; через того ж самого Сина твоего, що живе і царствує з тобою і Святым Духом, Єдиного Бога, по віки вічні. *Амінь.*

*Або, ось цю*

**БОЖЕ,** що з одної крові сотворив еси всіх людей, щоб вони проживали на лиці всеї землі, і післав еси благословленного Сина твого проголосити впокій для близьких і далеких: Дай, щоб усі народи шукали та знайшли тебе. Приведи їх до твоєї отари та прилучи поган до насліддя твого. Іще молимо тебе, доповни число вибраних твоїх скоро та прискори царство твоє; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

*За Mісіонарів у нашім краю.*

**МИЛОСЕРДНИЙ** Боже, що вислав еси Апостолів, Благовісників, Пастирів та учителів проповідувати Євангелію всім народам, і розширити Церкву твою: Наділи небесною ласкою твоєю Єпископів і Священиків наших, що працюють тепер на місійних нивах у нашім власнім краю, щоб вони щиро проповідували Слово твоє і завідували тайнами твоїми, та щоб увінчали церкву твою славою на землі; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

*За Mісіонарів у далеких краях.*

## *Молитви і дякування*

**БОЖЕ**, що бажаєш, аби всі народи спаслись і прийшли до пізнання правди: Молимо тебе, увінчай успіхами наших братів, що трудається в далеких краях (*особливо ж тих, за кого наші молитви шлються*). Збережи їх від усякого нещастя на суші й на морі; стань їм розрадником у скруті і в важкій годині; дай їм благодать статися вірними свідками твоїми; і сповни їх палким законленням і любовю, щоб змогли богатою навернути до пізнання правди, вкінці ж обдаруй їх вінцем слави; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*За тих, що мають статися повними членами церкви.*

**БОЖЕ**, що науково Сина твого Ісуса Христа приготовив еси учеників для приходу Утішителя Духа: Приготуй, молимо тебе, серця й уми слуг твоїх, що тепер при полаганню рук прагнуть сповнитися дарами Святого Духа, хай вони, приступивши близьше з каяттям і вірою в серцях своїх, сповняться силою божеської приявності твоєї; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що без тебе ніщо не сильне, інішо не святе: У смиренню нашім поручаемо тобі тих, що бажають зараз перед Церквою твоєю відновити врочисті приречення, дані при Хрещенню, і дожидають небесної благодаті від положення рук. Схорони їх від цьогосвітних тілесних і дияволських спокус і даруй їм благодать жертувати себе в цілості тобі, тілом,

## *Молитви і дякування*

душею і духом; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*На пістні тижні, повторяти треба щодня, за тих, що мають прийняти Рукоположення в Священичий Стан.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче наш небесний, що кровю улюбленого Сина твого купив еси собі Соборну Церкву: зглянися на неї ласково, і під цей час попровадь і покеруй умами слуг твоїх Єпископів і Пастирів отари твоєї так, щоб вони на нікого з людей не спішились покладати рук, а з вірою і розвагою вибрали відповідних людей на службу у Церкві твоїй. А тим, що приймуть рукополагання на котре із святих завдань, сповни благодаттю і небесним благословенням, щоб вони життям своїм і навчанням своїм проявляли славу твою і вперед вели діло спасення всіх людей; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Або, ось цю*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, давче всіх добрих дарів, що провидінням твоїм небесним установив еси ріжні чини у твоїй Церкві: Смиренно молимо тебе, подай благодать твою усім, кого покличуть на котре-будь звання в завідуванню Церквою твоєю, і так сповни їх правдою науки твоєї і збогати чеснотами життя, щоб вони змогли вірно служити перед тобою, на славу великому Імені твоєму і на добро Церкві твоїй святій; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## *Молитви і дякування*

### *За Парохію.*

**БОЖЕ** Духу Святому, що освячуєш вірних, освяти цю Парохію приявністю твоєю. Благослови тих, що святощами орудують, просвіти уми людей твоїх щораз більше й більше сяєвом вічної Євангелії. Приведи блукаючі душі до пізнання Бога і Спаса; і тих, що йдуть дорогою життя, провадь непоганитно аж до кінця. Хорим і навіженим додай терпеливості й оберни терпіння їх на благословення для них. Пильнуй щоб не забули тебе сильні й можні, а дай, щоб усі ми приносили овочі добрих діл; Духу Благий, тебе нероздільного з Отцем і Сином, єдиного Бога хвалмо і прославляємо, на віки вічні. Амінь.

### *За Недільні Школи.*

**ГОСПОДИ** і Спасе наш святий, що приготував еси до себе маленьких дітіочек і благословив їх: Будь проводарем у Церкві твоїй при навчанню молоді, щоб вона мудро провадила діло в наших Недільних Школах і змагалась чесно пасти ягнят твоєї отари. Дай пастирям і людям бачити й розуміти вагу цього діла, й допоможи нам ласкою твоєю сповнити його. Дай нам памятати на твою приявність у наших домах, щоб діти наші виростали під твоїм впливом і доглядом. Учителям нашим даруй спосібність, а учням нашим охоту на вчатися твоєї святої волі. За все це молимось до тебе ради Імені твого, Спасе ласкавий. Тобі ж з Отцем і Святым Духом, єдиному Богу, покланяємся, і благословимо тебе навіки. Амінь.

## *Молитви і дякування*

### *Під час виборів Єпископа.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, давче всіх добрих дарів: Смиренно молимо тебе, зішли благословення твое на духовників і на вірних людей, що збираються (*або тепер зібрались*) на вибори Єпископа; і даруй їм духа премудрості й розуміння, щоб вибрали архипастиря, що служив би перед тобою на славу Імені твоєму й добре управляв отарою, відданою йому під владу та трудинувся для добра Церкви твоєї святої; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### *Як треба Пароха.*

**БОЖЕ**, що знаєш потреби церкви твоєї на кожнім місці: Зглянися ласково під цей час на людей твоїх у цій громаді; і дай їм вірного Пастиря, котрий служив би перед тобою в ревності й лагідності серця, і благословенням твоїм приведи многі душі до радоців вічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### *За Церковні Синоди. Відправляти треба два тижні або й довше перед кожним Синодальним Собором, а також під час нарад.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що Духом твоїм Святым проводив еси Собором Святих Апостолів і обіцяв через Сина твого Ісуса Христа пробувати з Церквою твоєю до кінця світа: Благаемо тебе, будь приявним на Головнім Синоді (*або* на Провінціональнім Синоді, *або* на Окружнім Синоді), що тепер зібрався, (*або* що має зібратися небаром) в Ім'я твое. Збережи їх

## *Молитви і дякування*

від усякої ошибки, гордоців та упереджень; і з великої твоєї милості заволодій і керуй ними і освяти їх в нарадах Духом твоїм святым, щоби з благословення твого ревно проповідували Євангелію Христову та повинувались владі твоєї Церкви святої, щоб царство Господа і Спаса нашого Ісуса Христа росло й поширялося. Даруй це, молимо тебе, задля заслуг і посередництва того ж Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

*Молитва за Парлямент Злученого Короліства, за Домініяльні Парляменти та за Провінціональні Законодавства; читається під час засідань.*

**ВСЕЛАСКАВИЙ** Боже, смиренно молимо тебе як за цілу Імперію, так зокрема за Високу Палату Парляменту (за Парлямент цеї Домінії, та Законодавство цеї Провінції), що зібрався під цей час при богобоязливім і ласкавім Королі нашім: Щоб угодобалось тобі керувати ними та спомагати їх у всіх нарадах на звеличання твоєї сліва, для добра Церкви твоєї, для безпеки, чести й доброго поведіння нашого Володаря і його Державам; щоб за їх старанням усі справи укладались і усталились на найліпших і найпевніших основах, щоби впокій і щастя, правда й справедливість, богобоязливість і побожність процвітали між нами з роду в рід. Цього і всього іншого, чого їм треба, і для нас, і для цілої Церкви твоєї, смиренно просимо Іменем і Посередництвом Ісуса Христа, Преблагословеного Господа і Спаса нашого. Амінь.

## *Молитви і дякування*

*Під час парляментарних та інших виборів.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, кернице пре-мудrosti: Смиренно молимо тебе, провадь і керуй умом кожного з тих, кого покликано тепер як виборців до вибору відповідних людей на службу в Дай, щоби вони, сповнюючи свої обовадки, працювали для збільшення твоєї слави і для добра цеї Домінії (*або* Провінції *або* Области). Цього ж ми просямо ради Господа і Спаса нашого Ісуса Христа. Амінь.

*За робітників і хлібодавців.*

**БОЖЕ**, що провидінням твоїм призначив еси кожній людині її роботу: Смиренно молимо тебе, відверни всяке непорозуміння і всяку борню між тими, що трудяться в промислі, і тими, що наймають робітників; визволь їх від усякої захланності та жадоби; а дай їм бажання справедливості й рівності спільно працювати в братній любові та згоді для твоєї слави, собі на добро, та для розвою цеї Домінії; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*За дощ.*

**БОЖЕ**, Отче небесний, що устами Сина твого Ісуса Христа обіцяв еси всім тим, що шукають царства твого і правди його, подати все, чого треба їм для тілесного прожитку: Молимо тебе, зішли нам під цей час потреби нашої лагідний дощ і небесні роси, щоб діждатись нам урожаїв земних, нам на пожиток, а тобі на славу; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## *Молитви і дякування*

*За погоду.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче наш небесний, давче всього добра, що милуєш усіх нас грішників, не зважаючи на заслуги наші: Благаємо тебе, зглянись на нас і змилуйся та дай нам погоду під цей час, щоб ми впору зібрали врожай землі, та зрозумівши милосердя твоє до нас, поправили життя наше на славу Імені твоєму; у Христі Ісусі. Господі нашім. Амінь.

*За врожай.*

*Відправляється на протязі трьох днів перед Вознесенням, і ще деколи.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що створив еси землю для людини, а людину для слави твоєї: Вислухай ласково благання людей твоїх, і спогадай обітниці твої; щоб і земля змогла прибільшити врожай і насіння слова твого змогло принести великий врожай на славу Імені твоєму святому; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Три дні перед Вознесенням.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** та ласкавий Боже, від тебе походять усі добрі і звершенні дари: Молимо тебе, благослови працю людей твоїх, і дай, щоб земля видала гойні врожай у свій час, а ми змогли віддати тобі щирі дякування за них; через Ісуса Христа Господа нашого, котрий живє і царствує з тобою і Святым Духом по віки вічні. Амінь.

*За благословення рибалок.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що створив еси море і все, що порушається в ньому:

## *Молитви і дякування*

Молимо тебе, благослови жнива на водах, щоб вони видали обильний збір у свій час; збережи рибалок від усякого нещастя, щоб вони змогли від серця визнавати тебе, ще еси Господом моря й суші; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Під час невро́жу́ю й голоду.*

**БОЖЕ,** Отче небесний, що зсилаєш дощі на землю і примножуєш врожай: Благаємо тебе, зглянись на нужду твого народу; примножи врожай землі благословенням твоїм небесним; і дай, щоб теперішня недостача й голод, що ми на них поправді заслужили, за твоєю добротою й помилуванням, обернулися в достаток; задля любові Ісуса Христа, Господа нашого, котрому з тобою і Святым Духом нехай буде честь і слава тепер і на віки вічні. Амінь.

*Під час пошести й помору.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Господи життя й смерти, змилуйся над нами, негідними грішниками тепер, коли навістила нас пошестя (і помір). Благаємо тебе, відверни від нас цю страшну заразу. Навчи нас так розуміти й підлягати законам твоїм, щоб під твоїм благим провидінням проживали ми в здоровлю та щастю ціле наше життя. Пробуди милосердя в нас, щоб ми щиро помагали страждаючим, а над усе ж, переміні це нещастя на добро людям твоїм і на славу святому Імені твоєму; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## *Молитви і дякування*

*За Шпиталі.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Блаженний Син твій Ісус Христос ходив по світі і робив добро, сціляючи всякі недуги людські: Молимо тебе, продовжуй те милосердне діло по наших шпиталах; потішай і сціляй страждучих; обдаруй премудрістю і зручністю лікарів та операторів, а сестрам по мічницям пильність та терпеливість; вінчай успіхами їх труди, Господи, і наділи благословенням твоїм усіх, хто спомагає і піддержує шпиталі; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*За виздоровлення хорої людини.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і бессмертний Боже, давче життя і здоровля: Благаемо тебе, вислухай молитви наші за слугу твоого(ю) Н., що їх за нього(неї) до тебе шлемо. Благослови його(її) і тих, що піклуються коло нього(неї) і даруй йому(її) цілющі дари, щоб прийти йому(її) назад до здоровля на тілі й на умі, як це твоя воля. Нехай він (вона) принесе тобі подяку у Церкві твоїй; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*За подорожніх.*

**БОЖЕ,** Отче наш небесний, всемогутній і всюдиприявний: Молимо тебе, збережи кожного, хто подорожує на суші й на водах; (*зосібна єжих, за кого молитви наші шлються до тебе*); заступи їх ласкою твоєю, заопікуйся ними і борони їх від усякої небезпеки, і дай їм щасливо прийти до бажаного місця; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Або, ось цю*

## *Молитви і дякування*

**ПРЕДВІЧНИЙ** Господи Боже, що сам простираєш небеса, й володієш ревучим морем; що обгородив еси води сушею, аж доки не перейдуть дні та ночі: Зволь прийняті під твою Всемогутню опіку нас люддій, слуг твоїх, і цей корабель, що на нім пливемо. Визволъ нас від морських небезпек (*i від люботи ворога*), дай нам щасливо вернутись, і радуватися на суші овочами трудів наших, і на спогад ласок твоїх дякувати тобі, хвалити і славити Імя твое святе; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*За Королівські війська на морі, на суші i в повітрі.*

**ГОСПОДИ** Сил небесних, молимо тебе, простягни Всемогутне рамя твоє поняд, війська Короля нашого, зміцни й захноги їх від усякої небезпеки на морі, на суші і в повітрі; заслони його під час боїв, а в часі супокою, борони їх від усякого лиха; наділи їх по-всяк-часно вірністю і бадьористю; і даруй, щоб вони змогли служити у всякому ділі так, неначеб виділи тебе, що еси невидимий; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Під час війни.*

**ПРЕСИЛЬНИЙ** і величний Господи Боже, Господи Сил небесних, що всім володієш і кермуеш: Ти сидиш на престолі й поправді судиш, тимто удаємось до твоєї Божеської Величині у цій нашій потребі, щоб ти взяв нашу справу в свої руки і розсудив нас з нашими ворогами. Підійми силу твою, Господи, і стань нам до помочі; бо поміч

## *Молитви і дякування*

твоя не задля дужих, а спаси можеш так великим військом, як і малим. Не допусти, щоб гріхи наші кликали до неба о пімсту на нас; а вислухай нас, твоїх убогих слуг, що благають помилування і кличуть рятунку, і стань нам зашитником під час ворожих нападів. Покажи, то що еси Могутні рожих нападів. Покажи, що ти еси Могутнім Володарем і Спасом нашим; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Або, ось цю*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Царю над усіма царями, і Всецелодарю, що перед твоєю силою не може встояти ніяка твар, тільки ти маєш власті карати грішників, і милувати їх, коли справді каються: Смиренно молимо тебе, спаси й визволь нас із рук ворогів наших; принизи гордість їх, притупи їх лютість, розвій їх заміри; щоб ми під твоєю опікою, назавжди позбулися всякої напasti та хвалили тебе, що єси одноким давцем кожної перемоги; задля заслуг единого Сина твоєго Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

*Молитва за всіх.*

**ЗГАДАЙ,** Господи, за людей твоїх, що схилили голови перед тобою, і за тих, що нема їх тут задля старості літ, слабости або каліцства. Дбай за немовлято, провадь молодь, піддержуй стариців, додай відваги слабодухам, позбирай розсіяних, і приведи заблуджених овечок до твоєї отари. Подержуй з путниками, борони вдовиць, заступися за сирітками, увільни понево-

## *Молитви і дякування*

дених і вилічи хорих. Будь порятунком для кожного, хто в журбі, нужді або в нещастію. Спогадай за тих, що люблять нас і за тих, що ненавидять нас, і за тих, що бажають, аби ми негідні молилися за них. I за тих, про кого ми забули, ти Господи, згадай. Ти бо еси Поміч для безрадних, Спас для пропащих, Захист для подорожніх і Лікар для хорих. Ти, що знаєш потреби кожної людини, а вчуєш еси молитву її, дай кожному з них із твоєї милосердної доброти й вічної твоєї любові; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Цю молитву можна зговорити прикінці котрой-небудь з попередніх молитов.*

**БОЖЕ,** що з природи і якості своєї милосердний і вибачний еси: Прийми наші скромні молитви, і, хочай ми опутані й заковані ланцюгами гріхів наших, зжался над нами і, з великої милості твоєї, визволь нас; задля вшанування Ісуса Христа, Посередника й Заступника нашого. Амінь.

*На поминальних богослуженнях, і ще деколи.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що з тобою проживають духи тих, що розсталися з цим світом у Господі, і в котрому душі віруючих, що увільнилися від тягару тіла, пробувають в радості і щастію: Хвалимо тебе й величаем Імя твое святе за всіх твоїх слуг, що в вірі і боязni твої покінчили свою путь; і молимо тебе смиренно, щоби в день за-

## *Молитви і дякування*

гального воскресення ми, і всі ті, котрі зодягнені в предивне тіло Сина твого, поставлені були по правиці його, і вчули той прерадісний голос його: Прийдіть благословенні Отця моого, осянгніть царство, приготоване вам від основання світу. Даруй це, милосердний Отче, ради Ісуса Христа, одинокого Посередника і Заступника нашого. *Амінь.*

### *Молитва за поміч перебути смуток.*

**ОТЧЕ** небесний, поможи нам покладатись на твою опіку над улюбленими нашими. Коли смуток затемнює життя наше, поможи нам підняти зір наш до тебе, ю пригадати собі хмару свідків, що нас окружають. І даруй нам, проживаючим на землі, завжди радуватись перед тобою, і з ними пробувати у відпочинку та впокою, що їх дає приявність твоя; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

### *За дощ.*

**БОЖЕ** Отче наш небесний, що з ласкаового провидіння твого посилаєш на землю раньші й пізніші дощі, щоб вона видавала врожай людям на пожиток. Посилаємо тобі скромні дякування, за те, що вподобав еси, у великій потребі нашій, післати веселій дощик на врожай твої і відсвіжити їх після посухи, на превелику радість для нас, невірних слуг твоїх, а на славу Імені твоєму святому; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

## *Молитви і дякування*

### *За погоду.*

**ГОСПОДИ** Боже, що з милосердя твого зняв еси журбу та дав розраду душам нашим оцею благословенною зміною погоди. Віддаємо тобі сердечні дякування за цю доброту твою до нас, благаючи тебе за благодать, щоб дав нам спожити ці плоди землі й користуватись всіма іншими дарами твоїми на честь і славу Імен твоєму; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

### *За достаток.*

**ВСЕМИЛОСЕРДНИЙ** Отче, що з великої доброти твоєї вислухав еси щирі молення Церкви твоєї і перемінив еси дотеперішню дорожнечу й недостачу у дешівню та достаток: Віддаємо тобі щирі дякування за це багацтво; ю молимо тебе, не уйми від нас і на далі любові та ласки твоєї, наділи наш край щораз більшими врожаями тобі на славу, а нам на пожиток; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

### *За щасливий поворот з моря.*

**ПРЕДВІЧНИЙ** Отче, що проявляєш предивну міць твою і ласку до тих, що кораблями плавають по морі: Віддаємо тобі скромні дякування за те, що вподобав еси зберегти цього слугу твого від погибелі на глибинах морських, і тепер він *бажає* принести тобі жертву хвалення у Церкви твоїй святій. Даруй, щоб він памятає про твоє вселаскаве провидіння над ним, і проявляє дяку свою живим упованням на тебе, і по слухом законові твоєму; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

## *Молитви і дякування*

### *За перемогу.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, царствуючий Володарю всього світа, що в руці твоїй міць і сила, перед котрою ніщо не може вдергатися: Благословимо й величаемо преславне Ім'я твое за цю щастливу перемогу, і всю славу за неї приписуємо тобі, що еси єдиним Переможцем. І молимо тебе, поможи нам перемінити цю велику благодать тобі на славу, для поширення Євангелії твоєї, на честь Володареві нашому і, скільки це нам можливе, на добро всьому людству. Іще молимо тебе, дай нам так відчути цю велику благодать, щоб ми завзялися проявляти дійсну вдяку тобі, ходячи перед тобою в смиренності, святости й послухові всі дні життя нашого; у Христі Іусі Господі нашім; котрому з тобою і Святым Духом, як за всі благодаті так зокрема за цю Перемогу й Визволення, нехай буде вся честь і слава, на віки вічні. *Амінь.*

### *За мир і визвіл від ворогів наших.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що еси сильною твердинею й обороною для слуг твоїх перед нападом ворогів їхніх: Підносимо тобі хвалу й дякування за увільнення нас від тих великих і неминучих небезпек, що нас оточували: Знаємо, що тільки задля твоєї доброти не віддав еси нас ім на поталу; благаючи тебе й надальше продовжати також милосердя до нас, щоби весь світ пізнав, що ти наш Спас і Свободар могутній; у Христі Іусі Господі нашім. *Амінь.*

### *За привернення публичного Супокою вдома.*

## *Молитви і дякування*

**ВІКОВІЧНИЙ** Боже, Отче наш небесний, що тільки ти один приводиш людей до одної думки вдома: Благословимо Ім'я твое святе за те, що вподобав еси заспокоїти немилі ворохобні, що недавно повстали були межі нами; благаючи тебе, щоб усім нам дав благодать відтепер ходити в послухові заповідям твоїм святым; і проводити супокійне та мирне життя, у всій побожності й чесноті, і могти посылати тобі жертву хвалення й подяки за оці благодаті твої для нас; у Христі Іусі Господі нашім. *Амінь.*

### *За визволення від пошесті, або іншої звичайної слабости.*

**ГОСПОДИ** Боже, що покарав еси нас за гріхи наші й побив нас за провини наші оттою недавною, тяжкою та страшною зарazoю; однак, під час суду, змилосердився й визволив еси нас від смертної паці: Віддаємо батьківській доброті твоїй самих себе, душі й тіла наші, котрі визволив еси, щоб стали живою жертвою перед тобою, завжди вихваляючи й величаючи милосердя твоє посеред Церкви твосі; у Христі Іусі Господі нашім. *Амінь.*

### *Або, ось цю*

**Смиренно** признаємо перед тобою, все-милосердний Отче, що всі кари, якими грозить нам закон твій, спроведливо мали впасти на нас за премногі правуни наші та за закаменілість серця: Однак, видячи, що вподобалось тобі зглянутись ласково на нашу нищоту та вислухати негідні благання наші, ти відвернув від нас заразливу

## Молитви і дякування

слабість, котра до недавна убивала нас, і привернув назад радість і здоровля по хатах наших: Тобі Божественному Маєстестві приносимо в жертву хвалу і подяку, викликаючи й величаючи преславне Ім'я твоє за це спасення і провидіння твоє над нами; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## ПРОХАЛЬНА МОЛИТВА.

*Перед Проповідями, Відчитами й Толкованнями Слова Божого, Проповідники і Священики можуть попросити людей, щоб усі разом з ними відмовили оцю або подібну цій молитві, так довчу, як уважають за відповідне:*

**ПОМОЛІМСЯ** за Святу Соборну Христову Церкву; це есть за всіх Христіян, розкинених по всьому світу; особливо ж за ту частину, до котрої ми принадлежні. Іще молимся особливше за нашого Володаря Пана Юрія, Злученого Королівства Великої Британії та Ірландії, і Британських Доміній за Морями, — Короля, заштитника Віри; верховного начальника над усіма маєтностями в тих Домініях; також за ласкаву Королеву нашу Марію, Князя Валії і всю Королівську Рідину. Помолімся за Доморядників Слова і Тайн Христових, як рівнож за Архиєпископів та Епископів (особливо ж за Н., Епископа цеї Дієцезії) і за інших пастирів і вчителів. Помолімся за Головного Губернатора цеї Домінії, Поручника-Губернатора, Законодатні Ради в Імперії (особливо ж за Парламент цеї Домінії та за Законодатну Раду цеї Про-

## Молитви і дякування

вінції), при нашему богоbezливому й величному Колі тепер зібраних, і за всіх, що поставлені старшувати над нами; щоб усі вони у ріжному своєму званні змогли справедливо й вірно служити на славу Богові, і на збудовання та добре-завідування народам його; завжди памятаючи на точний і вірний перелік, що мусять колись здати перед Христовим престолом справедливості. Рівно ж помолімся за кожну окружну владу, особливо ж за тих, що врядують у цьому місті (або місточку, або окрузі). Та щоб ніколи не забракло достаточного числа відповідних людей, котрі могли б і вміли служити Богові в Церкві і в Державі, призоваймо благословення його на всі наші школи, університети і семинарії релігійних і вжиточних наук (особливо ж на . . .), щоб на тому і на кожному іншому місці, призначенному на хвалу Божу, завжди процвітала правдива богоbezливість, та здорова наука. Вкінці ж помолімся за всей народ цеї Домінії, щоб він зміг проживати в правдивій вірі і в боязni Божій, в скромному послухові Королеві та в братній любові одно до другого; іще молимся за всіх, що подорожують на суші й на морі; за всіх невільників і плінніків; за всіх, що в слабостях та смутику; за всіх, що повпадали у тяжкий гріх; за всіх, що задля спокуси, незнання, безрадності, гризоти, клопоту, страху, або задля близької смерти конечне потребують нашої молитви.

Вкінці ж, віддаймо всевишньому Господеві поклін і щирі дякування за всіх тих,

### *Молитви і дякування*

що в вірі Христовій відійшли із цього світа; і за предивну ласку й чесноти, проявлені через святих, що були вибраними проводами благодаті його та світочами на світі під час богатирів родів; Іще молімо Бога, щоб ми могли мати ласку провадити життя наше після їхнього доброго приміру, щоб, по скінченню цього життя, і ми стались спільниками з ними в преславному воскресенню до життя вічного. Оці молитви і хвалу смиренно приносімо перед престіл Небес словами, котрих навчились ми від самого Христа, промовляючи:

*ОТЧЕ* наш, що еси на небі, Нехай святиться Ім'я твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровасть нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. Бо твое єсть царство, і сила, і слава на віки вічні. *Амінь.*



**МОЛЕБНІ,  
АПОСТОЛИ І ЄВАНГЕЛІЇ  
для вживання під час цілого  
року.**

Завважте, що Молебень, призначений на що-неділю, або на котре-будь свято, коли відправляється Всеночне, треба відчитати днем борше на Вечірні.

Завважте також, що Молебень, Апостол і Євангелія, призначенні на неділю, повторюються щодня через слідуючий тиждень, хіба, що в цій книжці інакше приписано.

**ПЕРША НЕДІЛЯ ПЕРЕД ПРИХОДОМ.  
МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, дай нам благодать, щоб ми змогли відкинути діла темряви, а вдягнули зброю світла, тепер під час вмирущого цього життя (в якому Син твій Ісус Христос прийшов відвідати нас в великому пониженню); щоби в останній день, як він знов прийде у великій Славі своїй судити живих і мертвих, змогли ми встати до вічного життя; в тому, котрий живе і царствує з тобою і Святым Духом тепер і завжди. *Амінь.*

## *Молебні, апостоли і євангелії*

Цей Молебень треба повторяти щодня після других Молебнів під час Приходу аж до Свят-Вечера.

**АПОСТОЛ. Римл. 13, 8.**

**НИКОМУ** в нічім не задовжуйтесь, тільки любовю один одному; хто бо любить другого, закон сповнив. Бо це: Не роби перелюбу, Не вбий, Не вкради, Не свідчи криво, Не лакімся; і коли є яка інша заповідь, у цьому слові міститься, іменно; Люби ближнього твого, як себе самого. Любов ближньому зла не робить; тим любов — сповнення закону. Так чиніть, знаючи пору, що вже час нам зі сну пробудитися: тепер бо ближче нас спасення, ніж тоді, як миувірували. Ніч минула, а день приблизився; відложімо діла темряви, а одягнімось у збрюю світла. Яко в день, нумо чесно ходити, не в бучі та піянстві, не в любодіянні та роспustі, не в сварні та зависті. А одягніться Господом нашим Ісусом Христом, і не додожуйте тілові в похоті.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 21, 1.**

А ЯК зближились до Єрусалиму, і прийшли в Вифагію, до гори Олівної, післав тоді Ісус двох учеників, кажучи Ім: Ідіть у село, що перед вами, і зараз знайдете ослицю, привязану, й осля з нею: відвязавши, приведіть мені. И коли вам хто казатиме що, скажіть: Господеві треба їх; зараз же відпустить їх. Це ж усе сталось, щоб справдилось те, що промовив пророк, го-

## *Молебні, апостоли і євангелії*

ворячи: Скажіть дочці Сионській; Ось Цар твій іде до тебе, тихий, сидячи на ослі й на осляті, жеребці ослиці. Пійшовши ж, ученики вчинили, як звелів Ім Ісус, і привели ослицю і осля, і положили на них одежду свою, та й посадили його верх нії. Пребагато ж народу простилиали одежду свою по дорозі; інші ж різали віття з дерева і встилали дорогу. Народ же, що йшов попереду й позаду, покликавав, говорячи; Осанна Сину Давиловому; благословен, що приходить в Ім'я Господнє; Осанна на високості. А як увійшов він у Єрусалим, піднявся усвійе город, говорячи; Хто це такий? Народ же сказав; Це Ісус, Пророк із Назарета Галілейського. І прийшов Ісус у церкву Божку і повиганяв усіх, що продавали та торгували в церкві, і поперевертав столи в міньяльників, і ослони в тих, що продавали голуби; і сказав до них; Писано, Дім мій, домом модитви зватиметься; ви ж його зробили вертепом розбійників.

**ДРУГА НЕДІЛЯ В ПРИХОДІ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ПРЕБЛАГИЙ** Господи, що був еси причиною написання всіх Святих Писане нам на науку: Дай, щоб ми так прислухувались Ім, читали, розбирали, навчались і серцем нашим втягали їх, щоб через витрівалість і розраду Слова твого святого, змогли поняті і завжди міцно держатись благословенної надії на вічне життя, котре дав еси нам у Спасі нашім Ісусі Христі. Амінь.

## *Молебні, апостоли і євангелії*

АПОСТОЛ. Римл. 15, 4.

**СКІЛЬКИ** бо перше написано, нам на науку написано, щоб через терпіння та утішенні з Писання мали надію. Бог же терпіння та утішенні нехай дасть вам однаково думати між собою по Христу Ісусові: щоб ви однодушно, одними устами славили Бога й Отця Господа нашого Ісуса Христа. Тим же приймайте один одного, яко ж і Христос прийняв вас у славу Божу. Тепер же говорю, що Ісус Христос стався слугою обрізання, ради істини Божої, щоб ствердити обітовання отців; і щоб погане змогли прославляти Бога за його милость; яко ж писано: За це визнаватиму тебе між поганами й Імені твоїму співатиму. І знов говорить: Звеселіться, погане, з людьми його. І знов сказав: Хваліть Господа, всі погане, і вихваляйте його, всі люде. І знов Ісаїа говорить: Буде корінь Єссеїв, Той, що встане, владикувати над поганами; на нього погане вповатимуть. Бог же вповання нехай сповнить вас усякими радощами і впокоєм у вірі, щоб ви збогатились упованням, силою Святого Духа.

**ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 21, 25.**

**І БУДУТЬ** ознаки на сонці, й місяці, й зорях; а на землі переполох народів у засколоті, як зареве море та філі; і омертвіють люди від страху та дожидання того, що приде на вселенну; сили бо небесні захищаються. І тоді побачать Сина чоловічого, йдучого на хмарі з силою і славою великою. Як же значе це діяться, випростуйтесь і

## *Молебні, апостоли і євангелії*

піднімайте голови ваші; бо наблизилось викуплення ваше. І сказав приповість йм: Гланьте на смоківницю і всякі дерева; коли повачите, як розпускаються вже, самі розумієте, що вже близько літо. Так і ви, коли побачите, як це станеться, знайте, що близько царство Боже. Поправді кажу вам: Ще не перейде рід цей, доки все станеться: Небо й земля перейде, слова ж мої не передуть.

**ТРЕТЬЯ НЕДІЛЯ В ПРИХОДІ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ** Ісусе Христе, що перед першим твоїм приходом вислав еси послаго твоого, щоб він приготовив путь перед тобою: Дай, щоби слуги твої доморядники тайн твоїх змогли таксамо вирівняти й приготовити путь тобі, навертаючи серця неслухняних до премудrosti й справедливости, щоб за другим приходом твоїм знайшов еси нас приготованим народом перед лицем твоїм, бо ти жиеш і царствуєш з Отцем і Святым Духом, зажди один Бог, по віки вічні. Амінь.

**АПОСТОЛ. 1. Коринт. 4, 1.**

**ТАК** нас нехай вважаєє чоловік, яко слуг Христовых, і доморядників тайн Божих. Ще ж до того від доморядників вимагають, щоб кожного знайдено вірним. Та це в мене найменша річ, щоб мене судили ви або людський суд: ні, я й сам себе не суджу. Бо нічого на себе не знаю, та цим я не оправдуюсь; суддя ж мій Бог. Тим же ні про що перше часу не судіть, доки прийде Господь,

## *Молебні, апостоли і євангелії*

котрий висвітить сковане в темряві і виявити думки сердець; а тоді похвала буде кожному від Бога.

### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 11, 2.**

**ПОЧУВШИ** ж Йоан у темниці про діла Христові, післав двох учеників своїх, сказати йому: Чи ти той, що мав прийти, чи іншого ждати нам? Відповів Ісус, кажучи їм: Іайдіть та сповістіть Йоана про все, що чули й бачили: сліпі видять, і криві ходять, прокажені очищаються, і глухі чують, мертві встають, і вбогим проповідується благовістя. І щасливий, хто не поблазниється мною. Якже вони відходили, почав Ісус говорити людям про Йоана: Чого ви ходили в пустиню дивитись? на тростину, що вітер колишє? Або чого виходили ви дивитись? на чоловіка одягненого в мягку одежду? ось ті, що носять мягку одежду, вони в царських домах. Або чого виходили ви дивитись? на пророка? так говорю вам, і більше пророка. Це ж бо той, про кого написано, Ось посилаю ангела моого перед лицем твоїм, що приготовить дорогу твою перед тобою.

### **ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ В ПРИХОДІ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ПІДНІМИ,** Господи, міць твою (молимо тебе), і приди між нас, і великою силою твоєю заступи нас; ми бо в боліках від гріхів і немочів наших знемоглисісь і охляли во бігу до нашої мети; твоя ж пребагата ласка й милосердя твое змогли б нам скоро помогти і визволити нас; Ти бо з Отцем і

## *Молебні, апостоли і євангелії*

Святим Духом жиеш і царствуєши, один Бог, по віки вічні. Амінь.

### **АПОСТОЛ. Филип. 4, 4.**

**РАДУЙТЕСЯ** завжди в Господі, і знов кажу, радуйтеся. Тихість вашу нехай знають усі люди. Господь близько. Не журіться нічим; а у всьому молитвою і благанням з подякою нехай обявляються прохання ваші перед Богом. І мир Божий, що вище всякого розуму, нехай хоронить серця ваші й уми ваші в Христі Ісусі.

### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоанна 1, 19.**

**ЦЕ** свідчення Йоанове, як післиали Жиди з Єрусалиму священиків та левітів, щоб спитали його: Хто еси ти? І визнав і не відперся; а визнав: Шо я не Христос. І питали його, Шо ж? Ілля еси ти? І він сказав, Ні. Пророк еси ти?? І відказав, Ні. Тоді казали йому, Хто ж еси? Щоб нам відповідь дати тим, що післиали нас. Шо кажеш про себе? Сказав. Я голос покликуючого в пустині, Випростуйте дорогу Господню, як говорив Ісаїя пророк. А послані були з фарисеїв. І питали вони його, й казали йому, Чого ж хрестиши, коли ти не Христос, ні Ілля, ні пророк? Відказав їм Йоан, кажучи, Я хрещу вас водою: серед вас же стоїть той, котрого ви не знаєте: це той, що приходить за мною, а поперед мене був, котрому я недостойн розвязати ременя обувя його. Це в Витаварі сталося, за Йорданом, де Йоан хрестив.

\*

# НАРОДИНИ ГОСПОДА НАШОГО, АБО ДЕНЬ РІЗДВА ХРИСТОВОГО, ЗВИЧАЙНО ЗВАНЕ

## РІЗДВО\*).

На Утрені, замісць Psalmi, ПРИЙДІТЬ ЗАСПІВАЙМО і т. д., треба відспівати або промови оці Вірши.

ОСЬ дівіця завагоніє та й породить сина: і дадуть ім'я Йому Еммануїл. *Iсаїя 7, 14.*  
Народилось нам дитя: син даний нам. *Iсаїя 9, 6.*

У цьому явилась любов Божка до нас, що Бог Сина свого однорідного у світ післав, щоб ми жили через нього. *І. Посл. Йоана 4, 9.*

Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що благословив нас усяким благословенням духовним на небесах у Христі. *Єфесян. 1, 3.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові; **ВІДПОВІДЬ.** Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

\* 25. грудня.

## Народини Господа нашого

### МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що дав еси нам однорідного свого Сина, щоби взяв на себе природу нашу, і якби, ось тепер, народився від чистої Діви: Дай, щоб і ми після відродження стались з ласки твоєї дітьми-приймаками твоїми, і змогли щодня відновлятися Духом твоим Святым; у тому ж самому Ісусі Христі Господі нашім, що живе й царствує з тобою і тим же Духом, один Бог по вічні віки. Амінь.

АПОСТОЛ. *Жид. 1, 1.*

**ПОЧАСТУ** і всяково промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, в останні ці дні промовляв до нас через Сина, котрого настановив наслідником усього, котрим і віки створив; Цей, будучи сяєвом слави і образом особи його, і двигаючи все словом сили своєї, зробивши собою очищення гріхів наших, осівсь по правиці величчя на високості; скільки лучший будучі від ангелів, скільки славніше над іх наслідував імя. Кому ж бо сказав коли з ангелів, Син мій еси ти, Я сьогодні родив тебе? І знов. Я буду йому Отцем, а вім буде мені Сином? І знов, коли уводить у світ перворідня, говорить, І нехай поклоняться йому всі ангели Божі. І про ангелів говорити, Хто творить духи ангелами своїми, а полумя огняне слугами своїми. Про Сина ж говорити, Престіл твій, Боже, по вік вічний, булава справедливости есть булавою царювання твого: Полюбив еси правду, і зненавидів беззаконня; тимто Бог, твій Бог, помазав тебе оливою радості більш спільніків

## *Народини Господя нашого*

твоїх. Ти ж, Господи, споконвіку землю оснував еси; і небеса це діло рук твоїх: вони пропадуть, а ти пробуваєш; вони всі збліднуть, як стара одежина; і як одежу скотиш їх, і переміняться вони; А ти той же самий і літа твої не скінчаться.

### *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 1, 1.*

**СПОКОНВІКУ** було Слово, і Слово було ув Бога, і Слово було Бог. Воно було споконвіку ув Бога. Все ним сталося; і без нього не сталося ніщо, що сталося. У йому життя було, і життя було світлом людям. І світло у темряві світить, і темрява його не обняла. Був чоловік післаний від Бога, ім'я йому Йоан. Цей прийшов на свідкування, щоб свідкувати про світло, щоб усі вірували через нього. Не був він світло, а післаний був, щоби свідкувати про світло. Було це правдиве світло, котре просвічує кожну людину, що приходить на світ. На світі був, і світ ним настав, і світ його не пізнав. У своє прийшов, і свої не прийняли його. Котрі ж прийняли його, дав їм властивістю дітьми Божими статися, що вірують в Ім'я його: що не від крові, ні від хотіння тілесного, ні від хотіння чоловічого, а від Бога родилися. І Слово тілом сталося, і пробувало між нами (і ми виділи славу його, славу, як однорідного від Отця), повне благодаті та правди.

### *Іще один*

### *Молебень на Свято Різдва.*

**БОЖЕ,** що рік-річно позволяєш нам радіти з нагоди спогаду Різдва єдиного

## *День святого Стефана*

твого Сина Ісуса Христа: Дай же, щоб, як радіючи приймаєм його за нашого Спаса, з таким же упованням могли оглядати його, коли вдруге прийде яко Судія; котрий живе і царствує з тобою і Святым Духом тепер і завжди. Амінь.

### **ДЕНЬ СВЯТОГО СТЕФАНА\*).**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ДАРУЙ,** Господи, щоб у всіх наших терпіннях тут на землі за свідкування твоєї правди, змогли ми впевноті здіймати зір наш до неба й вірою оглядати славу, котра обявиться нам; а, як сповнимся Святым Духом, навчилися ми любити і благословити гонителів наших, як це показав нам Перво-мученик Святий Стефан, котрий молився за своїх катів, до тебе, Ісусе преблагий, що стоїш праворуч у Бога, і заступаєш за всіх тих, що терплять за тебе, одинокого Посередника і Заступника нашого. Амінь.

*Тоді наступає Різдвяний Молебень, котрий треба відправляти защораз аж до Новорічного Вечера.*

### **ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 7, 55.**

**СТЕФАН ЖЕ,** будучи повний Святого Духа, споглянувши на небо, побачив славу Божу, й Ісуса, стоячого по правиці в Бога, і промовив, Ось, виджу небеса відчинені, і Сина Чоловічого, стоячого по правиці в Бога. Вони ж закричали голосом великим,

\* ) 26. грудня.

## *День святого Стефана*

позатулювали уші свої, та й кинулись однодушно на нього, і, випровадивши за город, укаменували його: а свідки поклали одежду свою в ногах у молодця, званого Савлом. І укаменували Стефана, що моловся й промовляв, Господи Ісусе, прийми дух мій. І впав він на коліна, і заридав голосом величим; Господи, не постав їм цього за гріх. І, це промовивши, уснув.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 23, 34.**

Ось я посилаю до вас пророків, і мудрів, і письменників; і одних з них повбиваєте та порозпинаєте; а інших битимете по школах ваших, та гонитимете від города в город; щоб упала на вас уся кров праведна, пролита на землі, від крові праведного Авеля аж до крові Захарії, сина Варахійного, що вбили ви між церквою й жертвою. Поправді говорю вам, Все це прийде на рід цей. Єрусалиме, Єрусалиме, що побивав еси пророків, і покаменував посланих до тебе; скільки разів хотів я зібрати дітей твоїх, як курка збирає курчат своїх під крила свої, і не схочали! Оце ж оставляється вам дім ваш пустий. Говорю бо вам, Не побачите мене від нині, аж скажете, Благословен той, що приходить в Ім'я Господне.

## **ДЕНЬ СВЯТОГО ЄВАНГЕЛИСТА ЙОАНА\*).**

*ГОСПОДИ* милосердний, благаємо тебе, засвіти ясними проміннями сяєва твого на

\* ) 27. грудня.

## *День святого евангелиста Йоана*

Церкву твою, щоб вона, просвітившися науковою благословленного Апостола Євангелиста Святого Йоана, змогла ходити в сяйві правди, та з часом дійшла до сяйва вічного життя; у Христі Ісусі Господі нашім. Амін.

**АПОСТОЛ. г. Св. Йоана 1, 1.**

Що було споконвіку, про що ми чули, що бачили очима нашими, і на що дивилися, і чого руки наші дотикалися, про Слово життя; (бо життя явилось, і ми бачили, і свідкуємо, і звіщаємо вам життя вічне, що було ув Отця, а явилось нам;) те, що ми бачили й чули, звіщаємо вам, щоб і ви мали спільність з нами; а спільність наша з Отцем і Сином його Ісусом Христом. І це пишемо вам, щоб радість ваша була повна. Ще ж єсть обітниця, которую ми чули від нього, і звіщаємо вам, бо Бог світло, і ніякої у нього темряви. Коли говоримо, що спільність маємо з ним, а в темряві ходимо, то не говоримо по правді і не творимо правди: Коли ж у світлі ходимо, яко ж він сам у світлі, то маємо спільність один з одним, і кров Ісуса Христа, Сина його, очищає нас від усякого гріха. Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо і немає правди в нас. Коли визнаємо гріхи наші, то він вірний і праведний, щоб простили нам гріхи, і очистив нас від усякої неправди. Коли кажемо, що ми не згрішили, то й слова його нема в нас.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 21, 19.**

*СКАЗАВ ІСУС Петрові, Йди слідом за мною. І обернувшись, Петро бачить учени-*

## День немовлят

ка, котрого любив Ісус, слідом ідучого, що й на вечері пригорнувсь до грудей його, і спітав, Господи, хто це, що зрадить тебе. Цього побачивши Петро, каже Ісусові, Господи, що ж має робити цей чоловік? Каже йому Ісус, Коли схочу, щоб він пропував, доки прийду, що тобі до того? Ти йди за мною. І пішло слово це між братів, що ученик той не вмре. Це той ученик, що свідкує про це, і писав це, і знаємо, що правдиве свідкування його. Є ще й іншого богато, що зробив Ісус, що, коли писати що до одного, то думаю, що й сам світ не помістив би написаних книг.

## ДЕНЬ НЕМОВЛЯТ\*\*).

### МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що устами маленьких діточок і тих, що живляться матірними сосками, виявив еси силу та заставив немовлят, вмираючи, прославляти тебе: Умертви й убий усі похоті у нас, і зміцни нас ласкою твоєю, щоб через невинність життя нашого, і в твердості віри нашої, змогли ми прославляти Ім'я твоє святе; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Одкр. 14, 1.*

*I ПОГЛЯНУВ* я, і ось, Агнець стоїть на горі Сіон, а з ним сто сорок чотири тисяч, у котрих Ім'я Отця його написано на чолах їх. І чув я голос з неба, наче голос многих вод, і наче голос великого грому: I чув я голос кобзарів, що грали на кобзах своїх: і спі-

## День немовлят

вали, якби нову пісню, перед престолом, і перед чотирма животними і старцями; і ніхто не зміг навчитись пісні, тільки сто сорок чотири тисяч, що викуплені від землі. Це ті, що не опоганилися з жінками, вони бо чисті. Це ті, що йдуть слідом за Агнцем, куди б він не йшов: це ті, що визволені від людей, первістки Богу і Агнцеві. І в устах їх не знайшовся підступ; бо вони без змази перед престолом Божим.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Матт. 2, 13.*

**АНГЕЛ** Господень являється Йосифові у сні, промовляючи, Встань, візьми дитятко, і матір його, та втікай до Єгипту, і перебудь там, поки звіщу тебе; бо Ірод шукатиме дитятка, щоб убити його. Як же встав, узяв дитятко й матір його в ночі, та пішов у Єгипет, і пробував там аж до смерті Ірода; щоб справдилось те, що сказав Господь через пророка, промовляючи, Із Єгипту по кликав я Сина моого. Побачивши тоді Ірод, що мудреці насміялись із нього, розлютився дуже; тай післав повбивати всіх дітей, що були в Вифлеємі, і у всіх границях його, від двох років і низше, після того часу, що про нього він пильно довідувався від мудрів. Тоді справдилось те, що говорив пророк Еремія, кажучи, Чути в Рамі голосіння, і плач, і тяжке нарикання, Рахиля плаче по дітях своїх, і не дає розважати себе, бо їх нема вже.

## НЕДІЛЯ ПО РІЗДВІ.

### МОЛЕБЕНЬ

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що дав еси нам однорідного Сина свого, щоб узяв на себе

\*\*) 28. грудня.

## *Неділя по різдві*

нашу подобину й народився від чистої Діви: Дай, щоб ми, яко відроджені і ласкою твоєю приймлені діти, щодня обновлялися Духом твоїм Святым, у тім же Господі Ісусі Христі, що живе і царствує з тобою і Святым Духом, один Бог, по віки вічні. Амінь.

**АПОСТОЛ.** *Галатам 4, 1.*

**ГОВОРЮ** ж, доки наслідник малоліток, доти не відріжнється від слуги, хоч він і пан усього; а є під опікунами та доморядниками аж до нароку отця. Так же й ми, як були малолітками, були підневолені складникам світа: як же прийшла повна часу, післав Бог Сина свого, що вродився від жони і був під законом, щоб викупив тих, що були під законом, щоб ми змогли прийняти всиновлення. А що ви є синами, Бог післав Духа Сина свого в серця ваші, що покликую. Авва, Отче. Тим же вже не невільник ти, а син; а як син, то й наслідник Божий через Христа.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Матт. 1, 18.*

**РІЗДВО** ж Ісуся Христа сталося так: Скоро його матір Марію заручено Йосифові, перш ніж вони зійшлися, завважено, що вона завагонила від Святого Духа. Йосиф же, чоловік її, будучи праведним, і не хотячи ославити її, хотів був потай відправити її. Як же він про це думав, аж ось, зявився йому у сні ангел Господень, промовляючи, Йосифе, Сину Давидів, не бійся взяти до себе Марію, жінку твою; бо що зачалось в ній, те від Святого Духа: і вродить вона сина, і даш йому ім'я Ісус; бо він

## *Обрідання Христове*

спасе людей своїх від гріхів їх. (Усеж це сталося, щоб справдилось те, що Господь сказав через пророка, промовляючи, Ось, Діва завагоніє, і вродить сина, і дадуть йому ім'я ЕММАНУІЛ, що в перекладі єсть, З нами Бог.) Прокинувшись тоді Йосиф зі сну, зробив так, як ангел Господень приказав йому, і взяв до себе жінку свою; і не знав її, аж поки вона вродила сина свого перворідня: і дав йому ім'я Ісус.

**ОБРІЗАННЯ ХРИСТОВЕ\*).**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що заставив еси благословленного Сина твого прийняти Обрізання, і піддатися людському законові: Даруй нам правдиве обрізання духовне; щоб серця наші та члени наші, завмерли до всіх цьогосвітніх і тілесних похотей, та щоб ми у всьому піддавалися благословенній волі твоїй; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ.** *Римл. 4, 8.*

**БЛАЖЕН** чоловік, котрому не полічить Господь гріха. Чи блаженство це на обрізання, чи на необрізання? Бо кажемо, що полічено Авраамові віру за праведність. Якже ж полічено? Чи, як був він в обрізанню, чи в необрізанню? Не в обрізанню, а в необрізанню. І знак обрізання прийняв він, яко печать праведності тієї віри, що мав її в необрізанню, щоб бути йому отцем усіх віруючих, хоч вони в необрізанню;

\* ) 1. січня.

## *Обрідання Христове*

щоб праведність і до них примінити: І отцем обрідання не тільки тим, що з обрідання, а й тим, що ходять слідами віри отця нашого Авраама, що він мав її, як ще був в необріданню. Не по закону бо було обітування Авраамові, або наслідку його, що буде він наслідником світу, а по праведності віри. Бо, як ті, що з закону наслідники, то дарма віра, й обітування не має значення.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Луки 2, 15.

*І СТАЛОСЬ,* як пішли від них на небо ангели, пастихи казали один до одного, Ходімо ж аж у Вифлеем, та побачимо слово це, що сталось, що Господь обявив нам. І прийшли з поспіхом, та й знайшли Марію і Йосифа, й дитинку лежачу в яслах. І як це побачили, розголосили слово, що було сказане їм про це хлопяtko. І всі, слухаючи, дивувалися тим, що розказували пастихи перед ними. Марія ж ховала усі ці слова, роздумуючи в серці своїм. І вернулись пастихи, прославляючи та хвалячи Бога за все, що чули й бачили, як було їм сказано. І, як сповнились дні очищення її по закону Мойсейовому, понесли його в Єрусалим, до обрідання, і дали ім'я йому Ісус, бо так найменував його ангел, нім ще зачався в утробі.

*Цей самий Апостол, і Євангелія служать опісля на кожний день аж до*

**ТРЬОХ МУДРЦІВ.**

\*

## **ТРЬОХ МУДРЦІВ\*) або обявлення Христове Поганам. МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ,** що за проводом зорі обявив еси однорідного свого Сина Поганам: Даруй ласкаво, щоб і ми, котрі вірою пізнали тебе, змогли після цього життя, мати приступ до величного твого Божества; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

**АПОСТОЛ.** Єфес. 3, 1.

**ТОГО** ради й я, Павло, вязник Ісуса Христа за вас поган; коли ви чували про служення благодаті Божої, даної мені між вами: Як що одкриттям обявилась мені тайна (яко ж перше я написав коротко, з того можете, читаючи, зрозуміти знання мое утайні Христовій), котра в інших віках не обявилась синам людським, так як тепер відкрилася святым Апостолам і пророкам його Духом; Що погане також наслідники, і з того ж самого тіла, та спільніки обітування його в Христі через благовістя: котрому став я на службу по дару благодаті Божої, що дана мені по дійству сили його; Мені, меншому від усіх святих, дана ця благодать, благовістити між поганами про

\*) 6. січня.

## Трьох мудрців

недосліджене богоцтво Христове; і зясувати всім, що це за спільність тайни, закритої від віків у Бозі, що створив усе Ісусом Христом; на те, щоб тепер князівствам і силам на небесах через церкву обявилася усяка премудрість Божа, по вічному постановленню, котре постановив у Христі Ісусі, Господі нашім: в котрому маємо смілість і певний доступ через віру його.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 2, 1.**

Як же народивсь Ісус в Вифлеемі Юдейському за царя Ірода, прийшли мудрці зі сходу в Єрусалим, говорячи, Де народився Цар Жидівський? бачили бо ми зорю його на сході, і прийшли поклонитися йому. Як почув це цар Ірод, стрівоВився, і весь Єрусалим з ним. І, зібравши всіх архиєреїв і письменників людських, допитувався в них, де мав би народитись Христос. Вони ж сказали йому, в Вифлеемі Юдейському, бо ось як написано в пророка, І ти, Вифлееме, земле Юдина, нічим не гірша між князями Юдиними: бо з тебе вийде Володар, що старшуватиме над народом моїм Ізраїлем. Закликавши тоді Ірод тайкома мудрців, випитував їх пильно, котрого часу явилась зоря. І післав їх у Вифлеем і каже, Йдіть та шукайте пильно того хлопятка, а як знайдете, принесіть мені звістку, щоб і мені прийти поклонитися йому. Вони ж вислухавши царя, вийшли, коли це зоря, що бачили на сході, йде поперед них, поки прийшла та й стала зверху, де було хлопятко.

Побачивши ж вони зорю, зраділи великою радістю. І, ввійшовши в господу,

## Трьох мудрців

знайшли хлопятко з Марією, матір'ю його, і припавши, поклонились йому: і, відкривши скарби свої, піднесли йому дари; золото, ладан і миро. І, бувши остережені у сні, не верталися до Ірода, вернулись в свою землю іншим шляхом.

*Цей самий Молебень, Апостол та Євангелію береться щодня аж до кінця тижня.*

**ПЕРША НЕДІЛЯ  
ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ,** від серця благаємо тебе, прийми молитви людей твоїх, що кличуть до тебе; і дай, щоб вони зрозумілі й пізнали все те, що мають діяти, а також, щоб мали благодать і силу сповняти вірно повинності свої; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ. Римл. 12, 1.**

**ТО Ж** благаю вас, браття, щедротами Божими, представляйте тіла ваші, живою жертвою, святою, угодною Богові, це розумне служження ваше. І не приподоблюйтесь до світу цього, а переображеніесь обновленням ума вашого, щоб довідуватись, що воля Божа добра й угодна та звершена. Говорю ж, по благодаті даній мені, кожному між вами, щоб не думав більш про себе, ніж треба думати, а думав тверезо, як Бог кожному уділив міру віри. Бо як в одному тілі маємо многі члени, усі ж члени мають не одно діло; так ми, многі, одно тіло в Христі, по одному ж, один другому члени.

## Трьох мудрів

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 2, 41.

I ходили батько й мати його щобороку в Єрусалим у свято пасхи. А як було йому дванадцять років, пішли вони в Єрусалим святочним звичаєм. I сповнившись дні, як верталися, застався хлопчик Ісус у Єрусалимі; і не знали про це Йосиф і мати його. А думаючи, що він між товаристром, увійшли на день ходу, і шукали його між кревними та знакомими. I, не знайшовши його, вернулись у Єрусалим, шукаючи його. I сталось, через три дні знайшли його в церкві, як сидів серед учителів, слухав іх і завдавав їм питання. Дивувалися ж усі, хто слухав його, розумом і відповіддями його. I побачивши його, здивувались вони; і сказала мати його до нього, Сину, чого жти так поступив з нами? Ось батько твій і я, боліючи, шукали тебе. I каже він до них, Чого ж шукали мене? хіба ж не знали ви, що я маю дбати про справи Отця мого? Та вони не розуміли слів, що він сказав до них. I пійшов з ними і прийшов у Назарет, і був слухняний їм: а мати його ховала всі слова тії в серці своїм. I виростав Ісус премудрістю і станом, в Божій та людській ласці.

## ДРУГА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ.

### МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, Володарю всього, що на небі й на землі: Вислухай ласково благання людей твоїх, і даруй нам благодать по всі дні життя нашого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## Трьох мудрів

АПОСТОЛ. Римл. 12, 6.

НЕ бувайте мудрі самі в себе. Нікому злом за зло не віддавайте. Дбайте про чесні діла перед усіма людьми. Коли можна, скільки це залежить від вас, з усіма людьми майте мир. Не відомщуйте за себе, любі, а давайте місце гнівові (Божому); писано бо, В мене відомщення; Я віддам, говорить Господь. Оце ж, коли голодує воріг твій, нагодуй його; коли жаждує, напій його: це бо роблячи угля огняне згребеш на голову його. Не дайся подужати злу, а подужуй зло добром.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 8, 1.

ЯК ЖЕ зійшов з гори, богато народу вішло слідом за ним. I ось приступив прохажений і вклонивсь йому, кажучи, Господи, коли хочеш, то зможеш очистити мене. I простяг Ісус руку свою, і приторкнувсь до нього, кажучи, Хочу, очистись. I зараз очистилася проказа його. I промовив до нього Ісус, Дивись, не кажи ні кому, а йди та покажись священикові, й принеси дар, який повелів Мойсей на свідкування їм. A як увійшов у Капернаум, приступив до нього сотник, благаючи його й промовляючи, Господи, слуга мій лежить дома розслаблений і тяжко мучиться. I сказав йому Ісус, Я піду та сцілю його. Озвав жеся сотник і сказав, Господи, не заслужив я того, щоб ти ввійшов під мою стріху; а промов одно слово, то й одужає слуга мій. Bo сам я чоловік під владою, і маю воїнів під собою: і скажу цьому, Йди, то й іде; а другому, Приди, і прийде; а слузі мому,

## Трьох мудрців

Роби те, то й робить. Почувши це Ісус, дивувався, і каже до тих, що йшли слідом за ним, Направду кажу вам, Навіть в Ізраїлі не знайшов я такої віри. І кажу вам, що многі прийдуть від сходу й заходу, та й сядуть з Авраамом, з Ісааком, і з Яковом у царстві небесному. А сини царства будуть повикудані у темряву надвірною: там буде плач і скреготання зубів. І каже Ісус до сотника, Йди, і як увірував еси, так і станеться тобі. І одужав слуга його тієї самої години.

## ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ. МОЛЕБЕНЬ.

**БОЖЕ**, що знаєш положення наше серед так багатьох і великих небезпек, та що з причини природних немочів наших, ми не завжди змагаєм устоїти в законі: Даруй нам таку силу й допомогу, якої треба нам для поборення всіх небезпек, і проведи нас крізь усі спокуси; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінъ.**

**АПОСТОЛ.** Римл. 13, 1.

**КОЖНА** душа властям вищим нехай кориться; нема бо власти, коли не від Бога: які ж є власти, від Бога вони настановлені. Хто ж противиться власти, Божому повелінню противиться: а ті, що противляться, собі осуд набувають. Володарі бо не добрим ділам страх, а лихим. Хочеш же не боятись власти? Добре роби, то й матимеш похвалу від неї: божий бо слуга він, тобі на добро. Коли ж лихе робиш, бійся; бо не дармо меч носить: Божий бо слуга він,

## Трьох мудрців

местник гніва тому, хто робить лихе. Тим же треба коритись не тільки ради гніва, а також ради совісти. Того ж тови й данину даете; вони бо слуги Божі, що безнастінно того пильнують. Віддавайте ж усім, що належиться їм; данину, кому належиться данина, кому міто, міто, страх, кому страх, честь, кому честь.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Матт. 8, 23.

І, як увійшов у човен, поввіходили слідом за ним ученики його. Аж ось схопилася велика хуртовина на морі, така, що філя заливалася човна: він же спав. І прийшли до нього ученики його й розбудили його, кажучи, Господи, спаси нас, погибаємо. І промовив до них, Чого ви злякались, маловірні? Тоді встав і погрозив вітрам та морю, і настала велика тиша. Люде ж дивувались, говорячи, Хто це такий, що на віть вітри й море слухають його! І як переплив на той бік у Гергесинську землю, зустріло його два біснусватих, що вийшли з гробів, дуже злющи, так, що ніхто не важився ходити дорогою тією. І ось, закричали вони, говорячи, Що маемо робити з тобою, Ісусе, Сину Божий? Чи прийшов еси сюди на те, щоб нас мучити завчасу? Оддалеки ж від них пасся великий гурт свиней. Отже бісі благали його, кажучи, Коли виженеш нас, то дозволь нам увійти в грут свиней. І каже до них, Іайдіть. І, вийшовши вони, увійшли в свиняче стадо: і ось, увесь свинячий гурт кинувсь із кручи в море, і погиб у воді. А пастухи повтікали, і прибігши в город, розказали про все, і що сталося з

## Трьох мудрців

біснуватими. І ось увесь город вийшов назустріч Ісусові: а як побачили його, благали, щоб вийшов геть із границь їх.

### ПЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ. МОЛЕБЕНЬ.

**МОЛИМО** тебе, Господи, зберігай разураз Церкву твою і доморядників твоїх у правдивій вірі твоїй; а тих, що в надії покладаються на ласку твою небесну, заступай завжди могутньою силою твоєю; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінь.**

АПОСТОЛ. Колос. 3, 12.

**ОДЯГНІТЬСЯ** ж оце, яко вибраниці Божі, святі й улюблені, в почуття милосердя, щирості, смиреності, тихісті і довготерпіння; терплячи один одного, і прощаючи один одному, коли хто на кого має жаль; яко ж і Христос простив вам, так і ви. Над усе ж одягніться у любов, котра є запорукою звершення. І мир Божий нехай володіє в серцях ваших, до котрого вас і покликано в одному тілі; та й будьте вдячні. Слово боже нехай вселиться в вас, богате на всяку премудрість, навчаючи і наставляючи один одного псалмами, піснями та духовними співами, у благодаті співаючи в серцях ваших Господеві. І що тільки робите словом або ділом, робіть усе в Ім'я Господа Ісуса, дякуючи Богу Й Отцеві через нього.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 13, 24.

**УПОДОБИЛОСЬ** царство небесне чоловікові, що сіє добре насіння на ниві своїй. Як же люди спали, прийшов воріг його, й

## Трьох мудрців

насіяв куколю між пшеницию, та й пішов геть. Як же зійшов засів та приніс овощ, показавсь тоді й кукіль також. І прийшли слуги господаря того, та й кажуть йому, Добродію, хіба ти недобре насіння сіяв на твоїй ниві? Звідкіля ж узя вся кукіль? Він же каже їм, Це зробив воріг. Слуги ж сказали йому, Чи хочеш, щоб ми пійшли та випололи його? А він сказав, Ні; щоб, виполюючи кукіль, разом з ним і пшениці не повиривали. Нехай ростуть обое до жнив; а в жнива я скажу женцям, Зберіть вперед кукіль та повяжіть у снопи, щоб спалити: а пшеницю зберіть до стодоли моєї.

### ШЕСТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ.

МОЛЕБЕНЬ.

**БОЖЕ**, що обявив еси благословленного Сина свого, щоб він знищив диявольські діла і зробив нас синами й наслідниками вічного життя: Молимо тебе, дай нам, щоб ми, маючи надію, змогли вдергати себе в чистоті, як і він є чистий; та щоб, коли вдруге він явиться у силі і славі, змогли й ми перетворитись на його подобину в предвічному й преславному царстві його; де з тобою, Отче, і Святым Духом, він живе й царствує, один Бог, на віки вічні. **Амінь.**

АПОСТОЛ. 1. Св. Йоана 3, 1.

**ОСЬ**, яку любов дав нам Отець, щоб ми діти Божі звались: тимто не знає нас світ, що не пізнав його. Любі, ми тепер діти Божі, та ще не явилося, що ми будемо: знаємо ж, що, коли явиться, подібні йому будемо;

## *Трьох мудриців*

бо побачимо його, яко ж єсть. І кожний, що має цю надію, очищується, яко ж він чистий. Кожен, хто робить гріх, переступає також і закон. А ви знаєте, що він явився, щоб гріхи наші взяти; а в ньому нема гріха. Хто в ньому пробуває, не грішить: хто ж грішить, не бачив його, і не зінав його. Діточки, нехай ніхто вас не обманює: хто робить правду, той праведний, яко ж він праведний. Хто робить гріх, той від диявола, бо споконвіку диявол грішить. На це явився Син Божий, щоб зруйнувати діла диявола.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 24, 23.**

**ТОДІ**, коли хто вам скаже, Дивись, ось Христос, або онде; не йміть віри. Устануть бо лжехристи й лжепророки, й показуватимуть ознаки великі й дива, щоб (коли можна) звести й вибраних. Оце ж наперед скапав я вам. Коли ж скажуть вам, Ось він у кустині; не виходіть віри. Бо як блискавка виходить зі сходу та сягає аж до заходу; так буде й прихід Сина Чоловічого. Де бо є труп, там збиратимуться вірли. І зараз після горя днів тих сонце померкне, й місяць не даватиме світла свого, й зорі попадають із неба, й сили небесні захитаються. І тоді явиться ознака Сина Чоловічого на небі: й тоді заголосять усі роди землі, й побачать Сина Чоловічого, що прийде на хмарах небесних, із силою й славою великою. І пішло він ангелів своїх з великим гуком трубним, і позирають вони вибраних його від чотирьох вітрів, від одного кінця неба до другого.

## **НЕДІЛЯ ЗВАНА СІМДЕСЯТНИЦЕЮ або третя неділя перед постом.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**БЛАГАЄМО** тебе, Господи, вислухай ласкаво молення людей твоїх; щоб ми, що приймаємо справедливу кару за провини наші, змогли всемилосердною добротою твоєю визволитись від неї, на славу Імені твоєму; через Ісуса Христа Спаса нашого, що жив є й царствує з тобою і Святым Духом, один Бог, по віки вічні. **Амінь.**

**АПОСТОЛ. г. Коринф. 9, 24.**

**ХІБА** не знаєте, що ті, що на гонах біжать, усі біжать, а один приймає нагороду? Так біжіть ви, щоб осягли. Кожний же, хто бореться, від усього вдержується: Вони ж роблять це, щоб тлінний вінець прийняти, а ми нетлінний. Оце ж я так біжу, не якби на непевне; а воюю не так, як той, що бе повітря: а морю тіло мое й підневолюю, щоб, іншим проповідуючи, самому іноді не бути нікчемним.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 20, г.**

**ПОДІБНЕ** бо царство небесне чоловіку господареві, що вийшов рано-вранці най-

## *Неділя звана сімдесятницею*

мати робітників у виноградник свій. І, згодившись із робітниками по денарію на день, післав їх у виноградник свій. І, вийшовши коло третьої години, побачив інших, що стояли на торгу без роботи, і сказав до них, Ідіть і ви у виноградник, і що буде право, дам вам. Вони й пішли. Вийшов знов коло шостої і девятої години, і зробив так само. А коло одинадцятої години вийшов і знайшов інших, що стояли без діла, і каже до них, Чого дармуєте тут цілий день? Кажуть вони йому, Бо ніхто не найняв нас. Каже він їм, Ідіть і ви у виноградник, і що буде право, дістанете. Як же настав вечір, каже власник виноградника доморядникові своїому, Поклич робітників, та роздай їм плату, почавши від останніх аж до перших. І як прийшли ті, що наймлені були коло одинадцятої години, то кожен з них дістав по денарію. А як прийшли перші, Думали, що більше візьмуть; однакож і вони взяли по денарію. А як взяли, нарікали на доброго господаря, кажучи, Ці останні тільки одну годину робили, а ти їх зрівнав із нами, що зносили тяготу і спеку дня. Він же відповів одному з них, кажучи, Приятелю, не роблю тобі кривди; хіба не за денарія згодився ти зі мною? Візьми своє, та й іди; я ж хочу і цьому останньому дати рівно, що й тобі. Хіба ж не вільно мені робити, що хочу з добром моїм? Чи твоє око лихе тому, що я добрий? Так будуть останні першими, а перші, останніми: багато бо званих, а мало вибраних.

\*

## **НЕДІЛЯ ЗВАНА ШІСТЬДЕСЯТНИЦЕЮ або друга неділя перед постом. МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ** Боже, ти бачиш, що ми не покладаємося на ніодно з наших діл: Даруй ласково, щоб ми силою твоєю змогли оборонитись від усякого зла; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінь.**

**АПОСТОЛ. 2. Коринт. 11, 19.**

**ВИ** радо терпите безумних, розумними бувши. Терпите, як хто підневолює вас, як хто жере вас, як хто обдирає вас, як хто величаеться, як хто бе вас у лиці. Робом досади говорю, так ніби ми знемоглись: Коли ж у чому хто осмілюється (у безумстві говорю), то Й я смілій також. Вони Єvreї? І я. Вони Ізраїльтяне? І я. Вони насіння Авраамове? І я. Вони слуги Христові? (Як безумний кажу). Я більше: в працях більш видатних; в ранах від побоїв без міри; в темницях частіше; при смерти почасту. Від Жидів п'ять разів по сорок без одного нагаїв прийняв я; тричі киями бито мене; один раз каменовано; тричі перебув я в розбиття корабля; ніч і день пробув я в глибині; в дорогах почасту; в небезпеках

## *Неділя звана шістдесятницею*

на водах; в небезпеках від розбійників; в небезпеках від земляків моїх; в небезпеках від поган; в небезпеках у городі; в небезпеках у пустині; в небезпеках на морі; в небезпеках між лукавими братами; в знеможенню і в огірченню; почасту в недоспанинн; в голоді і жажді; в постах часто; в холоді й наготі; опріч того, що осто рінь, налягає на мене щоденна журба про всі церкви. Хто знемігся, а я не знемігся? Хто блазниться, а я не горю? Коли доконче хвалитись треба, то хвалитимусь тим, що відноситься до немочів моїх! Бог, Отець Господа нашого Ісуса Христа, благословен на віки, знає, що я не брешу.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 8, 4.**

**ЯК ЖЕ** зійшлося багато народу, а пришли до нього з кожного города, промовив приповістю: Вийшов сіяч сіяти насіння своє; і, як він сіяв, інше впало край мляху, і притоптувано його, і птацтво небесне по же рло його. А інше впало на камінь, і як тільки зійшло, посохло, бо не мало вогкості. А ще інше впало між тернину, і тернина, розвинувшись з ним, поглушила його. А інше впало на землю добру, і зійшло, і дало врожай усотero. Це скававши, кликнув, Хто має уші слухати, не хай слухає. Питали ж його ученики, кажучи, Що за приповість оця? Він же сказав, Вам дано знати тайни царства Божого: а другим в приповістях; щоб дивлячись, не бачили, і слухаючи, не розуміли. Єсть же ця приповість: Насіння, це слово Боже. Ті, що край шляху, це ті, що слухають;

## *Неділя звана Шістдесятницею*

опісля ж приходить диявол, і забирає слово із сердець їх, щоб увірувавши не спаслись. Ті, що на камені, це ті, що слухають і з радістю приймають слово; та ці кореня не мають, що через якийсь час вірують, а під час спокуси відпадають. А те, що впало між тернину, це ті, що вислухавши, відходять геть, і журбою, багацтвом, і розкошами життя поглушені, не приносять пристиглого овочу. А ті, що на добрій землі, це ті, що, вислухавши слово, в цирому й доброму серці держать його, і дають овоч у терпінню.

\*

## *Неділя звана п'ятьдесятницею*

### **НЕДІЛЯ ЗВАНА ПЯТЬДЕСЯТНИЦЕЮ або неділя перед постом. МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ,** ти навчив нас, що всі наші вчинки, як вони без любові, нічого не варти: Зішли Святого твоого Духа, й наповни серця наші тим предорогим даром любові, тою дійсною запорукою мира і всіх чеснот, без котрих, кожен, хто живе, вважається мертвим перед тобою: Даруй це ради единого Сина твого Ісуса Христа. Амінь.

**АПОСТОЛ. г. Коринт. 13, 1.**

**КОЛИ** мовами людськими говорю ѹ ангельськими, любові ж не маю, то стався я як мідь дзвеняча і бубен гудячий. І хоч маю дар пророкування, і розумію всі тайн, і все знання; і хоч маю всю віру, так щобі гори переставляти, любові ж не маю, то я ніщо. І хоч раздам увесі маєток мій, і хоч віддам тіло мое, щоб спалили його, а любові не маю, то ніякої мені користі з того. Любов довго терпить і милосердє; любов не завидує; любов не величаеться, не надуваеться, не осоромлює, не шукає свого, не легко поривається до гніву, не думає лихого, не тишиться неправдою, а радується правдою;

все покриває, всьому йме віри, на все надіється, все відержує. Любов ніколи не впадає: чи то ж будуть пророцтва, вони впадуть; чи то мови, вони замовкнуть; чи то знання, воно зникне. Бо від часті знаємо та від часті пророкуємо. Як же прийде те, що звершене, тоді те, що від часті, зникне. Як був я дитиною, то й говорив як дитина, розумів як дитина, думав як дитина; як же став чоловіком, то покинув дитяче. Тепер бо бачимо крізь школо не ясно; тодіж лицем до лица: тепер пізнаю від часті; тоді ж пізнаю так, як мене пізнано. А тепер пробуєас віра, надія, любов, ці троє; найбільша ж із цих любов.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 18, 3г.**

**ТОДІ** взяв Ісус до себе дванацятьох, і каже до них, Оце йдемо в Єрусалим, і станеться все, що написано через пророків, Синові Чоловічому. Буде бо виданий поганім, і насміхатимуться з нього, й зневажатимуть його, й плюватимуть на нього: і битимуть його, і вбить його на смерть; а третього дня він воскресне. А вони нічого того не розумілі: й було слово це закрите від них, і не розуміли сказаного. Сталося ж, як наблизжався до Ерихона, один сліпий сидів при дорозі, просячи милостині: чувши, що народ переходить, спітив, що то означає. Сказали ж йому, що Ісус Назарянин іде мимо. Він же закричав, кажучи, Ісусе Сину Давидів, помилуй мене. А ті, що наперед йшли, сварили на нього, щоб мовчав: він же ще більше кричав, Сину Давидів, помилуй мене. І став Ісус і прика-

*Неділя звана п'ятьдесятницею*

зав його привести до себе; і прийшов він близьше, спитав його, кажучи, Що хочеш, щоб я зробив тобі? А він каже, Господи, щоб прозрів. Ісус же каже йому, Прозри; віра твоя спасла тебе. І зараз прозрів, та й пішов слідом за ним, прославляючи Бога: і весь народ, як це побачив, прославляв Бога.

\*

**ПЕРШИЙ ДЕНЬ ПОСТУ,  
звичайно званий.**

**ПОПЕЛЬОВА СЕРЕДА.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

*ВСЕМОГУТНІЙ і ВІКОВІЧНИЙ Боже,*  
що не ненавидиш нічого, що сотворив еси,  
і прощаєш гріхи кожному, хто каетися:  
Сотвори і дай нам нові й сокрушені серця,  
щоб ми, ревне оплакуючи гріхи наші, і  
визнаючи ледарство наше, змогли осягнути  
від тебе, Бога всіх милувань, повне про-  
бачення і відпущення; у Христі Ісусі Гос-  
події нашім. Амінь.

*Цей Молебень треба читати щодня  
під час Посту після Молебнів признача-  
чених на кожний день.*

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Йоїла 2, 11.**

*ОБЕРНІТЬСЯ* до мене всім серцем, го-  
ворить Господь, в пості, в плачу, і в жалі.  
Роздираєте серця ваші, а не одяжу вашу,  
і наверніться до Господа, Бога Вашого;  
він бо благий і милосердний, довготерпе-  
ливий та много милостивий тай у боліває  
над нещастям. Хто знає, чи він не покаже  
вас, і не дасть свого благословення на  
хлібні та на ливні приносини Господеві Богу

## *Перший день посту*

вашому? Затрутіть трубою на Сіоні, визначіть піст, оповістіть святочні збори, позбираіте народ, освятіть громаду, зберіть старших, згromадьте дітей і тих, що соски ссуть; нехай вийде жених із своєї світлиці й молода зі своєї комори; між двором і жертівником нехай заплачуть священики, Божі слуги, та й промовлять, Пожалуй, Господи, люду твого, не дай насліддя твого на наругу, щоб погане старшували над ними: чого б говорити невірним між собою, Де Бог іх?

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 6, 16.**

**КОЛИ** постите, нехай не буде в вас, як у лицемірів, сумного виду: зміняють бо лиця свої, щоб здаватись людям постниками. Направду кажу вам, Мають вони нагороду собі. Ти ж, коли постиш, намасти голову свою, і вмий лице свое, щоб не здавався людям постником, а Отцеві твоїму, що потай; а Отець твій, що бачить потайне, надгородить тебе прилюдно. Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і ржа єсть, і де злодії підкопуються і крадуть; а збирайте собі скарби на небі, де ні міль, ні ржа не єсть, і де злодії не підкопуються й не крадуть: бо де скарб ваш, там буде й серце ваше.

## **ПЕРША НЕДІЛЯ ПОСТУ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ,** що ради нас постив еси сорок днів і сорок ночей: Дай нам ужити такого

## *Перша неділя посту*

здережання, щоб підчинивши тілесне наше ество Духові, змогли ми завжди корився твоїм божеським наклоненням в справедливості та правдивій святості на честь і славу тобі; що жиеш і царствуєш з Отцем і Святым Духом, один Бог, на віки вічні. Амінь.

**АПОСТОЛ. 2. Коринт. 6, 1.**

**МИ,** що працюємо разом з ним, благаємо ї вас, щоб ви марно благодать Божу не приймали; (бо говорить, приятного часу я вислухав тебе, і в день спасення поміг тобі; ось тепер пора приятна; ось тепер день спасення;) ніякого ні в чому не даючи спотикання, щоб не було ганене служення; а у всьому показуючи себе, яко слуг Божих, у великому терпінню, в горю, в нуждах, в тіснотах, в побитях, в темницях, в бучах, у працях, в недосипаннях, у постах; в чистоті, в знанню, в довготерпінню, в добрости, в Святому Духові, в любові нелицемірній, в словах правди, в силі Божій, із зброею праведності в правій і лівій руці; славою й безчестям, ганьбою і похвалою; яко дуризвіти, та правдиві; яко незнані, а пізнані; яко вмираючі, і, ось, ми живі; яко карані, та не повбивані; яко сумні, а завжди веселі; яко біdnі, але богатъох збогачуючі; яко нічого немаючі, а все посідаючі.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 4, 1.**

**ТОДІ** повів Ісуса дух у пустиню на спокусу дияволську. І постив він сорок день і сорок ночей, потім забажав їсти. І прий-

## Перша неділя посту

шовши спокусник до нього, каже, Коли ти Син Божий, прикажи цим камінням зробитися хлібом. Він же, озвавшись, сказав, Писано есть, Не самим хлібом житиме чоловік, а кожним словом, що виходить із уст Божих. Тоді диявол бере його в святий город, і ставить його на церковній вежі, та каже йому, Коли ти Син Божий, кинься вниз; писано бо, Він накаже про тебе ангелам своїм, і на руках понесуть тебе, щоб не вдаривсь часом об камінь ногою твоєю. Каже йому Ісус, Писано знов, Не будеш споکушувати Господа Бога твого. Знов бере його диявол на гору височенну, і показує йому всі царства на світі та славу іх; і каже йому, Оце все дам тобі, коли, припавши, поклонишся мені. Каже тоді йому Ісус, Геть від мене, сатано; писано бо есть, Господу Богу твоему кланятимешся, і йому одному служитимеш. Зоставив тоді його диявол, і ось ангели приступили й служили йому.

## ДРУГА НЕДІЛЯ ПОСТУ.

### МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, ти бачиш, що немає в нас власної сили, щоб могли ми сами собі помогти: Бережи оці знадвірні тіла наші, й душі наші, що ув нас; борони нас від усякого нещастя, що моглоб на вістити тіла наші, та від усяких лихих помислів, що моглоб напасти й зашкодити душам нашим; у Христі Ісусі Господі найшим. Амін.

## Друга неділя посту

### АПОСТОЛ. г. Солун. 4, 1.

**БЛАГАЄМО** вас, браття, й напоминаємо в Господі Ісусі, щоб, яко ж прийняли від нас, як годиться вам ходити й угождати Богові, так, щоб більш у тому достаткували. Бо знаєте, які заповіді дали ми вам Господом Ісусом. Така бо Божа воля, освячення ваше, щоб ви вдержувались від блуду; щоб кожен з вас знат, як держати посудину свою у святости й чести; не в страсти похотній, яко ж і погане, що не знають Бога; щоб ніхто не переступив ні в якому ділі і не обманював брата свого; тим що Господь відомститель за все те, яко ж ми й перше казали вам і свідкували. Не покликав бо нас Бог на нечистоту, а на святість. Тим же, хто відкідає, відкідає не чоловіка, а Бога, що дав нам і Духа свого Святого.

### ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 15, 21.

**ВИЙШОВ** Ісус ізвідтіля, і перейшов у Тирські та в Сидонські сторони. Коли це жінка Қанаанка прийшла з тих границь, і кричала до нього, кажучи, Помилуй мене, Господи, Сину Давидів; дочка моя тяжко біснується. Він же не відповів їй ні слова. І, приступивши ученики його, благали його, кажучи, Відошли її; бо кричить за нами. Він же, озвавшись, сказав, Післано мене тільки до загублених овечок дому Ізраїлевого. Вона ж, приступивши, поклонилася йому, кажучи, Господи, поможи мені. Він же, озвавшись, каже, Не годиться взяти в дітей хліб, і кинути собакам. А вона

### Третя неділя посту

каже, Так, Господи, тільки ж і собаки ідуть кришки, що падають із стола в господаря їх. Тоді озвавсь Ісус і каже до неї, Жінко, велика віра твоя: нехай станеться тобі, як бажаєш. І одужала дочка її з того ж часу.

### ТРЕТЬЯ НЕДІЛЯ ПОСТУ.

#### МОЛЕБЕНЬ.

**БЛАГАЄМО** тебе, Всемогутній Боже, зглянися на щирі бажання смиренних слуг твоїх, і простягни праву руку твоєї Величі, і будь нам обороною проти всіх ворогів наших; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. Єфес. 5, 1.

**ОЦЕ** Ж будьте послідувателями Божими, як любі діти; і ходіть у любові, яко ж і Христос полюбив нас і віддав себе за нас на жертву і на посвяту Богу, у солодкі паходці. Блуд же і всяка нечистота, або зажерливість нехай і не згадуються між вами, як подобає святым; ні безсорою і дурні слова, або жарти, що невідповідні; а радше дякування. Бо знаєте це, що ні один блудник, або нечистий, або зажерливий, що есть ідолослужителем, не має насліддя в царстві Христа й Бога. Нехай ніхто не зводить вас марнimi словами: бо за це приходить гнів Божий на синів непокірних. Не бувайте ж спільниками їх. Ви бо були колись темрявою, тепер же ви світло в Господі: ходіть же яко діти світла; (бо овощ Духа у всякій доброті, і спра-

### Третя неділя посту

ведливости, та правді;) допевнюючись, що єсть угодне Богові. І не приставайте до неплідних діл темряви, а радше винуйте їх: що бо діється потайно у них, соромно й казати. Усе ж бо обвинувачене світлом виявляється: все бо виявлене есть світло. Того ж він сказав, Устань, сонний, і воскресни з мертвих, то й освітить тебе Христос.

СВАНГЕЛІЯ. Св. Лукиг 1, т4.

**ІСУС** виганяв біса, а той був німий. Сталося ж, як диявол вийшов, промовив німий; і дивувався народ. Деякі ж з них казали, Велзевулом, князем бісовським він виганяє біси. Другі ж, спокушуючи його, ознаки від нього шукали з неба. Він же, знаючи думки їх, каже їм, Кожне царство, проти себе розділене, пустіє; і дім противому, валиться. Коли ж і сатана против себе розділиться, як устоїть царство його? Бо кажете, що Велзевулом виганяю біси. Коли ж я Велзевулом виганяю біси, то сини ваши ким виганяють їх? Тим суддями вашими вони будуть. Коли ж пальцем Божим виганяю біси, то конче прийшло до вас царство Боже. Коли ж дужий чоловік, узбройвшись, стереже свого двору, то в спокою добро його; а як прийде дужий над нього, переможе його, забере всю зброю від нього, що на неї уповав, і розділить здобич свою. Хто не зі мною, той против мене: і хто не збирає зі мною, той розсипає. Як же нечистий дух вийде з чоловіка, то блукає по безвістих, шукуючи впокою, і, не знайшовши, каже, Вернусь до домівки

## *Четверта неділя посту*

моєї, звідкіля вийшов. І прийшовши знайде її виметену і прибраниу. Тоді йде та бере сім інших духів, зліших над себе, і вони входять і домують там; і останнє положення чоловіка того гірше першого.Сталося ж, як промовляв він це, піднявши одна жінка зміж народу голос, каже йому, Блаженна утроба, що носила тебе, і соски, що ссав еси. Він же каже, Блаженні ж і ті, що слухають слово Боже та й хоронять його.

### **ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПОСТУ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**БЛАГАЄМО** тебе, Всемогутній Боже, даруй нам, котрим належиться справедлива кара за лихі наші вчинки, щоб задля благодаті й милості твоєї вона минула нас; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ.** *Галат. 4, 21.*

**СКАЖІТЬ** мені, ви, що бажаєте бути під законом, хіба ви закону не слухаєте? Писано бо, що Авраам мав два сини, одного від невільниці, а другого від вільної. Та той, що був від невільниці, родивсь по тілу; а той, що від вільної, по обітниці. Цеж образові вислови: це бо два завіти; один з гори Синая, що родить у неволю, котра есть Агара. Бо Агара, це Синай гора в Аравії, і прикладається до теперішнього Єрусалиму, і служить з дітьми своїми в неволі. А вишній Єрусалим вільний; він мати всім нам. Писано бо, Звеселись не-плідна, що не родиш; Кричи та покликуй,

## *Четверта неділя посту*

ти, що не мучилася: бо в самітної багато дітей, більш ніж у тієї, що має чоловіка. Ми ж, браття, як був Ісаак, діти обітування. Та, як тоді той, хто родивсь по тілу, гонив того, хто родився по духу; так і тепер. Тільки ж бо що говорить Писання? Вижени невільницю й сина її, немає бо наслідувати син невільниці з сином вільної. Оце ж, браття, ми не діти невільниці, а вільної.

**ЕВАНГЕЛІЯ.** *Св. Йоана 2, 1.*

**ПІЙШОВ** Ісус на той бік моря Галилейського, Тиверіадського. І йшло за ним богато народу, бо бачили чуда його, що робив над недужими. І вийшов Ісус на гору і сидів там з учениками своїми. Була ж близько Пасха, свято жидівське. Коли ж Ісус зняв очі свої та й побачив, що богато народу йде до нього, каже до Филипа, Звідки купимо хліба, щоб вони попоїли? (Це ж сказав вивідуючи його; бо сам зінав, що має робити.) Відповів йому Филип, За двісті денаріїв хліба не стане ім, щоб кожному з них хоч трохи дісталось. Каже йому один з учеників його, Андрей, брат Симона Петра, є тут хлопець один, що має п'ять ячмінних хлібів та дві рибки; тільки ж що це на стільки? Каже ж Ісус, Заставте людей, хай посидіють. Була ж трава велика на тому місці. Посідали ж чоловіки, числом зо п'ять тисяч. Взявши ж Ісус хліби, і віддавши хвалу, подав ученикам, ученики ж сидячим; таксамо й риби, скільки хотіли. Як же насилились, каже ученикам своїм, Позбирайте останки окрушин, щоб не пропало ніщо. Зібрали ж і наповнили двана-

## Пята неділя посту

цять кошів окрушин із пяти хлібів ячмінних, що зісталось надто у тих, що йшли. Люди ж бачивши, яке чудо зробив Ісус, казали, Це справді той пророк, що мав прийти на світ.

### ПЯТА НЕДІЛЯ ПОСТУ.

#### МОЛЕБЕНЬ.

**БЛАГАЄМ** тебе, Всемогутній Боже, зглянься милосердно на людей твоїх; і превеликою твоєю добротою керуй ними і збережи їх на тілі й на душі; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

#### АПОСТОЛЬ. До Жидів 9, 11.

**ХРИСТОС** же, прийшовши яко Архиерей надходящих добrot, із більшою і зверше-нішою скінено, нерукотвореною; це есть, не цього будовання; ані не кровю козлиною, ні телячою, а своєю кровю, увійшов раз у святиню, здобувши вічне відкуплення для нас. Бо коли кров з бугай та кіз і попіл з ялівки, окроплюючи занечищених, освячує на тілесну чистоту; то скільки ж більше кров Христова, що Духом вічним при-ніс себе, непорочною жертвою Богу, очи-стить совість вашу від мертвих діл, на службу Богу живому? І задля того він Посередник нового завіту, щоб через значіння смерти за відкуплення з проступків, що були в першому завіті, змогли покли-кані прийняття обітницю вічного насліддя.

#### СВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 8, 46.

**ПРОМОВИВ** Ісус, Хто з вас докорить мені за гріх? Коли ж правду говорю, чому

## Пята неділя посту

ви не віруєте мені? Хто від Бога, слова Божі слухає; Ви не слухаєте тому, що ви не від Бога. Озвались тоді Жиди й ка-зали, Чи не добре кажемо ми, що Самарянин єси ти і біса маеш? Відказав Ісус, Я не маю біса; а шаную Отця моого, ви ж зневажаєте мене. Я ж не шукаю моєї слави; есть же один, що шукає й судить. На-правду, направду кажу вам, коли хто слово мое хоронитиме, смерти не побачить ніколи. Сказали тоді йому Жиди, Тепер ми знаємо, що біса маеш: Авраам умер і пророки, а ти кажеш, коли хто слово мое хоронитиме, не вкусить смерти по вік. Хіба ти більший ніж отець наш Авраам, що вмер? І про-рости повмирали: ким ти себе робиш? Від-повів Ісус, Коли я прославляю себе, слава моя ніщо; есть же Отець мій, що просла-вляє мене, про когоого ви кажете, що він Бог ваш: однак ви не пізнали його; я ж знаю його: і як би я сказав, що не знаю його, я був би ложник, такий як ви; але я знаю його і слово його хороню. Авраам, отець ваш, рад був видіти день мій, і він увидів і зрадів. Казали тоді Жиди до нього, Не маеш іще п'ятьдесяті років, і Авраама видів еси? Каже ім Ісус, На-правду, направду говорю вам, Перш ніж Авраам був, я єсьм. Піднімали тоді ка-міння, щоб кидати на нього: Ісус же сховався, і вийшов із святині.

\*

## *Неділя перед великоднем*

### **НЕДІЛЯ ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ**

**звана**

#### **ЦВІТНА НЕДІЛЯ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що з чутливої любові твоєї до людства, післав еси Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, щоб узяв на себе людське тіло і постраждав смертю на хресті, щоб усе людство ішло за прикладом його великої лагідності: Даруй ласково, щоб і ми могли наслідувати його в терпеливості, та стали спільнікими воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ. Філіп. 2, 5.**

**НЕХАЙ** же буде у вас та думка, що була у Христа Ісуса: котрий, бувши в подобині Божій, не вважав хижактвом бути рівним Богу; тільки ж умалив себе, прийнявши подобину слуги, і був у подобині чоловічій: і здававшись видом, яко чоловік, принизив себе, і стався послушним аж до смерті, смерти ж хрестної. Тим же і Бог його високо підніс, і дав йому імя більше всякої імені; щоб в ім'я Ісусове приклонилось

усяке коліно, що на небі і на землі і під землею; і щоб усякий язык визнавав, що Господь Ісус Христос, на славу Бога Отця.

**ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Маттея 27, 1.**

ЯК же настав ранок, зробили раду всі архиереї і старші людські на Ісуса, щоб убити його. І як звязали його, то й повели та й передали його Понтієві Пилату, ігемонові. Тоді, побачивши Юда, зрадник його, що його осуджено, розкаявся і вернув трицять срібняків архиереям та старшині, Згрішив я, зрадивши кров невинну. Вони ж сказали, Що нам до того? то твоєтряч. І він кинув срібняки в церкві, вийшов і пішов і повісився. Архиереї ж, взявши срібняки, сказали, Не вільно класти їх у скарбону, бо це ціна крові. Зробивши ж раду, купили за них ганчарське поле, щоб ховати на йому захожих. Через те звалось те поле, Кріаве Поле, по цей день. (Тоді справдилось, що сказав Єремія пророк, говорячи, І взяли вони трицять срібняків, ціну оціненого, котрого із синів Ізраїлевих оцінено, і дали їх за ганчарське поле, як повелів мені Господь.) Ісус же стояв перед ігемоном; і питав його його ігемон, кажучи, Чи ти цар Жидівський? Ісус же каже йому, Ти кажеш. А як винували його архиереї та старші, не відповідаючи чого. Тоді каже до його Пилат, Хіба не чуеш, скільки свідкують на тебе? І не відповів він йому ні на одно слово, так що ігемон дуже дивувався. На те ж свято звик був ігемон відпускати народові одного вязника, котрого вони хотіли. Мали ж тоді знаного вязника,

## *Неділя перед великооднем*

на прізвище Варавву. Як же вони зібралися, сказав ім Пилат, Кого з них хочете, щоб відпустив вам? Варавву, чи Ісуса, що зветься Христос? Знав бо, що через захист видали його. Як же сидів він на судиці, прислава до нього жінка його, кажучи, Не май нічого до діла з праведником тим: багато бо я терпіла сьогодні у сні через нього. Архиєреї ж і старші намовили народ, щоб випросили Варавву, Ісуса ж убили. Озвався ж ігемон і каже до них: Кого хочете з двох, щоб випустив вам? Вони ж сказали, Варавву. Каже до них Пилат, Щож оце зробити маю з Ісусом, що зветься Христом? Кажуть йому всі, Нехай буде розпнятий. Ігемон же промовив, Чому, що злого він зробив? Вони ж ще більше кричали, Нехай буде розпнятий. Бачивши ж Пилат, що нічого не врадить, та що іще більше росте буча, взяв води і вмив руки перед народом, кажучи, Не винен я крові праведника цього; ви цим займайтесь. Тоді, озвавшись увесь народ, сказав, Кров його на нас і на діти наші. Тоді відпустив ім Варавву: Ісуса ж, побивши, передав, на розпяте. Тоді воїни ігеменові, взявші Ісуса на судище, зібрали на нього всю роту. І вони роздягнули його накинули на нього багряний плащ. І спіливши віночок із тернини, поклали на голову йому, а тростину в правицю йому: і припадаючи на коліна перед ним, наスマхались із нього, говорячи, Радуйся Царю Жидівському. І плювали на нього, і брали тростину й били по голові його. І, як наスマялись із нього, зняли з нього плащ, і наділи на

## *Неділя перед великооднем*

нього одежу його, і повели його на розпяте. І як вийшли, знайшли чоловіка з Киринєй, Симона на ім'я; цього заставили нести хрест його. І прийшовши на врочище, зване Голгота, чи то б сказати, любне місце, дали йому пити оцту змішаного з жовчею: і, покушавши, не хотів пити. І розпляли вони його, і поділили одежу його, кинувши жереби, щоб сріпвдилось те, що сказав пророк, Поділили собі шати мої, і на одежду мою кинули жереби. І, посадавши, стерегли його там; і вивисли над головою його написану вину його, ЦЕ ЄСТЬ ІСУС, ЦАР ЖИДІВСЬКИЙ. Тоді розпято з ним двох злодіїв; одного праворуч, а другого ліворуч. А прохожі хулили його, киваючи головами, й кажучи, Ти, що руйнуеш церкву, а за три дні будуеш її, спаси сам себе: коли ти Син Божий, зайди з хреста. Так само ж і архиєреї, наスマхаючись із письменниками та старшими, казали, Інших спасав, а себе не може спасти: коли він цар Ізраїльський, нехай тепер зійде з хреста, і повіримо йому. Він покладався на Бога; нехай тепер визволить його, коли хоче його мати: казав бо, Я Син Божий. Так само й розбійники, що були розпята з ним, до коряли йому. Від шестої ж години настала темрява по всій землі до години девятої. Коло девятої ж години покликнув Ісус великим голосом, промовляючи, ЕЛІ, ЕЛІ, ЛАМА САВАХТАНІ? то есть, Боже мій, Боже мій, чому мене покинув еси? Дехто із тих, що там стояли, як те вчули, казали, Цей чоловік кличе Іллю. І зараз таки один з них побіг, узяв губку, й наповнив оцтом, і настромив

## *Неділя перед великоднем*

на тростину, та дав йому пити. Останні ж казали, Нехай; побачимо, чи прийде Ілія спасти його. Ісус же знов, покликнувши великом голосом, зітхнув духа. І ось за- віса церковна роздерлась надвое, від верху до низу, і земля затрусила, і скелі пороз- падались, і гроби порозкрявались; і многі тіла святих усопших повставали, і вийшли з гробів по воскресенню його, поприходили у святий город, і явилися богатьом. Сотник же з тими, що були з ним і стерегли Ісуса, побачивши землетрус і те, що сталося, полякались вельми, кажучи, Справді, ще був Син Божий.

## **ПОНЕДІЛОК ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що з чутливої любові твоєї до людства, піslав еси Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, щоб узяв на себе людське тіло й по-страждав смерть на хресті, щоб усе людство, ішло за прикладом великої його ла-гідності: Даруй ласкато, щоб і ми могли наслідувати його в терпеливості, та стали спільніками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашім. Амінь.

### **ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Ісаїя 63, 1.***

**ХТО** це йде з Едому, в червоній одежі з Босору, такий величний в своїй одежі, що виступає в повноті сили своєї? Це Я, той, що в устах його справедливість, Я, сильний до рятовання. Чому ж одіж твоя

## *Понеділок перед великоднем*

червона, а ризи твої, мов у того, що топтав виноград у тискарні? Я топтав виноград сам один, не було зміж народів нікого зі мною: і я потоптав їх у гніві моїму, давив їх у досаді моїй; кров їх багрила на мої ризи, от я й замаргав усю одіж мою: День бо піstmісті мав я на умі, і настав рік визволу людей моїх. Я дивився їй не було помічника; дивувався, що не було кому піддержати мене: та мені помогла рука моя, й досада моя підрежала мене. І по-топтав я ворогів у гніві моїму, розбив їх у досаді моїй, і полив землю їх кровю. Вдячно буду згадувати змиливання Гос-поднє, і славити му Господа за все те, що Господь дарував нам; за все добро для дому Ізраїля, які явив йому в милосердю свому і великій ласкавості своїй. Він бо сказав, Вони ж народ мій, діти, що не зломлять вірності, і він спасав їх. В кожній недолі їх, він не покидав їх, і ангел лиця його рятував їх: з любові своєї і з милосердя свого визволяв їх, підняв їх і носив по всі дні давні. Та вони неслухняні бували й печалі завдавали духові його; за те ж він відвертався і ставав їм неприятелем; і сам воював проти них. Тоді згадав народ часи давні, Мойсеєві, де він, той, що вивів їх із моря з пастирем овець його? де той, що Святої Духа свого вложив йому в серце? Той, що вів Мойсея за праву руку величним рамям своїм; розділив перед ним води, щоб вічне вчинити імя собі; Той, що вів їх через безодні, мов коня степом широким, та й не спотикались. Мов стадо, що легко сходить у долину, так Дух Господень вів їх

## *Понеділок перед великоднем*

до впокою. Оттак водив ти твій народ, щоб собі ім'я славне вчинити. Споглянь же з небес, подивись із пробутку твого святого і славного: Де любовний жар і кріпость твоя? Ласкавість твоя й милосердя твое до мене? Чи вони здергани? Авже ж ти Отець наш, бо Авраам нас не відав, та й не знав про нас Ізраїль: Ти, Господи, Отець наш, наш Відкупитель, від віків ім'я твоє. Чому ж, Господи, допустив нас, щоб ми збилися з пуття твого, щоб закаменіло серце наше й перестало тебе боятись? Вернися ж задля слуг твоїх, задля поколінь насліддя твого. На короткий час допалась вона народові святоності твоєї, вороги бо наші взяли під ноги святыню твою. Ми тепер такими стали, начеб ти ніколи й не володів над нами, начеб ім'я твое не йменувалось над нами.

### *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Марка 14, 1.*

БУЛА Ж пасха й опрісноки по двох днях: і шукали архиєреї, та письменники, як би його підступом узяти і вбити. Та казали, не в свято, щоб бучі не було в народі. А як був він у Вітанії, в господі Симона прокаженого, та сидів за столом, прийшла жінка, маючи любастровий збаночок міра нардового, правдивого, предородного, й розбивши посудину, злила йому на голову. Були ж деякі, що сердились у собі, кажучи, На що ця втрата міра? можна бо було це продати більш ніж за триста денаріїв, та дати вбогим: і дорікали їй. Ісус же каже, Лишіть її; на що завдаєте їй жалю? Добре діло вчинила на мені:

## *Понеділок перед великоднем*

всякого бо часу вбогих маєте з собою, і коли схочете, можете їм добро робити; мене ж не всякого часу маєте. Вона зробила, що могла; опередила намастити тіло мое на погребення. Направду кажу вам, Де тільки проповідуватиметься Євангелія пя по всьому світу, казатиметься й те, що зробила оця, на спомин її. А Юда Іскаріотський, один з дванацятьох, пішов до архиєреїв, щоб їм зрадити його. Вони ж почувши, зраділи, і обіцяли йому срібняків дати. І шукав, як би у добру годину його зрадити. І першого дня опрісноків, як пасхове ягня кололи, кажутъ йому ученики його, Де хочеш, щоб ми пішли, та приготовили тобі їсти пасху? І посилає двох з учеників своїх, і каже їм, Ідіть у город, і зустрінє вас чоловік, з глеком води; йдіть за ним: і куди ввійде він, скажіть господареві дому, Учитель каже, Де та світлиця, де їсти маю пасху з учениками моїми? І він вам покаже гірницю простору, прибрану й готову: там приготовте нам. І вийшли ученики його й прийшли в город, і знайшли, як він сказав, і приготовили пасху. І, як настав вечір, приходить він з дванацятьма. І як сиділи вони, за строком та їли, сказав Ісус, Направду кажу вам, Один з вас, котрий єсть зі мною, зрадить мене. Вониж почали сумувати й казати до нього один по одному, Хіба ж це я? І другий, Хіба ж це я? Він же, озвавшись, каже їм, Один з дванацяті, що вмачає зі мною руку в миску. Син Чоловічий іде справді, як це написано про нього: горе ж чоловікові тому, що Сина Чоловічого зрадить:

## *Понеділок перед великоднем*

добре було б йому, коли б не родився чоловік той. І як ішли вони, взяв Ісус хліб, і поблагословив, ламав, і давав їм, і каже, Прийміть, їдьте: це єсть тіло мое. І взяв чашу, і віддавши хвалу, подав їм; і пили з неї всі. І каже їм, Це єсть кров моя нового завіту, за що богатох проливається. Направду кажу вам, уже більше не питиму з плоду виноградного, аж до дня того, коли його питиму новим у царстві Божому. І як відспівали вони гімн, пішли на гору Олівну. І каже їм Ісус, Всі ви поблазнитесь мною цеїночі; бо писано, Поражу пастирів її розсиплються вівці. Тільки ж по воскресенню моїм попереджу вас у Галилею. А Петро каже йому, Хоч і всі поблазняться, тільки не я. І каже йому Ісус, Направду кажу тобі, Що сьогодні, цеї жночі, нім ще дівчі півень запіє, тричі відречешся мене. Він ще більш певне говорив, Хоч би мені і вмерти з тобою, не відречусь тебе ніяк. Так же само і всі казали. І приходять на вроцище, що зветься Гетсиман: і каже ученикам своїм, Сидіть тут, поки молитимусь. І бере з собою Петра, та Якова, та Йоана, і почав скорбіти та вдаватись у велику тугу, і каже їм, Тяжко сумна душа моя аж до смерті; підождіть тут і пильнуйте. І пішов трохи далі, припав до землі, і молився, щоб, коли можна, мимо йшла від нього ця година. І каже, Авва, Отче, все можливе тобі; візьми від мене цю чашу; тільки ж не що я хочу, а що ти хочеш. І приходить, і знаходить їх сплячих, і каже до Петра, Симоне, ти спиш? Не міг ти одної години попиль-

## *Понеділок перед великоднем*

нувати? Пильнуйте і моліться, щоб не ввійшли в спокусу. Дух справді охочий, тіло ж немічне. І знов відійшов, і молився, тіж самі слова промовляючи. І, як вернувся, знайшов їх знов сплячих (були бо їх очі важкі), і не знали вони, що йому відповісти. І приходить третій раз, і каже їм, Спіть уже і спочивайте: годі, прийшла година; ось, виданий Син Чоловічий у руки грішникам. Вставайте, ходім; ось, зрадник мій уже близько. І зараз таки, як ще він промовляв, приходить Юда, один з дванадцятьох, а з ним багато народу з мечами й киями, від архиерейів, і письменників, і старших. Дав же зрадник його знак їм, говорячи, Кого поцілую, той же він сам: беріть його та й ведіть осторожно. І як тільки прийшов, зараз приступив до нього, і каже, Учителю, учителю; і поцілував його. Вони ж наложили на нього руки свої і взяли його. Один же з тих, що стояли, вихопив меч, і вдарив слугу архиерейського, і відрубав йому вухо. І озвавшись Ісус каже їм, Чи це ви, як на розбійника вийшли з мечами і киями, взяли мене? Щодня був я з вами в церкві начаючи, і не брали ви мене: та писання має сповнитися. І всі вони покинули його і повтікали. А один якийсь молодець йшов за ним, одягнений у полотно по нагому; і ловлять його молодці: він же, заставивши полотно, утік від них нагий. І повели Ісуса до архиєрея: і сходяться до нього всі архиєреї, і старші, і письменники. А Петро здалека йшов за ними, аж у середину в двір архиєрейський; І сидів із слугами, та

## *Понеділок перед великоднем*

грівся коло вогню. Архиєреї ж і вся рада шукали свідчення на Ісуса, щоб убити його, та й не знайшли. Многі бо криво свідчили проти нього і не сходились свідченя їх. Деякі встали, криво свідчили на нього, кажучи, Ми чули як він казав, Я зруйную цю рукотворну церкву, і за три дні іншу, некурортовну поставлю. Та й так не сходились свідчення їх. І ставши архиєрей посередині, спитав Ісуса, кажучи, Нічого не відповідаш? Що це, що ці на тебе свідкують? Він же мовчав, і нічого не відказав. Знов спитав його архиєрей, і каже йому, Чи ти Христос, Син Благословленного? Це я, і видітимете Сина Чоловічого, сидячого праворуч сили, і приходячого на хмарах небесних. Тоді архиєрей роздер одіж свою, і каже, На що нам іще свідків? ви чули хулу: що думаете? Вони ж усі осудили його, що винен смерти. І почали деякі плювати на нього, і закривати лицے йому, й бити по щоках його, й казали йому, Владай: і слуги знущались над ним, бючи його долонями. І як був Петро у дворі внизу, приходить одна з дівчат архиєрейських; і як побачила Петра, що грівся, каже, І ти був також з Ісусом Назарянином. А він відрікся, кажучи, Не знаю, і не розумію, що ти кажеш. І вийшов геть до придвору; і півень запіяв. І дівчина побачила його знов, і почала говорити тим, що стояли, Цей один з них. Він же знов відрікся. І трохи згодом, ті, що стояли, сказали знов Петрові, Справді з них еси, бо ти Галилець, і говірка твоя годиться з тим. Він же почав лихословити та клястись,

## *Второк перед великоднем*

кажучи, Я не знаю чоловіка цього, про котрого говорите. І вдруге півень запіяв. І згадав Петро слово, що промовив йому Ісус, Нім ще двічі запіє півень, одречешся мене тричі. І думачи над тим, став плакати.

### **ВТОРОК ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що з чутливої любові твоєї до людства, післав есі Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа щоб узяв на себе людське тіло й постраждав смертью на хресті, щоб усе людство ішло за прикладом його лагідності: Даруй ласкаво, щоб і ми могли наслідувати його в терпеливості, та стали спільноками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

#### **ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Ісаїя 50, 5.***

**ГОСПОДЬ** Бог відчинив ухо мое, і я не спротививсь, назад не подався. Плечі мої дав я на побивання; щоки мої на поличковання; та й лиця моє не відвертаю від наруги та обпльовання. І Господь Бог помогає мені, тимто я не стидаюсь, тим я держу лицє мое, мов кремінь, та й знаю, що сором мене не досягне. Близько бо той, у кого мені справедливість; Хто ж хоче мені противитись? Станьмо разом. Хто хоче зі мною судитись? Нехай приступить ід мені! Ось, Господь Бог поможе мені; хто ж мене судить? Всі вони розпадуться, мов стара одежда, з'їдена міллю. Хто зміж вас бойтися Бога, що слухає голосу слуги

## *Второк перед великоднем*

Господнього? Хто у темряві без світла ходить, нехай покладається на ім'я Господнє й опреться на Бозі своїм. Ви ж усі, що раздуваєте вогонь, узброєні палиючими стрілами; ійдіть в полумя вашого вогню та стріл ваших, що їх запалили. Це буде вам з руки мосії, у муках помрете.

### *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Марка 15, 1.*

I зараз уранці, архиерей порадившись з старшими та письменниками, і вся рада, звязали Ісуса, повели, та й видали Пилатові. I спитав його Пилат, Чи ти еси цар Жидівський? Він же озвавшись, каже йому, Ти кажеш. I винуватили його архиерей богато. Пилат же знов спитав його, кажучи, Не відказуєш нічого? Он, скільки на тебе свідкують. Ісус же більше нічого не відповів; так що дивувався Пилат. На свято ж відпускання він ім одного вязника, котрого хотіли. Був же там названий Варавва, з своїми затязями увязнений, котрі під бунт убивство зробили. I виключочи народ почав домагатися, щоб, як завжди, зробив ім. Пилат же відказав ім, говорячи, Чи хочете, щоб випустив вам царя Жидівського? Знав бо, що через зависть видали його архиерей. Архиерей ж наустили народ, щоб лучше Варавву відпустив ім. Пилат же, озвавшись, ізнов сказав ім, Що ж оце хочете, щоб я зробив із тим, кого звете царем Жидівським? Вони ж знов закричали, ще дужче, Розпни його. Пилат же каже ім, Яке ж об зло зробив? Вони ж ще гірші кричали, Розпни його. Пилат же, хотівши народові догодити, від-

## *Второк перед великоднем*

пустив їм Варавву, й передав Ісуса, побивши його, на розпяття. I воїни повели його в середину двору, звану Претор; і скликали всю роту. I одягли його в багряницю, і сплели вінок із тернини і обвинули на голову його; та й почали витати його, Радуйся, царю Жидівський. I били його по голові тростиною, і плювали на нього, та, впадаючи на коліна, кланялися йому. I як насміялись із нього, роздягнули його з багряниці й одягнули його в одежду його, тай повели його на розпяття. I застали вили мимоідучого якогось Симона Киринія, що йшов з поля, батька Олександра та Руфа, щоб ніс хрест його. I приводять його на Голготу на місце, прозване Черепове місце. I дали йому пити вина з смирою; він же не прийняв. I, як розпняли його, поділили одежду його, кинувши жереб на ней, що кому впаде, Була ж година третя і розпяли його. I була надпись вини його надписана, ЦАР ЖИДІВСЬКИЙ. I розпняли з ним двох розбійників, одного по правице, а одного по лівниці в нього. I справдилось писання, що говорить, I з беззаконними поліченено його. I мимоходячі хулили його, киваючи головами своїми та кажучи, Овва, ти, що руйнуєш церкву і в три дні ставиш, спаси себе і зйди з хреста. Таксамо й архиерей, насміхаючись один до одного казали, Інших спасав, себе не може спасти. Христос, цар Жидівський, нехай зійде тепер з хреста, щоб побачили ми, й увіруємо. I ті, що були розпята з ним, зневажали його. Як же настала година шеста, темрява стала по всій землі аж до

## *Середа перед великоднем*

години девятої. А години девятої покликнув Ісус голосом великим, **ЕЛОЙ, ЕЛОЙ, ЛАМА САБАХТАНІ?** що есть перекладом, Боже мій, Боже мій, на що мене покинув еси? І деякі з тих, що там стояли, як те вчули, казали, Ось, він Іллю кличе. Побігши ж один і сповнивши губку оцтом, і настрамивши на тростину, напоював його, кажучи, Стрівайте, побачимо, чи прийде Ілля зняти його. Ісус же закричавши великим голосом, віддав Духа. І завіса церковна роздерлась на двоє з верху аж до низу. Бачивши ж сотник, що там стояв проти нього, що, так закричавши, зітхнув духа, каже, Справді чоловік цей Син був Божий.

### **СЕРЕДА ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ.** **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що з чутливої любови твоєї до людства, піslав еси Сина твого, а Спаса Ісуса Христа, щоб узяв на себе людське тіло й постраждав смертю на хресті, щоб усе людство йшло за прикладом його лагідности: Даруй ласково, щоб і ми могли наслідувати його в терпеливості, та стали спільниками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашім. Амінь.

### **АПОСТОЛ. До Жидів 9, 16.**

**ДЕ** есть завіт, там мусить прийти їй смерть завітувочого. Завіт бо після мертвих має силу; інакше він не має сили, доки завітувочий живе. Тим же їй перший не був

## *Середа перед великоднем*

освячений без крові: як вирік бо Мойсей всяку заповідь по закону всім людям, то взявши крові телячої та козлиної з водою та червоної вовни й ісопу, покропив і саму книгу і ввесь народ, кажучи, Це кров завіту, котрий завітував вам Бог. І скину і ввесь посуд служебний таксамо покропив. А мало не все кровю очищається по закону, і без пролиття крові нема відпущення. Оце ж треба було, щоб образи небесного цим очищались, саме ж небесне лучшими жертвами, ніж ці. Не в рукотворну бо святиню увійшов Христос, зроблену на взір правдивої, а в саме небо, щоб нині являтись лицю Божому за нас; ані щоб богато разів приносити себе в жертву, яко ж архиєрей входить у святиню по всі роки з чужою кровю: а то треба було б йому много разів страждати від настання світу, а нині раз у кінці віків явився на знівечення гріха жертвою своєю. І як призначено людям раз умерти, а потім суд, так і Христос один раз принесений, щоб понести гріхи богатъюх; друге без гріха явиться ждучим його на спасення.

### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 22, 1.**

**НАБЛИЖАЛОСЯ** ж свято опрісноків, зване пасхою. Й шукали письменники та фарисеї, як погубити його; боялись бо народу. Ввійшов же сатана в Юду на прізвище Іскаріотського, що був з числа дванацяті. І пійшовши, говорив з архиєреями та воєводами, як його зрадити ім. І зраділи вони й умовились йому срібла дати. І обіцявшися і шукав нагоди, щоб видати його ім

## *Середа перед великоднем*

потай народу. Прийшов же день опрісноків, як треба було колоти пасхове ягня. І післав Петра та Йоана, кажучи, Йдіть та приготовте нам пасху їсти. Вони ж сказали, Де хочеш, щоб приготувати? Він же каже їм, Ось, як увійдете в город, зустрінє вас чоловік, з глеком води, Йдіть слідом за ним, у господу, куди він ввійде. І скажіть господареві дому, Каже тобі учитель, Де світлиця, щоб маю їсти пасху з учениками моїми? І той вам покаже гірницю велику застелену; там приготувте. Пішовши ж знайшли, як сказав їм, і приготували пасху. І як настала година, сів він і дванацять апостолів з ним. І каже до них, Бажанням забажав я що пасху їсти з вами, перш, ніж прийму муки: кажу бо вам, що більш не їстиму її, доки сповниться в царстві Божому. І взяв чашу й, віддавши хвалу, каже, Прийміть це та поділіть мін собою. Кажу бо вам, що не питиму вже з плоду виноградного, доки не прийде царство Боже. І, взявши хліб, та віддавши хвалу, переломив і дав їм, кажучи, Це єсть тіло мое, що за вас даетесь: це чиніть на мій спомин. Так само й чашу по вечері, кажучи, Ця чаша новий завіт у крові моїй, що за вас пролита буде. Та ось рука зрадника мого зо мною на столі. Справді Син Чоловічий іде, як було постановлено; тільки ж горе чоловікові тому, що зрадить його. І стали вони перепитуватись між собою, хтоб з них був, що це має зробити. Постало ж і змагання між ними, хто з них здається бути більшим. Він же каже їм, Царі в поган панують над ними, і ті, що владу над ними мають, добро-

## *Середа перед великоднем*

діями звуться. Ви ж не так: тільки ж найбільший між вами, нехай буде, як найменший; і хто старший, як слуга. Хто бо більший; хто за столом, чи хто послугує? Хіба не той, хто за столом? Я ж між вами, як слуга. Ви ж пробували зо мною в спокусах моїх. І я завітував вам, як завітував мені Отець мій, царство, щоб їли й пили за столом моїм у царстві моїому, і сиділи на престолах, судячи дванацять родів Ізраїлевих. Каже ж Господь, Симоне, Симоне, ось сатана жадав собі вас, щоб просівати, як пшеницю: я ж молився за тебе, щоб не поменшала віра твоя, і ти колись, навернувшись, утверди братів твоїх. Він же каже Йому, Господи, з тобою готов я і в темницю, і на смерть пійти. Він же каже, Кажу тобі, Петре, не запіє сьогодні півень перш, ніж тричі відречешся, що не знаєш мене. І каже їм, Як посылав я вас без сакви й торбини, й обувя, чи чого не доставало вам? Вони ж казали, Нічого. Каже тоді їм, А тепер, хто має сакву, нехай бере так само й торбину: а хто не має, нехай прощасть одяжу та купить меч. Говорю ж бо вам, що ї це написане має справдитись на мені, І з беззаконними полічено його: бо все про мене сповняється. Вони ж сказали, Ось мечі тут два, Господи. Він же каже їм, Доволі. І вийшовши, пішов по звичаю на гору Оливну; ійшли ж слідом за ним і ученики його. Прибувши ж на місце, каже їм, Молітесь, щоб не ввійти в спокусу. А сам відступив від них так, як кинути каменем, і приклонивши коліна молився, промовляючи, Отче, коли хочеш,

## *Середа перед великоднем*

мимо неси чашу цю від мене: тільки ж не моя воля, а твоя нехай буде. Явився ж йому ангел з неба, підкріплюючи його. І, бувши в смертній боротьбі, ще пильніше молився; був же піт його, як каплі крові, каплючи на землю. І встав від молитва, і прийшов до учеників своїх, знайшов їх сплячих від смутку, і каже їм, Чого спите? Встаньте й моліться, щоб не ввійшли в спокусу. Ще ж він промовляв, ось народ ізваний Юда, один з дванадцяти шов поперед них, і приступив до Ісуса поцілувати його. Ісус же каже йому. Юдо, цілуванням Сина Чоловічого зраджуеш? Бачивши ж ті, що коло нього, до чого доходить, казали йому, Господи, чи вдарити нам мечем? І вдарив один хтось із них слугу архиерейського, та й відтяг йому ухо праве. І озвавшись Ісус, каже, Оставте аж до цього. І, приторкнувшись до уха його, сцілив його. Каже ж Ісус до прийшовших до нього рахиереїв і воєвод, і церковних старших, Як на розбійника ви прийшли з мечами та киями? Як щодня був я з вами в церкві, не простягали рук на мене: та це ваша година і властъ темряви. Узявши ж його, повели, і привели його в двір архиерейський. Петро ж ішов слідом oddалеки. Як же запалили вогонь серед двора та посадили вкупі, сів і Петро серед них. Тут побачила його одна служниця, як сидів коло світла, і, придивляючись на нього, сказала, і цей з ним був. Він же відрікся його, кажучи, Жінко, не знаю його. А згодя другий, побачивши його, сказав, і ти з них еси. Петро ж каже, Чоловіче, Ні. І мало що через

## *Четвер перед великоднем*

одну годину, інший хтось ствердив, кажучи Справді і цей з ним був, бо й Галилеєць він. Каже Петро, Чоловіче, не знаю, що кажеш. І зараз, як ще говорив він, запів півень. І обернувшись Господь, поглянув на Петра. І згадав Петро слово Господнє, як говорив йому, Перш, ніж півень запіє, відречешся мене тричі. І вийшовши геть Петро, заплакав гірко. А чоловіки, що держали Ісуса, насміхались із нього, і били його. І, закривши його, били в лиці його, та й питали його, кажучи, Владай, хто вдарив тебе. І іншого богато, хуливши, казали на нього. А як настав день, зібралась старшина людська, та архиерей і письменники, та й повели його в раду свою, кажучи, Чи ти еси Христос? скажи нам. Каже ж їм, Коли вам скажу, не піймите віри; коли ж і спитаю вас, не відповісте мені й не відпустите. Від нині сидітиме Син Чоловічий праворуч у сили Божої. І сказали всі, То це ти Син Божий? Він же до них каже, Ви кажете, що я. Вони ж сказали, Нащо нам ще свідчення? Самі бо чули з уст його.

### **ЧЕТВЕР ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що з чутливої любові твоєї до людства, післав еси Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, щоб узяв на себе людське тіло й постраждав смертю на хресті, щоб усе людство йшло за прикладом його лагідності: Даруй ласкаво, щоб і ми могли насліду-

## *Четвер перед великоднем*

вати його в терпеливості, та стали спільніками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

**АПОСТОЛ. 1. Коринт. 11, 17.**

**ЦИМ ЖЕ**, що звіщаю, не хвалю вас; що не на лучше, а на гірше збираєтесь. Бо найперше, як сходитесь ви в церкву, чую, що буває розділення між вами, й почасті вірю. Треба бо й ересям між вами бути, щоб вірні між вами явились. Як же сходитесь до купи, то не на те, щоб Господню вечерю їсти: бо в іді кожен один навперед другого їсть свою власну вечерю; і один голодує, а другий п'яний. Хіба не маєте домів, щоб їсти й пити? Чи церквою Божою гордуете ѹ осоромлюєте тих, що но мають? Що ж вам сказати? Чи похвалити вас у цьому? Не хвалю. Я бо прийняв від Господя, що й передав вам, що Господь тієї ночі, котрої був виданий, прийняв хліб; і, хвалу віддавши, переломив, і сказав, Прийміть, єдьте; це є тіло мое, що за вас ламлене: це робіть на спомин мій. Так само й чашу по вечери, кажучи, Ця чаша є новий завіт у крові моїй: це робіть, скільки разів пете, на мій спомин. Скільки бо разів їсте хліб цей і чашу цю пете, смерть Господню звіщаєте, доки він прийде. Тим же, хто їстиме хліб цей і питиме чашу Господню недостойно, винен буде тіла й крові Господньої. Нехай же розгледить чоловік себе і так нехай хліб їсть і чашу пе. Хто бо їсть і пе недостойно, суд собі їсть і пе, не розслухаючи про тіло Господне. Того не богато між вами недужих слабих, й зато

## *Четвер перед великоднем*

снуло доволі. Бо коли б ми самі себе розсуджували, то не були б осуджені. Бувши ж осудженими, від Бога караємось, щоб з світом не осудились. Тим же, браття мої, зйшовши їсти, один одного дожидайте. Коли ж хто голодний, дома нехай їсть; щоб на суд не ходились. Про останнє ж, як прийду, дам порядок.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 23, 1.**

**I ВСТАЛА** вся юрья їх і повели його до Пилата. І стали винувати його, кажучи, Цього знайшли ми, що відвертає народ і забороняє кесареві данину давати, кажучи, що він самий є Христос-Цар. Пилат же спитав його, кажучи, Чи ти цар Жидівський? Він же, озвавшись до нього, каже, Ти це кажеш. Пилат же сказав до архиереїв і до народу, Ніякої не знаходжу вини в чоловікові цьому. Вони ж ще дужче лютували, кажучи, Бунтує народ, навчаючи по всій Юдеї, почавши від Галилеї аж посі. Пилат же почувши про Галилею, спитав, чи чоловік не Галилеєць. А як тільки довідався, що він присуду Іродового, післав його до Ірода, що також був у Єрусалимі тими днями. Ірод же, побачивши Ісуса, зрадів велими; бажав бо здивна бачити його; бо чув багато про нього; і сподіався яку ознаку бачити, що від нього станеться. Питав же його словами многими; він же нічого не відказав йому. Стояли ж архиереї та письменники, завзято винуючи його. Ірод, зневаживши ж його з воїнами своїми та насміявши із нього, одягнув його в шату ясну і післав назад до Пилата.

## *Четвер перед великоднем*

Стали ж собі другами Пилат та Ірод того дня; жили бо перше, ворогуючи між собою. Пилат же, скликавши архиерей та князів і народ, каже до них, Привели ви мені чоловіка цього, яко розвертаючого народ: і ось я, перед вами питаючи, ніякої не знайшов в чоловікові цьому вини, якими винуєте його: Ні, та Ірод теж: посылав бо його до нього, і ось нічого достойного смерти не знайдено в ньому. Отже покараю його, та й випущу. Бо треба було йому відпустити одного що свята. Закричали ж вони всі разом, кажучи, Геть з цим чоловіком, а відпусти нам Варавву: (котрого за якусь бучу, і за вбивство, вкинено в темницю.) Пилат, хотівши відпустити Ісуса, знов заговорив до них. Вони ж кричали, кажучи, Розпни, розпни його. Він же втрете промовив до них, Чому, яке ж зло вчинив він? Ніякої вини смерти не знайшов я в йому: То ж покаравши, випущу його. Вони ж намагали голосом великим, жадаючи, щоб можна його розпнати. І перемогли голоси їх та архиерейські. Пилат же присудив, щоб сталося як бажали. Відпустив же ім за бунт і вбивство вкинутого в темницю, котрого хотіли; Ісуса ж видав на їх волю. І як повели його, то, взявши одного Симона Киринея, що йшов з поля, положили на нього хрест нести за Ісусом. Йшло ж за ним слідом велике множество народу й жінок, що голосили й ридали по йому. І обернувшись до них Ісус, каже, Дочки Єрусалимські, не плачте по мені, а по собі плачте і по дітях ваших. Бо ось прийдуть дні, коли скажуть, Бла-

## *Четвер перед великоднем*

женні неплідні й утроби, що не родили, ѹ соски, що не годували. Тоді стануть говорити горам, Впадьте на нас; і узгірям, Покрайте нас. Бо коли зеленому дереву це роблять, то з сухим що станеться? Ведено ж і інших двох лиходіїв з ним на смерть. І як прийшли на вроцище Черепове, там розпняли його й лиходіїв, одного праворуч, а другого ліворуч. Ісус же каже, Отче, відпусти ім, не знають бо, що роблять. І стояв народ дивлячись. Насміхалися ж і старші з ними, кажучи, Інших спасав; нехай спасе й себе, коли він Христос, виранець Божий. Насміхалися ж з нього й воїни, приступаючи й оцет подаючи йому, й кажучи, Коли ти еси цар Жидівський, спаси себе. Була ж і надпись над ним письмом грецьким, і латинським, та єврейським, ЦЕ ЄСТЬ ЦАР ЖИДІВСЬКИЙ. Один же з повішених лиходіїв хулив його, кажучи, Коли ти Христос, спаси себе й нас. Озвавши ж другий, докориб йому, кажучи, І не бойшся Бога, коли в такому ж осуді еси? Оце ми тут по справедливості по заслузі бо за те, що коїли, приймаємо; цей же чоловік не вдіяв нічого лихого. І сказав до Ісуса, Спогадай мене, Господи, як прийдеш у царство твое. І каже йому Ісус, Направду кажу тобі, Сьогодні будеш зі мною в раю. Було ж це коло години шостої, і темрява сталає по всій землі до години девятої. І померкло сонце, і роздерлась завіса церковна посередині. І покликнувши голосом великим, Ісус, каже, Отче, у твої руки передаю духа моого: і це промовивши, віддав духа. Побачивши ж сотник, що сталося,

## *Велика пятниця*

прославив Бога, кажучи, Справді чоловік цей праведний був. І ввесь народ, що зійшовся на цю дивовижу, побачивши, що сталося, бився в груди і вертався. Стояли ж усі знакомі його oddалеки й жінки, що поприходили слідом за ним із Галилеї, дивлячись на це.

## **ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ.**

*На Утрені, замісьць Псалми, ПРИЙДІТЬ, ЗАСПІВАЙМО і т. д. треба відспівати або відчитати оці Вірші.*

**ОСЬ** Агнець Божий, що бере на себе гріхи світа. *Йоана 1, 29.*

Він же поранений був за гріхи наші й мучений за беззаконня наші: це кара за упокій наш упала на нього і ми його ранами уздоровлені. *Жсаія 3, 5.*

У цьому любов, не що ми любили Бога, а що він любив нас: і післав Сина свого на вблагання за гріхи наші. *1. Св. Йоана Богослова 4, 10.*

Достойн Агнець заколений прийняти силу, і багацтво, і премудрість, і кріость, і честь, і славу, і благословення. *Одкриття Св. Йоана Богослова 5, 12.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові; **ВІДПОВІДЬ.** Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: по віки вічні. *Амінь.*

## **МОЛЕБНІ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, благаємо тебе зглянися ласково на оцю рідню твою, за котру Господь наш Ісус Христос дав себе зрадити і впасти в руки грішників і смерть

## *Велика пятниця*

постраждати на хресті; котрий тепер живий і царствує з тобою і Святым Духом, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що твоїм Духом завідується і освячується ціле тіло Церкви твоєї: Прийми прохання і молитви наші, що їх приносимо перед тобою за людей кожного звання у твоїй святій Церкві, щоб кожне з її членів у своєму призначенню і служенню могло служити тобі справедливо і в побожності; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

**МИЛОСЕРДНИЙ** Боже, що сотворив еси всіх людей і ненавидиш нічого, що сотворив еси, і не бажаєш смерти грішника, а щоб він навернувся і жив. Змилуйся над Жидами, старинним народом твоїм, і над усіма тими, що відрікаються і не признають твого Сина; вибав їх від незнання і серця закаменілого, та від ненависті до слова твого; і так припровадь їх до дому, Господи благий, до отарі твоєї під одного Пастиря Ісуса Христа Господа нашого; що живе і царствує з тобою і Святым Духом, один Бог, по віки вічні. *Амінь.*

**АПОСТОЛ.** *До Жидів 10, 1.*

**МАЮЧИ** бо закон тінь будучих благ, а не самий образ річей, щороку тими самими жертвами, що їх приносять без перестанку, ніколи не може звершити приступаючих. А то б перестали приносити їх ті, що служать, не мавши в же ніякої совісти за гріхи, раз очистившись. А в них щороку робиться спомин гріхів. Не можна бо, щоб кров бугайова та козлова знімала гріхи. Тим

## *Белика пятниця*

же, входячи у світ, говорить, Жертви й приносу не схотів еси, тіло ж наготовив мені еси: огняні жертви й приноси за гріх не до вподоби були тобі: тоді я сказав, Ось, приходжу (у звитку книги написано про мене) вчинити волю твою, Боже. Сказавши вище, Принос і жертва й огняні жертви й приноси за гріхи не схотів еси, ані вподобав еси (котрі по закону приносяться); потім каже, Ось, ійду вчинити волю твою, Боже: зносить перше, щоб друге поставити. По цій то волі освячені ми приносом тіла Ісусово Христового раз на все. І всякий же священик стойти щодня служачи й богато разів ті ж самі жертви приносячи, котрі ніколи не можуть зняти гріхів. Він же, принісши одну жертву за гріхи, сів на завсіди праворуч у Бога, дожидаючи далі, доки покладеться вороги його підніжком ніг його. Одним бо приносом звершилі навіки тих, що мають бути освячені. Свідкує ж нам і Дух Святий: як сказано перше, Це завіт, що завітуватиму їм після тих днів, говорить Господь, вложу закони мої в серця їх, і в умах їх напишу їх; і гріхів їх і беззаконий їх не споминатиму вже. А де відпущення гріхів, там нема вже приносу за гріхи. Оце ж, браття, маючи свободу входити у святиню кровлю Ісусовою, нововою і живою дорогою, которую обновив нам він завісою, ще єсть тілом своїм; і маючи ерея великого над домом Божим, приступаймо з щирим серцем в повноті віри, окропивши серяця від совісти лукавої, і обмивши тіло водою чистотою: держімо непохібне визнання на дії (вірен бе той, хто обіцяє); і назираймо

## *Велика пятниця*

один одного, заохочуючи до любові і добрих діл; не покидаючи громади своєї, як у деяких є звичай, а один одного піддержуючи: і стільки більше, скільки більше бачите, що наближується день.

### *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 19, 1.*

*ТОДІ* узяв Пилат Ісуса, та й бив його. А воїни сплівши вінець із тернини, наділи на голову йому, і в одежу червону одягли його, і казали, Радуйся, царю Жидівський: і били його в лиці. Вийшов тоді знов Пилат і каже їм, Ось я виводжу вам його, що в йому ніякої вини не знаходжу. Вийшов тоді Ісус у терновім вінці і в червоній одежі. І каже їм Пилат, Ось, чоловік! Як же побачили його архиереї та слуги, то закричали, кажучи, Розпни, розпни, його! Каже їм Пилат, Візьміть ви його, тай розпініть: я бо не знаходжу в нім вини. Відказали йому Жиди, Ми закон маємо, і по нашему закону повинен умерти, бо він себе Сином Божим зробив. Як же почув Пилат це слово то ще більш злякався, і ввійшов у Претор знов, і каже Ісусові, Звідкіля еси ти? Ісус же відповіді не дав йому. Каже тоді йому Пилат, До мене не говориш? Не знаєш, що властє маю розпнати тебе, і властє маю відпустити тебе? Відказав Ісус, Не мав би ти власті ніякої надо мною, колиб не було тобі дано звиш. Тим, хто видав мене тобі, більший гріх має. З того часу шукав Пилат одпустити його: Жиди ж кричали, кажучи, Коли відпустиш цього чоловіка, ти не є приятелем Кесареві. Пилат же, почувши таке слово, вивів Ісуса, тай сів на судищі,

## Велика пятниця

що зване Літостротос (Мурovanка), а по єврейськи Гаввата. Була ж пятниця перед пасхою, коло години ж шестої. І каже Жидам, Ось Цар ваш! Вони ж закричали, Візьми, візьми, розпни його! Каже їм Пилат, Царя вашого розпини! Відказали архиерей, Не маємо царя, тільки Кесаря. Тоді ж видав їм його, щоб розпняли. Узяли ж Ісуса, та й повели. І несучи хрест свій, вийшов він на вроцище Черепове, що зветься по єврейськи ГОЛГОТА. Там розпняли його, а з ним інших двох, по цей і по той бік, посередині ж Ісуса. Написав же і Надпись Пилат, та й виставив на хресті; було ж написано, *ІСУС НАЗОРЕЙ, ЦАР ЖИДІВСЬКИЙ*. Цю ж надпись многі читали з жидів; бо поблизу города було місце, де розпято Ісуса: а було написано по єврейськи, по грецьки і по латинськи. Казали тоді Пилатові архиерей жидівські, Не пиши, Цар Жидівський, а що він казав, Я Цар Жидівський. Відказав Пилат, Що написав, написав. Тоді воїни, розпнявши Ісуса, взяли одежду його, і зробили з неї чотири частині, кожному воїнові частину; а такще плащ його; був же плащ не зшиватий, а весь від верху тканий. Сказали тоді між собою, Не дерім його, а киньмо жереб на нього, чий буде: Щоб справдилось писання, котре говорить, Поділили одежду мою помін себе, і на мое плаття кидали жереб. Оце й зробили воїни. Стояла ж коло Хреста Ісусового Маті його та сестра матері його, Марія Клеопова, та Марія Магдалина. Ісус же побачивши матір і ученика стоячого коло неї, котрого любив,

## Велика пятниця

каже до матері своєї, Жено, ось Син твій. Опісля каже ученику, Ось маті твоя. І з тієї години узяв її учник до себе. Після цього, знаючи Ісус, що все вже звершилось, щоб справдилось писання, каже, Жаждую. Стояла ж посудина повна оцту: вони ж напоївши губку оцтом і на тростину настремивши, піднесли йому до уст. Покушавши ж оцту Ісус, каже, Звершилось; і, схиливши голову, віддав духа. Жиди ж, щоб не оставались на хрестах тіла в суботу, (був бо великий день тієї суботи), просили Пилата, щоб поперебивали їм голілки, та й поздіймали. Прийшли тоді воїни, і першому поломили ноги, і другому розпнятому з ним. Як же прийшли до Ісуса і побачили його вже мертвого, не перебили йому ніг. Один же з воїнів проколов йому бік списою, і зараз вийшла кров і вода. І той, що бачив це, засвідкував, і правдиве свідчення його: і знає він, що говорить правду, щоб ви вірували. Сталось бо це, щоб писання справдилось, Кістя його не буде переломлена. І знов інше писання каже, Дивитися на того, кого прокололи.

### ВЕЧІР ПЕРЕД ВОСКРЕСЕННЯМ. МОЛЕБЕНЬ.

**ДАРУЙ**, Господи, щоб, як охрестились ми у смерть благословленного Сина Твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, змогли також безнастаним умертвлюванням лихих похóтей наших погребтися з ним; і щоб через гріб і смертні ворота, змогли ми прийти до радісного воскресення нашого;

## *Вечір перед воскресенням*

задля заслуг того, що вмер і був похований, і знов воскрес для нас, Сина твоєго Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

**АПОСТОЛ. т. Св. Петра 3, 17.**

**ЛУЧШЕ** бо, коли воля Божа, постраждати за добре діла, аніж за діла лихі. Бо Христос також один раз постраждав за гріхи, праведник за неправедних, що був умертвлений по тілу, но ожив духом; в котрому, і тим духам, що в темниці, пішов і проповідував; що колись неслухняними були, як того часу дожидала їх довготерпливість Божа, за днів Ноя, як приготовлявся ковчег; в котрім мало, то есть осьмे душ, спаслося від води. Цьому ж подібний образ хрещення, що і нас тепер спасає через воскресення Ісуса Христа (не відложение тілесної нечистоти, а совіті доброї обітніця перед Богом), котрий вонісся на небеса, і есть праворуч у Бога, котрому покорились ангели, і сласти й сили.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 27, 57.**

**ЯК** же настав вечір, прийшов чоловік заможний з Аритматії, а ймя Йосиф, що й сам учився в Ісуса. Цей пішов до Пилата, просити тіла Ісусового. Тоді Пилат і звелів віддати тіло. І взявши тіло Йосиф, обгорнув його плащаницею чистою, і положив його у новім своїм гробі, що висік у скелі; і прикотив великого каменя до дверей гробу і відішов. Була ж там Марія Магдалина і друга Марія, і сиділи напроти гро-

## *Великдень*

ба. Завтрішнього ж дня, що наступив після приготовання, зібрались архиереї та фарисеї до Пилата, кажучи, Пане, памятаємо, що той обманець казав, ще живий, Через три дні встану. Прикажи ж оце стерегти гроба до третього дня, щоб, прийшовши учники його в ночі, не вкрали його, і не сказали народові, Устав із мертвих: і буде остання омана гірша першої. Сказав же їм Пилат, Маєте сторожу; йдіть, забезпечте, як тільки можете. Вони ж, пішовши, забезпечили гріб, запечатавши камінь, і поставили сторожу.

## **ВЕЛИКДЕНЬ.**

*На Утрені, замість Псалми, ПРИЙДІТЬ ЗАСПІВАЙМО і т. д., треба відспівати, або відчитати ці Вірші.*

**ХРИСТОС** наша Пасха, принесена в жерту за нас: тим же святкуймо; не із старим квасом, ані з квасом злоби та лукавства, але в опрісноках чесності і правди. *т. Коринт. 5, 7.*

Христос, уставши з мертвих, уже більш не вмре: смерть над ним більш не має влади.

Бо те, що він умер, для гріху умер; а те, що він живе, Богові живе.

Таксамо й ви себе числіть, що ви вже мертві для гріхів: а живі Богові у Христі Ісусі Господі нашім. *Римл. 6, 9. 10. 11.*

Христос воскрес із мертвих: і стався первістком із тих, що заснули.

Бо як через чоловіка прийшла смерть: через чоловіка рівно ж і воскресення з мертвих.

## **Великденъ**

Бо як в Адамі всі вмирають, так і в Христі всі оживають. *І. Коринт. 15, 20.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;  
**ВІДПОВІДЬ.** Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде; по віки вічні. *Амінь.*

## **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що через Сина твого однорідного Ісуса Христа переміг еси смерть і розтворив нам двері до вічного життя: Смиренно благаємо тебе, щоб, як особенною благодаттю твоєю зберігаючи нас, сповняєш серця наші добрими бажаннями, так, щоб ми, при безнастаний помочі твоїй, змогли довести їх до доброго здійснення; у Христі Ісусі Господі нашім, що живе й царствує з тобою і Святым Духом, єдиний Бог, на віки вічні. *Амінь.*

**АПОСТОЛ.** *Колос. 3, 1.*

**КОЛИ** ж оце воскресли ви з Христом, то гірього шукайте, де Христос сидить по правице в Бога. Про гірне думайте, а не про земне. Умерли бо ви, і життя ваше поховане з Христом у Бозі. Коли ж Христос, життя ваше, явиться, тоді і ви з ним явитесь у славі. Оце ж умертвіть члени ваші, що на землі перелюб, нечистоту, пристрасті, лиху похіт, зажерливість, корта есть ідололіжлення: за це йде гнів Божий на синів неслухняності: між котрими й ви колись ходили, як жили між ними.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Йоана 20. 1.*

**ПЕРШОГО** ж дня тижня приходить Марія Магдалина вранці, як ще було темно,

## **Понеділок світлий**

до гробу, і бачить, що камень одвалено від гробу. Біжить тоді, і приходить до Симона Петра та другого ученика, котрого любив Ісус, і каже їм, Узято Господа з гробу, і не знаємо, де положено його. Вийшов тоді Петро і другий ученик і прийшли до гробу. Бігли ж обидва разом, та другий ученик побіг скоріше від Петра, і прийшов перший до гробу; і нахилившись, бачить, що лежить полотно; та не ввійшов. Приходить тоді Симон Петро слідом за ним, і ввійшов у гріб, і видить, що лежить полотно; а хустка, що була на голові його, не з полотном лежала, а острінь, звита, на одному місці. Тоді ж увійшов другий ученик, що прийшов перший до гробу, і видів, і ввірував. Ще бо не знали писання, що має він з мертвих воскреснути. Пійшли ж тоді ученики знов до свого дому.

## **ПОНЕДІЛОК СВІТЛИЙ.**

## **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що через Сина твого однорідного Ісуса Христа переміг еси смерть і розтворив нам двері до вічного життя: Смиренно благаємо тебе, щоб, як особенною благодаттю твоєю зберігаючи нас, сповняєш серця наші добрими бажаннями, так, щоб ми, при безнастаний помочі твоїй, змогли довести їх до доброго здійснення; у Христі Ісусі Господі нашім, що живе й царствує з тобою і Святым Духом, єдиний Бог, на віки вічні. *Амінь.*

## Понеділок світлий

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 10, 34.

**ВІДКРИВ** Петро уста свої і каже, Поправді постерегаю, що не на лиці дивиться Бог; а з кожного народу, той що боїться його, і робить правду, приятний йому. Слово, що Бог післав синам Ізраїлевим, благовіствуючи впокій через Ісуса Христа (це Господь усіх); ви знаєте те слово, що було розголошено по всій Юдеї, почавши від Галилеї після хрещення, що проповідував Йоан; Про Ісуса з Назарета, як помазав його Бог Духом Святым і силою, а котрий ходив, роблячи добро та сціляючи всіх підневолених дияволом; бо Бог був з ним. І ми свідки всього, що він робив і в землі жидівській, і в Єрусалимі; котрого убили і повісили на дереві: цього воскресив Бог третього дня, і дав йому статись явним; не всьому народові, а свідкам вибраним від Бога, власне нам, що їли й пили з ним по воскресенню його з мертвих. І приказав нам проповідувати народові та свідкувати, що він призначений від Бога судією живим і мертвим. Про цього всі пророки свідкують, що всякий, хто вірує в нього, відпущення гріхів прийме через ім'я його.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 24, 13.**

**ОСЬ** двоє з них ішло того ж дня на село,зване Емаус, гонів з шістьдесятівід Єрусалиму. І розмовляли вони між собою про все те, що сталося. І сталося, як розмовляли вони та перепитувались, що сам Ісус, наблизившись, ішов з ними. Очі ж їх були вдержані, щоб не пізнали його.

## Понеділок світлий

Каке до них, що це за речі, про котрі розмовляєте між собою, йдучи, та сумуєте? Озвася ж один, на ім'я Клеона, і каже до нього, Хіба ти один захожий у Єрусалимі, і не знаєш, що сталося в йому цими днями? І каже їм, що ж таке? Вони ж сказали йому, Про Ісуса Назарянина, що був муж пророк, сильний ділом і словом перед Богом і всім народом: і як видали його архиереї та князі наші на суд смертний і розпняли його. Ми ж уповали, що це він був, що мав спасті Ізраїля: а до того всього третій це день ійде сьогодні, як це сталося. Іще ж жінки деякі з наших налякали нас, бувши рано при гробі, і не знайшовши тіла його, прийшли, оповідаючи, що явлення ангелів бачили, котрі говорять, що він живий. І пішли деякі з наших до гробу, і знайшли так, як і жінки казали; його ж не бачили. І каже він до них, Ой безумній лініві серцем вірувати всьому, що промовили пророки: чи немусів Христос це перетерпіти і ввійти в славу свою? І, почавши від Мойсея і від усіх пророків, вясняв їм у всіх писаннях про нього. І наблизились до села, куди йшли; і він зробив, ніби хотів йти даліше: вони ж спиняли його, кажучи, Зістанься з нами: бо вже вечеріє, і пізна пора. І ввійшов, щоб зістатись з ними. І сталося, як сидів він за столом з ними, взяв хліб, поблагословив, і переломив, та й подав їм. Ім же відкрились очі й пізнали вони його; і він зник зперед їх зору. І казали вони один до одного, Хіба ж серце наше не палало в нас, як промовляв до нас у дорозі, і як роз-

## *Второк у великооднім тижні*

кривав нам писання? І вставши тієї ж години, вернулись у Єрусалим і знайшли зібраних одинанять, і тих, що були з ними, як говорили, Встав Господь справді, і явився Симонові. І розповіли воно, що сталося в дорозі, і як пізнали його в ламанні хліба.

### **ВТОРОК У ВЕЛИКОДНІМ ТИЖНІ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНИЙ** Боже, що через Сина твого однорідного Ісуса Христа переміг еси смерть і відчинив нам двері до вічного життя: Смиренно благаємо тебе, щоб, як особеною благодаттю твоєю зберігаючи нас, сповняєш серця наші добрим бажанням, так, щоб ми, при безнастанній помочі твоїй, змогли довести їх до доброго здійснення; у Христі Ісусі Господі нашім, що живе й царствує з тобою і Святым Духом, єдиний Бог, на віки вічні. Амін.

#### **ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛЯ. Діяння 13, 26.**

**МУЖІ** браття, діти роду Авраамового, і всі богоbezливі між вами, вам слово спасення цього послано. Ті бо, що жили в Єрусалімі і князі їх, не розуміли цього і голосів пророчих, читаних що суботи, сповнили їх, осудивши його. І хоч не нашли в ньому ніякої вини смерти, просили Пилата убити його. Як же сповнили усе, що про нього писано, знявши з дерева, положили у гробі. Бог же воскресив його з мертвих: і многі дні являється він тим, що

## *Второк у великооднім тижні*

поприходили з Галилеї до Єрусалиму, вони свідки його перед людьми. А ми вам благовістуємо обітування дане отцям, що його Бог сповинув нам, дітям їх, піднявши Ісуса; як це також написано в другій псальмі, Син мій еси ти, я сьогодні родив тебе. А що воскресив його з мертвих, так, що більше не вернеться на зотління, то так говорив, дам вам святий Давидів завіт. Тим і в нишій псальмі говорить, Не даш святому тво-йому видіти зотління. Давид бо, послуживши своїому родові, Божою волею уснув, і положено його до батьків його, і ввидів зотління: той же, що його Бог підняв, не видів зотління. Відоме ж нехай буде вам, мужі браття, що через нього вам прощення гріхів проповідується: від чого не могли ви у законі Мойсеєвім оправдатися, у тому всякий віруючий оправдується. Глядіть же, щоб не прийшло на вас те, що сказано в пророків; Дивіться, гордівники, та дивуйтесь, та й пощезайте, бо діло роблю я в дні ваші, діло, котрому не увірили б. коли б хто розказував вам.

#### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 24, 36.**

**САМ** Ісус став посеред них і каже їм, Упокій вам. Вони ж полякались і перестрашились, думаючи, що духа бачать. і каже їм, Чого стрівожились? І чого думки встають у серцях ваших? Дивіться на руки мої і ноги мої, що це сам я; дотикайтесь мене й придивітесь; бо дух тіла й костей не має, як бачите, що я маю. І це говорячи, показав їм руки й ноги. Ще ж як не поняли

## *Перша неділя після великодня*

вони віри з радощів та дивувались, каже їм, Маєте що істи тут? Вони ж йому подали частину риби печеної та медового щільнику. І взяв він і їв перед ними. І каже їм, Оце ж слова, що говорив я вам, ще бувши з вами, що мусить справдитися все, писане в законі Мойсеевому, і в пророках, і в іпсальмах про мене. Тоді відкрив ім розум розуміти писання, і каже їм, Так воно написано і так треба було терпіти Христу і воскреснути з мертвих третього дня; щоб проповідувались в ім'я його покаяння і відпущення гріхів між усіма народами, почавши від Єрусалиму. Ви ж свідки цього.

### **ПЕРША НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНИЙ** Отче, що дав еси однорідному Синові твоему вмерти за гріхи наші й третього дня воскреснути на оправдання наше: Поможи нам геть позбутися заквасу злоби та лукавства, щоб завжди могли ми служити тобі чистотою життя нашого і правдою; Задля заслуг того ж Сина твого Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

**АПОСТОЛ. 1. Св. Йоана Богосл. 5, 4.**

**ВСЕ** бо рожене від Бога світ перемагає: і ця перемога, що подужала світ, це віра наша. Хто це, що подужує світ, як не той, хто вірує, що Ісус Син Божий? Це той, що прийшов з водою і кровлю, Ісус Христос; а не з водою тільки, а з водою і кровлю: а

## *Перша неділя після великодня*

Дух свідкує, бо Дух є правда. Бо єсть три, що свідкують на небі, Отець, Слово, і Святий Дух: і ці три одно. І троє їх, що свідкують на землі, дух і вода, і кров: і ці троє сходяться в одно. Коли свідчення людей приймаємо, то свідчення Боже більше; бо це свідчення Боже, котрим свідчив про Сина свого. Хто вірує в Сина Божого, має свідчення в собі: хто не вірує Богу, ложником зробив його, бо не увірував у свідчення, котрим свідкував Бог про Сина Свого. А це свідчення есть, що життя вічне дав нам Бог, а це життя у Сині його. Хто має Сина, має життя; хто ж не має Сина, життя не має.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 20, 19.**

ЯК же був вечір дня того, першого в тижні, як двері були замкнені, де зібрались ученики задля страху перед Жидами, прийшов Ісус та й став посередині, і каже їм, Упокій вам. І це промовивши, показав їм свої руки і бік свій. Зраділи тоді ученики, побачивши Господа. Тоді Ісус промовив знов, Упокій вам: Яко ж післав мене Отець, і я посилаю вас. Я із це промовив, дунув на них, і каже, Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, відпустяться їм; кому ж задержите, задержаться.

### **ДРУГА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНИЙ** Боже, що віддав еси однорідного Сина твого в жертву за гріхи і

## *Друга неділя після великодня*

на взір побожного життя: Даруй нам благодать, щоб ми змогли завжди з найбільшою подякою приймати неоцінене його добродійство, а також щодня змагалися ити за слідами найсвятішого його життя; у тому ж Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ. т. Св. Петра 2, 19.**

**ЦЕ** бо угодно перед Богом, коли хто ради совісти Божої переносить смуток, страждаючи не по правді. Яка бо похвала, коли, согрішаючи й биті в лиці, терпите? Коли ж добре робите, і за те терпите; приймайте це супокійно; це бо угодно перед Богом. На це ж ви й покликані: бо і Христос страждав за вас, оставляючи вам приклад, щоб ви йшли слідом за його стопами: котрий не згрішив, і не знайдено підступу в устах його: котрий, злословлений, не злословив, і страждаючи, не грозив; а покладався на того, що судить праведно: котрий гріхи наші сам підніс у своєму тілі на дерево, щоб ми, для гріхів умерши, праведно жили: його ж ранами ви уздоровлені. Були бо ви як вівці блукаючі; тільки ж вернулись тепер до Пастиря і Владики душ наших.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 10, 11.**

**СКАЗАВ** Ісус, я пастир добрий: пастир добрий душу свою кладе за вівці. Наймит же і хто не пастир, що не його вівці, бачить, як вовк іде, та й кидає вівці, й утікає; а вовк хапає їх і розсипає вівці. Наймит же утікає, бо він наймит, і не дбас про

## *Третя неділя після великодня*

вівці. Я пастир добрий, і знаю мої вівці, і знають мене мої. Яко ж знає мене Отець, так і я знаю Отця; і життя мое кладу за вівці. І інші вівці маю, що не з цієї кішари; і тих мушу привести, й голос мій почують, і буде одна отара, і один пастир.

**ТРЕТЬЯ НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що присвічуєш світлом правди для тих, хто в темряві блудить, щоб вони мали спромогу вернутися на дорогу праведності: Даруй всім тим, що обеднались у Христовій вірі, щоб вони змогли відкинути все, що противиться їхньому віроісповіданню, і поступали за всім, що годиться з ним; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ. т. Св. Петра 2, 11.**

**ЛЮБІ,** молю вас, як чужосторонців і прохожих, ухиляйтесь від тілесного хотіння, котре воює проти душії провадьте чесне життя між поганами; щоб говорячи про вас, яко лиходіїв, змогли вони, дивлячись на добрі діла ваші, славити Бога в день одвідання. Коріться всякому людському начальству ради Господа; чи то цареві, яко найвищому, чи то начальникам, яко тим, що від нього послані на покарання лиходіям, а на похвалу добротворцям. Така бо воля Божа, щоб ви, роблячи добро, змогли утишити незнання безрозумних людей: яко свободні, та не вживаючи своєї

## *Третя неділя після великодня*

свободи яко покривала злоби; а яко слуги Божі. Усіх шануйте. Браттівство любіть. Царя честіть.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Йоана 16, 16.

**СКАЗАВ** Ісус ученикам своїм, За малий час і не будете видіти мене; і знов за малий час, і побачите мене; бо я йду до Отця. Казали тоді деякі з учеників його між собою, що це, що каже він нам, За малий час і не будете видіти мене; і знов за малий час і побачите мене; і, Бо я йду до Отця? Казали ж, Що це, що він каже, За малий час? Не знаємо, що він каже. Знав же Ісус, що хотіли його спитати, і каже їм, Про че розпинуєтесь між собою, що я сказав, За малий час і не будете видіти мене; і знов за малий час і побачите мене? Направду говорю вам, що плакати й ридати будете ви, а світ буде веселитись: ви ж сумуватимете, та смуток ваш на радощі обернеться. Жінка ж як роджає, смуток має, бо прийшла година її: скоро ж уродить дитину, вже не памятає судорогів з радощів, що народилась людина на світ. І ви още тепер смуток маєте: знов же побачу вас, і звеселиться серце ваше, і радощі ваших ніхто не візьме від вас.

## **ЧЕТВЕРТА НEDІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНИЙ** Боже, що тільки ти один можеш направити неподатні похоти і склонності грішних людей: Даруй людям

## *Четверта неділя після великодня*

твоїм любові до того, що ти заповідаєш, і бажання того, що ти обіцяєш; так, щоб ми серед богатоїх всіляких перемін на світі, пробували серцями нашими в трівкості її певне там, де правдива радість нас доживає; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ.** Св. Якова 1, 17.

**УСЯКЕ** добре даяння і всякий звершений дар з висоти сходить, од Отця світла, в которого нема переміни, ані тіни зміни. Схотів бо, то й породив нас словом і правди, щоб бути нам якимсь почином творива його. Тим же, браття мої любі, нехай буде всякий чоловік скорий на слухання, і нескорий на слова, нескорий на гнів; гнів бо людини правди Божої не чинить. Задля того відкіньте всяку погань і останок зла, а прийміть у лагідності посаджене слово, що може спасті душі ваші.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Йоана 16, 5.

**СКАЗАВ** Ісус ученикам своїм, Тепер ійду до пославшого мене, і ніхто з вас не питає мене, Куди йдеш? Та що це сказав я вам, смуток сповнив серце ваше. Тільки ж я правду говорю вам; лучше вам, щоб я пішов: як бо не пійду, Утішителі не прийде до вас; як же піду, прийшло його до вас. А той прийшовши, докорить світові за гріх, і за правду, і за суд: за гріх, бо не вірують у мене; за правду ж, бо я до Отця моого йду; й більше не побачите мене; за суд, бо князь світа цього осуджений. Ще богато маю говорити вам, та ви не можете носити ниїн. Як же він, той

## Пята неділя після великодня

Дух правди, прийде, то проведе вас до всеї правди: бо говоритиме не від себе; а все, що чутиме, те буде говорити: і відкриє вам те, що має прийти.

Той мене прославить; бо з мого прийме і звістить вам. Усе, що має Отець, — мое: тим я сказав, що з мого він прийме і звістить вам.

## ПЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.

### МОЛЕБЕНЬ.

**ГОСПОДИ,** від тебе ж усе добре походить: Даруй нам, смиренним слугам твоїм, щоб при помочі вдохновення твого святого, могли ми думати тільки про добре, і під твоїм ласкавим проводом чинити лиш добро; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ.** Св. Якова 1, 22.

**БУДЬТЕ** ж діячами слова, а не тільки слухачами, обманюючи себе самих. Бо коли хто слухач слова, а не діяч, той подобен чоловікові, що дивиться на природне лице своє в зеркалі. Подививсь бо на себе, та й відійшов, та зараз і забув, який він був. Хто ж дивиться в звершений закон свободи, та й пробуває в ньому, той не слухач забуваючий, а чинитель діла, такий буде благословений в діланню своїм. Коли хто думає, що він вірен між вами, а не уздає языка свого, та обманює серце своє, у того марна віра. Чиста віра й не опоганена перед Богом і Отцем есть це, щоб вітвілювати сиріт і вдовиць у горю їх, і держати себе неопоганеним від світу.

## Пята неділя після великодня

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Йоана 16, 23.

**НАПРАВДУ,** направду говорю вам, Чого тільки попросите в Отця ім'ям моїм, він дасть вам. Досі не просили ви нічого в ім'я мое. Просіть, то й приймете, щоб радість ваша була повна. Оце приповістями говорив я вам: та прийде час, коли вже приповістями не говоритиму вам, а явно про Отця звіщу вам. Того дня просите мітиме в ім'я мое, і не кажу вам, що я проситиму Отця за вас; сам бо Отець любить вас, бо ви мене полюбили, йувірували, що я від Бога вийшов. Я вийшов від Отця і прийшов на світ: знов оставляю світ і йду до Отця. Кажуть йому ученики його, Оттепер явно говориш, і приповісті ніякої не кажеш. Тепер знаємо, що знаєш усе, і не треба, щоб хто питав тебе: по цьому вірюємо, що від Бога вийшов еси. Відказав їм Ісус, Тепер віруєте? Ось прийде час, і вже прийшов, щоб ви розсипались кожен у свій бік, а мене самого заставили: та я не сам, бо Отець зі мною. Це говорив я вам, щоб у мені впокій мали. У світі горе матимете, тільки ж бодріться, я побідив світ.

## ДЕНЬ ВОЗНЕСЕННЯ.

*На Утріні, замість Псальми, ПРИЙДІТЕ ЗАСПІВАЙМО, і. т. д. треба відспівати або відчитати оці Вірші.*

Відчиняйтесь брами й одкривайтесь ворота вічні: і нехай входить Цар Слави.

Хто ж він той Цар Слави? Господь сил небесних, це є той Цар Слави. Псал. 24, 9.

## День Вознесіння

Вийшов еси на гору; ти забрав у неволю бранців і прийняв дари для людей. *Псал. 68, 18.*

Тим же її спасти може до кінця приходячих через нього до Бога, будучи вічно живим, щоб посередникувати за них. *До Жидів 7, 25.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;  
*ВІДПОВІДЬ.* Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде; на віки вічні. Амінь.

## МОЛЕБЕНЬ.

**ДАРУЙ,** Всемогутній Боже, молимо тебе, щоб, як це ми віруємо, що однорідний Син твій, Господь наш Ісус Христос, він пісся на небеса; так щоб ми рівно ж серцем і умом туди підносилися і з ним завжди пробували; він бо жив є царствує з тобою і Святым Духом, один Бог, по віки вічні. Амінь.

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА.** *Діяння 1, 1.*

**ПЕРШЕ** оповідання написав я, Теофіле, про все, що Ісус робив і навчав, аж до дня, котрого вознісея, заповівши через Духа Святого апостолам, котрих вибрав; перед котрими являється він живий після муки своєї у всяких ознаках; і бачили його сорок днів, і говорив про царство Боже: і, зібравши їх, заповів їм, з Єрусалиму не виходити, а дожидатись обітування Отця, що про нього чули від мене. Бо Йоан хрестив водою, ви ж хреститиметься Духом Святым не многих цих днях. Як же вони зійшли

## День Вознесіння

ліся, питали його, кажучи, Господи, чи не під цей час поставиш ти знов царство Ізраїльське? Каже до них, Не вам розуміти час і пору, що Отець положив у своїй власти. А приймете силу, як зійде Святий Дух на вас; і будете мені свідками в Єрусалимі й у всій Іudeї і Самарії, і до краю землі. I як він це говорив, як дивились вони, знявсь угору, і хмара взяла його від очей їх. I як вони сильно дивились на небо, як він відходив, аж ось два мужі стали перед ними в білій одежі; котрі й сказали, Мужі Галилейські, чого стоїте, дивлячись на небо? Цей Ісус узятий від вас на небо, прийде так, як виділи ви його сходячого на небо.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Марка 16, 14.*

**ІСУС** явився одинадцятью йм, як сиділи за столом, і докорив їм недовірством їх і жорстокістю серця, бо не вірили тим, що бачили його по воскресенню. I каже їм, Ідіть по всьому світу, і проповідуйте Євангелію усікому твориву. Хто віруватиме та охреститься, спасеться, а хто не віруватиме, осудиться. Ознаки ж віруючим такі будуть: ім'ям моїм бісів виганятимуть; мовами заговорять новими; гадюк братимуть, і, коли смертного чого виплють, не шкодитиме їм; на недужих руки кластимуть, і одужуватимуть. Господь же, після того, як промовив до них, вознісся на небо і сів праворуч у Бога. Вони ж пішли й проповідували всюди, а Господь допомагав їм, і слово стверджував у слід ознаками.

## *Неділя після Вознесіння*

*Ці самі Молебень, Апостол і Євангелія служать на кожній день аж до слідуючої неділі, окрім на свято Св. Філіпа й Якова.*

### **НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВОЗНЕСЕННЯ. МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ,** Царю слави, що обдарував еси Сина твого единого Ісуса Христа славою великою у царстві твоїм на небі: Благаємо тебе, не лиши нас без потіхі; а зішли нам Духа твоєго Святого, Утішителя, і підніми нас до того ж місця, куди наш Спас Христос наперед пішов; він бо живе й царствує з тобою і Святым духом, один Бог, по віки вічні. *Амінь.*

**АПОСТОЛ. 1. Петра 4, 7.**

**УСЬОМУ** ж кінець наближився; будьте ж оце мудрі та тверезі до молитов. Перше ж усього майте один до одного щиру любов, бо любов покриває множество гріхів. Будьте гостинні один до одного без нарікання. Кожний, яко ж прийняв дар, так ним нехай служить один одному, як добре доморядники всякої благодаті Божої. Коли хто говорить, нехай говорить як вислови Божі: коли хто служить, нехай же служить по силі, котру Бог дає; щоб у всьому прославлявся Бог через Ісуса Христа, котому слава й держава по вічні віки. *Амінь.*

**ЄВАНГЕЛІЯ.**

**Св. Йоана 15, 26; і частина Голови 16.**

**ЯК ЖЕ** прийде Утішитель, що його я пішлю вам від Отця, Дух правди, що від

## *Неділя після Вознесіння – Свята неділя*

• Отця виходить, той свідкуватиме про мене; і ви також свідкуватимете, бо від почину ви зі мною. Це сказав я вам, щоб ви не поблазнились. Вилучатимуть вас із школи: ба, прийде час, що всякий, хто вбиває вас, думатиме, що службу приносить Богу. і це робитимуть вам, бо не знали ні Отця, ні мене. Та це сказав я вам, щоб, як прийде час, згадали, що я говорив вам про це.

### **СВЯТА НЕДІЛЯ.**

*На Утрині, замісць Псалми, ПРИЙДІТЬ ЗАСПІВАЙМО і т. д., співається або читається оці Вірші.*

Заспіваймо Господеві пісню нову, він бо сотворив чудеса. *Псал. 98, 1.*

Христос, вивішившись правицею Божою, і прийнявши від Отця обітування Святого Духа: вилляв це, що ви тепер бачите ічуєте. *Діяння 2, 23.*

А що ви сини: післав Бог Духа Сина Свого в серця ваші, що покликує, Авва, Отче. *Галат. 4, 6.*

Ми ж усі відкрити лицем поглядаючи, як у зеркало, на славу Господню, перемініємось у той же образ від слави в славу, яко ж від Господнього Духа. *2. Кор. 3, 18.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові; **ВІДПОВІДЬ.** Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде; на віки вічні. *Амінь.*

**МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ,** що памятного часу цього навчив еси серця вірних твоїх людей, зіславши на них сяйво Святого Духа твого: Даруй

## Свята неділя

же й нам мати тим же Духом здоровий розсудок у всякій справі, і завжди радуватися в його святому утішенню; задля заслуг Христа Ісуса Спаса нашого, котрий живе й царствує з тобою в одноті того ж Духа, один Бог, на віки вічні. Амінь.

### ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 2, 1.

ЯК скінчився день п'ятидесятниці, були всі однодушно вкупі. І роздався зразу шум із неба, мов би від віючого буйного вітру, і сповнив увесь дім, де вони сиділи. І явились їм розсохаті язики, ніби огняні, і сів на кожному з них: і сповнились усі Духом Святым, і почали розмовляти іншими, як Дух давав їм промовляти. Думували ж у Єрусалимі Жиди, люде побожні, з усякого народу під небом. Як же роздався цей гомін, зійшлося множество, і стрівожились, бо кожен чув, що вони мовою їх розмовляють. Здумілися ж усі й дивувались, говорячи один до одного, Чи не всі оце ці, що розмовляють, Галилейці? Як же чуемо кожний власну свою мову, в якій родились? Партияне, й Мидяне, й Єlamіти, й ті, що домуємо в Месопотамії, і в Юдеї, і Каппадокії, і Понті, і Азії, і Фригії, і Памфілії, і Єгипті, і в сторонах Ливийських, що коло Киринєї, і захожі Римляне, й Жиди, і нововірці, Критяне й Араби, чуемо, що вони розмовляють нашими мовами про дивні діла Божі.

### ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 14, 15.

СКАЗАВ Ісус ученикам своїм, Коли любите мене, хороніть заповіді мої. І я

## Свята неділя

вблагаю Отця, і дасть вам іншого Утішителя, щоб пробував з вами по вік; Духа правди, котрого світ не може прийняти, бо не видить його, і не знає його: ви ж знаєте його; бо з вами пробуває і в вас буде. Не заставлю вас сиротами; прийду до вас. Ще малий час, і світ мене більш не видітиме; ви ж будете видіти мене: бо я живу, і ви житимете. Того дня знатимете, що я в Отці моїм, і ви в мені, а я в вас. Хто має заповіді мої й хоронить їх, той любить мене; хто ж любить мене, буде люблений від Отця моого, і я любитиму його, й обявлюсь йому. Каже йому Юда (не Іскаріотський), Господи, що воно есть, що маєш нам обявитись, а не світові? Відказав йому Ісус і каже йому, Коли хто любить мене, слово мое хоронитиме, й Отець мій любитиме його, і до нього прийдемо, і оселю в нього зробимо. Хто не любить мене, слів моїх не шанує; а слово, що ви чуєте, не мое, а пославшого мене Отця. Це я говорив вам, у вас пробуваючи. Утішитель же Дух Святий, котрого пішли Отець в ім'я мое, той научить вас усього, і пригадає вам все, що я говорив вам. Упокій оставляю вам, мій упокій даю вам; не, яко ж світ дає, я даю вам. Нехай не трівожиться серце ваше, ані лякається. Ви чули, що я говорив вам, йду і прийду до вас. Коли б любили мене, зраділи б, що я сказав, йду до Отця; бо Отець мій більший мене. І оце говорив вам перше, ніж тому статися, щоб, як станеться, увірували. Вже більш не говоритиму багато з вами, йде бо князь світа цього, й у мені не має

## Зелений понеділок

нічого. Та, щоб знати світ, що я люблю Отця, і, яко ж заповідав мені Отець, так чиню.

## ЗЕЛЕНИЙ ПОНЕДІЛОК.

### МОЛЕБЕНЬ.

**БОЖЕ**, що памятного часу цього навчив есі серця вірних твоїх людей, зіславши на них сяйво Святого Духа твого: Даруй же нам мати тим же Духом здоровий розсудок у всякий справі, і завжди радуватися в його святому утішенню; задля заслуг Христа Ісуса Спаса нашого, котрий жив й царствує з тобою в одноті того ж Духа, один Бог, на віки вічні. Амінь.

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА.** *Діяння 10, 34.*

**ТОДІ** Петро відкрив уста свої, і промовив, Поправді постерегаю, що не на лиці дивиться Бог; а з кожного народу, той, хто боїться його, і робить правду, приятний йому. Слово, що піslав синам Ізраїлевим, благовістуючи впокій через Ісуса Христа (це Господь всіх); ви знаєте те слово, що розголошене по всій Юдеї, почавши від Галилеї після хрещення, що проповідував Йоан; про Ісуса з Назарета, як помазав його Бог Духом Святым і силою, а котрий ходив, роблячи добро та сціляючи всіх підневолених дияволом; бо Бог був з ним. І ми свідки всього, що він робив, і в землі жидівській, і в Ерусалимі; котрого убили й повісили на дереві: цього воскресив Бог третього дня, і дав йому статись явним: не всьому народові, а свідкам, вибраним

## Зелений понеділок

від Бога, власне нам, що їли й пили з ним воскресенню його з мертвих. І приказав нам проповідувати народові й свідкувати, що він призначений від Бога судією жизні і мертвим. Про цього всі пророки свідкують, що всякий, хто вірує в нього, відпущення гріхів прийме через імя його. Ще, як промовляв Петро слова ці, найшов Дух Святий на всіх, хто слухав його. І здивувались ті, що були від обрізання, котрі прийшли з Петром, що й на поган дар Святого Духа вилився. Чули бо їх, що розмовляли мовами й величали Бога. Тоді озвався Петро, Чи може хто боронити води, щоб оцім охреститись, котрі Духа Святого прийняли, як і ми? І заставив їх охреститись в імя Господнє. Тоді просили його, щоб пробув у них кілька днів.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Йоана 3, 16.*

**ТАК** полюбив Бог світ, що Сина свого однорідного дав, щоб кожен віруючий в нього, не погиб, а мав життя вічне. Бо не піslав Бог Сина свого на світ, щоб осудити світ, а щоб спасся ним світ. Хто вірує в нього, не є осуджений: хто ж не вірує, уже осуджений; бо не ввірював в імя однорідного Сина Божого. Це єсть те осудження, що світло прийшло на світ, а люди полюбили темряву радше, ніж світло, бо вчинки їх були лихі. Кожен бо, хто чинить лихе, ненавидить світло, і не йде до світла, щоб не зганено вчинків його. Хто ж робить правду, йде до світла, щоб виявились його вчинки, бо в Бозі роблені.

## *Неділя стройці*

### **ЗЕЛЕНИЙ ВТОРОК.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ**, що памятного часу цього навчив еси серця вірних твоїх людей, зіславши на них сяйво Святого Духа твого: Даруй же й нам мати тим же Духом здоровий розсудок у всякій справі, і завжди радуватися в його освяченому утішенню; задля заслуг Христа Ісуса Спаса нашого, котрий живе й царствує з тобою в одноті того ж Духа, один Бог, на віки вічні. **Амінь.**

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА.** *Діяння 8, 14.*

**ПОЧУВШИ** ж апостоли, котрі були в Єрусалимі, що й Самарія прийняла слово Боже, післали до них Петра та Йоана; котрі, як прийшли, молилися за них, щоб прийняли Духа Святого: (ще бо ні на кого з них не зійшов; а тільки охрещені були в ім'я Господа Ісуса). Тоді клали руки на них, і прийняли вони Святого Духа.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Йоана 10, 1.*

**НАПРАВДУ**, направду говорю вам, Хто не ввіходить дверима в кошару, а перелазить деинде, той злодій і розбійник. Хто ж увіходить дверима, той пастир вівцям: тому воротар відчиняє, і вівці голосу його слухають, і свої вівці кличе по імені, і виводить їх. I, як вижене вівці свої, іде поперед них, а вівці йдуть слідом за ним, бо знають голос його. За чужим же не підуть; а втікатимуть від нього; бо не знають голосу чужих. Цю приповість ска-

зав їм Ісус: вони ж не розуміли, що це було, про що говорив їм. Тоді знов каже їм Ісус, Направду, направду говорю вам, Я двері вівцям. Всі, скільки прийшло їх перше мене, злодій і розбійник; тільки ж не послухали їх вівці. Я ті двері; мною коли хто ввіде, спасеться, і входитиме, і виходитиме, і знайде пашу. Злодій не приходить, як тільки, щоб украсти, і вбити, і погубити: я прийшов, щоб життя мали, і надто мали.

### **НЕДІЛЯ ТРОЙЦІ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що дав еси нам, слугам твоїм, благодать через визнавання правдивої віри признавати славу вічно і Трійці, і в силі Божественної Величі поклонятися Одноті: Благаемо тебе, щоб ти постійно вдержал нас у цій вірі й завжди заступив нас від усіх небезпек; ти бо жиеш й царствуєш, єдиний Боже, по віки вічні. **Амінь.**

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА.** *Одкриття 4, 1.*

**ПІСЛЯ** цього поглянув я, і ось, двері відчинені на небі: і перший голос, що я чув, як би з труби говорячої зі мною промовив, Підійди сюди, і покажу тобі, що має бути після цього. I зараз був я в Дусі; і ось, престол стояв на небі, а на престолі сидячий: а сидячий був подібний видом до каменя яспісового й сардинового; і веселка кругом престола, подібна видом, як

## *Неділя стройці*

смарагд. А кругом престола двадцять і чотири сиджень; а на сидженнях бачив я двадцять і чотирьох старців сидячих, зодягнених в білі одежі; а на головах своїх мали золоті вінці; а з того престола виходять блискавиці, громи й голоси. І сім свічників огняних горять перед престолом, а це сім Духів Божих. А перед престолом море шкляне, подібне до христалі: а в середині престола, і кругом престола четверо животних, повні очей зпереду і ззаду. А перше животне подібне до лева, а друге животне подібне до теляти, а третє животне мало лице, як чоловік, а четверте животне подібне до летячого вірла. А четверо животних мали, кожне зосібна, пошість крил в округ, а в середині повно очей: і не мають вони впокою день і ніч, говорячи, Свят, свят, свят, Господь Бог Всемогучий, що був і есть, і прийде. І коли давали ті животні славу і честь, і подяку сидичому на престолі, живучому по віки вічні, і кидали вінці свої перед престолом, говорячи Достойний еси, Господи, прийняти славу, і честь, і силу; ти бо сотворив усе, і для вдоволення твого усе есть, і створено.

## *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 3, 1.*

**БУВ ЖЕ** чоловік з Фарисеїв, Никодим ім'я йому, князь жидівський: цей прийшов до Ісуса вночі, і каже йому, Учителю, знаємо, що від Бога приймов еси учителем: ніхто бо таких ознак не може робити, як ти робиш, коли не буде Бог з тим. Озвавшись Ісус, каже йому, Направду, направду

## *Перша неділя після трийці*

кажу тобі, Коли хто не народиться звинти, не може видіти царства Божого. Каже до нього Никодим, Як же може чоловік народитись, старим бувши? Хіба може в утробу матери свої знов увійти, і родитись? Озвавсь Ісус, Направду, направду кажу тобі, Коли хто не народиться від води й Духа, не може ввійти в царство Боже. Роджене від тіла, це тіло, а рождене від духа, це дух. Не дивуйся, що кажу тобі, Мусите ви народитися звиш. Вітер, де хоче, дує, і голос його чуеш, та не знаєш, звідкіля виходить, і куди йде; так усякий народжений від Духа. Озвавсь Никодим і каже йому, Як може це статись? Відказав Ісус і говорить йому, Ти еси учитель Ізраїлів, і цього не знаєш? Направду, направду кажу тобі, Говоримо те, що знаємо, і свідкуємо те, що бачили; а свідкування нашого не приймасте. Коли про земне говорив вам, і не віруєте; як же увіруєте, коли скажу вам про небесне? І ніхто не вийшов на небо, тільки хто з неба зйшов, Син Чоловічий, що на небі. І, як Мойсей підняв угому гадюку в пустині, так мусить бути піднятий і Син Чоловічий: щоб кожний віруючий в нього не погиб, а мав життя вічне.

## **ПЕРША НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРИЙЦІ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ,** сило всіх тих, що покладаються на тебе, прийми ласково молитви наші; а що ми задля немочі вмирущої нашої природи, не годні без тебе вдіяти нічого доброго, посилај ласку твою нам на поміч,

## *Перша неділя після трійці*

щоб, проживаючи в заповідях твоїх, змогли ми вводити тобі хотінням і ділом; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ. г. Св. Йоана 4, 7.**

**ЛЮБІ**, любім один одного: бо любов від Бога, і кожен, хто любить, від Бога родився, і знає Бога. Хто не любить, не пізнав Бога, бо Бог любов. У цьому явилась любов Божа до нас, що Бог Сина свого однорідного у світ післав, щоб ми жили через нього. У цьому любов, не що ми любили Бога, а що він любив нас, і післав Сина свого на вблагання за гріхи наші. Любі, коли так Бог полюбив нас, то й ми повинні один одного любити. Бога ніхто ніколи не бачив. Коли ж любимо один одного, то Бог у нас пробуває, і любов його звершена в нас. По цьому пізнаємо, що в ньому пробуваєм, що він Духа свого дав нам. А ми виділи й свідкуємо, що Отець післав Сина, Спаса світа. Коли хто визнає, що Ісус Син Божий, то в ньому пробуває Бог, а він у Бозі. Ми пізнали також, та й увірували в любов, которую має Бог до нас. Бог є любов; і хто пробуває в любові, в Бозі пробуває, а Бог в ньому. У цьому звершена наша любов, щоб мати відвагу на день суду; бо який він, такі й ми у світі цьому. Страху нема в любові; а звершена любов геть виганяє страху; бо страх має муку: і хто лякається, той не звершений в любові. Ми любимо його, бо він перший любив нас. Коли хто каже, Я люблю Бога, а брата свого ненавидить, той ложник: бо хто не любить брата,

## *Перша неділя після трійці*

котрого видить, як може любити Бога, котрого не бачив? І заповідь цю маемо від нього, щоб, хто любить Бога, любив і брата свого.

**ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 16, 19.**

**БУВ** чоловік заможний, і вдягався в кармазин та висон, і жив щодня пишино. А був теж один жебрак, на ім'я Лазар, що лежав перед ворітами його у весь у струпі, і бажав погодуватись окрушинами, що падали з стола багатиревого: ще ж і собаки приходили й лизали рани його. І сталося, що змер убогий, і перенесли його ангели на лоно Авраамове. Умер же й багатир, і поховали його: і в пеклі зняв він очі свої, бувши в муках, і побачив oddалеки Авраама, і Лазаря на лоні його. І покликнувши він каже, Отче Аврааме, помилуй мене та пішли Лазаря, нехай умочить копниця пальця свого в воді та прохолодить язик мій; бо я мучусь у поломіні цій. Каже ж Авраам, Сину, спогадай, що ти в життю твоїм прийняв добро твое, а Лазар так само лихе; а тепер він утіщається, а ти мучишся. А до того іще, між нами й вами пропасть велика: утвердилася: щоб ті, котрі скотили перейти звідсіля до вас, не змогли; ані звідтіля до нас не перейшли. Каже ж він, Благаю ж тебе, отче, щоб післав його до дому батька моого; маю бо п'ять братів; нехай свідкує їм, щоб і вони не прийшли у це місце муки. Каже йому Авраам, Мають вони Мойсея і пророків; нехай слухають їх. Він же каже, Ні, отче Аврааме, оне

## *Друга неділя після трійці*

як би хто з мертвих прийшов до них, по-  
каюсь. Каже ж йому, Коли Мойсея і  
пророків не слухають, то не ймуть віри,  
хоч би хто й з мертвих воскрес.

### **ДРУГА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРИЙЦІ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ,** що ніколи не опускаеш спо-  
магати й управляти тими, кого виховав еси  
в постійній боязni й любови твоїй: Держи  
ж і нас, благаємо тебе, під захистом благого  
провидіння твого, і даруй нам постійний  
страх і любов перед Іменем твоїм; у Христі  
Ісусі Господі нашім. Амінь.

#### **АПОСТОЛ. 1. Св. Йоана 3; 13.**

**НЕ** дивуйтесь, брати мої, коли ненави-  
дить вас світ. Ми знаємо, що перейшли від  
смерти до життя, бо любимо братів. Хто не  
любить брата, пробуває в смерті. Кожний,  
хто ненавидить брата свого, той убійник; а  
ви знаєте, що жаден убійник не має життя  
вічного в ньому пробуваючого. У цьому  
пізнали ми любов Божу, що він за нас  
життя своє положив: і ми повинні за братів  
життя класти. Хтож має добро світа цього  
і видить брата свого, що в потребі, та й за-  
чинить серце своє перед ним; то як пробуває  
любов Божа в ньому? Діточки мої, не  
любім словом, ані язиком, а ділом і прав-  
дою. І по цьому пізнаємо, що ми від правди,  
і перед ним втихомиримо серця наші. Бо,  
коли винує нас серце наше, Бог більший  
від серця нашого, і все знає. Любі, коли

## *Друга неділя після трійці*

серце наше не винує нас, відвагу маємо  
перед Богом. І коли що просимо, приймає-  
мо від нього, бо хоронимо заповіді його, і  
робимо те, що угодне перед зором його. А  
це заповіді його, щоб ми вірували в Ім'я  
Сина його Ісуса Христа, і любили один  
одного, яко ж він дав нам заповідь. І той,  
хто хоронить заповіді його, пробуває в  
ньому, а він у ньому: і по цьому знаємо,  
що він пробуває в нас, по Духові, котрого  
він дав нам.

#### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 14, 16.**

**ОДИН** чоловік справив вечерю велику,  
та й запросив богатьох і післав слугу свого  
в часі вечері сказати запрошеним, Ідіть,  
бо вже все готове. І почали рядом відпро-  
шуватись усі. Перший сказав йому, Поле  
купив я, то мущу пійти та подивитись на  
нього; прошу тебе, вибач мені. А другий  
сказав, Пять ярем волів купив я, і йду  
спробувати їх; прошу тебе, вибач мені. А  
інший сказав, Я одруживсь, і через те не  
можу прийти. Отже слуга той прийшов і  
все розповів панові своїму. Тоді господар  
дому, розгніавшись, каже слузі своему,  
Вийди хутко на дороги та на вулиці город-  
ські, та вбогих, та калік, та кривих, та  
сліпих припровадь сюди. І каже слуга,  
Пане, сталось, як приказав еси, та інше с  
місце. І каже пан до слуги, Вийди на  
дороги та на загороди і силуй увійти, щоб  
повна була господа моя. Говорю бо вам:  
що ніхто з чоловіків тих запрошених не  
покоштує моєї вечері.

## ТРЕТЬЯ НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

### МОЛЕБЕНЬ.

**БЛАГАЄМО** тебе, Господи, вислухай нас ласково; і дай, щоб ми, котрих обдарував еси щирим бажанням молитися, під твоєю могутньою обороною знайшли захист і розраду у всіх небезпеках і нещастях наших; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. *г. Св. Петра 5, 5.*

УСІ ви одно одному коріться, і смиренням одягнітесь: бо Бог гордим противиться, а смиренним дає благодать. Смиріться ж під сильну руку Божу, щоб свого часу підніс вас угору; скинувши на нього усю журбу свою, бо він старається про вас. Тверзітесь, пильнуйте, бо противник ваш, диявол, як лев ридаючий, ходить шукаючи, кого пожерти: його поборуйте твердою вірою, знаючи, що такі страждання доводяться і братіству вашому в світі. Бог же всякої благодаті, що покликав нас до вічної своєї слави в Христі Ісусі, після того, як ви трохи постраждаєте, нехай звершить вас, утвердить, зміцнить, всадовить. Йому слава і держава по віки вічні. Амінь.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 15, 1.*

ТОДІ приближувались до нього всі митники й грішники, щоб слухати його. І нарікали фарисеї та письменники, кажучи, Цей

## ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ

чоловік грішників приймає і єсть із ними. Сказав же до них приповість цю, промовляючи, Хто зміж вас, мавши сотню овечок та згубивши одну з них, не заставити дев'ятьдесят і дев'ять у степу, та не піде за загубленою, доки не знайде її? А знайшовши, положить на плечі собі, радіючи. І, прийшовши до дому, скликає приятелів і сусід, кажучи ім, Радуйтесь зі мною, бо я знайшов овечку мою загублену. Говорю вам, що отак радість буде на небі над одним грішником розклянним, більше ніж над дев'ятьдесят і дев'ятьма праведниками, котрим не треба покаяння. Або котра жінка, мавши дев'ять драхім, коли згубить драхму одну, не світить світла, та не вимітає хати, та не шукає пильно, доки не знайде? А знайшовши, кличе подруг та сусідок, кажучи, Радуйтесь зі мною, бо я знайшла драхму, що була згубила. Так, говорю вам, радість буде перед ангелами Божими над одним грішником, що каеться.

### ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

#### МОЛЕБЕНЬ.

**БОЖЕ**, заступнику всіх, що покладаються на тебе; без тебе ніщо не має сили, її нічого нема святого: Прибільши й примножи ласку твою над нами; щоб, під твоїм начальством і за твоїм проводом, змогли ми так пережити усе дочасне, щоб не втратили того, що вічне: Даруй це, Отче небесний, ради Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

## Четверта неділя після трійці

АПОСТОЛ. Римл. 8, 18.

ДУМАЮ, що муки теперішнього часу недостойні слава, що має явитись в нас. Во щире сподівання творива, жде на виявлення синів Божих. Марноті бо твориво пізневолилось, не по волі, а по причині того, що підневолив його в надії: бо й саме твориво визволитися з неволі зотління на волю славу дітей Божих. Знаємо бо, що все твориво вкupі мучиться і стогне в болю, аж досі. Та не тільки воно, а й ми самі, що маємо первоплід Духа, і ми самі стогнемо в собі, жучи всиновлення, розуміючи, ізбавлення тіла нашого.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 6, 36.

БУДЬТЕ Ж оце милосердні, як і Отець ваш милосердний. Не судіть, то й не будете суджені: не засуджуйте, то й не будете осуджені: прощайте, то й буде вам прощено: давайте, то й вам буде дано; міру добру натолочену й потрясену, й пересипану давати, муть вам люде на лоно ваше. Такою бо мірою, якою міряєте, відміряється вам. Сказав же приповість їм, Чи може сліпий сліпого водити? Хіба обидва не впадуть в яму? Нема ученика над учителя свого; а кожний звершений, буде як учител його. Чого ж дивишся на порошину в оці брата твоого, а не чуєш поліна, що в твоїм власним оці? І як можеш казати братові твоюому, Братье, дай, вийму порошину, що в оці твоїм, як сам не бачиш поліна, що в твоїм власним оці? Лицеміре, викинь перше ломаку із твоого власного ока, а тоді бачитимеш вийняти порошину з ока брата твоого.

## ПЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ДАРУЙ, Господи, благаємо тебе, щоб світ цей під управлінням твоїм так уладнався, щоб Церква твоя змогла радісно служити тобі в bogobоязливім супокою; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. 1. Св. Петра 3, 8.

БУДЬТЕ усі одної думки, майте милосердя один над одним, братню любов, будьте спочуваючі, будьте привітливі; не віddaючи злом за зло, або докором за докір: а навпаки благословляйте, знаючи, що на те ви покликані, щоб благословення наслідити. Хто бо хоче життя любити, й видіти дні добрі, нехай вдержить язык свій від злого, й уста свої, щоб не говорити зради: нехай ухиляється від злого, і робить добре; нехай шукає впокою і побивається за ним. Бо очі Господні на праведних, і уші його на молення їх: лице ж Господнє проти тих, що зле роблять. І хто ж такий, що заподіяв би вам лихо, коли будете наслідниками доброго? Та хоч би ви й страждали задля праведності, щасливі ви: постраху ж їх не бійтесь, ані трівожтесь; а Господа Бога святкуйте у серцях ваших.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 5, 1.

І сталось, як народ товпивсь до нього слухати слово Боже, він стояв коло озера Генесаретського, і бачив два човни, що

## Пята неділя після триці

стояли край озера; рибалки ж, відійшовши від них, полоскали неводи. І ввійшов він ув один з човнів, що був Симонів, і просив його від землі відчалити трохи: і сів, і навчав народ із човна. Як же перестав говорити, каже до Симона, Відплини на глибину, та закиньте неводи ваші на ловитву. І озвавшись Симон, каже йому, Наставниче, всю ніч трудились ми й нічого не піймали; тільки ж на твоє слово, закину невода. І як це зробили, вловили пребагато риби, і роздерся невід іх. І махнули вони на товаришів своїх, що були в другому човні, щоб прийшли помогти їм. І прийшли вони, і сповнили оба човни, так, що потапали вони. Як це побачив Петро, припав до колін Ісусових, кажучи, Відійди від мене, бо я чоловік грішний, Господи. Страх бо обняв його і всіх, що з ним були від улову риби, що зловили; таксамо й Якова і Йоана, синів Заведеївих, що були спільноками Симоновими. Ікаже до Симона Ісус, Не лякайся, від нині людей ловитимеш. І пригнавши вони човни свої до берега, покинули все, і пішли слідом за ним.

## ШЕСТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРИЙЦІ.

### МОЛЕБЕНЬ.

**БОЖЕ,** що приготовив еси про всіх любліях тебе таке щастя, яке переходить людське розуміння: Наповни серця наші такою любовлю до тебе, щоб ми, полюбивши тебе понад все, змогли осягнути обітниці твої, що понад усі можливі бажання наші; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## Шоста неділя після трийці

АПОСТОЛ. Римл. 6, 3.

**ХІБА** не знаєте, що скільки нас у Христа Ісуса охрестилось, у смерть його охрестились? Тим то погреблись ми з ним через хрещення у смерть; щоб, як Христос устав із мертвих славою Отця, так і ми в обновленню життя ходили. Бо як ми обеднані в подібності смерті його, то й подібні будемо в воскресенню його: знаючи, що давного нашого чоловіка з ним розпято, щоб зникло тіло гріховне, щоб від тепер не служити нам гріху. Хто бо вмер, той визволивсь від гріха. Коли ж ми вмерли з Христом, віруємо, що й житимемо з ним; знаючи, що Христос, уставши з мертвих, більше не вмре; смерть над ним більше не має влади. Бо те, що вмер, задля гріху вмер він раз; а те, що він живе, задля Бога живе він. Так само й ви себе числіть, що ви вже мертві задля гріху, живі ж задля Бога, у Христі Ісусі Господі нашім.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 5, 20.

**СКАЗАВ** Ісус ученикам своїм, Коли ваша правда не переважить Письменників та фарисеїв, то не ввійдете в царство небесне. Чували ви, що сказано, старосвіцьким, Не вбий: а хто вбє, на того буде суд. Я ж вам говорю, що хто сердиться на брата свого без причини, на того буде суд: і хто скаже на брата свого Рака\*), на того буде громадський суд: а хто скаже, Дурню, на того буде вогонь пекольний. Тим то як принесеш

\*.) Безчесний.

## *Сема неділя після трійці*

дар твій до жертівні, і згадаєш там, що твій брат має що проти тебе; зістав свій дар перед жертівною і йди геть, помирись перше з братом твоїм, а тоді прийди й подай дар твій. Мирись із противником твоїм хутко, доки ти ще в дорозі з ним; щоб не віддав тебе противник судді, а суддя не віддав тебе осавулі, і не вкінуто тебе в темницю. Направду кажу тобі, Не вийдеш звітділя, доки не віддаш й останнього шеляга.

### **СЕМА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і всесильний Господи, творче й давче всього добра: Защепи в серцях наших любов Імені твого, дадай нам більше правдивої віри, наповни нас усякою добротою, і нехай ми в ній пробуємо з превеликого милосердя твого; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

**АПОСТОЛ.** *Римл. 6, 19.*

**ПОЧОЛОВІЧОМУ** говорю ради немочі тіла вашого: як ви віддавали члени ваши на службу нечистоті й беззаконю на беззаконня, так тепер віддайте члени ваши на службу правді на святість. Коли бо ви були слугами гріха, ви вільні були від праведності. Який же тоді мали ви овощ з того, чого тепер соромитеся? Кінець бо того смерть. Тепер же визволившись від гріха, і ставши слугами Богу маєте овощ ваш на освячення, кінець же, життя вічне. Плата бо гріха, смерть: а дарування Божого, життя вічне, в Христі Ісусі Господі нашім.

## *Сема неділя після трійці*

### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Марка 8, 1.**

**ТИМИ** днями, як було пребагато народу й не мали що їсти, покликав Ісус учеників своїх і каже їм, Жаль мені народу, бо вже три дні пробувають зі мною, і не мають що їсти: а як відпушу їх голодних до домів їх, помліють у дорозі; декотрі бо з них здалека поприходили. І відказали йому ученики його, Звідкіля ж зможе хто нагодувати їх хлібом тут у пустині? І питав їх, Скільки маєте хлібів? Вони ж кажуть, Сім. І звелів він народові посадити на землю. І взяв сім хлібів, і віддав хвалу, ламав і давав ученикам своїм, щоб клали перед ними; і клали перед народом. І мали рибок кілька; і він поблагословив, і казав класти й те перед ними. Вони ж їли й наситились: і назирали останків ламаного сім кошів. А тих, що їли, було з чотири тисячі. І відпустив їх.

### **ОСЬМА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ,** що всепевним провидінням твоїм управляєш цілим світом, і всім, на небі й на землі: Смиренно благаємо тебе, відверни від нас усе шкідливе, а дай нам усе хосенне; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

**АПОСТОЛ.** *Римл. 8, 12.*

**БРАТТЬЯ,** ми довжники не тілу, щоб по тілу жити: Як бо жиєте по тілу, то померете; а як Духом діла тілесні мертвите, будете жити. Котрі бо Духом Божим водяться, ті сини Божі. Бо не прийняли ви духа неволі,

## *Осьма неділя після трійці*

знов на боязнь; а прийняли духа всиновлення, котрим покликуємо, Авва, Отче. Цей самий Дух свідкує нашому духові, що ми діти Божі: а як діти, то й наслідники; наслідники Божі, а спільні наслідники з Христом: як тільки з ним страждаємо, щоби з ним і прославитись.

### *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 7, 15.*

**ОСТЕРЕГАЙТЕСЬ** ложних пророків, що приходять до вас ув одежі овечій, а в середині вони вовки хижі. Пізнаєте їх по овоцах їх. Чи збирають люде виноград із тернини, або фіги з бодяків? Так усяке добре дерево родить овоць добрий; а пусте дерево родить овоць лихий. Добре дерево не може родити лицього овощу; ані пусте дерево родити овочу доброго. Усяке дерево, що не родить доброго овощу, рубають і кидають ув огонь. Оце ж по овоцах їх пізнаєте їх. Не кожний, хто говорить до мене, Господи, Господи,увійде в царство небесне; а той, хто чинить волю Отця моого, що на небі.

## **ДЕВЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРИЙЦІ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**БЛАГАЄМО** тебе, Господи, даруй нам настрій духа на всяку добру думку і на всяке чесне діло; щоб ми, ще без тебе не годні робити нічого доброго, змогли, при помочі твоїй, жити по твоїй волі; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## *Девята неділя після трійці*

**АПОСТОЛ.** г. Коринт. 10, 1.

**БРАТТЯ,** не хочу, щоб ви не знали, як то всі отці наші під хмарою були, і всі через море переходили; і всі в Мойсея хрестилися в хмарі і в морі; і всі ту саму іду духовну Іли, і всі той самий напиток духовний пили: бо пили з тої духовної скелі, що йшла за ними; а скеля була Христос. Та богатих із них не вподобав Бог; бо поражені була в пустині. Це ж сталося нам прикладом, щоб не бажалиlixого, яко ж і вони бажали. Ані ідолослужителями не робиться, як деякі з них були, як написано, Посідали люде їсти й пити, і встали грати. Ані робім перелюбу, як деякі з них робили, та й поглягло їх за один день двадцять три тисячі. Ані спокушуємо Христа, як деякі з них також спокушували, та й погинули від гадюк. Ані нарікайте, як деякі з них нарікали, і погинули від погубника. Усе ж це прикладом сталося їм: написано ж це на науку нашу, на котрих кінець віку прийшов. Тим же, хто думає, що стоїть, нехай вважає, щоб не впав. Не якась спокуса настигла на вас, тільки звичайна, чоловіча: вірен же Бог, котрий не допустить, щоб ви були спокушені більш, ніж видержите; а з покусою зробить також і вихід, щоб ви здоліли її знести.

### *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 16, 1.*

**СКАЗАВ** Ісус ученикам своїм, Один чоловік був багатий, що мав приставника; і обвинувачено цього йому, що марнує маєток його. І покликав він його та й каже йому,

## Десята неділя після трійці

Як же воно, що я чую це про тебе? Дай мені перелік з твого приставництва, бо не можна вже тобі бути приставником. Каже ж у собі приставник, Що мені робити, що пан мій бере приставництво від мене? Копати не зможу, жебрати соромлюсь. Знаю, що зроблю, щоб, як відставлений буду від приставництва, прийняли мене в господи свої. I покликавши кожного з довжників пана свого, каже першому, Скільки ти винен панові моїому? Він же каже, Сто мір оливи. I каже йому, Візьми твою розписку, і сядь хутко, та напиши п'ятьдесят. Потім другому каже, А скільки ти винен? A той каже, Сто мір пшениці. I каже йому, Візьми твою розписку, та напиши вісімдесят. I похвалив пан приставника неправедного, бо мудро зробив: діти бо віку цього мудріші над дітьми світла в роді своїм. I я вам говорю, Робіть собі приятелів від мамоні неправди, щоб, як будете в недостатках, прийняли вас у вічні оселі.

### ДЕСЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

#### МОЛЕБЕНЬ.

НЕ затули ласкавого твого уха, Господи, перед молитвами смиренних слуг твоїх; нехай здійсниться прохання їх, дай їм просити тільки того, що вгодне перед тобою; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. 1. Коринт. 12, 1.

ПРО духовне ж, браття, не хочу, щоб ви не знали. Ви знаєте, що як були ви Поганими, то до ідолів німих водили вас, як це

## Десята неділя після трійці

власне вас водили. Тим даю вам до зрозуміння, що ніхто Духом Божим промовляючи, не проклинає Ісуса: і ніхто не може сказати, що Ісус есть Господь, як тільки Духом Святым. Між даруваннями є ріжниця, Дух же той самий. I ріжниця між служеннями, а той самий Господь. I ріжниця між роботами, один же Бог, що робить все у всіх.

Явлення ж Духа дається кожному на користь. Бо одному дається Духом слово премудrosti, другому слово знання тим самим Духом; іншому ж віра тим же Духом; іншому ж віра тим же Духом; іншому ж дарування щілнення тим же духом; іншому роблення чудес; іншому пророкування; іншому розпізнавання духів; іншому ж усякі мови; іншому виклади мов. Все ж це робить один і той же самий Дух, уділяючи кожному, як йому хочеться.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 19, 4f.

I ЯК наблизився, побачив город і заплакав над ним, примовляючи, Ой, колиб ти пізнав, саме ти, хоч у день цей твій, що для впокою твого! тепер же воно закрито перед очима твоїми. Bo прийдуть дні на тебе, обкинуть валами тебе вороги твої, та й обляжуть тебе, і стиснуть тебе з кожного боку, і з землею зрівнають тебе й діти твої у тобі; і не зоставлять у тобі каменя на камені; бо не зрозумів еси часу відвідин твоїх. I пішов до церкви і почав виганяти продавців і купців, кажучи до них, Дім мій, це дім молитви: ви ж його зробили вертепом злодіїв. I навчав щодня в церкві.

## ОДИНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

### МОЛЕБЕНЬ.

**БОЖЕ**, що виявляєш всемогутню силу свою найбільше через прояву милосердя та милування: Даруй нам ласково таку міру благодаті твоєї, щоб ми, йдучи дорогою заповідей твоїх, змогли доступити до величних обітниць твоїх, і статись спільниками небесних скарбів твоїх; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. 1. Корінт. 15, 1.

**БРАТТЯ**, звіщаю вам благовістя, що я благовіствував вам, котре їй прийняли ви, і в котрому встояли: котрим і спасаєтесь, коли памятаєте, що я проповідував вам, хіба, що марно увірували. Бо я передав вам найперше те, що я також прийняв, що Христос умер за наші гріхи по писанням; і Христос умер за наші гріхи по писанням; і що знов воскрес третьго дня по писанням; і що явився Кифі, а опісля дванацятю: після того явився більш п'яти сотням братів разом, з котрих більшість живе ще й досі, а деякі заснули: після того явився Якову; а потім усім апостолам: на останок же всіх, мов якому недорідку, явився й мені. Я бо останній з апостолів, котрій недостойний зватись апостолом, бо я гонив церкву Божу. Благодатию ж Божою я є тим, чим є: і благодать його до мене була не марна; а більше усіх іх працював я; тільки ж не я, а благодать

### ОДИНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ

Божа, що була зі мною. Тимто чи я, чи вони, так проповідуємо, і так ви увірували.

### ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 18, 9.

**СКАЗАВ** Ісус цю приповість до інших, що вповали на себе, що вони праведні, та гордували другими: Два чоловіки ввійшли до церкви помолитись; один Фарисей, а другий Митник. Фарисей став, і так у собі молився, Боже, дякую тобі, що я не такий, як інші люди, здирщики, неправедні, перелюбники, або як оцей Митник: Я пошу два рази на тиждень, даю десятини з усього, що посідаю. А Митник, оддалеки ставши, не хотів і очей до неба звести, а бив себе в груди, кажучи, Боже, милостивий будь мені грішному.

Говорю ж вам, пішов цей до дому свого більше оправданий, ніж той: бо кожний, хто несеться вгору, принизиться; а хто принижується, піде вгору.

## ДВАНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

### МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** і предвічний Боже, що завжди скорше готов еси слухати, ніж ми молитися, і волиш давати більше, ніж ми бажаємо, або заслугуємо: Зілляй на нас багацтво милосердя твоого, прощаючи нам усе, чого бойтесь наша совість, і даруючи нам усього того добра, за котре ми недостойні просити тебе, а задля заслуг і посередництва Ісуса Христа, Сина твого, Господа нашого. Амінь.

## *Дванацята неділя після трійці*

**АПОСТОЛ.** 2. Коринт. 3, 4.

**НАДІЮ** таку маємо через Христа до Бога: Не що ми годні самі думати щобудь із себе; а спромога наша від Бога: котрий також зробив нас слугами нового завіту; не букви а духа: Бо буква вбиває, а дух дає життя. Коли ж служення смерти, письмом вирізане на камінях, булові славі, так що діти Ізраїлеві не могли дивитись на лицо Мойсеєве задля слави лиця його, котра мала минутись; як же служення духа не буде більше в славі? Бо коли служення осуду-слава, то геть більше служення правді багатше славою.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Марка 7, 31.

**ВИЙШОВШИ** Ісус з границь Тирських та Сидонських, прийшов до моря Галилейського, у граници Десятиграду. І приводять до нього глухого й тяжкомовного; і просять його, щоб положив на нього руку. І взяв його від народу окремо, і вложив пальці свої в уші йому, і плюнув, і приторкнувсь до язика йому; і позирнувши на небо, зітхнув, і каже до нього, Єффата, це есть, Відчинись. І зараз відчинився йому слух, і розімкнулись очові язика його, і заговорив добре. І наказав їм, щоб нікому не говорили: А чим більше він наказував, тим більше вони розголошували; і надмірно дивувались, кажучи, Усе він гаразд вчинив; і глухим дає чути, й німим говорити.

## **ТРИНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і милосердний Боже, що тільки з одної твоєї ласки народ твій віруючий сповняє в тебе правдиве й достойне служення: Даруй, благаємо тебе, щоб ми змагали так вірно служити тобі в цьому життю, щоб не втратили небесних обітниць твоїх; через заслуги Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

**АПОСТОЛ.** Галат. 3, 16.

**АВРААМОВІ** й насінню його висказані обітування. Не сказав він, І насінням, якби про многі, а як про одні, І насінню твоїому, що есть Христос. Оце ж говорю, що завіту перше ствердженого від Бога про Христа, закон, що постав чотириста й трицять літ потім, не нехтує, так щоб обернути в ніщо обітування. Бо коли насліддя від закону, то вже не від обітування; Аврааму ж обітуванням дарував Бог. До чого ж тоді служить закон? Задля провин додано його, доки приайде насіння, котрому обітування дане було; і було це поставлено через ангелів рукою посередника. Посередник же не есть посередником одного; а Богодін. То хіба закон проти обітувань Божих? Борони, Боже: Бо коли б дано закон, що міг би оживляти, то справді від закону була б праведність. Але Писання зачинило усе під гріхом, щоб обітування через віру в Ісуса Христа дане було вірюочим.

*Трінацята неділя після трійці  
ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 10, 23.*

**БЛАЖЕННІ** очі, котрі бачать те, що ви бачите. Говорю ж бо вам, що многі пророки й царі хотіли бачити те, що ви бачите, та й не бачили; й чути те, що ви чуєте, та й не чули. І ось, письменник один устав, спокушуючи його, кажучи, Що маю робити, аби наслідити життя вічне? Він же каже до нього, Що написано в законі? як читаеш? Він же, озвавшись, каже, Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душою твоєю, і всією силою твосю, і всією думкою твоєю; та близького твого, як себе самого. І сказав він йому, Право відповів еси. Це чини, то й житимеш. Він же, хотівши оправдати себе, каже до Ісуса, Хто ж мій близький? А Ісус, підхопивши, сказав, Чоловік один ійшов з Єрусалиму в Ерихон, і попався розбійникам, котрі обдерли його з одежі його, і поранили його, і відійшли, заставивши його півмертвого. Случайно ійшов якийсь священик дорогою тією, і, побачивши його, пішов міно другим боком. Так само ж і Левіт, лучившись на та місце, прийшов і подивився на нього, і пішов мимо. Самарянин же один, ідучи дорогою, прийшов до нього; і, як побачив його, змилосердився, приступив до нього, обвязав рани його, ллюти оливу та вино, і посадив його на свою скотину, і привів його в гостинницю, і піклувався ним. А вранці, як відходив, вийняв два денарії, дав гостинниці, та й каже йому, Доглядай його; а що над це видаш, як вернуся, віддам тобі. Хто ж оце з тих трьох здається тобі був близь-

*Чотирнацята неділя після трійці  
нім тому, що попавсь між розбійників? А той каже, Хто проявив милосердя йому. Каже тоді йому Ісус, Йди і ти роби так само.*

**ЧОТИРНАЦЯТА  
НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

*ВСЕМОГУТНІЙ* і віковічний Боже, причини нам віри, надії й любові; та дай нам осягнути обітниці твої; дай нам любити те, що ти приказав еси; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*АПОСТОЛ. Галат. 5, 16.*

*ГОВОРЮ* Ж, Ходіть в Духові, і хотіння тілесного не сповняйте. Бо тіло буєє проти Духа, а Дух проти тіла; і ці противляться одно другому; так, що ви не можете робити те, щоб хотіли. Коли ж керуєтесь Духом, то ви не під законом. Явні ж діла тілесні, оце вони: перелюб, блуд, нечистота, розпуст, ідолослужження, чарування, ворогування, свари, ненависть, гнів, суперечки, незгода, ересі, зависть, убивство, пияство, гучні балі, то що: це наперед говорю вам, як і перше говорив, що хто таке робить, ті царства Божого не наслідять. А овоць Духа — Любов, радощі, впокій, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, тихість, вдержливість; на таких нема закону. А ті, що Христові, ті розпняли тіло із страстями й хотіннями.

## *П'яtnацята неділя після трійці*

**АПОСТОЛ.** *Св. Луки 17, 11.*

**I СТАЛОСЬ**, як ійшов він у Єрусалим, і проходив серединою Самарії і Галилеї. І, як увійшов ув одно село, зустріло його десять прокажених чоловіків, що стояли oddалеки: і піднесли вони голос, кажучи, Ісусе, наставниче, помилуй нас. І як побачив їх, сказав до них, Ідіть, покажіть себе священикам. І сталось, як пішли вони, очистились. Один же з них, бачивши, що одужав, вернувся, і голосом великом прославляв Бога, і припав лицем до ніг його, дякуючи йому; а був він Самарянин. Ісус же, озвавшись, каже, Чи не десять очистились? Девять же де? Не знайшлись, щоб вернувшись, віддати славу Богу, тільки чужоземець цей. І каже йому, Устань, іди, віра твоя сцілила тебе.

## **П'ЯТНАЦЯТА НЕДЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**БЛАГАЄМО** тебе, Госоди, спомагай Церкву твою невичерпаним милосердям твоїм; а нас, людей, що через немощі наші, без тебе тільки впали можем, завжди спомагай і рятуй від усього шкідливого, та пропадь нас до всього корисного для нашого спасення; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінь.**

**АПОСТОЛ.** *Галат. 6, 11.*

**БАЧИТЕ**, який великий лист написав я вам своєю рукою. Котрі хочуть хвалитись по тілу, ті примушують вас обрізуватись;

## *П'яtnацята неділя після трійці*

тільки, щоб за хрест Христів гонимим ім не бути. Бо ті, що обрізались, і самі закону не додержують; а хочуть, щоб ви обрізуваєтесь, аби в вашому тілі хвалились. Не доведи, Боже, щоб я хвалився, хіба що хрестом Господа нашого Ісуса Христа, котрим мені світ розпято, а я світові. Бо в Христі Ісусі ні обрізання нічого не помагає, ані необрізання, а нове сотворіння. І котрі по правилу цьому живуть, мир на них і милосердя, і на Ізраїлі Божому. Відтепер, нехай ніхто не завдає мені клопоту; бо я синні Господа Ісуса на тілі моїм ношу. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з духом вашим, браття. **Амінь.**

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Матт. 6, 24.*

**HIXTO** не може служити двом панам, бо, або одного ненавидітиме, а другого любить; або до одного прихилиться, а другим гордуватиме. Не можете служити Богу й Мамоні. Тим говорю вам, Не журтіться життям вашим, що вам істи, або пити; ані тілом вашим, чим зодягтися. Чи життя не більше іди, а тіло одежі? Спогляньте на птацтво в повітрі; що хочай не сіють, і не жнуть, і не збирають до стоділ; однак Отець ваш небесний годує їх. Чи ж не є ви богато лучші від них? Хто з вас, журячись, може прибавити собі зросту хоч на один лікоть? І одежею чого вам журитись? Придивітесь до польових лілій, як вони ростуть: не працюють, ні прядуть: а я ж вам кажу, що й Соломон у всій славі своїй, не одягався так, як одна з них. Коли ж Бог так зодягає польове зілля, що сьогодні воно

## *Шіснацята неділя після трійці*

є, а завтра вкинуть його в піч; чи ж не більше зодягатиме вас, маловірні? Тим же то не журіться, кажучи, Що істимем або, Що питимем? або, Чим одягнемось? (Бо за всім таким побиваються Погане:) Отець же ваш небесний знає, що вам усього того треба. А шукайте перше царства Божого і правди його; цеж усе додається вам. Оце ж не журіться про завтра; бо завтра журитиметься само про себе: Доволі в кожного дня лиха свого.

## **ШІСНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**БЛАГАЄМО** тебе, Господи, щоб безназначним пожалінням твоїм по-всяк-часно очищував і боронив Церкву твою; а, що вона не має спромоги устояти в певності без твоєї помочі, зберігай її назавжди порятунком твоїм і доброютою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

**АПОСТОЛ.** *Єфес. 3, 13.*

**БАЖАЮ,** щоб ви не смутились горем моїм про вас, котре есть слава ваша. Того ж я приклоняю коліна мої перед Отцем Господа нашого Ісуса Христа, від котрого вся рідня на небесах і на землі зветься, щоб дав вам по багацтву слави своєї утвердинись силою через Духа його ув нутряному чоловіці; щоб б Христос міг домувати вірою в серцях ваших; щоб ви, закорінившись і вміцнившись в любові могли зрозуміти з усіма святыми, що таке ширіна й довжина,

## *Шіснацята неділя після трійці*

і глибина, й висота; і зрозуміли любов Христову, що перевищає розуміння, щоб ви могли сповнитись всею повнотою Божою. Тепер же тому, котрий може зробити геть більше над усе, чого просимо, або думаємо по силі, що дійствує в нас, йому слава в Церкві через Христа Ісуса по всі роди на віки вічні. *Амінь.*

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Луки 7, 11.*

*I СТАЛОСЬ* другого дня, що Ісус ійшов у город, званий Наїн; і йшло з ним доволі учеників його, і богато народу. Як же наблизився до городських воріт, аж ось винесено мерця, сина единого в матері своєї, вона ж була вдова; і богато народу з городу було з нею. I як побачив її Господь, змилосердився над нею, і каже їй, Не плач. I приступив та приторкнувся до мар; ті ж, що несли, зупинилися: і каже, Молодче, кажу тобі, встань. I сів мерлець і почав говорити: і віддав його матері його. Обняв же страх усіх, і прославляли вони Бога, кажучи, що великий пророк устав між наями, і що Бог навідав людей своїх. I розійшлась ця поголоска про нього по всій Юдеї і по всій околиці.

## **ВІСІМНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ,** молимо тебе, щоб ласкою твоєю завжди зберігав нас, і не опускав нас, і помагав нам безнастінно пробувати у всяких добрих ділах; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

## *Вісімнацята неділя після трійці*

**АПОСТОЛ.** Єфес. 4, 1.

**ОЦЕ** я, вязник у Господі, благаю вас, щоб ви достойно ходили в званню, до якого вас покликано, з усякою смирнотою й тихістю, з довготерпливістю, терплячи один одного в любові; стараючись держати обеднання духа в мирному союзі. Одно тіло й один Дух, яко ж і покликані в одній надії вашого покликання; Один Господь одна віра, одно хрещення, один Бог і Отець усіх, що над усіма, і крізь усіх і ув усіх вас.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Луки 14, 1.

**СТАЛОСЬ,** як прийшов він у господу до одного із старших Фарисейських у суботу їсти хліб, були й вони, назираючи його. І ось, один чоловік у водянці був перед ним. І, озвавшись Ісус, каже до Законників і Фарисеїв, говорячи, Чи годиться в суботу сцилти? Вони ж мовчали. І взяв він його, сцилів його, та й відпустив; і озвавшись до них, каже, Хто з вас має осла, або вола, що впав у колодязь, і не схоче зараз витягнути його субітного дня? І не змогли вони відказати йому знов проти цього. Сказав же до запрошеніх приповість, постерігши, як перші місця вибирають, промовляючи до них, Коли запрошений ти від кого на весілля, то не сідай на першому місці; щоб часом поважніший тебе не був запрошений від нього; а прийде той, що запросив тебе й його, та скаже тобі, Дай цьому місце; і тоді доведеться тобі з соромом останнє місце взяти. Ні, як ти запрошений, прийди і сядь на останньому місці; щоб, як прийде

## *Вісімнацята неділя після трійці*

той, хто запросив тебе, зказав тобі, Друже, сідай вище. Тоді буде тобі слава перед тими, що сидять при іді з тобою. Во кожен, хто нестиметься вгору, принизиться; хто ж принизується, піде вгору.

**ВІСІМНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ,** благаємо тебе, даруй людям твоїм благодаттю перемогти спокуси світа, тіла й диявола, і дай їм чистим серцем й умом слідувати за тобою, єдиним Богом; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ.** 1. Коринт. 1, 4.

**ДЯКУЮ** Богу моему всякого часу за вас про благодать Божу, дану вам в Христі Ісусі; що у всьому ви зблагатились ним у всякім слові та всякім знанню; яко ж свідчення Христове утверджено в вас; так, що ви не маєте недостатку ні в однім даруванні; дожидаючи приходу Господа нашого Ісуса Христа.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Матт. 22, 34.

**ЯК** почули Фарисеї, що Ісус примусив Садукеїв мовчати, зібрались разом ради цього. Тоді один з них, що був учителем закону, спокушуючи його, завдав йому питання, кажучи, Учителю, котра заповідь велика в законі? Ісус же каже йому, Любі Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всею душою твоєю, і цілім умом твоїм. Це перша й велика заповідь. Друга ж подібна їй,

## Дев'ятацята неділя після трійці

Люби ближнього твого, як себе самого. На цих двох заповідях увесь закон і пророки стоять. Як же зібрались Фарисеї, питав їх Ісус, кажучи, Що ви думаете про Христа? Чий він син? Кажуть вони йому, Син Давидів. Каже він до них, Як же це Давид зве його в дусі Господом, кажучи, Каже Господь Господеві моїму, Сиди праворуч у мене, доки не положу ворогів твоїх підніжком ногам твоїм? Коли ж Давид зве його Господом, то як же він син йому? І ніхто з не зміг йому й слова відказати; й ніхто з того часу не важився питати його більше.

## ДЕВЯТНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ. МОЛЕБЕНЬ.

**БОЖЕ**, тим то, що ми без тебе негодні вгодити тобі; Даруй ласково, щоб Дух твій Святий керував і володів серцями нашими в життю нашему; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. *Єфес. 4, 17.*

**ОЦЕ** Ж говорю й свідкую в Господі, щоб вам більше не ходити, як інші. Погане ходять, у суеті розуму свого; що мають затемнений розум, відчужившись від життя Божого через невірство, що єсть в них, задля окаменіння сердець їх: котрі, зробивши нечулими, віддали себе розпусту, щоб робити всякую погань в зажерливості. Ви ж не так пізнали Христа; кола ж бо чули його і в йому навчились, що правда в

## Дев'ятацята неділя після трійці

Ісусі; щоб відложити вам по першому життю давнього чоловіка, що гніє в похотях обманчivих; а обновлятись духом розуму вашого; та й одягнутись у нового чоловіка, сотвореного по Богу в праведності й святости правди. Тим же, відкинувши лож, говоріть правду кожен до ближнього свого; бо ми один одному члени. Гнівайтесь, та й не грішіть: нехай сонце не зайде у гніві вашому: і не давайте місця дияволу. Хто крав, більш не кради, а лучше працюй, роблячи руками своїми добре, щоб мав що подати тому, хто в потребі. Нехай гниле слово не виходить із уст ваших, а тільки таке, що годиться на збудовання, щоб подало благодать тим, хто чує. І не засмучуйте Духа Святого Божого, котрим ви напечатані на день визволення. Усяка гіркість, і гнів, і лютість, і нарікання, і лайка нехай пропаде від вас, із усім лихом. Бувайте ж один до одного добрі, милосердні, прощаючи один одному, яко ж і Бог у Христі простив вам.

**ЕВАНГЕЛІЯ.** *Св. Матт. 9, 1.*

**ВВІЙШОВ** Ісус у човен, та й переплив, і прийшов у свій город. Коли це принесено до нього розслабленого, лежачого на постелі. Ісус же, бачивши віру їх, каже розслабленому, Бодрись, сину, відпускається тобі гріхи твої. Аж тут деякі Письменники кажуть собі, Цей хулить. І знаючи Ісус думки їх, каже, На що ви думаете лукаве в серцях ваших? Що бо лекше, сказати, Відпускається тобі гріхи? чи сказати, Устань, та й ходи? Отже, щоб знали ви, що

## *Двадцята неділя після трійці*

Син чоловічий має властивість на землі прощати гріхи (тоді каже до розслабленого), Устань, візьми постіль твою, та й іди до дому твого. І він устав, та й пішов до дому свого. Як же побачив це народ, дивувався і прославляв Бога, що дав таку властивість людям.

## **ДВАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і всемилосердний Боже, з превеликої доброти твоєї, борони нас, благаємо тебе, від усього шкідливого; щоб ми, будучи спосібними на тілі й на душі, змогли охотно сповняти усе те, чого ти від нас жадаєш; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ.** *Єфес. 5, 15.*

**ГЛЯДІТЬ ЖЕ,** щоб ви оглядно ходили, не як немудрі, а яко мудрі, викуплюючи час, бо дні лихі. Тим то не бувайте нерозумними, а розумійтесь, що єсть Господня воля. І не впиваєтесь вином, бо в ньому розпуста; а сповняйте себе Духом; розмовляючи з собою псальмами, та гимнами, та піснями духовними; співаючи та виграваючи в серцях ваших Господеві; дякуючи всякого часу за все Богові й Отцеві в Ім'я Господа нашого Ісуса Христа; корючись один одному в страху Божім.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Матт. 22, 1.*

**СКАЗАВ** Ісус, Уподобилось царство небесне чоловіку цареві, що справив весілля синові своєму; і післав слугів своїх

## *Двадцять-перша неділя після трійці*

клікати запрошених на весілля; і не схотіли прийти. Знов післав інших слугів, говорячи, Скажіть запрошеним, Ось я обід мій наготовив; воли мої й годовану худобу побито, та все налагоджено; йдіть на весілля. Вони ж байдуже, пійшли собі один на хутір, другий до своїх орудок: а останні, взяви слуг його, знущались із них, та й повбивалих. Цар же, почувиши, прогнівився, й післав військо своє, й вигубив тих розбішак, і запалив город їх. Тоді каже до слуг своїх, Весілля налагоджене, запрошені ж не були достойні. Йдіть же на розхідні шляхи, й кого знайдете, запрошуйте на весілля. І вийшовши слуги ті на шляхи, зібрали всіх, кого знайшли, лихих і добрих; і було весілля повне гостей. А як увійшов цар подивитись на гостей, побачив там чоловіка не одягненого в весільну одежду. І каже до нього, Друже, як це увійшовти сюди, не маючи весільної одяжі? Він же мовчав. Каже тоді цар до слуг, Звяжіть йому руки й ноги, і заберіть його геть, і киньте його в темряву надвірню: там буде плач і скреготання зубів. Багато бо званих, а мало вибраних.

## **ДВАЦЯТЬ-ПЕРША НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**МОЛИМО** тебе, Господи милосердний, даруй відпущення й упокій віруючим людям твоїм; щоб стались вони чистими від усього гріху, і служили тобі супокійним умом; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## Двадцять-перша неділя після трійці

АПОСТОЛ. Єфес. 6, 10.

**БРАТТА** мої, кріпіться в Господі і в потузі сили його. Одягнітесь у всю зброю Божу, щоб могли ви стояти проти хитрощів диявольських. Бо наша боротьба не з тілом і кровю, а з князями, і володарями, і панами темряви віка цього, з підневесними духами злоби. Того то возьміть повну зброю Божу, щоб змогли встояти в день лютий, і зробивши все, стояти. Стійтеж оце, підперезавши поясниці ваші правою; і маючи на грудях забороло праведності; і обувши ноги в готовість благовіствування впокою; над усе ж, узявши щит віри, котрим здоліте всі розпалені стріли лукавого вгасити; і шолом спасення візьміть, і меч духовний, котрий есть Слово Боже: всякою молитвою і благанням молячись всякого часу духом і в цьому пильнуйте в усякому терпінню і благанню за всіх святих; і за мене, щоб мені дано слово, на відкривання уст моїх, щоб сміливо обявляти тайну благовістя, котрого я приставником у кайданах; щоб у ньому був сміливий, як повинен я говорити.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 4, 46.**

**БУВ** один достойник, котрого син не здужав у Капернаумі. Цей, як почув, що Ісус прибув із Йодеї в Галилею, прийшов до нього, і благав його, щоб пішов та уздоровив сина його; бо мав умерти. Каже ж Ісус до нього, Коли ознака та див не побачите, не увірюете. Каже до нього достойник, Господи, йди перше, нім умре дитина

## Двадцять-друга неділя після трійці

моя. Каже йому Ісус, Іди, син твій живе. І увірував чоловік слову, що промовив йому Ісус, і пішов. Коли вже він ішов, зустріли його слуги його ізвстили, кажучи, Син твій живе. Спітив же їх про годину, коли полекшало йому: а вони сказали йому, Вчера в семій годині покинула його горячка. Знав же батько, що тієї самої години, котрої сказав йому Ісус, Син твій живе; і увірував сам і ввесь дім його. Це знов знов друга ознака, котру зробив Ісус, як прийшов з Юдеї в Галилею.

### ДВАЦЯТЬ-ДРУГА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРИЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

**БЛАГАЄМО** тебе, Господи, вдержуй рідню твою, Церкву, в безнастанній побожності; щоб вона під захистом твоїм змогла бути свободіною від усяких противностей, та вірно віддавалась тобі в добрих ділах на славу Імені твому; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. Філіп. 1, 3.

**ДЯКУЮ** Богу моему при всякому спомині про вас, завсіди в кожній молитві моїй за всіх вас з радощами молячись, за товаришування ваше в благовісти від першого дня й досі; впевнившись про те, що хто розпочав у вас добре діло, звершуватиме аж до дня Ісуса Христа; яко ж праведно есть мені це думати про всіх вас, тим, що маю вас у серці, і у вязниці моїй, і в обороні, і в утвердженням благовістя, вас усіх,

## *Двацять-друга неділя після трійці*

спільніків моїх благодаті. Бог бо мені свідок, як я люблю усіх вас по милості Ісусово-Христовій. І за це молюсь, щоб любов ваша ще більше й більше достаткувала у знанню та у всякому розсудку: щоб ви певні були про все, що найліпше; щоб ви були чесні, та без догани, до дня Христового: сповнені овощами праведності через Ісуса Христа на славу й хвалу Божу.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. *Matt. 18, 21.*

**КАЖЕ** Петро до Ісуса, Господи, скільки раз грішилиме проти мене брат мій, і я заруватиму йому? До семи раз? Каже йому Ісус, Я не кажу тобі, що до семи раз; а до сімдесят раз по сім. Тим же то уподобилось царство небесне чоловіку цареві, що схотів узяти перелік від слуг своїх. Як же почав брати, приведено йому одного, що завинив йому десять тисяч талантів. Як же не мав він що віддати, звелів пан його проплати його, і жінку його, і дітей, і все, що мав, та й віддати. Упав же тоді слуга, поклонився йому, кажучи, Пане, потерпи мені, а все віддам. Змилосердився ж тоді пан слуги того, відпустив його, і дарував йому довг. Той же сам слуга вийшовши, знайшов одного з товаришів своїх, що завинив йому сотню денаріїв; і вхопив його, дусив його, кажучи, Віддай, що винен мені. Упав же тоді товариш його до ніг йому, благав його, кажучи, Потерпи мені, і все віддам тобі. Він же не схотів; а пішов і кинув його у вязницю, доки віддасть довг. Як же побачили товариші його, що сталось, жалували дуже, й пішли, та сказали своєму

## *Двацять-третя неділя після трійці*

панові про все, що сталось. Тоді, призвавши пан його, каже йому, Слуго поганий, увесь довг той дарував я тобі, бо ти благав мене: чи не слід було й тобі помилувати товариша твого, як і я тебе помилував? І розгнівався пан його, передав його мучителям, аж поки віддасть увесь довг свій йому. Так і Отець мій небесний робитиме вам, як не даруватимете кожен братові своєму від сердець ваших провин їх.

**ДВАЦЯТЬ-ТРЕТЬЯ  
НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.  
МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ,** пристанівку наш і сило наша, що єси творцем усякої побожності: Не відхили уха твого, а вислухай цирі молення Церкви твоєї; і даруй, щоб дістали ми усе, чого з вірою від тебе просимо; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**АПОСТОЛ.** *Филип. 3, 17.*

**БРАТТЯ,** приподоблюйтесь до мене, і вважайте, хто так ходить, яко ж маєте за взір нас. (Богато бо ходить таких, про котрих нераз говорив я вам, тепер же й плачуши говорю, що вони вороги Хреста Христового; котрим кінець — погибіль, котрим Бог черево, а слава в соромі їх, котрі про земне думають.) Наше бо життя єсть на небесах; звідкіля й ждемо Спаса нашого Ісуса Христа, котрий переобразив тіло смирення нашого, щоб було подібне тілу слави його, по дійству, котрим зможе й покорити собі все.

*Двацять-четверта неділя після трійці*

*ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 22, 15.*

ТОДІ пішшли Фарисеї й радили раду, як би піймати його на слові. І висилають до нього учеників своїх з Іродіянами, говорячи, Учителю, знаємо, що ти правдивий еси, й на путь Божу правою навертаєш, ані дивишся на лице людей: скажи ж нам, як тобі здається? Годиться давати данину кесареві, чи ні? Постеріг же Ісус лукавство їх, і каже, Чого спокушуєте мене, ви, лицеміри? Покажіть мені гріш податковий. Вони ж принесли йому денарія. І каже до них, чие обличчя це й надпись? Кажуть йому, Кесареве. Тоді сказав до них, Віддайте кесареве Кесареві; а Боже Богові. Як же вислухали ті слова, дивувались, лишили його, та й пішли геть.

## **ДВАЦЯТЬ-ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРИЙЦІ.**

### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ГОСПОДИ,** благаємо тебе, відпусти людям твоїм провини їх; щоб з превеликої доброти твоєї змогли ми увільнитись від кайданів гріховних, в котрі ми лукавством нашим себе закували: Даруй це, Отче небесний, ради Ісуса Христа Благословленного Господа й Спаса нашого. Амінь.

**АПОСТОЛ. Колос. 1, 3.**

**ДЯКУЄМО** Богу й Отцеві Господа нашого Ісуса Христа, молячись всякого часу за вас, почувши про вашу в Христі, і любов, що маєте до всіх святих; задля надії, що

*Двацять-четверта неділя після трійці*

зложена для вас на небесах, про яку ви чували перше в слові правди благовістовання; що прийшло до вас, яко ж і до всього світа, ѹ дає овощ, яко ж і в вас, від того дня, як ви похули і зрозуміли благодать Божу в правді. Яко ж і навчились від Єнафра, любого нашого товариша слуги, котрий єсть вірний слуга Христів, за вас; котрий і явив нам вашу любов у Дусі. Того-то й ми, від того дня, як почули, не перестаємо за вас молитись і просити, щоб ви сповнилися розумінням волі його у всякій премудрості й розумінню духовному: щоб ходити вам достойно перед Господом у всякому догоджуванню, і у всякому доброму ділі, приносячи овощ і зростаючи в розумінні Бога; зміцнюючись усякою силовою по потузі слави його на всяке видерживання і довготерпіння з радощами; дякуючи Отцеві, котрий зробив нас достойними спільниками в насліддю святих у світлі.

*ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 9, 18.*

**КОЛИ** Ісус говорив це до учеників Йоаннових, аж ось приходить один старшина, і, вклонившись йому, каже, Дочка моя тільки що скінчилася; приди ж та положи руку твою на неї, то й оживе.

І встав Ісус і пішов за ним, а також і ученики його. (І ось жінка, що нездужала кровотіччю дванацять років, приступила ззаду і приторкнулась краю одежі його: вона бо казала в собі, Як тільки дотулюсь одежі його, виздоровію. Ісус же, обернувшись і побачивши її, каже, Дочки, бодрись,

## *Остання неділя перед приходом*

віра твоя уздоровила тебе. І поздоровіла жінка з того часу.) А як увійшов Ісус у господу старшини, та побачив сопільників, та голосльників, каже до них, Уступіться; не вмerno бо дівча, а спить. І насміхались із нього. Як же випроваджено людей, увійшов він і взяв її за руку, то дівча встало. І рознеслась про це слава широко по всій землі тій.

### **ОСТАННЯ НЕДІЛЯ ПЕРЕД ПРИХОДОМ. МОЛЕБЕНЬ.**

**БЛАГАЄМО** тебе, Господи, пробуди хо-тіння віруючих людей твоїх; щоб вони принесли обильні овочі добрих ділі сподобались від тебе обильної нагороди; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

### **ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Єрем. 23, 5.**

**ОСЬ** надходить час, говорить Господь, і збуджу Давидові праведного пагонця, що во-лодітиме, як цар, і мудрим робом ходитиме й чинитиме суд і справедливість на землі. За днів його спасеться Юда, як житиме без-печно Ізраїль: і ось ім'я його, котрим його зватимуть, **БОГ ОПРАВДАННЯ НАШЕ.** I ось надходить час, говорить Господь, що вже не скажуть, Жив Господь, що вивів синів Ізраїлевих із Єгипту; а скажуть, Жив Господь, що вивів і випровадив насіння дому Ізраїлевого з північної землі, та з усіх земель, куди їх був вигнав; і будуть жити в своєму kraю.

## *Остання неділя перед приходом*

### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 6, 5.**

**ЯК ЖЕ** знав Ісус очі й побачив, що богато народу йде до нього, каже до Филипа, Звід-кіля купимо хліба, щоб вони попоїли? (Це ж сказав, вивідуючи його, бо сам знав, що має робити.) Відказав йому Филип, За двісті динаріїв хліба не стане їм, щоб кожному з них хоч трохи дісталось. Один же з учеників його, Андрей, брат Симона Петра, каже йому, Є тут хлонець один, що має пять ячмінних бохонців хліба, і дві малі рибки; але, що це для так багатьох? Каже ж Ісус, Заставте людей сідати. Була ж трава велика на тому місці. Посідали чоло-вікі, числом тисяч за п'ять. Ісус же взяв хліби, і, віддавши хвалу, подав ученикам, ученикіж тим, що сиділи; так само й риби, скільки хотіли. Як же насилісь, каже ученикам своїм, Позбирайте останки окру-шин, щоб не пропало ніщо. Позбирали ж і наповнили дванадцять кошів окрушин із пяти хлібів ячмінних, що зсталося у тих, що їли. Тоді ті чоловіки, що бачили це чудо, що Ісус зробив, казали, Справді, це Пророк, що мав прийти на землю.

**Як буде двацять-шість Неділь після Трійці, тоді береться на двацять-п'яту Неділю той Молебень, Апостол, та Євангелію, що призначені на шесту Неділю після Трьох Мудрів.**

**Як буває двацять сім Неділь, тоді МОЛЕБЕНЬ, АПОСТОЛ, та Єван-гелію призначені на п'яту Неділю після Трьох Мудрів, відправляти треба двацять-п'ятої Неділі; а, Молебень,**

## День святого Андрея

*Апостол, та Євангелію, що призначені на шесту Неділю після Трьох Мудрів, відправляти треба двацять-шестої Неділі.*

*А як буває менче чим двацять-п'ять неділь, злишне опускається: Однак же цей останній Молебень, Апостол, та Євангелію зажди відправляється Останньої Неділі перед Приходом (Андреєм).*

### ДЕНЬ СВЯТОГО АНДРЕЯ\*).

#### МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, котрий дав еси таку ласку Святому Апостолові Андреєві, що він відразу послухав голосу Сина твого Ісуса Христа, й пішов за ним без відволікання: Даруй же, щоб і всі ми на поклик святого слова твого, змогли зараз у послуші віддаватися тобі й сповнити заповіди святі; у тому ж Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

**АПОСТОЛ.** Римл. 10, 9.

**КОЛИ** визнаватимеш устами твоїми Господа Ісуса, й віруватимеш в серці твоїм, що Бог його підняв із мертвих, ти спасся. Серцем бо вірюється на праведність, устами ж визнається на спасення. Говорить бо Писання, Хто бо вірує в нього, не осоромиться. Бо нема ріжниці між Жидовином і Греком: бо той сам Господь над усіма, багатий для всіх, хто призыває його. Всякий бо, хто призове Ім'я Господне, спасеться. Як же призоватимуть того, в кого неувіру-

## День святого Андрея

вали? Як же віруватимуть, про кого не чули? Як чутимуть без проповідника? А як же проповідватимуть, коли не будуть послані? Яко ж писано, що за красні ноги тих, котрі благовістують мир, і приносять благу вість добра! Та не всі послухали Благовістя. Ісаїя бо говорить, Господи, хто увірував голосові нашому? Тим же віра приходить через слухання, слухання ж через слово Боже, Тільки ж говорю, Хіба вони не чули? Авже, по всій землі розійшовся гомін їх, і до кінців вселеної слова їх. І ще питала, Хіба не розумів Ізраїль? Перший Мойсеї говорить, Завдам вам заисть через тих, що не є людьми, народом безумним завдам жалю вам. Ісаїя ж осмілився дуже, й каже, Знайшли мене ті, що не шукали, обявивсь я тим, що не питали про мене. До Ізраїля ж говорить, Уесь день простягав я руки мої до людей непокірних і суперечних.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** Св. Матт. 4, 18.

**ІДУЧИ** Ісус попри море Галилейське, побачив двох братів, Симона, званого Петром, та Андрея, брата його, що закидали невід у море (були бо рибалки); і промовив до них, Ідіть за мною; і зроблю вас ловцями людей. Вони ж зараз покинули неводи свої, і пішли слідом за ним. І, йдучи звідтіля, побачив інших двох братів, Якова, сина Заведеевого, та Йоана, брата його, у човні з Заведеем, батьком їх, як налагоджували неводи свої; і покликав їх. Вони ж зараз покинули човен і батька свого, та пішли слідом за ним.

\* ) 30. листопада.

## *Навернення святого Павла*

### **ДЕНЬ СВЯТОГО АПОСТОЛА ТОМИ\*).** МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** і предвічний Боже, що задля міцнішого упевнення в вірі, стерпів еси Святого Апостола Тому, що вагався про воскресення Сина твоого: Даруй, щоб ми певно і без ніякого вагання вірували в сина твого Ісуса Христа, та щоб віра наша перед зором твоїм завжди бездоганна була. Ви слухай нас, Господи, задля того ж Ісуса Христа, Котрому з тобою і Святым Духом нехай буде всяка честь, і слава, тепер, і на віки вічні. *Амінь.*

### **АПОСТОЛ. Єфес. 2, 19.**

**ТЕПЕР** бо ві вже більше не захожі й не чужинці, а товариші святым і домашні Божі; поставлені на підвалині Апостолів і пророків; а сам Ісус Христос, це головний камінь угловий; на котрому вся будівля, щільно споєна докупи, виростає в Церкву святу в Господі; на котрому й ви збудовуєтесь на оселю Божу Духом.

### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 20, 24.**

**ТОМА**, один з дванадцяти, на прізвище Близняк, не був з ними, як прийшов Ісус. Сказали йому другі ученики, Ми виділи Господа. Він же сказав ім, Коли не побачу на руках його рані від гвізда, і не вложу руки мої в бік його, не йму віри. А по вісім днях знов були всередині ученики

його, ї Тома з ними. Приходить Ісус, як двері були замкнені, і став посередині, й каже, **Мир вам!** Опісля каже до Томи, Простягни палець твій сюди, й подивись на руки мої; простягни сюди руку твою, і вложи в бік мій; та не будь невірний, а віруючий. І озвався Тома, та й каже йому, Господь мій і Бог мій. Каже йому Ісус, Тому, через те, що видів еси мене, увірував еси; блаженні ті, що не виділи, а ввірували. Богато ж інших ознак зробив Ісус справді перед учениками своїми, що незаписані в книзі цій. Це ж написано, щоб ви вірували, що Ісус є Христос, Син Божий; і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я його.

### **НАВЕРНЕННЯ СВЯТОГО ПАВЛА.**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ**, що через проповідь благословленого Апостола, Святого Павла, засвітив еси світлом Євангелії по всьому світу: Даруй нам, благаємо тебе, щоб і ми, згадуючи предивне його навернення, змогли від себе проявити подяку тобі за те ж саме, поступаючи після святої науки, которую він проповідував; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

### **ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 9, 1.**

**САВЛО** ж, іще дишучи грозьбою та вбивством на учеників Господніх, приступив до архієрея, і просив від нього листа у Дамаск до школ, щоб, якого знайде, що пуття того будуть, чоловіків, чи жінок, міг їх повязати й привезти в Єру-

\**) 21. грудня.*

## *Навернення святого Павла*

салим. І як він подорожував, прийшов близько Дамаску, і ось, осяяло його світло з неба, і впав віназемлю, і чув голос, промовляючий до нього, Савле, Савле, чого переслідуеш мене? А він каже, Хто еси, Господи? А Господь сказав, Я Ісус, кого ти переслідуеш, трудно тобі проти рожна напиратись. І затрусишись, та стуманівши, каже, Господи, що хочеш, щоб робив я? А Господь каже йому, Встань, та йди в город, і скажеться тобі, що маєш робити. Люде ж, що йшли з ним, стояли безмовно, чуючи голос, й нікого не бачивши. Устав же Савло з землі, і як відтворив очі, нікого не бачив; а вони вели його за руку, та й привели в Дамаск. І був він три дні невидючим, і не їв, і не пив. А був один ученик в Дамаску, на ім'я Ананія; і каже йому Господь у видінні, Ананіє. Він же каже, Ось я, Господи. А Господь каже до нього, Устань, та йди на вулицю, що зветься Проста, та й пошукай у Юдинії хаті одного на ім'я Савла, з Тарсу: ось бо він молиться і видів у видінні чоловіка, на ім'я Ананію, що ввійшов і положив руку на нього, щоб прозрів. Відказав же Ананія, Господи, я чув від многих про чоловіка цього, скільки він зла заподіяв святым твоїм у Єрусалимі; і тут має власті від архиереїв вязати всіх, хто признає Ім'я твое. А Господь каже до нього, Иди, бо цей у мене вибрана посудина, щоб нести Ім'я мое перед Поган, і царів, і дітей Ізраїлевих: я бо покажу йому, скільки мусить він за Ім'я мое терпіти. І пішов Ананія, та ввійшов у хату; і, положивши на нього руки, промовив, Савле Братье, Гос-

## *Навернення святого Павла*

сподь (той сам Ісус, що явивсь тобі в дорозі, як ішов еси), післав мене, щоб ти прозрів і сповнився Духом Святым. І зараз із очей його, наче луска спала; і прозрів того часу, і встав, і охрестився. А як прийняв поживу, покріпівся. Пробув же Савло з учениками, що в Дамаску, днів кілька. І зараз проговідував по школах Христа, що це Син Божий. Дивувались же всі, хто чув, казали, Чи це не той, що ногубляв усіх у Єрусалимі, що призивали імя це, та й сюди на те прийшов, щоб повязати їх, і привести до архиереїв? А Савло вбивався в силу та в силу, й перемагав Жидів, що жили в Дамаску, доводячи, що це Христос.

*ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 19, 27.*

**ОЗВАВСЬ** Петро і каже до Ісуса, Ось ми покинули все, та й пішли слідом за тобою; що ж буде нам за це? Ісус же каже до них, Направду говорю вам, що ви, котрі пішли слідом за мною, у новонастанині, як сяде Син Чоловічий на престолі слави своєї, сядете також на дванацять престолах, судячи дванацять родів Ізраїлевих. І кожен, хто покинув доми, або братів, або сестер, або батька, або матір, або жінку, або дітей, або поля, задля імення моого, всотero прийме, й життя вічне осягне. Тільки ж многі перші, будуть останні, а останні, перші.

\*

## *Предложення христа в святині*

# ПРЕДЛОЖЕННЯ ХРИСТА В СВЯТИНИ звичайно зване очищення святої діви Марії\*).

## МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** і предвічний Боже, смиренно благаємо Велич твою, щоб як однорідного Сина твоого в людському тілі предложено нині в святині твоїй, щоб так і ми станули перед тобою з чистими серцями без скази, через того ж Сина твого Господа нашого Ісуса Христа. Амінь.

## ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Малах. 3, 1.*

**ОСЬ**, я посилаю ангела мого, а він приготовить дорогу передімною, і негайно за цим прийде в храм свій, що його шукаєте; ангел завіту, що його бажаєте; ось він ійде, говорить Господь сил. Хто ж видержить день приход його? І хто встоїть, як він явиться? Він бо вогонь перетоплювача, як те мило в прача. І засяде він до перетоплювання срібла й очистить синів Левіїних і переплавить їх, як золото й срібло, щоб приносили жертву Господеві в праведності. Тоді люба буде Господеві жертва Юдина й Єрусалимова, як у давні давна, за

давніх років. Прийду до вас, щоб судити суд, і буду скорим свідком проти чарівників, перелюбників і тих, що божаться брехливо, що вдержують плату поденного робітника, притісняють удовиць і сиріт та відпихають від себе приходя і не бояться мене, говорить Господь сил.

## *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 2, 22.*

*I*, як сповнились дні очищення її по закону Мойсеевому, понесли його в Єрусалим, посталити перед Господом; (як написано в законі Господньому, Всяке мужеське, що відчинило утробу, святим Господеві зватиметься;) і принести жертву, сказано в законі Господньому, Пару горлиць, або двоє голубят. І ось, був чоловік у Єрусалимі на ім'я Симеон; і чоловік цей праведний та побожний сподіався потіхи Ізраїлеві: й Дух Святий був на йому. І було йому сповіщено від Духа Святого, що не бачитиме він смерти, перш ніж побачить Христа Господнього. І прийшов він Духом у святиню, і, як принесли батько-маті хлопчико Ісуса, щоб зробити, що треба, по звичаю законному для нього, взяв він його на руки свої, і благословив Бога, і сказав, Нині відпускаеш слугу твого, Владико, по слову твому, з упокоєм: бо виділі очі мої спасення твоє, що приготовив еси перед лицем усіх людей; світло на осянняня Поган, і на славу люду твого, Ізраїля. І дивувавсь Йосиф і мати його тим, що сказано про нього. І благословив їх Симеон, і каже до Марії, матері його, Ось, це дитя лежить на

\**2. златого.*

## День святого Маттея

падання і вставання богатьох в Ізраїлі; і на ознаку, проти котрої говоритимуть; (і тобі самій перейде душу меч також;) щоб відкрились думки богатьох сердець. І була Анна пророчиця, дочка Фануїлова, з роду Асирового; вона дуже зістарілась, проживши з чоловіком сім років від діування свого: І ця вдова до вісімдесяти й чотирьох років, що не відходила від святині, а постом і молитвою служила Богу ніч і день. І вона тієї години прийшовши, віддала також хвалу Господеві, і говорила про нього всім, що сподівалися збавлення в Єрусалимі. І як скінчили все по закону Господньому, вернулись у Галилею, у город свій Назарет. Хлопятко ж росло й міцніло духом, сповняючись премудрістю; і благодать Божа була на ньому.

## ДЕНЬ СВЯТОГО МАТТЕЯ\*).

### МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що на місце зрадника Юди вибрав еси вірного твого слугу Маттея, котрий стався одним із дванацяти Апостолів: Даруй, щоб Церква твоя по-всяк-часно збереглась від зрадливих Апостолів, та щоб віруючі й правдиві проводарі управляли нею; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

### ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 1, 15.*

**ТИМИ** дням став Петро посеред учеників, і каже, (було ж число імен укупі до сто

\*<sup>1</sup>) 24. лютого.

## День святого Маттея

дванадцяти), Мужі, братя, Треба було справдитись Писанню цьому, що прорік Дух Святий устами Давидовими про Юду, що стався проводарем тих, що склонили Ісуса: полічену ж його до нас, і прийняв був долю служення цього. Цей чоловік купив поле за нагороду неправедну; і впавши сторч, тріснув надвое, і вийшло усе нутро його. І відомо стало усім домуючим у Єрусалимі, так, що прозвано поле тес власною говіркою їх Акельдама, чи то б сказати, Поле крові. Написано ж у книзі Псалть, Нехай оселя його спустіє, і нехай ніхто не домує в ній; а догляд її нехай прийме інший. Треба ж, щоб з мужів, коли цілий час сходились із нами, як входив і виходив між нами Господь Ісус, почавши від хрещення Йоанавого до дня, як його взято від нас, був один із цих укупі з нами свідком воскресення його. І поставили двох, Йосифа званого Варсавою, на прізвище, Юст, і Маттея. І молились, промовляючи, Ти, Господи, що знаєш серця всіх, покажи одного з цих двох, котрого вибрали еси; щоб прийняв долю служення цього й апостольства, від котрого відступив Юда, щоб пійти в своє місце. І кинули жереб про них; і впав жеред на Маттея, і прилучено його до одинадцяти Апостолів.

### ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 11, 25.*

**ТОГО** часу озвавсь Ісус і каже, Дякую тобі, Отче, Господи, неба й землі, що ти втаїв це від премудрих і розумних, а відкрив еси недоліткам. Так, Отче, бо так

## *Благовіщення влагословенnoї Діви Марії*

воно вподобалось тобі. Все передане мені від Отця мого; й ніхто не знає Сина, тільки Отець; і ніхто не знає Отця, тільки Син, та кому хоче Син відкрити його. Прийдіть до мене всі спрацьовані та обтяженні, а я впокій вам дам. Возьміть ярмо мое на себе, і навчтесься від мене; бо я тихий і смирний серцем: то й знайдете відпочинок душам вашим. Бо ярмо мое любе, й тягар май легкий.

## **БЛАГОВІЩЕННЯ ВЛАГОСЛОВЕННОЇ ДІВИ МАРІЇ\*).**

*МОЛИМО* тебе, Господі, наливай благодаттю твоєю серця наші; щоб, як пізнали ми втілення Сина твого Ісуса Христа за посольством ангела, змогли ми рівнож, хрестом і стражданнями його, прийти до слави воскресення його; у тому ж Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА.** *Ісаїя 7, 10.*

*І ГОВОРІВ* далі Господь Ахазові, промовляючи, Проси знаку собі в Господа Бога твого; глибоко зпід землі, або високо знад землі. Ахаз же відказав, Не буду просити, й не буду Господа спокушувати. І промовив, Слухай же тепер, доме Давидів; Чи мало з вас докучати людям, щоб іще й Богові мойому докучати? Оце ж дастъ вам

\* ) 25. марта.

## *Благовіщення влагословенnoї Діви Марії*

сам Господь знак; Ось Дівиця завагоніє та їй породить Сина, й дадуть імя Йому Еммануїл. Молоком і медом буде він жити, що вуміти лихе відпихати, а добре вибирати.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Луки 1, 26.*

*МІСЯЦЯ* ж шостого післав Бог ангела Гавриїла в город галилейський, званий Назарет, до Діви зарученої чоловікові, на імя Йосифові, з дому Давидового; а імя Діви, Марія. І прийшов ангел до неї і каже, Радуйся, благодатна, Господь з тобою; благословенна ти межи жінками. Вона ж, побачивши його, закурилась словами його, та й подумала, щоб це було за привітання таке. І промовив до неї ангел, Не лякайся, Маріє; знайшла бо ти ласку в Бога. І ось завагонієш, і вродиш Сина, і даш імя Йому Ісус. Він буде великий, і Сином Вишинього зватиметься, і дастъ Йому Господь Бог престол Давидів, Отця його. І царюватиме він над домом Якововим по віki; і царству його не буде кінця. Каже ж Марія до ангела, Як буде це, коли чоловіка не знаю? І озвавшись ангел, каже йї, Дух Святий найде на тебе, і сила Вишинього отінить тебе: тим же ти те святе, що вродиться від тебе, зватиметься Сином Божим. І ось Єлісавета, родичка твоя, вона також зачала сина в старості своїй; і вже шостий місяць волітна, хоч її називають неплідною: бо не буде в Бога ніщо неможливе. Каже ж Марія, Ось слуга Господня; нехай станеться мені по слову твоему. І пішов від інії ангел.

## День святого Марка

ДЕНЬ СВЯТОГО МАРКА\*).

МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що небесною науковою Євангелиста твого Святого Марка просвітив еси Церкву твою святу: Даруй нам благодать, щоб ми, не захоплювались якою-будь хуртовиною пустої науки, а змогли утвінитись в правді святої Євангелії твоєї; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. *Єфес. 4, 7.*

**КОЖНОМУ** з нас дана благодать по мірі даровання Христового. Тим же говорить, Коли вийшов на висоту, полонив він полонь, і дав дари людям. (Оде, що він вийшов, щож воно означає, як не те, що він перше зійшов у низші сторони землі? Той, що зійшов, це той самий, що вознісся вище всіх небес, щоб усе сповнити.) І він настановив одних Апостолами, других пророками, інших благовістниками, а інших пасторями та учителями; на звершення святих, на діло служження, на збудовання тіла Христового; доки дійдемо всі до обєднання віри й пізнання Сина Божого, до чоловіка звершеного, до міри зросту повноти Христової; щоб від тоді не бути малолітками, хвилюючись і кидаючись від усякого вітру науки, в омані людській, у лукавстві та хитрощах, що засідаються звести; а говорячи правду в любові змогли у всьому

зростати в того, котрий єсть головою, Христос: від котрого все тіло щільно поспоюване й міцно злучене тим, що кожна сустава додає по мірі кожній частині, чого треба для доцільного ділання, зрощає тіло на збудовання самого себе в любові.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 15, 1.*

Я правдива виноградина, а Отець мій виноградар. Кожну вітку в мене, що не родить овощу він відтинає; а кожну, що родить овощ, обчишує, щоб більше овощу родила. Тепер ви чисті через слово, що я говорив вам. Пробуйайте в мені, а я в вас. Яко ж вітка не може родити овощу від себе, коли не пробуватиме на виноградині; і ви не зможете, коли в мені не будете пробувати. Я виноградина, ви віття. Хто пробуває в мені, в я в ньому, приносить багато овощу; бо без мене не можете робити нічого. Коли хто не пробуває в мені, буде викинений, як вітка, і всохне, і зберуть їх, та й кинуть ув огонь, і згорять. Коли пробуватимете в мені, а слова мої пробуватимуть у вас, то, чого схочете, проситимете, і станеться вам. У цьому прославився Отець мій, щоб овощу богато давали ви; і так моїми учениками були. Яко ж полюбив мене Отець, і я полюбив вас: пробуйайте в любові моїй. Коли заповіді мої хороните, пробуватимете в любові моїй; як і я хоронив заповіді Отця моого, і пробуваю в любові його. Це сказав я вам, щоб радощі мої пробували в вас, і щоб радощі ваші повні були.

\* ) 25. квітня.

**ДЕНЬ СВЯТОГО  
ФИЛИПА Й СВЯТОГО ЯКОВА\*).**  
**МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, котрого вдійності пізнати, це вічне життя: Дай нам вповні пізнати Сина твого Ісуса Христа, яко Дорогу, Правду, і Життя; щоби, йдучи за слідами святих Апостолів твоїх, святого Филипа і святого Якова, змогли ми прямо йти дорогою, що веде до вічного життя; у тому ж Сині твойому Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

**АПОСТОЛ. Св. Якова 1, 1.**

**ЯКІВ**, слуга Божий і Господа Ісуса Христа, дванацяті родам, що розсіяні, з привітом. Усяку радість майте, браття мої, коли впадаєте в ріжні спокуси; знаючи, що доказ вашої віри робить терпіння. Терпіння ж нехай має звершене діло, щоб ви були звершенні і повні, ні в чому не маючи недостатку. Коли ж у кого з вас не достає премудрості, нехай просить у Бога, котрій дає всім щедро та й не осоромлює, то й дастяється йому. Нехай же просить з вірою, нічого не вагаючись; хто бо вагається, той подібний філі морській, ще її вітержене, та й розбиває. Нехай бо не думає такий чоловік, що прийме що від Бога. Чоловік двоедущний не є статочний у всіх дорогах своїх. Нехай же хвалиться брат смиренний висотою своєю; а багатий смиренням своїм; бо він, як травяний цвіт перейде. Зійшло бо сонце із спекою, і висушило траву, і

**День святого Филипа й святого Якова**

цвіт її опав, і краса лица її зникла; так і багатий в дорогах своїх зівяне. Блажен чоловік, що витерпить спокусу; бо, будучи вірний, прийме вінець життя, що обіцяє Бог тим, що люблять його.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 14, 1.**

**СКАЗАВ ЖЕ** Ісус ученикам своїм, Нехай не трівожиться серце ваше; віруйте в Бога і в мене віруйте. В дому Отця моого осель bogato; коли не було так, я сказав би вам. Ійду наготовити місце вам: і як пійду та наготовлю вам місце, знову прийду і прийму вас до себе, щоб де я, і ви були. А куди я йду, знаєте, і дорогу знаєте. Каже йому Тома, Господи, не знаємо куди йдеш, і як можемо дорогу знати? Каже йому Ісус, Я дорога, і правда, і життя: ніхто не приходить до Отця, тільки мною. Коли б знали мене, їй Отця моого знали б: і від нині знаєте його, і виділи його. Каже йому Филип, Господи, покажи нам Отця, то й буде з нас. Каже йому Ісус, Стілький час я з вами, і ти не пізнат мене, Филип? Хто видів мене, видів Отця; як же ти кажеш, Покажи нам Отця? Хиба не ймеш віри, що я ув Отці, а Отець ув мені? Словя, що я промовляю вам, від себе не промовляю; Отець же, що в мені пробуває, той робить діла. Віруйте мені, що я в Отці і Отець ув мені; коли ж ні, задля діл самих віруйте мені. Направду, направду говорю вам, Хто вірує в мене, діла, що я роблю, і він робити ме; і більше цього робити ме; бо я йду до Отця моого. І чого просити мете в ім'я моє, тезроблю, щоб прославивсь Отець у Сині.

\* 1. мая.

## ДЕНЬ СВЯТОГО АПОСТОЛА ВАРНАВИ\*). МОЛЕБЕНЬ.

**ГОСПОДИ** Боже Всемогутній, що обдавав еси Святого твого Апостола Варнаву особливими дарами Святого Духа: Молимо тебе, не остав нас сиротами без багацтва дарів твоїх, і не без благодаті, щоб ми обертали їх на честь, і славу твою; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінь.**

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 11, 22.**

**ДОНЕСЛОСЬ** про них слово до уше й Церкви, що в Єрусалимі, й післали Варнаву, щоб пішов аж до Антіохії. Він же, як прийшов і побачив ласку Божу, зрадів; і напоминав усіх, що у постановленні серця пробували в Господі. Бо він був чоловік добрий, повний Духа Святого й віри: і прихилилось доволі народу до Господа. Вибрався ж Варнава в Шарс шукати Павла, А як знайшов його, привів його в Антіохію. І сталося, що вони цілій рік збиралися в Церкві, і навчали богатого народу: і ученики в Антіохії стали найперше зватися Християнами. Тих же днів прийшли з Єрусалиму пророки в Антіохію. Став же один з них, на ім'я Агав, і віщував Духом, що велика голоднеча має бути по цілому світу; і це сталося за Клявдія цісаря. З учеників же, скільки хто міг, постановив кожен з них післати на запомогу братам, що жили в Йudeї: це ж вони й зробили, і післали до старших черев руки Варнави та Савла.

**День святого Йоана Хрестителя  
ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 15, 12.**

**ОЦЕ** заповідь моя, щоб любили один одного, як я полюбив вас. Більшої любові ніхто не має над цю, як чоловік положить життя своє за приятелів своїх. Ви приятелі мої, коли робите все, що я заповідаю вам. Вже більше не зву вас слугами, бо слуга не знає, що робить пан його: вас же називав я приятелями; бо все, що чув я від Отця моого, обявив вам. Не ви мене вибрали, а я вибрав вас, щоб ви йшли й овощи приносили, й овоці ваш пробував: щоб чого проситимете в Отця ім'ям моїм, дав вам.

## ДЕНЬ СВЯТОГО ЙОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ\*). МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що за провидіння твоїм слуга твій Йоан Хреститель дивно народився, і висланий був приготовити путь Сину твоєму, а спасу нашому Ісусу Христу, через проповідь каяття: Сподоби нас наслідувати науку його і святе життя, щоб ми дійсно каялися, як це він навчав, і беручи примір від нього, говорили завжди правду, сміло відкидали гідоту, і супокійно переносили терпіння за правду; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінь.**

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Ісаїя 40, 1.**

**ПОТИШАЙТЕ,** потішайте мій народ, говорить Бог ваш. Промовляйте до серця Єрусалимові, і голосіть йому, що час

\*). 4. червня.

## День святого Йоана Хрестителя

боротьби його вже скінчився, що неправедність його вже надоложена: бо він прийняв з руки Господньої аж у двоє за гріхи свої. Голос покликуючого в пустині, Стелітъ дорогу Господеві, рівняйте в степу стежки Богу нашому. Всяка долина нехай підніметься, а всяка гора й горб нехай униз подадуться, всяка круговина нехай випростується, й місця нерівні нехай вирівняються. Бо явиться слава Господня, й побачить всяке тіло: так бо сказали уста Господні. Голос каже, Звіщай. А я сказав, Що звіщати? Всяке тіло есть трава, а всяка доброта його есть, як цвіт у полі. Засихає трава, вяне цвіт, коли подував на нього Дух Господень: справді люди є трава. Засихає трава, вяне цвіт: а слово Бога нашого триватиме навіки. Вийди ж із веселою новиною на гору, Сіоне: Клиники із усеї сили, Ерусалиме, подаючи вість благу, здійми сильний голос; здійми, не бійся: скажи містам Юдейським, Ось Бог ваш. Ось ійде Господь Бог з могутньою рукою, його ж рамя володітиме за нього: ось нагорода його з ним, а робота його перед ним. Як пастир пастиме череду свою; руками своїми збиратиме він ягняток своїх, і носити на грудях своїх, і ласково водитиме тих, що мають малі.

**ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 1, 57.**

ЄЛИСАВЕТІ сповнився час родити, і вродила вона сина. І чули сусіди її, і родина її, що Господь показав велику ласку свою до неї, і радувались із нею. І сталося, осьмого дня прийшли обрізати

## День святого Йоана Хрестителя

хлопяtkо, і хотіли назвати його ім'ям батька його, Захарією. Мати ж його озвалась, кажучи, Не так; нехай зватися Йоан. І сказали вони до неї, Нікого нема в родині твоїй, щоб звався ім'ям цим. Вониж робили знаки батькові його, як схотів би назвати його. І, попросивши таблички, написав, Йоан буде ім'я йому. І дивувались усі. Відкрилися ж уста його зараз, і язик його, і заговорив прославляючи Бога. І був на всіх страх, що жили кругом них; і по всій верховині Юдейській пронеслись усі слова ті. І положили всі, хто чув, у серці своїм, кажучи, Що ж то за дитина буде? І рука Господня була з ним. І Захарія Батько його сповнився Духом Святым, і промовив, говорячи, Благословен Господь Бог Ізраїлів; бо він відвідав і визволив народ свій, і підняв ріг спасення нам у дому Давида, слуги свого; як промовляв од віку устами святих пророків своїх; що ми будемо спасені від ворогів наших, і від руки всіх ненавидників наших; щоб сповнити милость отцям нашим, і спогадати завіт свій святий; клятву, що клявся перед Авраамом, отцем нашим, що дасть нам, що ми, увільнившись з рук ворогів наших, зможемо служити йому без страху, у святости, й праведності, по всі дні життя на шого перед ним. А ти, дитино, Пророком Вишнього зватимешся: ходити меш поперед лицем Господнім, готовити дороги його; щоб давати знання спасення народові його в оставленню гріхів їх, по благій милості Бога нашого, в котрій відвідав нас розсвіт з висоти; щоб засияв сидящим у темряві й тіні смертній, щоб напра-

## *День святого Петра*

вити ноги наші на дорогу впокою. Хлопяtkо ж росло та міцніло духом, і пробувало в пустелях аж до дня явлення свого перед Ізраїлем.

### **ДЕНЬ СВЯТОГО ПЕТРА\*).** **МОЛЕБЕНЬ.**

**БОЖЕ** Вседержителю, що через Сина твого Ісуса Христа обдарував еси Апостола твого Петра богатъома визначними даруваннями, і приказав еси йому чесно пасти отару твою: Благаємо тебе, сподоби усіх наших Єпископів і Пастирів широко проповідувати Слово твое святе, а людям дай в слухняності виповнити його, щоб змогли вони осягнути вінець вічної слави; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### **ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 12, 1.**

**ТОГО** Ж часу підняв цар Ірод руки, щоб мучити деяких із Церкви. Вбив же Якова, брата Йоанового, мечем. А побачивши, що це подобається Жидам, постановив схопити Й Петра. (Були ж дні опрісноків.) І схопивши його, посадив у темницю, і передав чотирьом четверицям воїнів стерегти його, задумавши після Пасхи вивести його перед народ. Стережено ж Петра в темниці; церква ж без перестанку молилася Богу за нього. Як же мав його вивести Ірод, спав тієї ночі Петро між двома воїнами, скований двома залізами; а сторожі перед дверима стерегли темниці. І ось антел Господень став перед ним, і світло засіяло в тюрмі;

## *День святого Петра*

торкнув він у бік Петра, підві його, говорячи, Уставай боржай. І поспадали кайдани з рук його. І промовив ангел до нього, Підпережись та підвяжи постоли твої: зробив же так. І каже йому, Надінь одежу твою та йди за мною. І вийшов і пішов за ними слідом; і не знав, що це дійсність, що сталося через ангела; думав, що видіння бачить. Як проминули першу сторожу й другу, прийшли до залізних воріт, що вели в город, іті самі собою відчинились їм; і вийшовши, пройшли одну вулицю, і зараз відступив ангел від нього. І, прийшовши Петро до себе, каже, Тепер знаю справді, що післав Господь ангела свого, і вирвав мене з руки Іродової і від усього дожидання народу Жидівського.

### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 16, 13.**

**КОЛИ** прийшов Ісус у сторони Кесарії Филиппової, то питав учеників своїх, кажучи, За кого мають люде мене, Сина чоловічого? Вони ж сказали, Одні за Йоана Хрестителя, другі за Ілію, інші ж за Єремію або одного з пророків. Каже він до них, Ви ж як кажете, хто ж я? Озвавшись Симон Петро, каже, Ти еси Христос, Син Бога живого. І озвавшись Ісус каже до нього, Блажен еси, Симоне сину Йонин, бо тіло й кров не відкрили тобі цього, а Отець мій, що на небі. Скажу ж і я тобі, Що ти еси Петр, і на цьому камені збудую Церкву мою; і ворота пекольні не подужають її. І дам я тобі ключі царства небесного: і що звязеш на землі, буде звязане на небі; а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі.

\* ) 29. червня.

## ДЕНЬ СВЯТОГО АПОСТОЛА ЯКОВА\*).

### МОЛЕБЕНЬ.

**СПОДОБИ**, Боже милосердний, щоб як святий Апостол твій Яків, покинувши батька свого і все, що мав, без вагання послухав голосу Сина твого Ісуса Христа й пішов за ним; так щоб і ми, покинувши всі світській тілесні хотіння, готові були завжди йти за голосом заповідей твоїх; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА.

*Діяння 11, 27, і частина Голови 12.*

**ТИХ ЖЕ** днів прийшли з Єрусалиму пророки в Антіохію. І став один із них, на імя Агав, і віщував Духом, що велика голоднеча має бути по цілому світу; й це сталося за Клявдія цісаря. З учеників же, скільки хто міг, постановив кожен з них післати на запомогу братам, що жили в Юдеї: це ж вони й зробили, й післиали до старших через руки Варнави та Савла. Того ж часу підняв цар Ірод руки, щоб мучити деяких із Церкви. Вбив же Якова брата Йоанового мечем. А побачивши, що це подобається Жидам, постановив скопити й Петра.

**ЄВАНГЕЛІЯ.** *Св. Матт. 20, 20.*

**ТОДІ** приступила до нього мати дітей Заведеєвих із синами своїми, кланяючись

### Преображення Господне

та просячи чогось у нього. Він же каже до неї, Чого хочеш? Каже вона до нього, Даруй, щоб сиділи оці два сини мої, один праворуч у тебе, а другий ліворуч, у царстві твоєму. Озвався ж Ісус і каже, Не знаєте, чого просите. Чи зможете ви пити чащу, яку я питиму, і хреститись хрещенням, яким я хрещусь? Кажуть йому, Зможемо. І каже він до них, Ви дійсно питимете чашу мою, і хрещенням, яким я хрещусь, хреститиметься: тільки ж, щоб вам сидіти праворуч у мене і ліворуч у мене, це не єсть мое дати, а кому приготовано від Отця мого. І почувши це десять, ремствували на двох братів. Ісус же, покликавши їх, каже, Ви знаєте, що в поган князі панують над ними, й великі управлюють ними. Не так же буде в вас; а хто хоче між вами бути великим, нехай буде вам слугою; і хто хоче бути між вами першим, нехай вам буде слугою: як оце Син чоловічий не прийшов, щоб служено йому, а служити, й дати життя своє яко викуп за богатьох.

### ПРЕОБРАЖЕНЯ ГОСПОДНЕ\*).

### МОЛЕБЕНЬ.

**БОЖЕ**, що на святій горі перед вибраними свідками обявив еси улюбленого Сина твого в предивному переображеню: Даруй ласкаво й нам видіння божеської його величі, щоб ми, очистившись і зміцнившись

\* ) 25. липня.

## *Преображення Господне*

ласкаю твоєю, перемінялись на його подобину із слави до слави; у тому ж Сині твоїму Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

**АПОСТОЛ. 1. Св. Йоана 3, 1.**

**ГЛЯДІТЬ,** яку любов дав нам Отець, щоб ми діти Божі звались: тим то не знає нас світ, бо не пізнав його. Люді, ми тепер діти Божі, та ще не явилось, що ми будемо; знаємо ж, що як він явиться, подібні йому будемо, бо побачимо його, яко ж і есть. І всякий, хто має цю надію на нього очищус себе, яко ж і він чистий.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 17, 1.**

**ПІСЛЯ** шести днів бере Ісус Петра Якова та Йоана брата його, і веде їх на гору високу окремо, і переобразився перед ними: і сіяло лице його, як сонце, а одежа його стала біла, як світло. І ось, явивсь їм Мойсей та Ілля, розмовляючи з ним. Озвався ж Петро й каже до Ісуса, Господи, добре нам тут бути: коли хочеш, зробимо тут три намети; один тобі, один Мойсеєві, а один Ілії. Ще він говорив, аж ось, ясна хмара отінила їх: і ось, голос із хмари, промовляючий, Це Син мійений, що я його вподобав; його слухайте. Зачувши це, ученики припали лицем до землі, і полякались дуже. І прийшов Ісус, торкнув їх і каже, Устаньте, і не лякайтесь. А як зняли очі свої, не бачили нікого, тільки одного Ісуса. І як сходили вони з гори, наказав їм Ісус, говорячи, Не кажіть ні кому про це явлення, аж поки Син чоловічий устане з мертвих.

## **ДЕНЬ СВЯТОГО АПОСТОЛА ВАРТОЛОМЕЯ\*).** **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і предвічний Боже, що дав єси ласку Апостолу твоїому Вартоломеєві дійснозвірвати й проповідувати Слово твоє: Даруй же, благаємо тебе, щоб Церква твоя любила те Слово, котре він проповідував, та щоб вона і провідувала й приймала його; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 5, 12.**

**РУКАМИ** апостольськими діялось богоугодні ознаки і чудес у народі: (й були однодушні всі в ходниці Соломоновім: з інших же ніхто не важився приставати до них, тільки величав їх народ: і прибувало щораз більше віруючих у Господа, преображені чоловіків і жінок:) так, що виносили на вулиці недужих, і клали на постелях і ліжках, щоб як ійтиме Петро, хоч тінь отінила кого з них. Сходилося же преображені з околичних городів у Єрусалим, приносячи недужих і мучених від нечистих духів; і всі сціялись.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 22, 24.**

**ПОВСТАЛО** ж і змагання між ними, кого з них тречаб уважати більшим. Він же каже їм, Царі в Поган панують над ними; і ті, що владу над ними мають, добродіями звуться. Виж не так: а той, що найбільший

\* ) 24. с ртння.

## *День святого апостола Маттея*

між вами, нехай буде як молодший; а той хто старшина, як той, що служить. Хто бо більший, той, хто за столом, чи той, хто послугує? Хіба не той, що за столом? А я між вами, як той, хто послугує. Ви ж пробували зі мною в спокусах моїх. І я завітую вам царство, як Отець мій мені завітував; щоб іли й пили за столом моїм у царстві моєму, й сиділи на престолах, судячи дванацять родів Ізраїлевих.

### **ДЕНЬ СВЯТОГО АПОСТОЛА МАТТЕЯ\*). МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що через лбагословленного Сина твого покликав еси митаря Маттея на Апостола й Євангелиста: Даруй нам благодать занехати всяку захланність і надмірну любов до богацтва, айти за прикладом того ж Сина твого Ісуса Христа; що живе й царствує з тобою і Святым Духом, один Бог, по вікі вічні. Амінь.

**АПОСТОЛ. 2. Коринт. 4, 1.**

**ТИМ ЖЕ ТО,** маючи це служення, яко же помилувані, не слабнемо; а відреклисся тайного в безчестю, не ходимо в лукавстві, ані не хитрумо словом Божим, а явленням правди поручаемо себе всякій совісти чоловічій перед Богом. Коли ж і закрите благовістя наше, то воно у погибаючих закрите: в котрих баг віку цього осліпив уми їх, невірних, щоб не засіяло їм світло благовістя слави Христа, що єсть образом Бога. Бо

## *Святого Михаїла й усіх Ангелів*

ми не себе самих проповідуємо, а Христа Ісуса Господа; себе ж самих слугами вашими Ісуса ради. Бо Бог, що звелів світлу з темряви засіяти, засвітив у серцях наших, щоб дати нам світло пізнання слави Божої, в лиці Ісусово-Христовім.

### **ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 9, 9.**

А як проходив Ісус ізвідтіля, побачив чоловіка, на ім'я Маттея, що сидів на митниці: й каже до нього, Йди слідом за мною. І встав він та пішов слідом за ним. І сталося, як сидів Ісус за столом у господі, аж ось, поприходило bogato митників і грішників, та й посидали з ним і з учениками його. І побачивши це Fariseї, казали ученикам його, Як це ваш учитель єсть із митниками та грішниками? Як же почув це Ісус, каже до них, Дужим не треба лікаря, тільки недужим. Ідіть же та навчіться, що воно єсть, милости хочу, а не жертви: не прийшов бо я звати праведних, а грішних до покаяння.

### **СВЯТОГО МИХАЇЛА Й УСІХ АНГЕЛІВ\*).**

#### **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВІКОВІЧНИЙ** Боже, що установив еси ангельську і людську службу та підчинив її під чудовий лад: Даруй ласкаво, щоб, як на небі Ангели твої святі безузину служать тобі, щоб вони й нас на землі заступали й боронили з твого повеління; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*\*) 21. вересня.*

*\*) 29. вересня.*

*Святого Михаїла й усіх Ангелів*  
**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Одкриття 12, 7.**

*I постала війна на небі: Михаїл і ангели його воювали проти змія; і змій воював, і ангели його, і не здоліли, ані місяця вже не знайдено по них на небі. I скинутий змій великий, вуж вікодавний, званий дияволом і сатаною, що зводить цілу вселенну, скинутий на землю; і ангели його з ним скинуті. I чув я голос великий, що говорив в небі. Тепер настало спасення, і сила, і царство Бога нашого, і власті Христа його: бо скинуто винувателя братів наших, що винував їх перед Богом нашим день і ніч. I вони перемогли його кровю Агнця, і словом свідчення свого; і не полюбили життя свого аж до смерті. Тим то веселіть ся, небеса, і ті, що домуєте в них. Горе живучим на землі і на морі: бо зійшов диявол до вас, маючи великий гнів, бо знає, що короткий йому час.*

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 18, 1.**

*ТОГО часу приступили ученики до Ісуса, кажучи, Хто найбільший у царстві небеснім? Ісус же покликав хлопятко до себе й поставив його серед них, і каже, Направду кажу вам, Коли не навернетесь, та не станете як діти, то не ввійдете в царство небесне. Оде ж хто смириться, як хлопятко це, той більший у царстві небеснім. I хто прийме одну таку дитину в ім'я моє, мене приймає. Xтож блазнить одно з цих малих, що вірують у мене, лучше йому, щоб по-вішено млинове жорно на шию йому, та й*

**Святий евангелист Лука**

утоплено в глибині морській. Горе світові від поблазній: треба бо прийти поблазням, тільки ж горе тому чоловікові, що через цього поблазнъ приходить. Тим то коли рука твоя або нога твоя блазнить тебе, відотни її, тай кинь від себе: лучше тобі ввійти в життя кривим або калікою, ніж, мавши дві руки чи дві ноги, бути вкинутим ув огонь вічний. I коли око твоє блазнить тебе, вирви його, та й кинь від себе: лучше тобі ввійти в життя однооким, аніж, мавши двое очей, бути вкинутим ув огняне пекло. Глядіть, щоб не погордувати одним із малих цих; кажу бо вам, що ангели їх на небі завжди бачать лице Отця мого небесного.

**СВЯТИЙ ЕВАНГЕЛИСТ ЛУКА\*).**  
**МОЛЕБЕНЬ.**

*ВСЕМОГУТНІЙ* Боже, що покликав єси Луку Лікаря, котрий прославився в Євангелії і стався Благовістником і Лікарем душ: Сподоби, щоб цілющими ліками науки поданої тим, вилічились ми з усіх душевних недуг; задля заслуг Сина твого Ісуса Христа Господа. Амінь.

**АПОСТОЛ. 2. Тимот. 4, 5.**

*ТИ Ж Судь тверезий у всьому, терпи лихо, роби діло благовістника, і часно виконуй службу твою. Мене бо вже на жертву наготовлено, і час мого відходу настав.*

\* ) 18. жовтня.

## *Святий евангелист Лука*

Боротьбою доброю я боровся, дорогу скінчиваю, вірі додержав. На останок готовиться мені вінець справедливости, котрий oddаст мені Господь справедливий Суддя того дня: і не тільки мені, та і всім, хто полюбив явлення його. Стараїсь скоро прийти до мене: бо Димас покинув мене, полюбивши нинішній світ, та й пішов у Солунь; Крискент у Галатію, Тит у Далматію. Лука один зо мною. Возьми Марка й приведи з собою; він бо мені потрібний на служення. А Тихика післав я в Єфес. Плащ, що зоставив я в Трояді в Карпа, ідучи, принеси, й книги, особливо ж кохані. Олександер котляр наробив мені богато лиха: нехай oddаст йому Господь по ділам його. Котрого ж і ти стережись, бо він дуже противиться словам нашим.

## *ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 10, 1.*

**ГОСПОДЬ** настановив і других сімдесят, та й післав їх по двоє перед лицем своїм у кожний город і місце, куди мав сам ійти. Каже ж до них, Жниво справді велике, робітника ж мало; молить же Господа жнива, щоб вислав робітників на жниво своє. Ідіть; ось, я посилаю вас, як ягнят між вовкі. Не носіть калитки, ні торбини, ні обува, і нікого в дорозі не витайте. У котру ж господу ввійдете, перше кажіть, Упокій домові цьому. І коли там буде Син упокою, спочине на йому впокії ваш: коли ж ні, до вас вернеться. У тім же домі заставайтесь, івші й пивщи, що дають: достойний бо робітник плати своєї.

## **СВЯТИ АПОСТОЛИ СИМЕОН І ЮДА\*).** МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що поставив еси церкву свою на основах Апостолів та Пророків, сам же Ісус Христос стався для неї угольним каменем: Сподоби нас злучитися духом ув обеднання наукою їх, щоб ми всі разом становили святыню угодну тобі; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## **АПОСТОЛ. Св. Юди 1.**

**Юда**, слуга Ісуса Христа, а брат Яковів, до тих, що освячені від Бога Отця, і збережені Ісусом Христом, і покликані: Милість вам, і впокій, і любов нехай умножиться. Любі, стараючись з усією пильністю писати вам про спільнє спасення, вважав я за конечне написати вам, вгворюючи, щоб боролись за віру, святым раз передану. Повзалими бо деякі люди давно призначені на цей суд, безбожні, що благодать Бога нашого обертають на розпусту, й самого Владики Бога й Господа нашого Ісуса Христа відрікаються. Приганути ж хочу ж вам, котрі загально це знаєте, що Господь, хоч спас народ із землі Єгипетської, то опісля погубив тих, що не вірували. І ангелів, що не скоронили свого начальства, а оставили свої оселі, про суд великого дня вічними оковами під темрявою скоронив. Як Содома й Гомора, й городи кругом них, що, подібно їм жили в перелюбі й ходили в слід за іншими тілом, прийнявши кару вічного огня, виставлені

\*) 28. жовтня.

## День усіх святих

яко приклад. Так і ці сновиди нечисті опоганюють тіло, начальством же гордують, і на власті лихословлять.

### ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 15, 17.

Це заповідаю вам, щоб любили один одного. Коли світ вас ненавидить, знайте, що мене перше вас зненавидів. Коли б ви із світа були, світ своє любив би; а що ви не із світа, а я вибрав вас із світа, тим ненавидить вас світ. Памятайте слово, що я сказав вам, Не більший слуга від пана свого: коли мене гонили, і вас гонитимуть; коли мое слово хоронили, і ваше хоронитимуть. Та це все робитимуть вам задля імення моє, бо не знають послашого мене. Колиб я не прийшов і не говорив їм, гріху не мали вони: тепер же вимівки не мають вони за гріх свій. Хто мене ненавидить, Отця моого ненавидить. Коли б діл не робив я між ними, яких ніхто інший не робив, гріху не мали б; тепер же бачини зненавиділи мене й Отця моого. Та щоб справдилось слово написане в законі їх, Зненавиділи мене без причини. Як же приайде Утішитель, що я пришлю вам від отця, Дух правди, що від Отця виходить, той свідкуватиме про мене; і ви ж свідкуватимете, бо від почину ви зі мною.

### ДЕНЬ УСІХ СВЯТИХ\*).

#### МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що сплів еси вибраних твоїх в одну громаду й товариство,

## День усіх святих

у предивному тілі Сина твого Христа Господа нашого: Даруй нам ласку наслідувати блаженних святих твоїх у всіх чеснотах і побожному життю, щоб і ми змогли прийти до тих невимовних радощів, котрі приготовив еси для тих, що нелицеміро люблять тебе; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

### ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Одкриття 7, 2.

ЩЕ бачив я іншого ангела, що виходив від сходу сонця, і мав печать Бога живого; і покликнув голосом великом до чотирьох ангелів, котрим дано шкодити на землі і на морю, говорячи. Не робіть шкоди землі, ні морю, ні деревині, доки не попечатаємо слуг Бога нашого на чолах їх. І я чув число попечатаних; сто сорок і чотири тисяч попечатаних із усіх родів синів Ізраїлевих.

З роду Юдиного дванацять тисяч попечатаних.

З роду Рувимового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Гадового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Ассирівого дванацять тисяч попечатаних.

З роду Нефталімового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Манассійного дванацять тисяч попечатаних.

З роду Симеонового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Левіїного дванацять тисяч попечатаних.

\* ) 1. листопада.

## День усіх святих

З роду Іссахарового дванацять тисяч по-печатаних.

З роду Завулонового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Йосифового дванацять тисяч по- печатаних.

З роду Веняминового дванацять тисяч попечатаних.

Після цього поглянув я, і ось, пребагато людей, котрих ніхто не міг перелічити, з кожного народу, і роду, і людей, і язиків, стойть перед престолом і перед Агнцем, зодягнені в одежі білі, а пальмові вітки в руках їх; і покликували великом голосом, говорячи, Спасення Богу нашому, що сидить на престолі, і Агнцеві. І всі ангели стояли кругом престола і старців і чотирьох животних, і впали перед престолом на лиця свої, і поклонились Богу, кажучи, Амінь; Благословення, і слава, і премудрість, і подяка, і честь, і сила, і крійкість Богу нашему по вічні віки. Амінь.

## ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 5, 1.

**ПОБАЧИВШИ** Ісус претогато народу, вийшов на гору; і, як сів, приступили до нього ученики його. І відкрив він уста свої і навчав їх, промовляючи, Блаженні вбогі духом; бо їх царство небесне. Блаженні сумні: бо такі втішаться. Блаженні тихі: бо такі осягнуть землю. Блаженні голодні й жадні правди: бо такі наситяться. Блаженні милостиві: бо такі будуть помилувані. Блаженні чисті серцем: бо такі побачать Бога. Блаженні миротворці: бо

## Благальні дні

такі синами Божими зватимуться. Блаженні, кого гонять за правду, бо їх царство небесне. Блаженні ви, коли вас безчеститимуть, та гонитимуть, та казатимуть на вас усяке лихе слово не поправді, ради мене. Радуйтесь і веселіться; бо велика нагорода ваша на небі: бо так гонили й пророків, що бували перше вас.

## БЛАГАЛЬНІ ДНІ.

### МОЛЕБЕНЬ.

**ВСЕМОГУТНІЙ** і милосердний Боже, від котрого походить усяке добро й усі звершені дари: Благаємо тебе, благослови працю людей твоїх, і дай, щоб земля сповнилась багатими врожаями в свою пору, щоб змогли ми вдячним серцем віддати тобі за них щиру подяку; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. Св. Якова 5, 16.

**ВИЗНАВАЙТЕ** один одному хиби свої, і моліться один за одного, щоб сцілітись вам. Богато бо помагає молитва праведного ревна. Ілія був чоловік подібний нам страстями, а молився щиро, щоб не було дощу; і не було дощу на землі три роки й шість місяців. А знов молився, то й дало небо дощ, і земля вродила овоць свій. Брратя, коли хто з вас заблудить від правди, й наверне хто його; нехай знає, що хто наверне грішника від блудної дороги його, спасе душу від смерті й покріє богато гріхів.

## *Наворотні дні*

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 7, 1.**

**НЕ** судіть, щоб вас не суджено. Бо яким судом судите, таким вас судитимуть: і якою мірою ріяете, такою вам одміряється. Чого ж дивиця на порошину в оці брата твого, у своїому ж оці поліна не чуєш? Або, як скажеш ти братові твоюому, Дай, я вийму порошину тобі з ока, а, он, у тебе самого поліно в оці? Лицеміре, перше вийми ломаку із свого власного ока; а тоді добре бачитимеш, як вийняти братові твоюому з ока порошину. Не давайте святого собакам, і не кидайте ваших перел перед свинею, щоб не потоптали їх ногами своїми, і не обернулися, та не пірвали вас. Просіть, то й дастесь вам; шукайте, то й знайдете; стукайте, то й відчинитесь вам: кожен бо, хто просить, одержує; і хто шукає, знаходить; і хто стукає, тому відчиняють. Або, чи є між вами така людина, що в неї син просить хліба, а вона подала б юму каменя? Або, коли просить риби, а вона подала б юму гадюку? Коли ж ви, бувши лихими, умієте давати добре дариттям вашим, скільки ж більше даватиме все добре Отець ваш, що на небі, тим, хто просить у нього?

## **НАВОРОТНІ ДНІ.**

**МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, давче всіх добрих дарів, що небесним провидінням твоїм установив еси ріжні Чини у Церкви твоїй: Смиренно молимо тебе, обдаруй благодаттю

## *Наворотні дні*

твоєю усіх тих, що мають бути покликані на врядовання і служження у ній; збогати їх правою науки твоєї, і обдаруй чистотою життя, щоб вони змогли вірно служити перед тобою, на славу величному Імені твоєму, і на користь Церкви твоїй святій; у Христі Іусі Господі нашім. Амінь.

**ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 13, 1.**

**БУЛИ** Ж у церкві, що була в Антіохії, деякі пророки та вчителі; Варнава та Симеон, звані Нігером, та Лукий з Киринії, та Манаїл що виріз з Іродом четверовластником, та Савло. Як же служили Господеві та постили, каже Дух Святий, Відлучіть мені Варнаву та Савла на діло, до котрого покликав я їх. Тоді вони, попустивши та помоливши і положивши руки на них, відпустили їх.

**ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 10, 17.**

**І ВЕРНУЛИСЬ** сімдесят назад з радощами, кажучи, Господи, навіть біси коряться нам в ім'я твое. І каже він до них, Бачив я Сатану, як близькавку з неба падаючого. Ось даю вам силу наступати на гадюки й на скорпіони, і на всю силу ворожу: й нішо вам ніяк не пошикодить. Тільки ж цим ви не втішайтесь, що духи вам коряться; а більше радуйтесь, що імена ваші написані на небесах. Того часу зрадів духом Іус, і каже, Дякую тобі Отче, Господи неба й землі, що втаїв це від премудрих і розумних, а відкрив недоліткам:

### *Наворотні дні*

так, Отче; бо так воно вподобалось перед тобою. Усе передане мені від Отця: і ніхто не знає, хто Син, тільки Отець; і хто Отець, тільки Син, і кому схоче Син відкрити. І обернувся до учеників своїх, і каже їм на самоті, Блаженні очі, котрі бачать те, що ви бачите: бо кажу вам, що богато пророків і царів хотіло бачити те, що ви бачите, та й не бачили, й чути те, що ви чуєте, та й не чули.

\*

## ПРОВІД ПРИ ПОДАВАННЮ ГОСПОДНЬОЇ ВЕЧЕРІ. Або святої причастії.

Усі, скільки їх буде, котрі бажають статися спільниками Святої Причастії, мають, бодай одним днем наперед, подати Парохові свої імена. А як хто зміж них явно провадить безсоромне, погане життя, або словом, чи ділом скривдив кого зпоміж близьких своїх, так, що через те громада потерпіла на славі; Парох, довідавшись про це, має закликати його й сказати йому, що цей не повинен навіть думати про доступ до Господнього Столу, доки вперед прилюдно не висловинів свого щирого каєття й не направить свого поганого життя; та, що аж тоді громада вчується вдоволеною, як він вирівнає й винагородить кривди, заподіяні ним проти близьких своїх; або, бодай прилюдно заявить, що він рішуче постановив це зробити, по можності, як найскоріше.

Так саме Парох має поступати зі всіма такими, між котрими завважив завзятий гнів і ненависть; не має дозволити таких до Господнього Столу, аж доки не переконається, що вони

## *Провід при подаванню господньої вечері*

помирились. А як один противник від серця дарує криводи, заподіяні йому другим противником, і хоче направити криводу, котру йому заподіяв, а той другий не хоче датися намовити до богоугодного міра, й остается надалі в лукавстві та ненависті: тоді Священик має прийняти до Святої Причастії того, котрий розкаявся, а вперше недопустити. Однак же, Священик, котрий недопустив кого до Святої Причастії задля висше наведених причин, має точно повідомити про цю справу Ординарія, найдаліше чотирнадцять днів опісля. Ординарій же має поступити з виновником після Канона.

Під час причастії стояти має в церковній галі або на підвісенню, де відправляється Утреню ѹ Вечірню, стіл, накритий чистою білою скатертю. Священик, стоячи з північного боку стола, говорить Господню Молитву і Молебень; люди, приклонивши коліна.

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай святиться Ім'я твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай дістеться воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш настущний дай нам сьогодні; і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, гур провиняються проти нас; I не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. *Амінь.*

## **МОЛЕБЕНЬ.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що перед тобою усі серця отвором стоять, усі бажання

## *Провід при подаванню господньої вечері*

знані, і перед котрим нема сковоаної ніякої тайни: Очисти думки сердце наших по-дихом Святого твого Духа, щоб змогли ми вповні полюбити тебе, і достойно величити Ім'я твое святе; у Христі Ісусі Господі на-шім. *Амінь.*

*Todі Священик, обернувшись лицем до людей, виразно проказує усі Десять Заповідей: а люде ще на колінах, після прочитання кожної Заповіда, просяять у Бога помилування за свої переступи в минулості, й за благодать, щоб додержати їх в будуччині, як слідує.*

## **СВЯЩЕНИК.**

**БОГ** сказав оці слова, промовляючи; Я Господь Бог твій: Не будеш мати інших богів окрім мене.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

**СВЯЩЕНИК.** Не робитимеш собі тесаного боввана, ні подобини того, що на небі вгорі, або на землі внизу, або в воді під землею. Не будеш припадати ниць перед ними, ані покланятись їм. **Бо** Я Господь Бог твій, ревнівий Бог, що караю батьківські гріхи на дітях до третього й четвертого покоління тих, що ненавидять мене, а проявляю милосердя до тисячів тих, що люблять мене й допильновують заповідей міох.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

*Провід при подаванню господньої вечері*

**СВЯЩЕНИК.** Не призоватимеш Імени Господа Бога твого марно; бо Господь не вважатиме безвинним того, хто призыває Імя його марно.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

**СВЯЩЕНИК.** Памятай, щоб святкував день Субітний. Шість днів будеш працювати й робити все, що маєш до діла діло; а семий день, це Субота Господа Бога твого. Того дня не робити меш ніякого діла, ніти, ні твій син, ані твоя донька, ні твій слуга, ні твоя служниця, ні твоя скотина, і чужениця, що буде на оборі в тебе. Бо в шести днях сотворив Господь небо й землю, море, й усе, що в них, а семого; дня перестав через те благословив Господь семий день та освятив його.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

**СВЯЩЕНИК.** Шануй батька твого й матір твою, щоб богато літ прожив ти на землі, котру Господь Бог твій дає тобі.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

**СВЯЩЕНИК.** НЕ ВБИВАТИМЕШ.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

**СВЯЩЕНИК.** Не чинитимеш перелюбу.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

*Провід при подаванню господньої вечері*

**СВЯЩЕНИК.** Не крастиш.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

**СВЯЩЕНИК.** Не свідчитимеш криво проти близького твого.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

**СВЯЩЕНИК.** Не будеш лакомитися на хіну близького твого ні на слугу, ані на служицю його, ні на вола його, ні на осла його, ні на жадну річ його.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й усі ці заповіді випиши на серцях наших, молимо тебе.

*Або, замісьць Десяти Заповідей (що завжди треба прооказувати їх бодай раз що неділі, на великі вроčистості, коли відбувається свята Причастія під час головного Богослуження) священик може проказати зміст Закону Благословленного Господа нашого, як слідує.*

Послухаймо, що говорить Господь наш Ісус Христос.

Любитимеш Господа Бога твого цілим серцем твоїм, і цілою душою твоею, і цілим умом твоїм. Це перша й велика заповідь. А друга подібна до неї; Любитеши близького твого, як себе самого. На цих двох заповідях стойте усієй Закон і Пророки.

**ЛЮДЕ.** Май милосердя, Господи, над нами, й усі ці заповіді випиши на серцях наших, молимо тебе.

## *Провід при подаванню господньої вечері*

*Тоді наступає один із цих двох Молебнів за Короля, Священик стоїть, як перше, й промовляє.*

Помолімся.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що царство твоє вічне, й сила безконечна; Май милосердя над цілою Церквою; і так заволої серцем вибраного слуги твого Юрія, Короля й Володаря нашого, щоб він, (знаючи, кому служить) зміг над усе шукати твоєї чести і слави: та щоб ми, й усі його піддані (роздумавши добре, від кого він має владу) могли вірно служити йому, шанувати його, й покірно слухати його, в тобі, і для тебе, після благословленного Слова твого й постанови; у Христі Ісусі Господі нашім, котрий з тобою і Святым Духом живе й царствує, єдиний Бог, по віки вічні. Амінь.

*Або,*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, Слово твое святе навчає нас, що Королівські серця стоять під твоїм володінням і управлінням, та що ти орудуеш і кермуеш ними як угодно тобі після твоєї небесної премудрості: Смиренно благаємо тебе, заvodій і керуй серцем твого слуги, а нашого Короля й Володаря Юрія, щоб він у всіх думках, словах і ділах завжди шукав твоєї чести і слави, й умів удержати твій народ, відданий йому під владу, в багацтві, впокою, та богобоязni: Даруй це, Отче милосердний, ради улюбленого Сина твого, Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

## *Провід при подаванню господньої вечері*

*Тоді промовити треба Молебень того дня. А зараз після Молебня, священик прочитати має Апостола, кажучи, Апостол, або (Уступ із Писання призначений замісць Апостола) записаний у — Голові — зачинаючи від — Стиха. А по скінченю Апостола, каже, Тут кінчиться Апостол. Тоді всі люде встають на ноги, а він прочите Євангелію, кажучи, Свята Євангелія записана в — Голові від — почавши від Стиха. —*

*Тут треба проспівати або проказати. Слава тобі, Господи.*

*А, по скінченю Євангелії, люде так само співають або прочитують, Дяка тобі, Господи.*

*Тоді співають або проказують оце Віропісопідання, люде стоять, як перше.*

**ВІРУЮ** в единого Бога, Отця, Всемогутнього, Творця неба і землі, всього видимого й невидимого. І в единого Господа Ісуса Христа, Сина Божого однорідного, від Отця родженого, перше всіх віків, Світло від світла, Бога правдивого від Бога правдивого, рожденого, не сотворенного, одноістотного з Отцем, через котрого все сталося. Він для нас, людей, і для нашого спасення з неба зійшов і тіло прийняв від Духа Святого й Марії Діви, і стався людиною. Розпятий був за нас за Понтия Пилата, страждав і був похованний. І в третій день воскрес, як було писано. І вознісся на небо й сидить праворуч от Отеця. І знов прийде у славі судити

## *Провід при подаванню господньої вечері*

живих і мертвих; царству ж його не буде кінця. І в Духа Святого, Господа, оживаючого, що від Отця і Сина походить, що йому з Отцем і Сином одинаковий поклон і однакова слава, що говорив через пророків. В Едину, Святу, Соборну й Апостольську Церкву. Визнаю одно хрещення на відпущення гріхів. Жду воскресення мертвих. І життя будучого віку. **Амінь.**

*Тоді Парох проголошує людям, котрі свята або пістні дні припадають на слідуючий тиждень, а також (коли треба) проголосити має Причастію; оповіді вінчання, виключення з Церкви, інші церковні справи має відчитати. I ніхто другий не сміє чого-будь проголошувати в церкві під час Богослуження, тільки самий священик, а йому вільно проголошувати лише такі справи, на котрі позволяють Правила цеї Книги, або з волі Короля, або місцевого Ординарія.*

*Тоді наступає проповідь або духовна nauка вже приписана, або, що буде приписана, властями.*

*Тоді священик вертається до Господнього Столу, і зачинає Жертвовання, проговорюючи один або більше із слідуючих Віршів; як уважає за відповідне по своєму міркуванню.*

**НЕХАЙ** сяє світло ваше перед людьми, щоб вони бачили ваші добре діла й прославляли Отця вашого, що на небі. **Св. Маттея 5.**

## *Провід при подаванню господньої вечері*

Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і ржа єсть і де злодії підкопуються і крадуть: а збирайте собі скарби на небі, де ні міль, ні ржа не єсть і де злодії не підкопуються й не крадуть. **Св. Маттея 6.**

Оце ж усе, що бажаєте, щоб робили вам люди, так і ви робіть їм; це бо єсть закон і Пророки. **Св. Маттея 7.**

Не кожен, хто говорить до мене, Господи, Господи, увійде в царство небесне, а той, хто чинить волю Отця мого, що на небі. **Св. Маттея 7.**

Ставши ж Закхей, каже до Господа, Ось половину достатку моого, Господи, даю вбогим; і коли кого чим обидив, віддаю вчетверо. **Св. Лука 19.**

Хто вибирається коли на війну своїми доходами? Хто садить виноградник та й овочу його не єсть? Або хто пасе стадо та й молока від стада не єсть? **г. Корінт. 9, 7.**

Коли ми духовне сіяли вам, то чи велика річ, коли ми тілесне ваше жатимем? **г. Корінт. 9, 11.**

Чи то ж не знаєте, що хто коло святого служить, ті з святого живуть; і хто коло жертівні пильнує, ті від жертівні частину приймають? Так і Господь повелів тим, хто проповідує Благовістя, з Благовістя жити. **г. Корінт. 9, 13.**

Хто сіє скupo, скupo й жатиме: а хто сіє в дарах, в дарах і жатиме. Кожен (давай), яко ж постановляє в серці, не з жалю або з примусу; веселого бо давця любить Бог. **г. Корінт. 9, 6.**

Нехай же ділиться той, хто учиться слова, з тим, хто навчає всього доброго. Не об-

*Провід при подованню господньої вечері*  
мануйте себе: З Бога насміяться не вільно; бо що чоловік сіє, те й жатиме. *Галатам 6, 6.*

Доки час маємо, робімо добро всім, а найбільше товаришам по вірі. *Галатам 6, 10.*

Доки час маємо, робімо добро всім, а найбільше товаришам по вірі. *Галатам 6, 10.*

Велике ж надбання благочестя, як людина вдоволяється тим, що має. Нічого боми не внесли в світ, то й ясно, що нічого не можемо винести. *г. Тимот. 6, 6.*

Багатим у нинішнім віці наказую добре робити, богатитись ділами добрими, бути охочими на подавання й подільчими, скарбуючи собі добру основину в будучині, щоб прийняти життя вічне. *г. Тимот. 6, 17.*

Не есть бо Бог неправеден, щоб забути діло ваше і труд любови, що показали ви в Ім'я його, послугувавши й послугуючи святим. *До Жидів 6, 10.*

Добрих діл і подільчості не забувайте; бо такими жертвами вгоджується Богу. *До Жидів 13, 16.*

Хто ж має прожиток у світі, й бачить брата свого, що в потребі, та й зачинить серце своє перед ним, то як любов Божа пробуває у ньому? *г. Йоана Богосл. 3, 17.*

Давай даяння з добра твоого, й ніколи не відвертай лиця свого від бідної людини; а тоді лице Господа не відвернеться від тебе. *Товит 4.*

Будь милосердним відповідно до того, що маєш. Маєш багато, давай багато; мало маєш, пильнуй, щоб охоче давав і з того

*Провід при подаванню господньої вечері*  
трохи; бо так збираєш собі добру нагороду на день потреби. *Товит 4.*

Хто чинить добро вбогому, той Богу по-зичає й він нагородить йому добродійство його. *Припов. 19.*

Щасливий, хто про вбогих дбає! В день нещастя спасе його Господь. *Псал. 41, 1.*

Від тебе все, Господи, і з твоєї руки все, що ми віддали тобі. *г. Паралип.*

І приходили всі, кого піднімало серце його, й усі, кого заохочував дух його, й подавали приноси Господні. *г. Мойсея 35.*

Памятай слова Господа Ісуса, що він сказав, Більше щастя давати, ніж брати. *Діяння 20.*

*Під час читання цих Віршів, Діякони, Старші Браття, або хто інший призначений до того діла, збирають жертви для вбогих та на інші добродійні цілі; посудина для збирання жертв повинна бути гарна, призначена тільки для цього діла; відтак пристойно пристежити зібрані жертви й передати Священикові, котрий в смиренні приймає їх кладе на святий стіл.*

*А як відбувається тоді Причастія, священик кладе на стіл скільки треба хліба й вина. Після цього Священик проказує.*

**ПОМОЛІМСЯ** за добро всеї Христової Церкви, воюючої тут на землі.

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що через святого Апостола твого навчив єси нас молитися до тебе, благати тебе, та дякувати тобі за всіх людей: До тебе шлемо сми-

*Провід при подаванню господньої вечері*

ренні благання наші, щоб прийняв вселаска-  
во (*оці жертви, як дари* від нас). І молитви наші, *Як нема жертв, ані да-*  
що приносимо перед *р в, тоді отпускається* (*оці*  
*жертви, як дарі від нас*). твою Божеську Велич;  
благаючи тебе за вдохновення Соборної Церкви Духом Правди, обединення та згоди:  
І даруй, щоб кожен, хто визнає Ім'я твоє святе, міг прийняти правду Святого Слова твого, й жити в злуці і любові Божій. І молимо тебе, заступи й спаси усіх християнських королів; князів та Губернаторів; особливо ж слугу твого Юрія, Короля нашого; щоб під ним зазнали ми богоугодного та мирного володіння: І даруй усім його дорадникам, і всім, що під ним владу мають, щоб вони могли гідно й безсторонно служити справедливості, караючи злочини й лихі вчинки, задля спомагання правдивої віри і чеснот. Отче небесний, даруй благодать усім Епископам і Священикам, щоб вони життям своїм і навчанням своїм були предст авниками вірного й живого слова, та дбали й достойно завідували святыми тайнами твоїми: А всім людям твоїм подай небесну благодать твою; особливо ж зібраний тут громаді; щоб смиренним серцем і належною пошаною слухала вона й приймала Слово твое святе, та служила тобі в свяності й справедливості всі дні життя її. Іще молимо тебе широко, з доброти твоєї, Господи, давай розраду й заступайся за всіма тими, що в цьому дочасному життю бувають у клопотах, смутку, недостатках, та у всіляких нещастиях. А також благословимо Ім'я твое за всіх слуг твоїх, котрі

*Провід при подаванню господньої вечері*

зі страхом і з вірою відійшли із цього світа; благаючи тебе, щоб благодаттю твоєю помогав нам наслідувати добрий приклад іхнього життя, щоб і нам з ними статися спільниками небесного царства твого: Да-  
руй це, Отче, ради Ісуса Христа, єдиного  
нашого Посередника й Заступника. Амінь.

*Як Священник проголосить Врочистість Господньої Вечері* (а це завжди має проголосити в неділю, або в яке свято найближшого часу перед Причастістю) після Проповіди або Духовної Науки, або після Никийського ВІРУЮ, може відчитати оце Напімнення, або перший уступ із нього, як йому подобається: Однак же, щоб ціле Напімнення відчитав котрої хоче неділі перед Різдвом, Великоднем, і Святою Неділею, люде мають стояти.

*УЛЮБЛЕНИ*, слідуючої (го) — думаю, при Божій помочі, подати найбільш животворчу Тайну Тіла й Крові Ісусової Христової усім тим, що з вірою і в побожності достойні будуть прийняти її на спогад страждань і хрестної смерти його, через котрі тільки й дістасмо відпущення гріхів і стаемось спільниками царства небесного.

За це повинні ми віддавати найцініші й найсердечніші дякування Всемогучому Богу небесному Отцеві нашему, що дав нам Сина свого, а нашого Спаса Ісуса Христа не тільки, щоб умер за нас, а щоб стався духовною поживою й підмогою душам нашим у тій святій Таїні. Вона ж і єсть небесною й животворчою благодаттю для

## *Провід при подаванню господньої вечері*

тих, хто достойно приймає її, а дуже небезпечною для тих, що з байдужності сміють приймати її недостойно; моя повинність перестерегти вас впору, щоб розважили велич цеї святої Тайни, та подумали про погиблість страшну, що спадає на тих, що приймають її недостойно; още ж розгляните провірте свої сумління, щоб не легко важко, і не, як відступники Божі, а, як святі й чисті, прийшли ми на цей небесний пир, одягнені в весільну одягу після Божого домагання у Святім Письмі, та щоб прийнято нас, як достойних причастників тої Святої Вечері. Приготовитесь до цього треба ось як; Перше розгляньте своє життя й порівнайте його з вимогами заповідей Божих; і де тільки завважите, що ви переступили котру із заповідей пожаданням, словом або ділом, там оплакуйте свої прогрішення й сповідайтесь перед Всемогутнім Богом і рішуче постановіть собі праведно жити. Я як завважите, що своїми провинами ви образили не тільки Бога, а й ближнім вашим пошкодили, тоді маєте ви помиритися з покривдженими, та бути готовими направити, по найліпшій волі й спромозі вашій, кожну кривду, заподіяну вами кому-небудь; а також готовими бути простити провини кожному, хто вас покривдив, коли бажаєте, щоб Бог дарував вам провини ваші; інакше бо, як приймете Святу Причастію, то тільки більшу кару стягнете на себе. Тим то, коли хто із вас хулил Бога, або гордить Словом Божим, і насміхається із нього; хто перелюбник, ненависник, зависник, чи який інакший

*Провід при подаванню господньої вечері*  
запеклий грішник, покайся з гріхів своїх, або не приступай до Святого Столу. Безумовно, ніхто не повинен приступити до святої Причастії без повного впования на милосердя Боже і з нечистим сумлінням; а як буде хто між вами, що після цих напімнень не зможе успокоїти свого сумління, і треба йому більше ради й розради, хай прийде до мене, або котрого іншого розважного й ученоого слуги Божого Слова й нехай розкаже свое горе, щоб при помочі Слова Божого прийняв він благодать відпущення за духовною радою й розрадою та успокоїв свое сумління, і позбувся всякої непевності й чорного сумніву.

*Як же завважисть, що люде занедбу-  
ють приступати до Святої Причастії,  
замість першого, нехай відчитає оце На-  
пімнення.*

**УЛЮБЛЕНИ,** братя й сестри, В — ба-  
жаю, з ласки Божої, відсвяткувати Гос-  
подню Вечерю; до котрої, во Ім'я Господнє,  
зaproшу і всіх вас тут приявних, і благаю  
vas ради Господа Ісуса Христа, щоб ви не  
відцурались прийти, бо сам Господь Бог  
ласкавий кличе і просить вас до свого  
Столу. Знаєте, як воно нелюбо й неприєм-  
но, коли хто приготувати великий празник,  
накриє столи всіляким добром, щоб усього  
було аж надто для гостей; а ті, кого він  
запросив (без ніякої причини), навіть не  
подякувавши, відмовились прийти. Хто з  
vas не жалував би того господаря? Хто з  
vas оправдав би так велику образу й кривду  
йому заподіяну? Тим то, мої улюблени,

## *Провід при подаванню господньої вечері*

будьте обережні й не відтягайтесь від Святої Христової Вечері, не розбуджуйте гніву Божого на себе. Дехто схоче мати вимівку, що не прийде до Причастії через важні світські справи. Але такі оправдання Бог нерадить приймає. Дехто скаже, я запеклий грішник, і тому боюся приступити; чому ж не покаєшся й не направиш лиха? Оце бог вас кличе, то, чи не сором вам відказатись? А як станете перед Богом, чи й тоді відпрошуватиметеся та казати, що ще не готові? Подумайте чесно самі над собою, як малозначноюявляється така вимівка перед Богом. Ті, що відказались прийти на євангельський празник через те, що один купив землю, а другий воли, та хотів випробувати їх, як у ярмі ходять, або через те, що весілля справляли, не дістали прощення, а зачислено їх до негідників, щоб стались причасниками небесного празнику. Я ж самий, буду приготований; і, яко слуга Божий, кличу вас во Імя Боже, кличу вас Христа ради, напоминаю вас, як що любите ви спасення душ ваших, то й прийдете і станетесь причастниками цеї Святої Вечері. Як же Син Божий Життя своє віддав, умерши на хресті, за ваше спасення; так і ви повинні прийняти Причастію на спогад смерті його, після заповіді його: а як вам це байдуже, застановітесь, яку кривду справляєте ви Богові, я яка люта кара за те висить над вами; коли ви добровільно відтягаєтесь від Господнього Столу й відділюєтесь від братів і сестер своїх, що приходять на празник насититися небесними стравами. Як ви чесно роздумаете над цим то,

*Провід при подаванню господньої вечері*  
при помочі божій, чей же знов нарозумитеся; а ми за це безупину щиро молитимемся до Всемогучого Бога, Отця нашого небесного.

*Під час вроčистості Святої Причастії, причасники приступлять до Святої Тайни, а Священик може промовити оце Напімнення.*

**УЛЮБЛЕНИ** в Господі, хто з вас надувався приступити до Святої Причастії Тіла Крові Спаса нашого Христа, нехай становиться над словами святого Павла, що наказував усіх людей, щоб випробували розслідили себе, заки приступлять до споживання Хліба й пиття Чаші. Бо, як великою благодаттю єсть прийняті цю святу Тайну зі щирим і розкаяним серцем (бо тоді ми духовно споживаємо Тіло Христове, й пемо Кров Христову й пробуємо в Христі, а Христос ув нас; стаемося одно з Христом, а Христос з нами); так і небезпека велика єсть, коли приймаємо ці дари недостойно. Бо стаемося виновниками Тіла Крові Христової; споживаємо й пемо засуд самі на себе, легковажучи Тіло Господне. Розсудіть себе, братя й сестри, щоб вас не судив Господь; кайтесь щиро за всі минулі провини ваши; майте тверду й живу віру в Христа Спаса нашого; направте життя своє й пробуйте в повній любові зі всіма людьми; бо аж так ви достойні будете статися спільніками цих святих Тайн. Над усе ж маєте ви в найглибший покорі подякувати Богові, Отцю, і Сину, і Святому Духові за визволі світа стражданням і смертю Спаса нашого Христа Бого-

## *Провід при подаванню господньої вечері*

чоловіка; котрий упокорився аж до хрестної смерті, за нас негідних грішників, що поневірялись у темряві смертної тіні; щоб перетворити нас на дітей Божих і здіймити нас до вічного життя. Вкінці ж, щоб ми завжди тямили про безмежну любов нашого Учителя й единого Спаса Ісуса Христа, що умер за нас, та про необчислений благодати, котрі здобув він для нас кровю свою; він же установив і заповів приймати Святі Тайни, як запоруку любові його і як безнастанне згадування смерти його на превелику й безконечну радість нашу. Йому ж із Отцем і Святым Духом віддаваймо (як повинні), дякування кожного часу; поручаючи вцілості себе його волі святій і його бажанням, та вчімося служити йому дійсно в святости й справедливости ціле життя наше. Амінь.

*Тоді Священик промовляє до тих, що приступили до святої Причастості.*

*ВИ*, що дійсно й чесно розказались у гріхах ваших і проживаєте в любові та згоді з близкими вашими, ѹ завзялися провадити нове життя після Заповідей Божих, і від тепер ходити його святыми стежками: Приступіть з вірою і прийміть цю святу Тайну собі на радість; і в покорі висповідайтеся перед Всемогутнім Богом, смиренно приклонивши коліна.

*Тоді проводить ою загальну Сповідь від імення всіх тих, котрі надумались прийняти святу Причастю. Всі люде, смиренно приклонивши коліна, промовляють за священиком.*

## *Провід при подаванню господньої вечері*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче Господа нашого Ісуса Христа, Творче всесвіту, Судів всіх людей: Визнаємо й оплакуємо премногі гріхи й немочі наші, що їх час від часу на превеликий жаль учинили, думками, словами й ділами, проти твоєї Божеської Величі, Стягаючи тим на себе справедливий твій гнів і негодування. Оце ми широ каемося й від сердець жалуємо за ті провини наші; Думка про них справляє нам приkrість; Тягар їх невиносимий. Май милосердя над нами, Помилуй нас, Отче милосердний, ради Сина твого Господа нашого Ісуса Христа. Прости нам усе минуле; І даруй, щоб від тепер надалі служили ми й догаджали тобі, В обновленню життя, На честь і славу Імені твоєму; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Тоді священик (або Єпископ, як приявний) встає й обернувшись до людей, проголошує Проць.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Бог, Отець наш небесний, що з превеликого милосердя свого обіцяв еси відпущення гріхів кожному, хто зі щирим каятім і правдивою вірою обернеться до нього; Нехай змилується над вами; простити вам і визволити вас від усіх гріхів ваших; нехай освятить і утвердить вас у всьому добром; і допровадить вас до вічного життя; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Тоді Священик говорить.*

Послухаймо слів розradi, що Спас наш Христос сказав до кожного, хто поправді вернеться до нього.

## *Профід при подаванню господньої вечері*

**ПРИЙДІТЬ** до мене всі знеможені та отягчені, а я відсвіжу вас. *Св. Матт. 11, 28.*

Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого однорідного дав, щоб кожен віруючий в нього, не погиб, а мав життя вічне. *Св. Йоана 3, 16.*

Послухаймо також, що каже Святий Павло.

Вірне це слово й достойне прийняття від усіх людей, що Христос Ісус прийшов на світ грішників спасти. *І. Тимот. 1, 15.*

Послухаймо також, що каже Святий Йоан.

Коли хто згрішить, Заступника маємо перед Отцем, Ісуса Христа праведника; він же вблагання за гріхи наші. *І. Св. Йоан 2, 1.*

*Після цього Священик промовляє далі, кажучи.*

Вгору піднесіть серця.

**ВІДПОВІДЬ.** Підносимо їх до Господа.

Священик. Віддаймо дякування Господеві Богу нашему.

**ВІДПОВІДЬ.** Достойно й справедливо це є.

*Тоді Священик обертається до Господнього Столу й промовляє.*

Достойно й справедливо є і повинні ми по-всяк-часно і на кожному місці віддавати дякування тобі, Господи, Отче святий, Все-держителю, Віковічний Боже. *Слова, Отче святий, опускається в Неділю Тройці.*

*Тут треба сказати відповідне Вступне Слово, як на те час позволяє, а як ні, тоді відразу береться слідуоче.*

## *Профід при подаванню господньої вечері*

**ТИМ ЖЕ** з Ангелами й Архангелами, і всіма небесними силами виголошуємо й величаемо преславне Ім'я твоє, вихвалючи тебе по-всяк-часно, словами:

Свят, свят, свят, Господь Бог сил небесних, небо й земля повні слави твоєї: Слава тобі, Превеликий Господи. Амінь.

## **ВІДПОВІДНІ УСТУПИ.**

*На Різдво, й на сім послідовних днів.*

**ТЕБЕ,** що цього часу зволив еси однорідному Синові твоему народитися задля нас; що дійством Святого Духа дав йому статися правдивою людиною й прийняти людське тіло від матері його Діви Марії; бути непорочним, щоб очистити нас від усякого гріху. Тим же з Ангелами, і т. д.

*На Трьох Мудрців, й на сім послідовних днів.*

**ЧЕРЕЗ** Ісуса Христа, що в смертному людському тілі проявив славу свою, щоб і нас вивести з темряви й увести в пряєсне сяєво своє. Тим же з Ангелами, і т. д.

*На Великденъ, й на сім послідовних днів.*

**ГОЛОВНО** Ж належиться тобі від нас хвала за преславне воскресення Сина твого, Господа нашого: він же Пасхальний Агнець заколений в жертву за нас, що зняв гріхи зі світа; і смертью своєю зруйнував смерть, і воскресенням своїм придбав вічне життя для нас. Тим же з Ангелами і т. д.

*На Вознесення, й на сім послідовних днів.*

## *Провід при подаванню господньої вечері*

**ЧЕРЕЗ** улюблена Сина твого Ісуса Христа Господа нашого; що після преславного Воскресення свого вроцисто явився Апостолам своїм і перед їхнім зором вони сіся на небо, приготувати місце для нас, щоб де він, і ми туди вознеслися й царствували з ним у славі. Тим же ми з Ангелами, *i t. d.*

*На Святу Неділю, ѿ шість послідовних днів.*

**ЧЕРЕЗ** Ісуса Христа Господа нашого; що задля його найвірнішої обітниці цього часу Дух Святий зійшов з неба наглим дужим гомоном, наче вітер буйний в подобині палаючих язиків і просвітив Апостолів; навчив їх і попровадив їх до повної правди; даруючи їм дари говорити мовами, а також відвагу й непохитне завзяття безнастанно проповідувати Євангелію всім народам; через це й ми вийшли із темряви та блукання на ясне світло пізнання тебе й Сина твого Ісуса Христа. Тим же з Ангелами *i t. d.*

*Тільки на Празник Трійці.*

**ТЕБЕ,** що еси один Бог, один Господь, не те, що одна Особа, а три Особи ув одній Істоті. Бо те, що віруємо про славу Отця, віруємо теж-саме й про Сина, і Святого Духа без ніякої зміни або нерівності. Тим же з Ангелами, *i t. d.*

*Після кожного з цих Уступів зараз приспівується або відчitується.*

**ТИМ ЖЕ** з Ангелами й Архангелами, і всіма небесними силами виголошуємо й

*Провід при подаванню господньої веречі*  
величаемо преславне Імя твоє, вихвалюючи  
тебе по-всяк-часно, словами:

Свят, свят, свят, Господь Бог сил небес-  
них, небо й земля повні слави твоєї: Слава  
тобі, Превеликий Господи. *Амінь.*

*Тоді Священик, приклонивши коліна  
при Столі Господнім, від імення всіх  
Причастників, говорить оцю молитву.*

**МИ** й не думаємо приступити до цього Столу твого, Господи милосердний, впо-  
ваючи на власну нашу справедливість, а на  
твою пребагату й превелику милість. Ми  
негідні й того, щоб позбирати окрушини  
зпід Столу твого. Але, ти еси той сам Гос-  
подь, що завжди милуеш. Дай же нам,  
Господи милій, споживати тіло улюблена Сина твого Ісуса Христа, й пити кров його  
на те, щоб грішні наші тіла очистились  
його тілом, а душі наши умилися в його  
дорогоцінній крові, та щоб нам навіки  
пробувати в ньому, а йому ув нас. *Амінь.*

*Коли Священик, стоячи при Столі,  
прилагодить Хліб і Вино так, що сво-  
бідно й достойно зможе ломати Хліб  
перед людьми, і взяти до рук Чашу;  
тоді говорити Освящаючу Молитву, що  
слідує.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче наш небесний, що з превеликої любові твоєї дав  
еси единого Сина твого Ісуса Христа, щоб  
смертью постраждав на хресті за наше від-  
куплення; котрий (за одним принесенням  
себе самого в жертву) приніс повну, звер-  
шену, й достаточну жертву, оправдання,

## *Профід при подаванню господньої вечері*

й задостить учинення за гріхи цілого світа; та й установив і в Євангелії свої приказав нам по-всяк-часно памятати за предорогу смерть його, аж доки знов прийде: Вислушай нас, Отче милосердний, смиренно благаємо тебе; і даруй, щоб ми, приймаючи оці сотворені тобою річі, хліб і вино, після установи Сина твого Спаса нашого Ісуса Христа, на спогад страждань і смерті його, стались спільниками преблагословленного Тіла і Крові його: Він бо, тої самої ночі, котрої здраджений був (а), узяв хліб; і віддавши хвалу (б), переломав і дав ученикам своїм, кажучи, Прийміть, споживайте (в); це є Тіле мое, що віддається за вас: Робіть це на спогад мій. Таксаме по вечері (г) взяв він чашу; і, віддавши хвалу, подав їм, кажучи, Пийте з неї всі; бо (д) це є Кров моя Нового Завіту, що проливається за вас і за багатьох за відпущення гріхів: Робіть це, скільки разів пете, на спогад про мене. Амінь.

*Тоді вперед самий Священик причащається хлібом і вином, опісля подає їх таксаме Єпископам, Священикам, і Дияконам (як вони присутні), а тоді людям до рук таксаме, усіж приймають з покорою, на колінах. А як подає хліб кому-будь із них, промовляє.*

*ТИЛО* Господа нашого Ісуса Христа, що за тебе відане, хай збереже тіло твоє й

- a) Тут Священик берє до рук чесудину з хлібом;
- b) А тут ломуть хліб;
- c) А тут покладає руку на все з хлібом;
- d) Тут бере до рук чашу;
- e) А тут кладе руку на кожну посудину з вином (Чашу, чи Збанок), в которых налита вино для освячення.

## *Профід при подаванню господньої вечері*

душу твою на вічне життя: Прийми й споживай його на спомин, що Христос умер за тебе, і живися ним у серці твоїм вірою з подякою.

*Священик же, подаючи кожному чашу, промовляє.*

**КРОВ** Господа нашого Ісуса Христа, що за тебе пролилася, хай збереже тіло твоє душу твою на вічне життя: Пий оце на спомин, що Кров Христова за тебе пролилася, і відчним будь.

*Як не стане освяченого хліба для всіх причасників, Священик має освятити іще хліба, на спосіб вище приписаній: Зачинаючи від слів: СПАС НАШ ХРИСТОС тої самої ночі, і т. д. на благословленню хліба; і від слів: ТАКСАМЕ ПО ВЕЧЕРІ, і т. д. на благословленню Чаші.*

*Коли всі прийняли Причастію, Священик вертається до Господнього Столу і з пошаною зложить на стіл усе, що лишилося із освящених дарів, і накріє це чистою білою платиною.*

*Тоді Священик говорить Молитву Господню, а люде точка за точкою повторяють за ним,*

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай святиться Ім'я твое, Нехай прийде царство твое, Нехай дістеться воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняється проти нас; і не впровадь нас у спокусу, А визволь

*Провід при подаванню господньої вечері*

нас від лукавого. Бо твоє есть царство, і сила, і слава, На віки вічні. Амінь.

*За цим треба зговорити, що наступає.*

**ГОСПОДИ** й Отче небесний, ми слуги твої смиренні вповні бажаємо, щоб з батьківські доброти зволив ласково прийняти оцю нашу жертву хвалення й дякування; найпокірніше благаючи тебе, щоб задля заслуг і смерти Сина твоого Ісуса Христа, і задля віри в Кров його, ми й ціла Церква твоя змогли доступити відпущення гріхів наших, і всіх інших благодатей, випливаючих із страждань його. Оце, Господи, приносимо й віддаємо тобі самі себе, душі й тіла наші, яко угодну, святу й живу жертву тобі; щиро благаючи тебе, щоб усі ми, що стались тут спільниками цеї святої Причастії, могли сповнитися твоєю благодаттю й небесним благословенням. І хочай недостойні ми цього, задля премногих гріхів наших, приносити тобі яку-небудь жертву, все ж таки благаємо тебе, прийми оцю сповнену нами повинність і служения; не зважай на заслуги наші, а даруй нам провини наші ради Ісуса Христа Господа нашого, в котрому й через когось, в одноті зі Святым Духом, тобі, Всемогучий Отче, належиться всяка честь і слава на віки вічні. Амінь.

*Або оцю.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, з глибин сердець наших дякуємо тобі за те, що наситив еси нас, котрі достойно спожили ці святі Тайни, духовною поживою Тіла

*Провід при подаванню господньої вечері*

й Крові. Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа; і цим показав еси нам милість і доброту твою до нас; і за те, що дав нам статися дійсними одноістотними членами предивного Тіла Сина твоого, що есть блаженним обеднанням усіх віруючих людей; і через це в надії стались ми наслідниками предвічного царства твого, за заслуги прецінної смерти й страждань улюбленого Сина твоого.

Іще молимся, Отче небесний, помагай нам ласкою твоєю пробувати у тому святому обеднанню, й робити всякі добре діла, котрі приготовив еси нам для сповнення; у Христі Ісусі Господі нашім, котрому з тобою і Святым Духом належиться всяка честь і слава на віки вічні. Амінь.

*Увага, Як подобається Священикові, він може ужити цих обох молитов.  
Тоді треба відспівати або промовити.*

**СЛАВА** на висотах Богові, а на землі впокій, в людях доброволя. Хвалимо тебе, благословимо тебе, кланяємося тобі, тебе славимо, дакуємо тобі задля, превеликої твоєї слави, Господи Боже, Владико неба, Всемогутній Боже, Отче.

Господи, Ісусе Христе, Сину єдинорідний; Господи Боже, Агнче Божий, Сину Отців, що забираєш гріхи світа, помилуй нас. Ти, що забираєш гріхи світа, прийми молитви наші. Ти, що сидиш праворуч у Бога Отця, помилуй нас.

Бо тільки ти один святий; ти один Господь; ти тільки, Христе, зі Святым Духом, найвищий еси в славі Бога Отця. Амінь.

*Провід при подаванню господньої вечері*

*Тоді Священник (або Єпископ, коли присутній) кінчить від праву оцим Благословенням,*

**УПОКІЙ** Божий, що переходить всяке розуміння, нехай збереже серця ї уми ваші в премудrosti й любові Божій і Сина його Ісуса Христа Господа нашого: I благодать Всемогутнього Бога, Отця, і Сина, і Святого Духа, нехай буде між вами й пробуває з вами завжди. Амінь.

*Молебні, що говориться після зібрання жертв коїзного дня, коли нема причастії, один або більше; а можна відчи- тувати їх також, як є нагода, після Молебнів на Утрени, чи на Вечірні, під час Причастії або Єктенії, як Свя- щеникові до вподоби.*

**ПОМАГАЙ** нам, Господи милосердний у цих благаннях і молитвах наших, і покажи спосіб слугам твоим досягнення вічного спасення; щоб, серед усіх перемін і пригод цього вмирущого життя, завжди мали вони певну оборону й вселаскаву та готову поміч твою; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Господи, й віковічний Боже, постанови, благаємо тебе, провадити нас, освящати нас і керувати серцями й тілами нашими, по дорогах законів твоїх, і в ділах заповідей твоїх; щоб під твоєю всесильною опікою тут і на віки зберегли ми тіло й душу; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**ДАРУЙ**, благаємо тебе, Всемогутній Боже, щоб ті слова, котрі ми чули нині знадвірним слухом нашим, так зацепилися

*Провід при подаванню господньої вечері*

в нутрі сердець наших, щоб зродили в нас овош доброго життя, на честь і славу Імені твоєму; у Христі Ісусі, Господі нашім. Амінь.

**СПОМАГАЙ** нас, Господи, у всіх учинках наших твоєю пребагатою ласкою, й підрядтову нас твоєю безнастannoю помочею; щоб кожне наше діло зачинали, продовжали й кінчили в тобі, та прославляли Імя твоє святе, а вкінці з милосердя твого прийняли життя вічне; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, кернице всеї премудrosti, що знаєш потреби наші, заки просимо, й незнання наше, як просити: Благаємо тебе, зглянься над недомаганнями нашими; і все те, чого ми, задля негідності нашої, не смієм, і задля сліпоти нашої, не можемо просити від тебе, подай нам ради угодника Сина твого Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що обіцяв еси вислухати прохання тих, котрі просять тебе Іменем Сина твого: Благаємо тебе, приклони милосердно ухо твоє до теперішніх молитов і благань наших, і даруй нам те, чого з вірою від тебе просимо, за твоєю волею, нам на потребу, а тобі на славу; у Христі Господі нашім. Амінь.

*Що неділі й коїзного свята (як не відбувається Причастія) можна відправляти все те, що призначено до відправи під час Причастії, аж до кінця загальної Молитви ЗА ДОБРО ВСЕЇ ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВІ, ВОЮЮЧОЇ*

## Провід при подаванню господньої вечері

ТУТ НА ЗЕМЛІ, та ще повторити один або більше повисших Молебнів, й закінчiti Благословенням.

Не може відбуватися Причастія, як нема відповідного числа людей, що бажають приступити до Причастії зі Священиком, про це рішає сам священик.

Як же в парохії нема більше як двадцятеро повних членів, що вільно їм приймати Причастію; тоді не можна проводити Причастії, як нема бодай троє (а найменьше двоє з них), що приступили зі Священиком до Причастії.

А в Престольних Церквах, і при Семинаріях та Колегіях, де богато священиків і діаконів приходить, усі вони мають причащатися разом зі священиком бодай кожноЯ неділі, хіба що хто з них має важну причину не причащатися.

Щоб усунути всяку нагоду розколу, й пересуду, які хто-будь мав, або може мати що до Хліба й Вина, треба вживати звичайного Хліба, що споживається при іді; найліпшого й найчистішого Пшеничного Хліба, котрий без труду можна дістати.

За Хліб і Вино для Причастії стається сам Парох з Церковною старшиною на кошт Парохії.

Як же лишається дещо неосвяченого Хліба й Вина, то Священик забирає це на свій споживок: а як лишиться дещо із освячених дарів, цього не можна

## Провід при подаванню господньої вечері

забирати з церкви, а Священник та кого він закличе з Причасників, зараз після Благословення, споживають і випивають до решти.

I затягните, що кожний Парохіянин і Парохіянка мають причащатися щонайменше три рази щороку, з чого на Великдень раз. I кожний Парохіянин і Парохіянка мають правильно спомагати зі свого добра церкву, в котрій проповідується Слово Боже, як тільки Бог йому чи її помагає.

I затягните, що кожний Парохіянин і Парохіянка мають причащатися щонайменше три рази щороку, з чого на Великдень раз. I кожний Парохіянин і Парохіянка мають правильно спомагати зі свого добра церкву, в котрій проповідується Слово Боже, як тільки Бог йому чи її помагає.

Після Богослуження, грошей зібраних на посудину, ужити треба тільки на богоугодні й добродійні ціли, на які Священник та Церковна Рада згодяться віддати. Коли ж вони не згодяться, тоді Ординаріят призначує.

Още, по звичаю, при подаванню Господньої Вечері, причасники мають приймати її, приклонивши коліна (ця постанова введена в добрій вірі, задля проявлення в смирності й відчючності признання Христовим благодаттям, випливаючим із цєї Таїни усім достойним Причасникам, і задля того, щоб у сунуті всяке легковаження й нелад, що інакше скоріше траплялися) однак,

*Провід при подаванню господньої вечери*

коли хтобудь через каліцтво, або нерозуміння; зі злоби або впертості, не сповнить цього: Отут заявляється, що це робиться, не на те, що Поклін віддавати освяченим дарам Хліба й Вина, котрі тілом споживаєм, ані на те, щоб покланятися якісь тілесній Христовій присутності, природного Шіла й Крові. Бо освячені річи Хліб і Вино остаються в своїх природній якості, й не вільно їм покланятися; бо це буlob Ідолопоклонення, котре відкидають усі правовірні християне; а природне Тіло і Кров Спаса нашого Ісуса Христа пробуває в Небі, а не тут; і це не годиться з правдою, щоб природне Христове тіло в тім самім часі було в богатих місцях, а не в одному.

\*

## СЛУЖБА прилюдного хрещення немовляток в церкві.

Парох у громаді повинен часто пригадувати людям, щоб приносили своїх діток до хрещення якнайріше після народження, не пізніше, як четвертої, а найдальше п'ятої неділі, хіба, що мають важну й конечну причину на оправдання.

Людям пригадувати треба також, що хрещення повинно відбуватися в неділю або яке свято, коли найбільше людей сходиться до церкви: щоб зібрана громада могла заявити свою згоду прийняття новохрещених в члени Христової Церкви; а також, щоби при хрещенню немовлят кожна присутня людина мала нагоду пригадати собі своє Визнання Віри перед Богом під час свого Хрестення; для цього конечне треба, щоби хрещення відбувалося в народній мові. Однак (як цього конечністю вимагає), дітей можна хрестити котрого-будь дня.

І заважте, що до кожної дитини, що приноситься до хресту, треба мати троє кумів: до кожного хлопчика двох Хрестних Батьків та одну Хрестну

## *Служба прилюдного хрещення*

*Матір; а для коїжної дівчинки, одного Хрестного Батька та дві Хрестні Матінки. Однак, коли трудно дістти кумів, доволі мати одного Хрестного Батька й одну Хрестну Матінку. Батьки (родичі) можуть заступити кумів при хрещенню своїх дітей, як цього конче треба.*

*Як бувають діти до хресту, батька (родичі) повинні наперед повідомити Священика. Він же назначує час, коли відбудуться має хрещення. Дітей хреститься зараз після першого або третього Молебня на Утріні ябо на Вечірні; або, коли Священикові вигідніше. Як уже готові кумове з дітьми, стають напереді, Священик приходить до хрестильниці (наповненої водою) і, ставши коло неї, промовляє.*

*Чи вже хто охрестив цю витину, чи ні?*

*Як відкажуть вони, Ні: тоді Священик зачинає словами.*

**УЛЮБЛЕНИ**, тим то, що всі люде починаються й родяться в гріху, а Спас наш Христос сказав, Ніхто не ввійде до царства Божого, доки не відродиться заново від води й Святого Духа; оце звертаєсь до вас з проханням, вдайтесь до Бога Отця, через Ісуса Христа, щоб він з превеликої милості своєї дарував цій дитині усе те, чого вона з природи не може мати; щоб охрестилась вона Водою і Святым Духом і прийнятою була та стала живим членом Святої Церкви Христової.

*Тоді каже Священик.*

## *Служба прилюдного хрещення*

*Помолімся.*

*I тут ціла громада припадає на коліна.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що з превеликої милості твоєї спас еси Ноя на кораблі від погиблі в воді; а також безпечно перевів еси дітей Ізраїльських через Червоне Море, представляючи цим святе Хрещення; і Хрещенням улюбленого Сина твого Ісуса Христа в ріці Йордані, освятив еси воду для предивного змивання гріху; Благаемо тебе, з безконечних ласок твоїх, зглянися милостиво на це дитя; вмий його й освяти його Святым; щоб воно, визволившися від гніву твого, змогло увійти в корабель Христової Церкви; і утвердившись у вірі, радуючись в надії та закорінившись в любові, змогло переплисти філі цього бурливого світу й вкінці змогло пристисти до пристані вічного життя, і там царювати з тобою на віки вічні; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**ВСЕМОГУТНІЙ** і невмирущий Боже, порятунку всім требуючим, помічнику всім, що прибігають під твій захист, Ти еси життя для всіх віруючих і воскресення для мертвих: До тебе кличемо за це **Немовлятко**, щоб воно, прийнявши святе Хрещення, удастоїлось відпущення гріхів своїх через духовне відродження. Приими його, Господи, як обіцяв еси через улюбленого Сина твого, промовляючи, Просіть, то й дастися вам; шукайте, то й знайдете; стуйкайте, то й відчиниться вам; даруй усе щоб це немовлятко радувалось вічним благословенням небесної твоєї купелі, і змогло прити

## *Служба прилюдного хрещення*

до вічного царства твого, що його обіцяв  
еси у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Тоді люде встають, а Священик говорить,*

Послухаймо слів святої Євангелії, за-  
писаних у Святого Марка в десятій голові  
від тринацятого вірша.

**ПРИНОСИЛИ** до Христа дітей, щоб  
приторкнувся до них; ученики ж його бо-  
ронили тим, що їх приносили. Як же по-  
бачив це Ісус, прогнівився дуже, і сказав  
до них, Дайте діточкам приходити до мене,  
й не бороніть їм; таких бо царство Боже.  
Направду кажу вам, хто не прийме царства  
Божого як мала дитина, не ввійде в нього.  
І брав їх на рамена свої, і покладав руки  
свої на них, і благословив їх.

*Після прочитання Євангелії, Священик говорить оци коротку промову на основі слів з Євангелії.*

**УЛЮБЛЕНИ**, чуєте з цеї Євангелії слова  
Спаса нашого Ісуса Христа, що він на-  
казував приносити дітей до нього; та як  
напоминав усіх людей, щоб наслідували  
діточку невинність. Уявіть собі, як він  
очевидними рухами й поведінням своїм із  
ними заявив добру свою волю до них. Тим  
то не майте вагання, а чесно віруйте, що  
він так-саме ласково прийме оце немовля;  
що він пригорне його раменами милосердя  
свого; що наділить його благословенням  
вічного життя, і зробить його спільноком  
царства вічного. Оце ми, як упевнились  
про добру волю небесного нашого Отця

## *Служба прилюдного хрещення*

до цього немовлятка, що він проявив її  
через Сина свого Ісуса Христа; і не маючи  
ніякого сумніву, тільки те, що він ласково  
дозволив нам на це угодне діло любові,  
принести це немовлятко до святого Хре-  
щення; подякуймо йому з вірою в по-  
божності, цими словами:

*Дякування говорить ціла громада за проводом Священника.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже,  
Отче небесний, Віддаємо тобі смиренні  
дякування наші за те, що зволив еси по-  
кликати нас до пізнання благодаті твоєї  
й віри в тебе: Примножи нам цього знання,  
й утверди нас у цій вірі назавжди. Даруй  
духа твого Святого цьому Немовлятку, щоб  
воно відродилось і сталося наслідником  
вічного спасення; у Христі Ісусі Господі  
нашім, Котрий живе й царствує з тобою і  
Святым Духом, Тепер і навіки. Амінь.

*Тоді Священик промовляє до Кумів  
цими словами.*

**ЛЮБІ мої**, ви принесли цю Дитину  
сюди до хресту, ви молилися, щоб Господь  
наш Ісус Христос ласкав був приняти її,  
визволити її від гріху її, освятити її Духом  
Святым, і дати їй царство небесне й вічне  
життя. Ви чули також, що Господь наш,  
Ісус Христос, обіцяв в Євангелії все дати,  
за що ви молились: цеї обітниці він як  
найпевніше додержить. Тим то після цеї  
обітниці, що маєм її від Христа, оце Не-  
мовля із своєї сторони має також, через вас,  
як своїх вихованців, до часу (заки воно

## *Служба прилюдного хрещення*

само доросте літами й само зможе перебрати на себе відповідальність), приобіцяти, що воно відрікається диявола і всіх діл його, і завжди віруватиме в Святе Слово Боже, й слухняно держати ме заповіді його.

**ТИМ** оце допитуюсь.

**ЧИ**, в імени цеї Дитини, відрікаєшся диявола і всіх діл його, марнощів і слави світа цього, зі всіма його приманчивими хотіннями, й тілесними похотями, так, що не підеш за ними й не даш себе Ґерувати ними?

**ВІДПОВІДЬ.** Відрікаюся усього цього.

## *СВЯЩЕНИК.*

**ЧИ** віруєш в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі? І в Ісуса Христа однорідного Сина його Господа нашого? І що він почався від Святого Духа, народився від Діви Марії; що він страждав за Понтия Пилата, був розп'ятий, умер, і був похований; що він зійшов до пекла, та й воскрес третього дня; що він вознісся на небо, й сидить праворуч в Бога Отця Всемогутнього; і звідти приайде знову при кінці світу, судити живих і мертвих? І чи віруєш в Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обєднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла; І вічне життя по смерті?

**ВІДПОВІДЬ.** В усе це кріпко вірю.

## *СВЯЩЕНИК.*

**ЧИ** маєш волю охреститися в цій вірі?  
**ВІДПОВІДЬ.** Це бажання мое.

## *Служба прилюдного хрещення*

### *СВЯЩЕНИК.*

**ЧИ** будеш в слухняності шанувати святу волю Божу й заповіди його, й жити згідно з ними усе життя твоє?

**ВІДПОВІДЬ.** Буду, Бог мені до помочі.

*Тоді Священник говорить.*

Все милостивий **БОЖЕ**, дай, щоб давний Адам у цій дитині так похованій був, щоб нова людина воскресла в ній. **Амінь.**

**ДАЙ**, щоб усі тілесні похоти завмерли в ній, а все, що від Духа, змогло жити й виростати в ній. **Амінь.**

**ДАЙ**, щоб мало вона силу й міць для перемоги й ликування над дияволом, світом і тілом. **Амінь.**

**Дай**, щоби всякий, хто за нашою владою й служенням присвячується тобі, наповнився небесними чеснотами, й прийняти вічну нагороду з милости твоєї, преблагий, Господи Боже, що живем і всім володіш на, віки вічні. **Амінь.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що улюблений Син твій Ісус Христос за відпущення гріхів наших проляв кров і воду із пречистого ребра свого; і заповідь дав ученикам своїм, ійти й навчати всі народи, і хрестити їх во Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа: Вислухай, благаємо тебе, молення Громади твоєї; освяти цю воду на предивне обжиття гріху; і дай, щоб ця дитина, що в ній охрещеною буде, доступила повної благодаті твоєї, й навікі осталась в числі вірних і вибраних дітей твоїх; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінь.**

## *Служба прилюдного хрещення*

*Тоді Священик бере на руки дитину, її каже до Хрестних Батьків (Родичів).*

Дайте Ім'я цій Дитині.

*Тоді, найменувавши дитину за ними (як упевніть його, що дитина видергється) занурює її в воду, зручно й обережно, промовляючи.*

**Н. ХРЕЩУ** тебе во Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

*А як вони скажуть, що дитина слабонька, доволі буде облити її водою, промовляючи повисші слова,*

**Н. ХРЕЩУ** тебе во Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

*Тоді Священик говорить.*

**ПРИЙМАЄМО** це дитя в Громаду Христової Отари, її назначуємо його знаком Хреста, на спогад цього, що воно ніколи не стидатиметься визнавати віру в Христа розпяного, й відважно воюватиме під його прапором проти гріха, світа й диявола, та лишиться вірний воїном і служгою Христовим, аж до кінця життя свого *Тут Священик робить знак хреста на чолі дитини.* Амінь.

*Тоді промовляє Священик,*

**ВВИДУ** цього, улюблений дорогі браття, що це дитя відродилось у Хрестенню, і прилучилось до тіла Церкви Христової, по-дякуюмо щиро Всемогутному Богу за ці добродійства, й одноголосно зашлім мо-

## *Служба прилюдного хрещення*

литви до нього, щоб дав цій дитині провести решту життя її так, як оце зачало воно.

*Тоді, всі приклонивши коліна, промовляють,*

**ОТЧЕ**, наш, що еси на небі, Нехай святиться Ім'я твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняється проти нас; І не вводи нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. **Бо твое єсть царство, і сила, і слава, На віки вічні. Амінь.**

*Тоді говорить Священик,*

**ВІДДАЄМО** тобі сердечні дякування, всемилостивий Отче, що вподобалось тобі відродити це Немовля Духом твоїм Святым, і прийняти його за своє Дитя, та втілити його в Церкву твою святу. Іще молимо тебе смиренно, даруй, щоб воно умерше для гріху, а живе для праведності, й поховане з Христом у смерть його, змогло розпнати давну людину, і вціlosti скинути гріховне тіло; і, як що воно сталося СПІЛЬНИКОМ смерті Сина твого; так нехай вкінці, з усюю Церквою твоєю, станеться наслідником віковічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Тоді всі люди стоять, а Священик дає таку науку Хрестним Батькам.*

**ЯК** що вже це Дитя приобіцяло через вас, своїх виховавців, відректися диявола

## *Служба прилюдного хрещення*

й усіх діл його, вірувати в Бога й служити йому: Ви маєте тяжити, що це ваше завдання і повинністю й допильнувати, щоб це НЕМОВЛЯ знато, як тільки зможе розуміти, про це вроцисте приречення, й Визнання, котрі воно тут через вас нині зложило. Та щоб воно знато все це як найліпше, треба, щоб ви його заставили слухати проповідей і всього того, що Християнин повинен знати. Головно ж, ви маєте подбати, щоб воно навчилося Вірую, Молитву Господню та Десять Заповідей Божих, і всього того, що треба знати й вірувати для добра душі його. І, щоб це Дитя змогло виростати в чеснотах, і жити побожним життям у Христі; завжди памятайте, що Хрещення представляє нам Визнання наше; а це значить, ійти за прикладом Спаса нашого Ісуса Христа й подібним бути до нього; щоб як він умер і воскрес для нас, так повинні й ми, що охрестились, умерти для гріху і знов Воскреснути для праведності, безперестанку мертвлюючи всі наші лукаві та погані хотіння, і щодня пробувати у всякій чесноті та побожності життя.

*Тоді має він в додаток сказати,*

*Ви маєте допильнувати, щоб це Дитя привести до Єпископа для утвердження в вірі, скоро тільки навчиться воно Вірую, Отче наш та Десять Заповідей Божих, і навчитися іще Церковного Катехизму для цього призначеного.*

*Тут додає слова,*

## *Служба прилюдного хрещення*

**БЛАГОДАТЬ** Господа нашого Ісуса Христа, і любов Божа й Отця й причастя Святого Духа, нехай буде зі всіма наши назавітди. Амінь.

*Слово Боже запевнює нас, що охрещеній померші діти, заки ще поповнили який гріх, без сумніву спасенні.*

*Щоб недопустити ніякого непорозуміння, що до знаку хреста при хрещенню; пояснення до цього знайдете, і оправдані причини для задержання цього звичаю в зо. Каноні, проголошенім МДСУ. року.*

*Коли Хрещення відбувається на Утрени або На Вечірні, тоді можна опустити всі молитви після третього Молебня, окрім молитви Святого Йоана Золотоустого, та Благодать Господа нашого і т. д.*

\*

## Служба приватного хрещення

### СЛУЖБА приватного хрещення дітей і прилюдне прийняття таких, що приватно охрестилися.

Парох козісної Громади має перестерігати людей, щоб не домагались хрестити дітей своїх у приватних домах, хіба хто мав би до цього дуже важну причину або конечність. А як уже потрібна змусить до цього, тоді Служба Хрещення може відбутися в домі після цієї форми.

Перше нехай Парох (або, як нема його, інший законний священик, котрого можно дістати) з тими, що приявні, призове Господа й змовить Молитву Господню і стільки ж Молебнів, призначених в Службі Прилюдного Хрещення, на кілька час й обставини позволяють. А тоді, скоро тільки хто із приятів найменує дитя, Священик зливає дитя Водою, й промовляє ці слова;

Н. ХРЕЩУ тебе во Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Тоді всі приклонють коліна, а Священик віддає дяку Богові, й говорить,

ВІДДАЄМО тобі щирі дякування, Отче вселаскавий, що вподобав еси відродити це

Немовля Духом твоїм Святым, і прийняв його за свое і втілив його у Церкву твою святу. І молимо тебе смиренно, даруй, щоб, його за свое і втілив його у Церкву твою святу. І молимо тебе смиренно, даруй, щоб, як воно тепер сталося спільником смерти Сина твого, було воно й спільником воскресення його; і дай, щоб воно зі всіма святыми прийшло до вічного царства твого; у тому ж Синові твоєму Ісусі Христі Господі нашім. Амінь.

БЛАГОДАТЬ Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога й Отця, й причастя Святого Духа нехай буде зі всіма нами на завжди. Амінь.

І нехай ніхто не сумнівається, бо так охрещене дитя, є законно й достаточно охрещене, і не можна його другий раз хрестити. Однак після цього, коли так охрещене дитя їсіє, треба його принести до церкви в часі, призначенні для Прилюдного Хрещення, на те, щоб Парох тої Громади, що сам охрестив його, упевнiv Громаду про правдиву форму Хрещення через нього самого в приватній хаті. До цього він так промовляє,

ОЦЕ заявляю, що по повному й приписаному Церковному Правилу, того часу й на тому місці, перед певними свідками, Я охрестив це дитя.

Тоді слідує Євангелія низше подана, Священик перше говорити, Послухаєм Євангелії із слів записаних від Святого

## *Служба приватного хрещення*

*Марка в десятій голові, починаючи від тринацятого вірша.*

А як дитина охрещена постороннім законним Священником, тоді Парох тої Громади, в котрій народилось або охрестилось дитя, має вивідатись і перевінатись, чи те дитя охрещене по закону, чи ні. Як же ті, що принесли дитя до церкви, відповідять, що те дитя вже охрещене, тоді Священик, випитуючи їх дальнє, промовляє,

*ХТО охрестив цю Дитину?*

Хто був при тім, як хрестилаася ця Дитина?

Бо могла зайти важна помилка через страх або поспіш при хрещенню й могла пропуститись яка доконечна річ для цеї Тайни, як це трапляється в наглих разах; тим то йще домагаюся від вас,

*Чи охрещена ця Дитина Водою?*

Якими словами охрещена ця Дитина?

*I, як Священник упевниться з відповідей на ці питання, що принесена до церкви дитина певне охрещена; тоді не хрестила її наново, а приймає її, як одно з отарі вірного Християнського народу, промовляючи,*

**ЗАЯВЛЯЮ** перед вами, що в цім разі зроблено все, як належиться й як установлено; ця Дитина вже охрещена; їх хоч народилася вона в грісі та в гніві Божому, тепер через Відродження її в Хрестенню приймається її до числа дітей Божих і наслідників вічного життя: Бо Господь наш Ісус Христос не відвертає своєї благодаті

## *Служба приватного хрещення*

від таких немовлят, а з великою любовю кличе їх до себе, про що довідусемо, на превелику радість і вдоволення наше, із цих слів Євангелії:

*Св. Марка 10, 13.*

**ПРИНОСИЛИ** до Христа дітей, щоб дотулився до них; ученики ж його забороняли тим, що їх приносили. Як же побачив це Ісус, прогнівився дуже, й промовив до них, Дайте діточкам приходити до мене, і не бороніть їм, таких бо царство Боже. Направду кажу вам, Хто не прийме царства Божого, як мала дитина, не ввійде в нього. І брав їх на рамена свої, й покладав руки свої на них, і благословив їх.

*Після прочитання Євангелії, Священик говорить цю коротку науку, на основі слів Євангелії.*

**УЛЮБЛЕНИ**, чуєте із цеї Євангелії слова Спаса нашого Ісуса Христа, що він наказував приносити дітей до нього; та як напомінав усім людей, щоб наслідували дітчу невинність. Уявіть собі, як він очевидними рухами й поведінням своїм із ними заявив добру свою волю до них. Тим то не майте вагання, а чесно віруйте, що він так-саме ласково прийме оце немовля; що він пригорне його раменами милосердя свого; що наділить його благословенням вічного життя, й зробить його спільником царства вічного. Оце ми, упевнivшись про добру волю небесного нашого Отця до цього Немовлятка, що він проявив її через Сина свого Ісуса Христса; й не маючи ніякого сум-

## *Служба приватного хрещення*

ніву, тільки те, що він ласково дозволив нам на це угодне діло любові, принести це немовлятко до святого Хрестення; подякуймо йому з вірою в побожності, словами Молитви, котрої навчив нас сам Господь:

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі; Нехай святається Ім'я твоє, Нехай приде царство твое, Нехай дістеться воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; I даруй нам провини наші, Як ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впроваджуй нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. Бо твое єсть царство, і сила, і слава, На віki вічні. **Амінь.**

**ВСЕМОГУТЬНІЙ** і віковічний Боже, Отче небесний, Віддаємо тобі скромні дякування наши за те, що зволив еси покликати нас до пізнання благодаті твоєї й віри в тебе: Примножи нам цього знання, й утверди нас у цій вірі назавжди. Даруй Духа твого Святого цьому немовлятку, щоб воно відродилося і стало наслідником вічного спасення; у Христі Ісусі Господі нашім, Котрий живе й царствує з тобою, і Святым Духом, тепер і навіки. **Амінь.**

*Тоді Священник жадає Імені Дитини; й учувиши його від Хрестних Батьків (Родичів), говорить,*

**ЧИ**, в імені цеї Дитини, відрікаєшся диявола й усіх діл його, марнощів і слави світської, зі всіма його приманчивими бажаннями й тілесними похотями, так, що не підеш за ними й не даш себе керувати ними?

**ВІДПОВІДЬ.** Відрікаюся усього цього.

## *Служба приватного хрещення*

### **СВЯЩЕНИК.**

**ЧИ** віруєш в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі? I в Ісуса Христа однорідного Сина його Господа нашого? I що він почався від Святого Духа, народився від Діви Марії; що він страждав за Понтия Пилата, був розп'ятий, умер, і був похованний; що він зійшов до пекла, та й воскрес третього дня; що він вознісся не небо, й сидить праворуч у Бога Отця Всемогутнього; і звідти прийде знову при кінці світу, судити живих і мертвих? I чи віруєш у Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла; і вічне життя по смерті?

**ВІДПОВІДЬ.** В усе це кріпко вірюю.

### **СВЯЩЕНИК.**

**ЧИ** будеш в слухянності шанувати святу волю Божу й заповіди його, та жити згідно з ними усе життя твоє?

**ВІДПОВІДЬ.** Буду, Бог мені до помочі.

*Тоді Священник говорить,*

**ПРИЙМАЄМО** це дитя в громаду Христової отари, й назначуємо його знаком Хреста, на спогад цього, що воно ніколи не истидатимеця визнавати віру в Христа розп'янутого, й відважно воловатиме меться під його прапором проти гріха, світа й диявола, та лишиться казавжди вірним воїнам і слугою Христовим *Тут Священник робить знак свого. Амінь.*

*Тоді Священник говорить,*

## *Служба приватного хрещення*

**ВВІДУ** цього, улюблені й дорогі братя, що це Дитя відродилось у Хрестенню, і прилучилось до тіла Церкви Христової, подякуюмо щиро Всемогутньому Богу за ці добродійства, й одноголосно зашлімо молитви до нього, щоб дав цій Дитині провести решту життя її так, як оце зачало воно.

*Тоді всі приклоняють коліна, а Священик говорить,*

**ВІДДАЄМО** тобі сердечні дякування, всемилостивий Отче, що вподобалось тобі відродити це Немовлятко Духом твоїм Святим, і прийняти його за своє Дитя, та втілити його в Церкву твою святу. Іще молимо тебе смиренно, даруй, щоб воно, умерше для гріху, а живе для праведності, й поховане Христом у смерть його, змогло розпнати давну людину, і вцілости скинути гріховне тіло; і, як що воно сталося СПІЛЬНИКОМ смерти Сина твого; так нехай вкінці, з усюю Церковю твоєю, станеться наслідником віковичного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Тоді всі люди встають, а Священик так промовляє до Хрестних Батьків (Родичів),*

**ЯК** що вже це Дитя приобіцяло через вас, своїх виховавців, відректися диявола й усіх діл його, вірувати в Бога й служити йому: Ви маєте тяжити, що це ваше завдання й повинність допильнувати, щоб це НЕМОВЛЯ знало, як тільки зможе розуміти, про це вроčисте приречення й Визнання,

## *Служба приватного хрещення*

котрі воно тут через вас нині зложило. Та щоб воно знало все це як найліпше, треба, щоб ви його заставили слухати проповідей і всього того, що Християнин повинен знати. Головно ж, ви маєте подбати, щоб воно навчилося Вірю, Молитву Господню та Десять Заповідей Божих, і всього того, що треба знати й вірувати для добра душі його. І, щоб це дитя змогло виростати в чеснотах, і жити побожним життям у Христі; завжди памятайте, що Хрестення представляє нам визнання наше; а це значить йти за прикладом Спаса нашого Ісуса Христа й подібним бути до нього; що як він умер і воскрес для нас, так повинні й ми, що охрестилися, умерти для гріху і знов воскреснути для праведності, безперестанку умертвлюючи всі наші лукаві та погані хотіння, і щодня пробувати у всякій чесноті та побожності життя.

*Ви маєте допильнувати, щоб це Дитя привести до Єпископа для утвердження в вірі, скоро тільки навчиться воно Вірю, Отче наш, та Десять Заповідей Божих, і навчиться іще Церковного Катехизму для цього призначеного.*

*Як же ті, що принесли Дитину до церкви, дають непевні відповіди на питання Священика, і з них не можна впевнитись, що Дитина охрещена водою Во Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, (що є доконечне потрібне для охрещення), тоді нехай Священик охрестить її по правилам приписаним для Прилюдного Хрестення Немовлят,*

*Служба приватного хрещення*

*окрім, що під час занурення Дитини в Хрестильниці, він має вимовити оці слова.*

*Як ти іще не охрещений (а), Н. Хрецьку тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.*

*Як не можна дістти законного Священика, а дитина небезпечно хора, нехай хтобудь із присутніх вилиє воду на неї й промовить:*

*Н. Хрецьку тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.*

\*

**СЛУЖБА**

**хрещення старших у літах  
людей, що можуть відповідати  
самі за себе.**

*Як є до хресту старші віком люди, про це повідомляється наперед Єпископа, або, кого він може призначити для цеї служби, щонайменше тиждень перед Хрещенням; щоб був час переконатися, чи люде, що бажають охреститися, обзнакомлені достаточно з основами Християнської Віри; та щоб мали час на приготування в молитвах і пості для прийняття цеї Тайни.*

*А як вони вже приготовляться як слід, тоді Хрестні Батьки й Матері приводять їх до Хрестильниці в часі призначенім для Прилюдного Хрещення. Коли стануть на своєму місці, тоді Священик питате, чи хто із тих, що бажають охреститися, не був уже охрещений. Як відподяТЬ, що, Ні; тоді Священик так промовляє,*

**УЛЮБЛЕНИ,** як що всі люде починаються й родяться в грісі (а те, що народилось від тіла, є тілом), і ті, що в тілі не можуть вводити Богові, а жують в грісі, повновилюючи богато дійсних проступків; і що

## *Служба хрещення старших*

Спас наш Христос сказав, Ніхто не може ввійти до царства Божого, доки не народиться новою від Води і Духа; прошу вас, вдайтесь до Бога Отця, через Господа нашого Ісуса Христа, щоб він з пребагатої доброти своєї дарував цим людям те, чого вони по природі своїй не можуть мати; щоб охрестились вони водою і Святым Духом, і прилучились до Святої Церкви Христової, та стались живими її членами.

*Після цього Священик каже,*

*Помолімся.*

*(А ціла Громада припадає на коліна.)*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і бессмертний Боже, що з превеликої милості твоєї спас еси Ноя на кораблі від погибелі в воді; а також безпечно перевіз еси дітей Ізраїльських через Червоне Море, представляючи цим святе Хрестення; і Хрестенням улюбленого Сина твого Ісуса Христа в ріці Йордані, освив еси воду для предивного змивання гріху: Благаємо тебе, з безконечних ласок твоїх, зглянься милостиво на цих слуг твоїх; вмий їх і освяти *их* Духом Святым; щоб вони, визволившись від гніву твого, змогли увійти в корабель Христової Церкви; і, утверджившись у вірі, радуючись в надії та закорінившись у любові, змогли переплисти філі цього бурливого світа і вкінці змогли приплисти до пристані вічного життя, і там царствувати з тобою на віки вічні; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**ВСЕМОГУТНІЙ** і невмирущий Боже, порятунку всім требуючим, помічнику всім,

## *Служба хрещення старших*

що прибігають під твій захист, Ти еси життя для всіх віруючих і воскресення для мертвих: До тебе кличено за цими Особами, щоб вони, прийнявши святе Хрестення, удостоїлись відпущення гріхів своїх через духовне відродження. Приими їх, Господи, як обіцяв еси через улюбленого Сина твого промовляючи, Просіть, то й дається вам; шукайте, то й знайдете; стуйкайте, то й відчиниться вам: Даруй же й нам тепер, щоб і ми, котрі просимо тебе, знайшли те, чого шукаємо; відкрий двері нам, що стукаємо; нехай ці люди радуються вічним благословенням небесної твоєї купелі, щоб змогли вони прийти до царства небесного, що обіцяємо еси через Христа Господа нашого. Амінь.

*Тоді люде встають, а Священик промовляє,*

Послухаймо слів Євангелії, записаних у Святого Йоана, в третій Голові, зачинаючи від першого вірша.

**Б**УВ **ЖЕ** чоловік з Фарисеїв, Никодим імя йому, князь жидівський: цей прийшов до Ісуса в ночі, й каже йому, Учителю, знаємо, що від Бога прийшов еси учителем: ніхто бо таких ознак не може робити, як ти робиш, коли не буде Бог з тим. Озвавшись Ісус, каже йому, Направду, направду кажу тобі, коли хто не народиться звіш, не може видіти царства Божого. Каже до нього Никодим, Як же може чоловік народитися, старим бувши? Хіба може в утробу матері своєї знов увійти й родитись? Озвавсь Ісус, Направду кажу тобі, Колі

## *Служба хрещення старших*

хто не народиться від води й Духа, не може вийти в царство Боже. Роджене від тіла, це тіло, а роджене від Духа, це дух. Не дивіться, що кажу тобі, Мусите ви народитись знови. Вітер де хоче, дує, і голос його чуеш, та не знаєш, звідкіля виходить і куди йде; так усякий народжений від Духа.

*Після цього говорить оцю науку,*

**УЛЮБЛЕНИ,** ви чули з цеї Євангелії ясні слова Спаса нашого Христа, що доки людина не народиться від води й Духа, не може вийти до царства Божого. З цього ви зрозумієте превелику конечність цеї Тайни, як можна її прияти. Таксаме зараз перед Вознесенням на небо (як це читаемо в останній Голові Євангелії Святого Марка), він приказав ученикам своїм, промовляючи, Ідіть по всьому світу, й проповідуйте Євангелію всякому твориву. Хто вірує й охреститься, спасеться; а той, хто не вірує, осудиться. Це показує нам, яке велике добро набуваємо через Хрещення. Тим то й Святий Петро, коли перший раз проповідував Євангелію, почув від людей, що казали йому й другим Апостолам, Мужі й браття, що нам робити? Він же у відповідь сказав їм, Покайтесь, і нехай кожне з вас охреститься на відпущення гріхів, і дістанете дар Святого Духа. Бо обітниця для вас і для дітей ваших, і для всіх далеких, що сам Господь наш покликав їх. І многими іншими словами напоминав він їх, кажучи, Спасайте себе від цього роду лукавого. Той же сам Апостол свідкує на іншім місці: Бо хрещенням тепер спасаємося (не через від-

## *Служба хрещення старших*

кинення нечистоти тілесної, а через стремлення доброї совісти до Бога), через воскресення Ісуса Христа. Тим же не вагайтесь, а чесно віруйте, що він прихильно прийме цих отут людей, що справді каються і приходять до нього з вірою; що він наділить їх відпущенням гріхів їх, і сповінить їх Духом Святым, що він обдарує їх благословенням вічного життя, і сотворить їх спільниками вічного царства.

Як оці ми так упевнились про добру волю Отця нашого небесного до цих людей, котру обявив через Сина свого Ісуса Христа; зашлімо йому щирі й сердешні дякування цими словами:

*Дякування говорить ціла Громада за Священиком.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, Отче небесний, Віддаємо тобі сміренні дякування, що зволив еси покликати нас до пізнання благодати ти твоєї й віри в тебе: Примножи нам цього знання й утверди нас у тій вірі назавжди. Даруй цим людям Святого твого Духа, щоб вони народились звише, і сотвори їх наслідниками спасення вічного; У Христі Ісусі Господі нашім, Що живе й царствує з тобою і Святым Духом, Тепер і навіки. Амінь.

*Тоді Священик промовляє до тих людей, що приступають до Хрещення, ось так,*

**ДОРОГІ Й УЛЮБЛЕНИ,** котрі бажаєте прийняти тайну святого Хрещення, ви чули, як Громада молилася до Бога, щоб Господь Ісус Христос вподобав прийняти вас і bla-

## *Служба хрещення старших*

голосовити *вас*, визволити вас від гріхів ва-  
ших, дарувати *вам* царство небесне й вічне  
життя. *Ви* чули також, що Господь наш,  
Ісус Христос, Словом своїм обіцяє обдару-  
вати вас усім тим, за що ми молилися; цеї  
обітниці він зі своєї сторони напевні додер-  
жить. Тим то, після цеї обітниці, даної  
Христом, *ви з вашої* сторони, мусите також  
вірно приобіцяти перед цими вашими свід-  
ками, й цілою Громадою, що *ви* відречетьесь  
диявола і всіх діл його, і завжди, віруючи в  
Слово Боже, сповнятимете заповіді його.

*Тоді Священик домагається від них*  
*відповіди на оці питання, допитуючись*  
*від кожного з них окремо,*

**ЧИ** відрікаєшся диявола і всіх діл його,  
марнощів і слави світа цього, зі всіма його  
приманчивими бажаннями й тілесними по-  
хотами, так, що не підеш за ними й не даш  
себе керувати ними?

**ВІДПОВІДЬ.** Відрікаюся усього цього.

## *ПИТАННЯ.*

**ЧИ** віруєш в Бога Отця Всемогутнього,  
Творця неба і землі? І в Ісуса Христа, од-  
норідного Сина його Господа нашого? І що  
він почався від Святого Духа, народився  
від Діви Марії; що він страждав за Понтія  
Пилата, був розп'ятий, умер і був похова-  
ний; що він зійшов до пекла, а третього дня  
знов воскрес; що він вознісся на небо й сів  
праворуч у Бога Отця Всемогучого; і звідти  
знов прийде при кінці світу, судити живих і  
мертвих?

## *Служба хрещення старших*

І чи віруєш в Святого Духа; Святу Собор-  
ну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення  
гріхів; Воскресення тіла; і вічне життя по  
смерті?

**ВІДПОВІДЬ.** В усе це я твердо вірю.

## *ПИТАННЯ.*

**ЧИ** маєш волю охреститися в цій вірі?  
**ВІДПОВІДЬ.** Це бажання мое.

## *ПИТАННЯ.*

А чи будеш в слухняності шанувати  
святу волю Божу й заповіді його, й жити  
згідно з ними всі дні життя твого?

**ВІДПОВІДЬ.** Буду змагатися так по-  
ступати, Бог поможе мені.

*Тоді Священик говорить,*

**ВСЕМИЛОСТИВИЙ** Боже, дай щоб  
давний Адам у цих людях так похованій  
був, щоб нова людина воскресла в кожному  
з них. Амінь.

*Дай*, щоб усі тілесні похоти завмерли в  
них, а все, що від Духа, змогло жити й ви-  
ростати в них. Амінь.

*Дай*, щоб *вони* мали силу й міць для  
перемоги, й ликування над дияволом, сві-  
том і тілом. Амінь.

*Дай*, щоб *вони*, яко присвячені тобі на-  
шою владою й служенням, змогли нагови-  
нитися небесними чеснотами й прийняти  
вічну нагороду з милості твоєї, преблагий,  
Господи Боже, що жиеш і всім вогодіеш, на  
віки вічні. Амінь.

## *Служба хрещення старших*

**ВСЕМОГУТНІЙ** віковічний Боже, що улюблений Син твій Ісус Христос за відпущення гріхів наших пролляв кров і воду із пресвятого ребра свого, і заповідь дав ученикам своїм, ійти й навчати всі народи, і хрестити їх во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа: Вислухай, благаємо тебе, молення цеї Громади; освяти цю воду на предивне обмиття гріху; й дай цим людям, щоб вони при хрещенню, доступили повної благодаті твоєї й навік остались в числі вірних і вибраних дітей твоїх; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінь.**

*Тоді Священник бере за праву руку кожну людину, що бажає охреститись, зосібна, і привіши її на вигідне місце коло Хрестильниці, питає Хрестних Батьків і Матінок, яке ім'я дають при Хрестенню тій людині; опісля ж, або зарнурює її в воду, або зливає на неї воду, промовляючи,*

*Н. Хрещу тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.*

*Тоді Священник каже,*

**ПРИЙМАЄМО** цю людину в Громаду Христової Отари; а я назначаю її знаком Хреста, на спогад, що він (вона) ніколи не соромитиметься визнавати віру в Христа розпяного, й під його пропором воюватиме відважно проти гріха, світа й диявола, та лишиться назавжди вірним воїном і слугою *Тут Священник робить знак Христовим аж до кінця хреста на чолі новохрещеної людини.*

*Тоді Священник каже,*

## *Служба хрещення старших*

**ВВІДУ цього**, улюбленій дорогі браття, що ці люди відродились і ввійшли в тіло Церкви Христової, подякуймо щиро Все-могутньому Богові за ці добродійства, й совокупно помолімся за них, щоб вони змогли прожити решту життя свого так, як оце зачали вони.

*Тоді всі приклоняють коліна, й говорять,*

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай свя-  
титься Імя твое, Нехай прийде царство  
твое, Нехай діється воля твоя, на землі, як  
і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьо-  
годні; І даруй нам провини наши, Як і ми  
даруємо тим, що провиняється проти нас;  
І не впроваджуй нас у спокусу, А визволь  
нас від лукавого. Бо твое єсть царство, і  
сила, і слава, На віки вічні. **Амінь.**

**ВІДДАЄМО** тобі скромні дякування,  
Отче небесний, що ізволив еси покликати  
нас до пізнання твоєї благодаті й віри в  
тебе; приможи нам цього знання й утверди  
нас у цій вірі назавжди. Даруй цим людям  
Святого твого Духа; щоб, відродившись  
тепер, і ставши **НАСЛІДНИКАМИ** віч-  
ного спасення, у Христі Ісусі Господі на-  
шім, змогли вони й надалі пробувати в тебе  
на службі, й осягнути обітниці твої; у тому  
ж Господі Ісусі Христі, що живе й царствує  
з тобою в одноті з тим же Святым Духом,  
віковічно. **Амінь.**

*Тоді усі встають, а Священник звертається з промовою перше до Хрестних Батьків і Матінок,*

## *Служба хрещення старших*

Як що виє ці люди у вашій приявності приобіцяли відректися диявола и усіх діл його, вірувати в Бога й служити йому: Ви затяньте собі, що це ваше завдання й повинність є переконати їх, про вроčистість обітування й визнання, котрі вони тепер зложили перед цею громадою, особливе ж перед вами, своїми вибраними свідками. Старайте ж ся з усією пилністю постійно навчати їх Святого Слова Божаго; щоб вони зростали в благодаті й пізнаванню Господа нашого Ісуса Христа, й жили по Божому, справедливо й тверезо тут на цьому світі.

*Тоді, промовляючи до новоохрещених людей, відзвивається далі словами,*

А що до вас, котрі тепер одяглися в Христа через Хрестення; ваше діло, а також і повинність, щоб, перемінившись в дітей Божих і просвітивши вірою в Ісуса Христа, ходили ви, як годиться, покликаним Христянам і дітям світла; пам'ятаючи завжди, що Хрестення представляє нам вірування наше; це означає, ви маєтейти за прикладом Спаса нашого Христа, й ставатись подібними до нього; щоб, як він умер і знов воскрес задля нас, так і ми, що охрестилися, маємо вмерти для гріху і знов воскреснути задля праведности, завжди умертвляючи всяке лукавство наше й темні хотіння наші, і щодня поступати у всякій чесноті і в побожності життя.

*Тут можна закінчити,*

**БЛАГОДАТЬ** Господа нашого Ісуса Христа, і любов Божа й Отця й приявність

## *Служба хрещення старших*

Святого Духа, нехай буде зі всіма нами на-  
зувяди. Амінь.

Доконечне треба, щоб Єпископ прийняв новоохрещених людей як найскоріше після Хрестення як повних членів Церкви; щоб могли вони приступити до святої Причастії.

Як трапляється до Хресту діти, що не доросли ще, щоб самим за себе відповідати; тоді треба охрестити їх по Правилам призначеним для Прилюдного Хрестення Немовлят, або (в разі великої небезпеки) по Правилам Приватного Хрестення; тільки переміняти слова **НЕМОВЛЯ**, на **ДИТЯ** або **ОСОБУ**, як цього обставини вимагають. А як не можна довідатись, чи хтось у дорослім віці був правильно охрещений, Священник має охрестити його по правилам низше приписаним: **Хай тільки вживає ОСЬ ЦІХ СЛІВ:**

**ЯК** ти ще не охрещений (а), **Н.** Хрещу тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Коли неохрещена людина в дорослім віці є в небезпеці перед смертю, і як він або вона упевнить Священника про свою віру й покаяння, й бажає охреститися, тоді Хрестення може відбутися приватно по цьому Правилу: Перше нехай Священник з присутніми людьми удастись до Бога й змовить **Молитву Господню**, і **Молебні**, призначенні для цієї форми Хрестення, як на це час її

*Служба хрещення старших  
обставини позволяють. Опісля ж зли-  
ває воду на нього чи на неї, промовляючи,  
Н. Хрещу тебе во Імя Отця, і Сина, і Свя-  
гого Духа. Амінь.*

*Тоді всі, притавши на коліна, говорять  
за Священиком Дякування, почавши від,  
ПІДНОСИМ ДО ТЕБЕ СКРОМНІ  
ДЯКУВАННЯ, і БЛАГОДАТЬ ГОС-  
ПОДА НАШОГО, і т. д.*

\*

## КАТЕХИЗМ

це б то завдання, котре має вміти  
кожна людина заки прийде до  
епископа для повного прийняття  
в члени церкви.

ДОГОВІР.

ПИТАННЯ.

ЯК називаєшся?

ВІДПОВІДЬ. Н. або О.

ПИТАННЯ. Хто дав тобі це імя?

ВІДПОВІДЬ. Батьки й Матінки мої при  
Хрестенню; через це я стався (сталася) чле-  
ном Христовим, дитиною Божою, наслідни-  
ком (-цею) царства небесного.

ПИТАННЯ. Яку обітницю зложили тоді  
за тебе твої Хрестні Батьки й Матінки?

ВІДПОВІДЬ. Вони обіцяли й слюбували  
від мого імен три речі. Перше, що маю від-  
ректися диявола й усіх діл його, гордоців  
і марнощів цього лукавого світа, і всіх цьо-  
госвітних розкошів. Друге, що маю віру-  
вати в кожну точку Християнської віри. А  
третє, що маю держатись святої волі Божої  
й заповідей, та ходити в них усі дні життя  
моого.

ПИТАННЯ. Чи ж не думаєш, що маеш  
так вірувати й поводитись, як вони за тебе  
прирекли?

## Катехизм

**ВІДПОВІДЬ.** Справді так; і при Божій помочі так і буду. Й від серця дякую небесному Отцю нашему, що покликав мене у цей спасений стан через Христа Ісуса Господа нашого. І молюсь до Бога, щоб дав мені Благодать свою, щоб я зміг (змогла) пробувати в ній до кінця життя моєго.

ВІРА.

## КАТЕХИТ.

Змов напамять Точки твоєї Віри.

## ВІДПОВІДЬ.

**ВІРУЮ** в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі;

І в Ісуса Христа Сина його єдиного, Господа нашого, Котрий почався від Святого Духа, Народився від Діви Марії, Страждав за Понтия Пилата, Був розп'ятий, умер, і був похований: Зійшов до пекла; Третього дня знов устав із мертвих; Вознісся на небо й сидить праворуч у Бога Отця всемогутнього; І звідти прийде судити живих і мертвих;

**ВІРУЮ** в Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла, І життя вічне. Амінь.

Завважте, що слова в Визнанні Віри, **ЗІЙШОВ ДО ПЕКЛА, розуміти треба, як слова, УВІЙШОВ У ТЕ МІСЦЕ, ДЕ ПРОБУВАЮТЬ ВІДІЙШОВІ ДУХИ.**

## Катехизм

**ПИТАННЯ.** Чого важного навчився (лась) ти із тих точок твого Вірування?

**ВІДПОВІДЬ.** Перше, я навчився (лась) вірувати в Бога Отця, що створив мене й веса світ.

Друге, в Бога Сина, що викупив мене й усе людство.

Третє, в Бога Духа Святого, що освятив мене і всіх вибраних Божих.

## ЗАПОВІДИ.

## ПИТАННЯ.

Ти сказав (ла), що Батьки й Матінки твої Хрестні приобіцяли за тебе, що держати меш Заповіди Божі. Скажи, скільки їх є?

**ВІДПОВІДЬ.** Десять.

**ПИТАННЯ.** Котрі ж вони?

## ВІДПОВІДЬ.

Ти самі, що Бог висловив у двадцятій Голові Другої Книги Мойсея, промовляючи, Я Господь Бог твій, що вивів тебе з землі Єгипетської, з дому неволі.

1. Не будеш мати інших Богів окрім мене.

2. Не зробиш собі ніякого тесаного боввана, ні подобини того, що на небі вгорі, або на землі внизу, або в воді під землею. Не будеш припадати ниць перед ними, ані покланятись їм. Бо Я Господь Бог твій, ревнівий Бог, що караю батьківські гріхи на дітях до третього й четвертого покоління тих, що ненавидять мене, а проявляю милосердя до тисячів тих, що люблять мене й держаться заповідей моїх.

## *Катехизм*

3. Не призиватимеш Імені Господа Бога твого марно; бо Господь не вважатиме безвинним того, хто призыває Ім'я його марно.

4. Памятай, щоб святкував святий день Субітній. Шість днів будеш працювати й робити все, що маеш до діла; а семий день, це Субота Господа Бога твого. Тоді не робити меш ніякого діла, ні ти, ні твій син, ані твоя доночка, ні твій слуга, ні твоя служниця, ні твоя скотана, ні чужениця, що буде на оборі в тебе. Бо в шести днях сотворив Господь небо й землю, море й усе, що у них, а семого дня перестав; через те благословив Господь семий день, і освятив його.

5. Шануй батька твого й матір твою; щоб довго прожив ти на землі, котру Господь Бог твій дає тобі.

6. Не вбиватимеш.

7. Не чинитимеш перелюбу.

8. Не крастимеш.

9. Не свідчитимеш криво проти близнього твого.

10. Не будеш лакомитися на хату близнього твого, не будеш лакомиться на жінку близнього твого, ні на слугу, ані на служницю його, ні на вола його, ні на осла його, ні на жадну річ його.

## *ПИТАННЯ.*

**ЧОГО** важного навчився (лась) ти із цих Заповідей?

**ВІДПОВІДЬ.** Я навчився (лась) дві ріči: Про мою повинність до Бога, й мою повинність до Близнього моого.

**ПИТАННЯ.** Яка повинність твоя до Бога?

## *Катехизм*

**ВІДПОВІДЬ.** Моя повинність до Бога,

1. Вірувати в нього, боятись його, й любити його, всім серцем моїм, усім розумом моїм, усю душою мою, і усю силу мою:

2. Покланятися йому, дякувати йому, вповні покладатися на нього, удаватися до нього:

3. Шанувати Ім'я його святе й Слово його:

4. І служити йому вірно всі дні життя моого.

**ПИТАННЯ.** Яка повинність твоя до Близнього твого?

**ВІДПОВІДЬ.** Моя повинність до Близнього моого, любити його, як себе, й усім людям робити тільки те, чого бажав би (на) я, щоб вони мені робили:

5. Любити, шанувати й заступати моого батька й матір: Шанувати й слухати Короля, і всіх, котрі під ним владу мають: Користися усім моїм зверхникам, учителям, пастырям духовним і наставникам: Поводитися лагідно й поважно перед усіма ліпшими від мене:

6. Нікому не шкодити ані словом, ані ділом: Не носити в серці моїм ані злоби, ні ненависті:

7. Вдержувати тіло мое в уміренності, тверезості та чистоті:

8. Чесним і справедливим бути у всяких моїх ділах: держати руки при собі від хапчivosti й крадечки:

9. Й держати язик мій від поганих слів, брехні та обмови.

10. Не завидувати й не прагнути чужого добра; а вчитися й широ працювати задля набуття свого власного прожитку, й спов-

## *Катехизм*

ніювання повинностей моїх в таких обставинах життя, в які вподобалось Богові постати мене.

### **МОЛИТВА.**

### **КАТЕХИТ.**

Люба дитино моя, знай оце, що ти не зможеш у власних силах додержати всього цього, й не ходити меш в заповідях Божих, ані служити йому, без його навмисної благодаті; котру завжди дістанеш, як пильно й широ молитимешся за неї. Нехай же вчую, чи вміш ти змовити Молитву Господню.

### **ВІДПОВІДЬ.**

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай святиться Ім'я твое, Нехай прийде царство твое, Нехай дістеться воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впроваджуй нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. **Амінь.**

**ПИТАННЯ.** Чого бажаєш від Бога в цій молитві?

**ВІДПОВІДЬ.** В Молитві Господній, ключу до Господа Бога Отця нашого небесного, від котрого походить усяка доброта, Щоб зіслав благодать свою на мене й на всіх людей: Щоб ми могли покланятись йому, служити йому й послушними бути йому, як повинні:

## *Катехизм*

І молюся до Бога, щоб він подавав нам всього, чого нам треба для тіла й душі нашої:

Щоб милував нас дарував нам прогрішення наші:

Щоб уподобалось йому спасати нас, і захищати від усяких небезпек душі й тіла; та щоб боронив нас від усякого гріху й лукавства, і від ворога душі нашої, та від вічної смерті.

Уповаючи, що він ще все зробить для нас з милосердя й доброти своєї, через Господа нашого Ісуса Христа. Тим то кажу, Амінь, Хай так буде.

### **ТАЙНИ.**

### **ПИТАННЯ.**

**СКІЛЬКИ** Тайн установив Ісус Христос у Церкві своїй?

**ВІДПОВІДЬ.** Христос установив тільки дві Тайні, як загально потрібні до спасення; це есть, Хрещення й Господню Вечерю.

**ПИТАННЯ.** Що розумієш під словом Тайна?

**ВІДПОВІДЬ.** Під словом Тайна розумію зверхній і видимий знак внутрішньої й духовної благодаті, даної нам з постанови самого Христа, яко засіб, через котрый приймаємо її, і яко запоруку, що ми дістали її.

**ПИТАННЯ.** Скільки частей є в Тайні?

**ВІДПОВІДЬ.** В Тайні є дві часті: зверхній видимий знак, і внутрішня духовна благодать.

**ПИТАННЯ.** Який є зверхній явний знак, або вид при Хрещенню?

## Катехизм

**ВІДПОВІДЬ.** Зверхній або явним знаком при Хрещенню є Вода: що в ній люде хрестяться, **ВО ІМЯ ОТЦЯ, І СИНА, І СВЯТОГО ДУХА.**

**ПИТАННЯ.** Що це внутрішня й невидима благодать?

**ВІДПОВІДЬ.** Внутрішнього й невидимої благодаттю при Хрещенню є, вмертя для гріху, а народження для праведності: бо з природи ми родимося в гріху, як діти гніву, а через це стаємося дітьми благодаті.

**ПИТАННЯ.** Чого вимагається від людей, що бажають охреститися?

**ВІДПОВІДЬ.** Від людей, що бажають охреститися, вимагається каяття, щоби в ньому покинули вони гріх: і віри, щоб твердо вірували в обітниці Божі, дані ім у тій Тайні.

**ПИТАННЯ.** Чом же хрестять немовлято, як вони в молодості своїй не можуть цього сповнити?

**ВІДПОВІДЬ.** Немовляток хреститься тому, що вони обіцяють віру й каяття устами своїх опікунів: котрі обіцяють, що немовлята сповнитимуть усе це тоді, як прийдуть своїх літ.

**ПИТАННЯ.** Для чого установлено Тайну Господньої Вечері?

**ВІДПОВІДЬ.** Тайну Господньої Вечері установлено задля безнастаниного спогаду про жертву смерти Христової, і благодатей, котрі ми через те дістаємо.

**ПИТАННЯ.** Що є зверхньою частею, або знаком Господньої Вечері?

## Катехизм

**ВІДПОВІДЬ.** Зверхною частею, або знаком Господньої Вечері є Хліб і Вино, котрі Господь приказав споживати.

**ПИТАННЯ.** Що є внутрішньою частею, або зображеню дійсністю?

**ВІДПОВІДЬ.** Внутрішньою частею, або зображеню дійсністю в Господній Вечері є **ТИЛО і КРОВ Христові**, що їх справді ї дійсно приймають і споживають віруючі люди при Господній Вечері.

**ПИТАННЯ.** Які благодаті з цього, що ми стаємося причастниками Господньої Вечері?

**ВІДПОВІДЬ.** З того, що ми є причастниками Господньої Вечері, є ті благодаті, що ми відживляємо й відсвіжуємо душі наші **Тілом і Кровю Христовою**, так як тіло наше Хлібом і Вином.

**ПИТАННЯ.** Чого вимагається від людей, що приходять до Господньої Вечері?

**ВІДПОВІДЬ.** Від людей, що приходять до Господньої Вечері, вимагається, щоб вони перше розглянули себе, чи вони справді розкаялись в попередніх гріхах своїх, та чи постановили вони в собі твердо зачати й провадити нове життя; чи мають живу віру в милосердя Боже через Христа, і вдячний спогад про смерть його; та чи живуть вони в згоді зі всіма людьми.

*Парох кожної Громади має пильно дбати, щоб кожної неділі, і свята, ї коли тільки має нагоду, навчати ї випитувати дітей цього Катехизму; а дуже важно, щоб робити це прилюдно в церкві, час від часу, або після другого*

## *Катехизм*

*Молебня на Утрені, або на Вечірні,  
або коли-будь у відповідний час.  
Усі ж батьки й матінки, доматорки  
й опікуни повинні заставити своїх  
дітей, слуг, вихованків й учнів, щоб при-  
ходили на цю науку в призначенні часі.  
Як тільки діти доростуть до пізнання  
й можуть на рідній мові змовити Ви-  
знання Віри, Молитву Господню й  
Десять Заповідей Божих; а також  
відповісти на питання цього Кате-  
хизму; треба їх привести перед Єпи-  
скопом, щоб прийняв їх у повне членство  
Церкви Христової. А де можна, там  
коjsne повинно мати з собою Хрестного  
своого Батька й Матінку, які свідків  
їого чи її утвердження (Конфірмації).  
Скорі тільки Єпископ дасть знати,  
щоб приводили до нього дітей задля  
Уцерковлення їх, Парох з коjної Па-  
рохії має вислати Єпископові список тих  
людей, котрі в його Парохії бажають  
від нього Уцерковлення. Низку імен  
має він власноручно підписати. Як же  
Єпископ прийме їх, тоді поступає після  
оцього Правила.*

\*

## **ПРАВИЛО УЦЕРКОВЛЕННЯ або рукополагання тих, що охрестились і прийшли до літ розуміння.**

*Усіх тих, що мають приступити до  
Уцерковлення, в означеній час, ста-  
виться в ряд перед Єпископом, Священик  
представляє їх Єпископові, промовля-  
ючи,*

**ВСЕЧЕСНИЙ** Отче в Бозі, Представляю  
вам оціх людей для рукополагання.

**ЄПИСКОП.** Вважайте, щоб ці лица, що  
їх представляєте мені, були приготовані й  
достойні прийняття рукополагання.

**СВЯЩЕНИК.** Я навчав їх і випитував  
їх, і вірю, що вони приготовані й до-  
стойні.

*Тоді Священик, або хто інший, кого  
призначить Єпископ, або сам Єпископ  
читає оце Передне Слово,*

**МОЇ** улюблені, Щоб Уцерковлення ви-  
йшло на збудовання тих, що приймають  
їого, Церква, для їхнього добра, вимагає,  
щоб тільки ті приступали до рукополагання,  
що вміють сказати Візнання Віри, Молитву  
Господню, Десять Заповідей, а також від-  
повісти на інші питання, що містяться в

## *Правило уцерковлення*

Катехизм: Як же ці лиця, тут приявні, ставшись членами Церкви Христової через Хрещення, навчились і приготовились, як перше сказано, ми зібрались тут, щоб помолитись за них і благословити їх покладанням рук. Ця установа дуже важна задля кількох причин.

Перше. В богатюх місцях Святого Писання читаемо, що Апостоли молилися й покладали руки на тих, що охрестились; і це годиться із звичаєм по церквах від Апостольських часів.

Друге. Щоб молитвою й покладанням рук ті люди, що уцерковились, зміцнилися Духом Святым.

Третє. Щоб лица, що тепер прийшли до літ розуміння, і знають про свою невідкличну повинність прилюдно призвати слюбовання, зложені самими ними, або їх Хрестними Батьками й Матінками за них при Хрещенню, і тепер самі за себе, своїми устами, мали нагоду добровільно й явно перед Церквою переконати й упевнити нас, що вони непохитні в вірі; а також, щоб при Божій помочі відтепер вони завжди ревно старалися вірно додержати усього того, на що вони згодилися своїм власним свідченням.

*Тоді Єпископ, або хто зміж Священиків, кого він покличе, промовляє,*

**ПОСЛУХАЙМО** слів Святого Писання, записаних в осьмій Голові Діянь Апостольських, зачинаючи від п'ятого вірша.

*І ФІЛИП, прийшовши в город Самарійський, проповідував їм Христа. І вважав*

## *Правило уцерковлення*

народ на слова Филипові однодушно, як чули й бачили ознаки, що він робив. З богатюх бо, що мали духів нечистих, виходили вони, ревучи великим голосом: і багато розслаблених і кривих сціялось. І стались радощі великі в городі тому. Як же увірували Філіпу, що благовіствував про царство Боже, й Ім'я Ісуса Христа, то хрестились і чоловіки й жінки. Почувши ж Апостоли в Єрусалимі, що прийняла Самарія слово Боже, післиали до них Петра та Йоана: котрі, як тільки прийшли, молилися за них, щоб прийняли Духа Святого: ще бо на нікого з них не зійшов, а тільки охрещені були в Ім'я Господа Ісуса. Тоді клали руки на них, і прийняли вони Святого Духа.

**ПОСЛУХАЙМО** також слів Святого Писання, записаних в дев'ятнадцятій Голові Діянь Апостольських, зачинаючи від первого стиха.

**СТАЛОСЯ**, як був Аполос у Коринті, що Павло пройшовши горішні сторони, прибув у Єфес, і, заставши деяких учеників, сказав до них, Чи прийняли ви Духа Святого тоді, як увірували? Вони ж відказали йому, Ні, Ми й не чули ніколи, чи є Святий Дух. І каже він, У що ж ви тоді хрестились? А вони сказали, В Йоанове Хрещення. Каже ж Павло, Йоан хрестив хрещенням покаяння, кажучи людям, щоб вірували в того, що за ним приходить, це єсть в Ісуса. І як це почули, хрестились в Ім'я Господа Ісуса. А як Павло положив руки на них, Святий Дух зійшов на них; і заговорили мовами й пророкували. А було їх усіх до дванадцяти чоловіків.

## *Правило уцерковлення*

**ПОСЛУХАЙМО** також слів Святого Писання, записаних у пятій Голові Апостола до Жидів, зачинаючи від дванацятого вірша, і в шestій Голові, зачинаючи від першого вірша. **Бо як би вам через час годилось бути** учителями, знов треба, щоб вас учив хтось **перших основ висловів Божих; і стались такими, котрим треба молока, а не твердої поживи.** Тим же перестаньмо говорити про перші основи Христові, а змагаймо до звершення; **не закладаючи знов підвалин покаяння** від мертвих діл і віри в Бога, науки хрещення, і положення рук, і воскресення з мертвих, і суд вічного. **І це зробимо, як** Бог позволить.

*Тоді промовляє Єпископ,*

**ЧИ** ви тут перед Богом і цею Громадою, відновляєте ту вроочисту обітницю й слюбовання, що їх зложили ви самі, або за вас зложили Хрестні Батьки при вашім Хрещенні; стверджуючи і признаючи їх тепер лично, і чи вважаете за свою повинність вірувати й сповняти усе те, що тоді ви взяли на себе, або що ваші Хрестні Батьки і Хрестні Матінки тоді за вас прийняли.

*I кожен має голосно відповісти,*

Так.

*Або й так може Єпископ промовити,*

**ЧИ** ви тут, перед Богом і цею Громадою, відрікаєтесь диявола й усіх діл його, марнощів і розкошів цього лукавого світа, й усіх грішних ласощів тіла?

**ВІДПОВІДЬ.** Відрікаюся.

## *Правило уцерковлення*

**ЄПИСКОП.** Чи віруєте ви в усі точки Христіянської віри, що містяться в Апостольськім Визнанню Віри?

**ВІДПОВІДЬ.** Вірую.

**ЄПИСКОП.** Чи будете ревно старатись держатися волі Божої заповідей й поступати після них усі дні життя вашого?

**ВІДПОВІДЬ.** Буду, Як Бог поможе.

## *ЄПИСКОП.*

**ПОМІЧ** наша в Імені Господньому;

**ВІДПОВІДЬ.** Що створив небо й землю.

**ЄПИСКОП.** Нехай благословиться Ім'я Господнє;

**ВІДПОВІДЬ.** Від нині до віку.

**ЄПИСКОП.** Господи, вислухай молитви наші.

**ВІДПОВІДЬ.** І нехай голос наш дійде до тебе.

## *ЄПИСКОП.*

Помолімся.

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що зволив еси відродити слуг твоїх Водою і Духом Святым, і дарував їм відпущення всіх гріхів їх: Благаемо тебе, зміні їх, Господи, Святым Утішителем Духом, і щодня наділяй їх преображеннями благодаті; духом премудрості й розуміння; духом ради й духовної сили; духом знання й правдивої побожності; й словни їх, Господи, духом святого страху, тепер і навіки. **Амінь.**

## *Правило уцерковлення*

*Тоді всі вони рядом приклоняють коліна перед Єпископом, а він покладає руки на кожного з них і над кожним промовляє,*

**БОРОНИ,** Господи, оце Дитя твое (або цього слугу твоого) небесною благодаттю твоєю, щоб він назавжди зістався твоїм, і щодня більше й більше збогачай його у Святім Дусі, аж доки не прийде до царства твого вічного. **Амінь.**

*Тоді Єпископ промовляє,*

Господь з Вами.

**ВІДПОВІДЬ.** І з Духом твоїм.

*I (як усі стоять навколошках) Єпископ продовжує,*

Помолімся.

**ОТЧЕ** наш, що єси на небі, Нехай святыся Ім'я твое, Нехай прийде царство твое, Нехай дістеться воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; I даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. **Амінь.**

*I цей Молебень.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і віковічний Боже, що заставляєш нас хотіти й робити все те, що тільки добре й приемне твоїй Божеській Величі: Шлемо до тебе смиренні благання наші за цих слуг твоїх, що на них (за прикладом Святих Апостолів) положили ми руки свої, запевнюючи їх (цим знаком) про

## *Правило уцерковлення*

твою щирість і ласкаву доброту до них. Нехай батьківська рука твоя, благаємо тебе, простягається завжди понад ними; Нехай Дух твій Святий не покидає їх ніколи; провадь же їх в знанню й послухові Слову твоєму, щоб вкінці осягнули вони вічне життя; у Христі Ісусі, що жив й царствує з тобою і Святым Духом, один Бог, на віki вічні. **Амінь.**

**ВСЕМОГУТНІЙ** Господи й віковічний Боже, Благаємо тебе, заступай нас, провадь і освячай нас, і проводи тілами й душами нашими в ділах заповідей твоїх; щоб під твоєю всемогутньою опікою тут і всюди, змогли ми встояти тілом і душою; у Христі Ісусі Господі нашім. **Амінь.**

*Todі Єпископ благословляє їх, промовляючи,*

**БЛАГОСЛОВЕННЯ** Всемогутнього Бoga, Отця, і Сина, і Святого Духа, нехай спічне на вас, і пробуває з вами, навіки. **Амінь.**

*I нікого недопускається до святої Причастії, доки не прийме Уцерковлення, або є готовий та бажає уцерковитись.*

**ТАБЛИЦЯ.**  
**РІДНИХ І ПОСВОЯЧЕНИХ**  
**по якій як хто споріднений закаузеться**  
**в писаннях і законах наших вінчати**  
**в подружжя.**

Чоловікові не вільно  
женитися зі своєю

1. МАТИРЮ,
2. Мачохою,
3. Тещею,
4. Доњкою,
5. Пасербицею,
6. Невісткою,
7. Сестрою,
8. Братовою,
9. Бабкою,
10. Дідовою жінкою,
11. Жінчиною бабкою,
12. Внукою,
13. Жінчиною внукою,
14. Внуковою жінкою,
15. Тіткою,
16. Жінчиною тіткою,
17. Братанкою або сестрінкою,
18. Жінчиною братанкою або сестрінкою.

Жінці не вільно відати ся за свого

1. ВІТЦЯ,
2. Вітчима,
3. Свекра,
4. Сина,
5. Пасерба,
6. Зятя,
7. Брата,
8. Шурина (швагра),
9. Діда,
10. Бабчиного мужа,
11. Мужового діда,
12. Внука,
13. Мужового внука,
14. Мужа своєї внуки,
15. Вуйка (дядька),
16. Мужового вуйка або стрия,
17. Сестрінка або братанка,
18. Мужового сестрінка або братанка.

**ПРАВИЛО**  
**ВРОЧИСТОГО ВІНЧАННЯ.**

Перше муситься в трьох осібних Неділях виголосити в церкві Оповіді про тих, що постановляють одружитися, під час Служби Причастії, або зараз після другого Молебня на Утрені або на Вечірні; Парох промовляє після звичаю,

**ПРОГОЛОШУЮ** Оповіді Подружжя Н. із (села або міста) з О. із . . . Як знає хто яку причину або законну перешкоду, через котру цим людям не вільно дружитися, не хай явно скаже. Це запитую (перший, другий, третій) раз.

А як люде, що хотять повінчатися, живуть кожне в іншій Парохії, Оповіді мусить голоситися в обох церквах; і Парох одної Громади не має вінчати їх без посвідки від другого Пароха, що й там виголошено Оповіді через три осібні неділі. Нікому не вільно вінчати їх, не виголосивши перше Оповідей, хіба що мають до цього Дозвіл (Лайсенс) віл Влади.

Затямте, що жаден Священик Англіканської Церкви в Канаді не має права свідомо вінчати таких людей, з котрих одно має розвід і другожина його іще живе.

## *Правило врочистого вінчання*

*Затямте також, що ніодин Священик зпід влади Англіканської Церкви в Канаді не має права вінчати таких людей, котрим не вільно дружитися задля споріднення або посвячення, як написано в ТАБЛИЦІ РІДНИХ I ПО СВОЯЧЕНИХ на попередній сторінці. Перше, заки відбудеться яке Вінчання, нехай Священик розвідається й переконаеться, чи нема до цього якої перевопни.*

*Умовленого дня й години для переведення достойного Вінчання, Жених з Нареченого зі своєю дружиною, рідними, кревнimi та приятелями приходять до церкви: Жених стає праворуч Нареченої, а Священик промовляє,*

**УЛЮБЛЕНИ,** ми тут зібрались перед Богом і перед лицем цеї Громади, щоби злути в Подружжя цього чоловіка з цею невістою. Це свята постанова, що її Бог установив ще в часі невинності людини, й це показує нам предивне обєднання, між Христом і Церквою; і цю святу постанову звеличив і украсив Христос своюю приятністю і першим чудом, що його соторвів у Кані Галілейській; а святий Павло наказує, щоб усі люди шанували її: тим то не вільно приступати до Вінчання байдужно, або нерозважно й нечесно; а з пошаною, свідомо, розважко, тверезо й зі страхом Божим; добре роздумавши причини, задля котрих установлено святе Подружжя.

Подружжя встановлено задля освячення злуки чоловіка з женою; задля приведення

## *Правило врочистого вінчання*

на світ дітей, що треба їх виховати в страху Божому; й задля обопільного товарищування, помочі, потіхи, що одно від другого має завжди мати у гаразді і в недолі. У цей освячений стан цих двоє людей прийшли тут, щоб їх обєднати.

Як же хто годен сказати мені яку певну причину, чому не вільно мені одружити їх по закону, нехай зараз каже, або після цього нехай навіки не скаже.

*А також, промовляючи до тих, що мають одружитися, каже,*

**ДОПИТУЮСЬ** і домагаюсь від обоїх вас, бо за це ви відповідатимете на Страшнім Суді, як виявляться тайни всіх сердець, щоб, як котре з вас знає перешкоду, чому б не вільно вам законно злучитися в святім Подружжю, нехай тепер признається. Бо будьте певні, що всі, що дружиться проти дозволу Слова Божого, перед Богом Нелюбні; і вінчання їх незаконне.

*А як хто перед вінчанням натякне або заявитъ яку пережкоду, через котру не можна їм одружитися, після Божого або світського закона, й має за собою певні й достаточні докази; або відразу дастъ незбиті доводи, що тим людям не вільно дружитись, тоді вінчання переривається, аж доки справа не виявиться.*

*Як же нема натяку на перешкоду, Парох промовляє до Жениха,*

**Н. ЧИ ХОЧЕШ** мати оцю невісту за свою шлюбну жінку, щоб жити з нею по

## *Правило вроочистого вінчання*

Божій установі в святому стані Подружжя? Чи будеш любити її, догаджати її, шанувати її, і дбати за неї, в слабості та в здоровлю; і, відвертаючись від кожної іншої, держатись тільки для неї, як довго обое житимете?

*Жених має відповісти,*

Хочу.

*Тоді Священик говорить до невісти,*

**Н. ЧИ ХОЧЕШ** мати цього чоловіка за свого шлюбного мужа, щоб жити з ним по Божій установі в святому стані Подружжя? Чи хочеш слухати його й служити йому, любити й шанувати його, та дбати за нього, в слабості та в здоровлю; і, відвертаючись від кожного іншого, держатись тільки для нього, як довго обое житимете?

*Невіста відповідає,*

Хочу.

Хто віддає цю невісту за жінку цьому чоловікові?

*Тоді шлюбують одно одному в той спосіб.*

**Священик** відбираючи невісту від рук батька або приятеля її, держить її за праву руку і заставляє мужа подати їй праву руку; злучивши їх за праві руки, каже повторяти за собою слова,

**Я Н.** беру собі тебе **Н.** за шлюбну жінку, щоб мати й держати тебе від сьогодні надалі, в добрі чи в біді, в достатках чи в бідності,

## *Правило вроочистого вінчання*

слабості і в здоровлю, любити, й кохати тебе, доки смерть не розлучить нас, як Бог приказує; і на це шлюбую тобі.

*Тоді опускають руки додолу; після цього жінка своєю правою рукою бере мужа за праву руку, і так же говорити за Священиком,*

**Я Н.** беру собі тебе **Н.** за шлюбного мужа, щоб мати й держати тебе від сьогодні надалі, в добрі чи в біді, в достатках чи в бідності, в слабості і в здоровлю, любити, кохати й слухати тебе, доки смерть не розлучить нас, як Бог приказує; і на це шлюбую тобі.

*Тоді знов опускають руки додолу; а муж подає жінці перстень, положивши його по звичаю на книжку перед Священика й Клерика. Священик бере перстень і подає його мужові, щоб насилив його жінці на четвертий палець лівої руки. Муж держить перстень на жіночім пальці й говорити за Священиком,*

**ЦИМ** перстенем пригортуюсь до тебе, тілом моїм шаную тебе, і всім світським добром моїм наділяю тебе: Во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

*Тоді муж лишає перстень на четвертім пальці лівої жіночої руки, й обеє припадають на коліна, а Священик говорити,*

Помолімся.

**ПРЕДВІЧНИЙ** Боже, Сотворителю і Вседержителю цілого людства, Давче уся-

## *Правило вроочистого вінчання*

ких духовних благодатей, Творче вічного життя: Пішли благословення твое на цих слуг твоїх, на цього мужа й на оцю жону, котрих благословляємо во Імѧ твое, щоб як Ісаак з Ревекою жили вірно вкупі, так і цих двоє людей могли певне сповнити й додержати приречення й угоду заключену між ними, (для того ж і цей перстень даний і прийнятті яко знак договору) та нехай пробувають вони в звершенні любові і в супокою одно з одним, і проживають по закону твому; у Христі Ісусі Господі на-шім. *Амінь.*

*Тоді Священик злучує іх праві руки й проголошує,*

Кого Бог злучив, нехай ніхто не розлучає.

*Тоді Священик говорить до людей,*

*ОЦЕ Н. і Н.* добровільно увійшли в стан Подружжя, й заявили це перед Богом і цено Громадою, і на це шлюбували одно одному, й доказали це через подання й прийняття перстеня й подали собі руки взаємно; тим же проголошую, що вони одно з одним від тепер муж і жона, Во імѧ Отця, і Сина, і Святого Духа. *Амінь.*

*I Священик додає оце Благословення,*

**БОГ** Отець, Бог Син, Бог Дух Святий, нехай благословить, хоронить, і держить вас; нехай Господь милосердний щиро споглядає на вас, і нехай сповнить вас усяким духовним благословенням, і ласкою, щоб ви разом так прожили це життя, щоби в будучім світі життя вічне мали. *Амінь.*

## *Правило вроочистого вінчання*

*Тоді Священик або Клир, ідучи до Господнього Столу, говорять або співають оцю Псалмю (127),*

*Щасливий кожний, що боїться Господа: й дорогами йогоходить.*

*Бо живитимешся працею рук твоїх: щасливий будеш і добре тобі буде.*

*Жінка твоя буде, як плодовита лоза виноградна, в кімнатах дому твого.*

*Діти твої, як парости на дереві оливному кругом стола твого.*

*Ось, так буде благословенний чоловік що Господа боїться.*

*Нехай Господь з Сіону благословить тебе й даст тебе побачити щасливу долю Єрусалиму по всі дні життя твого;*

*І щоб ти бачив дітей твоїх: і мир на Ізраїлі.*

*Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;*

*Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. *Амінь.**

*Або цю Псалмю,*

*НЕХАЙ милує нас Бог, і благословить нас: і покаже нам сяйво лиця свого, й буде милосердним до нас:*

*Щоб знаною була дорога твоя на землі: між усіма народами спасення твое.*

*Нехай славлять люде тебе, Боже: надто, нехай прославляють тебе всі народи.*

*Нехай же радуються й веселяться племена: Бо ти судитимеш людей по правді, й володітимеш народами на землі.*

*Нехай славлять люде тебе, Боже: надто, нехай прославляють тебе всі народи.*

## *Правило вроочистого вінчання*

Тоді земля примножить врожаї свої: а Бог, навіть сам наш Бог подасть нам благословення свое.

Бог Буде благословити нас: і вся земля від краю до краю буде боятися його.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові; Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. *Амінь.*

*По скінченню Псальми, чоловік з жінкою приклоняють коліна перед Господнім Столом, Священник стас коло Стола й, обернувшись лицем до них, говорить,*

Господи, помилуй нас.

**ВІДПОВІДЬ.** Христе, помилуй нас.

**СВЯЩЕННИК.** Господи, помилуй нас.

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твое, Нехай прийде царство твое, Нехай дістється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. *Амінь.*

**СВЯЩЕННИК.** Спаси, Господи, слугу твого й слугу твою;

**ВІДПОВІДЬ.** Котрі покладаються на тебе.

**СВЯЩЕННИК.** Подай їм поміч, Господи, із святого пробутку твого.

**ВІДПОВІДЬ.** І по-всяк-часно борони їх.

**СВЯЩЕННИК.** Будь їм могутньою стіною,

**ВІДПОВІДЬ.** Від лиця ворогів їх.

**СВЯЩЕННИК.** Вислухай молення наше, Господи.

## *Правило вроочистого вінчання*

**ВІДПОВІДЬ.** І нехай голоси наші дійуть до тебе.

### *СВЯЩЕННИК.*

**БОЖЕ** Авраамів, Боже Ісааків, Боже Яковів, благослови очіх слуг твоїх, і засій серця їх насінням вічного життя; щоб, коли навчаться чого із Святого Слова твого собі на хосен, змогли ділами сповняти його. Поглянь, Господи, з небес ласково й благослови їх. І як обдарував еси благословенням Авраама з Сарою на превелику радість для обоїх їх, так је й не відхили благословення твого від цих слуг твоїх; хай вони коряться волі твоїй, і завжди пробуваючи під твоєю опікою, нехай домують в любові твоїй, доки житимуть; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

*Оци молитву треба опустити, як жінка за стара вже родити дітей.*

**МИЛОСЕРДНИЙ** Господи, Отче небесний, що за даруванням твоїм рід людський множиться: Благаємо тебе, спомагай благословенням твоїм цих двоє людей, щоб обое вони могли мати між собою діти, і дай їм у дружбі і в твоїй любові богато літ прожити й бачити дітей своїх, вихованих у Християнських чеснотах на честь і славу твою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

*Або оци,*

**МИЛОСТИВИЙ** Господи, Отче небесний, що з благословення твого людський рід множиться: Благаємо тебе, обдаруй очіх слуг твоїх насліддям і даруванням

## *Правило вроочистого вінчання*

дітей, і дай їм у дружбі богато літ прожити, в побожній і чесній любові, щоб діждались вони бачити дітей своїх, вихованих у Християнських чеснотах, тобі на честь і хвалу; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

**БОЖЕ**, що превеликою силою твоєю усе з нічого сотворив еси; а також (як довів еси усе до ладу), поклав еси, щоб із чоловіка (створеного на образ і подобину твою) жінка взала свій початок; і, злучивши їх в одно, навчив еси нас, що це єсть проти закону розлучати тих, кого ти в святому Подружжю обеднав: Боже, що освятив еси Подружжя і підвів його до так високої тайни, що в ньому представляється духовний шлюб і обеднання Христове з Церквою його: Зглянися милостиво на цих слуг твоїх, щоб цей чоловік любив свою жінку, по слову твому (як Христос полюбив обручницю свою Церкву, що за неї життя своє віddав, люблячи й кохаючи її, як тіло своє (а також, щоб ця жінка любою й милою, вірною й слухняною була чоловікові своєму; і в тиності, тверезості та смирності була послідователькою святих і богоінших матерей. Господи, благослови їх обоїх, і даруй їм насліддя вічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Тоді Священик промовляє,*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Бог, що у почині сотворив прародичів наших, Адама й Єву, і освятив і обединив їх у Подружжю. Нехай наділить вас багацтвом своєї благодаті, освятить і благословить вас, щоб угодили ви йому тілом і душою, та жили вкupi у

## *Правило вроочистого вінчання*

святій любові до кінця життя вашого. Амінь.

*Після цього, як не буде Проповіди або Науки про повинності чоловіка й жінки, Священик має відчитати оце,*

*ВСІ* ви, що подруженні, або гадаєте вступити у святій стан Подружжя, послухайте, що говорить святе Писання про повинності чоловіків до своїх жінок, а жінок до своїх чоловіків.

Святий Павло в листі до Єфесян, в пятій Голові дає заповідь усім жонатим чоловікам ось яку: Мужі, любіть жінок своїх, як Христос полюбив Церкву, її себе віddав за неї, щоб освятити її й, очистивши купіллю води у слові поставти її перед собою славною Церквою, без плями, або скази, або чогось подібного; а щоб вона була свята й непорочна. Так мають мужі любити своїх жінок, як свої тіла. Хто бо любить свою жінку, себе любить; ніхто бо ще ніколи не зненавидів свого власного тіла, а годує й піклується ним, як і Господе Церквою: Ми бо члени тіла його, від тіла його й від костей його. Того ж то покине чоловік батька свого й матір свою й пристане до жінки своєї; і будуть у двох одно тіло: Це велика тайна; я ж говорю що до Христа і до Церкви. Тим то, нехай кожен один вас так любить свою жінку, як і себе самого.

Той сам Святий Павло в листі до Колосян промовляє до всіх жонатих чоловіків так-саме: Мужі, любіть своїх жінок і не сердиться на них.

## *Правило вроочистого вінчання*

Послухайте також, що говорить Святий Петро, Христів Апостол, що й сам був жонатий, до тих, що подруженні: *Ви, чоловіки, розважко живте з своїми жінками; шануючи жінку, як слабшу посудину, і яко свою спільнінню в благодаті життя, щоб молитви ваші не були марні.*

Досі вислухали ви про повинності чоловіків до своїх жінок, Тепер же ви, жінки, вислухайте й навчіться своїх повинностей до чоловіків ваших, бо й це ясно висловлено в Святім Писанні.

Святий Павло в тім самім листі до Єфесян так навчає: *Жінки, корітесь своїм чоловікам, як би Господеві. Бо чоловік голова жінці, як Христос голова Церкви: і він есть Спасом тіла.* Тим то, як Церква є послушницею Христовою, так нехай і жінки будуть своїм чоловікам у всьому. І знов говорить, *Нехай жінка дивиться, щоб поважала свого чоловіка.*

А в листі до Колосян Святий Апостол Павло дає вам оцио коротку науку: *Жінки, корітесь своїм чоловікам, бо це угодно Господеві.*

Святий Петро також навчає вас дуже добре цими словами: *Ви жінки, корітесь своїм чоловікам; щоб і ті, що не слухають слова, життям жінок без слова навернулись дивлячись на ваше чисте життя і у страху (Божому).* Воша окраса нехай не буде зовнішне заплітання волосся й убирання в золото, або убирання в одежду; а потайний серця чоловік, у нетлінню лагідного й тихого духа; що перед Богом предороге.

## *Правило вроочистого вінчання*

*Як вигідно, нехай новозженці приймуть Причастю в часі Вінчання, а як ні, то при найближій нагоді опісля.*

### **МОЛЕБЕНЬ.**

ОТЧЕ небесний, що злучив еси в Подружжя прародичів наших Адама й Єву: Освяти й благослови цих слуг твоїх; і даруй тим, кого в Подружжю обединив еси, щоб додержали вони угоди, заключеної між собою, й завжди пробували в звершеній любові й супокою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

### **АПОСТОЛ. Єфесян. 5, 25.**

МУЖI, любіть жіноک своїх, як і Христос полюбив Церкву, й себе віддав за неї; щоб освятити її, й, очистивши купіллю води у слові, поставти її перед собою славною Церквою, без плями або скази, або чогось подібного; а щоб була свята й непорочна. Так мають чоловіки любити своїх жінок, як свої тіла; хто бо любить свою жінку, себе самого любить. Ніхто бо ще ніколи не зненавидів свого тіла, а гуде й піклується ним як і Господь Церквогю; Ми бо члени тіла його, від тіла його й від костей його. Того ж покине члени тіла його, від тіла його й від костей його. Того ж покине чоловік батька свого й матір свою, і пристане до жінки своєї, і будуть у двох одно тіло. Тайна це велика, я ж говорю що до Христа і до Церкви. Тим то й ви којен один з вас нехай так любить свою жінку, як і себе самого, а жінка нехай дивиться, щоб поважала свого чоловіка.

*Правило врочистого вінчання*

*ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Маттея 19, 4.*

**ОЗВАВШИСЬ** Ісус каже їм, Хіба ви не читали, що той, котрий сотворив їх у почині, сотворив їх чоловіком і жінкою, і сказав, Тому чоловік покине батька й матір і пригорнетися до жінки своєї, і будуть у двох тіло одно? Так що вже не двое, а одно тіло буде. Оце ж, що Бог злучив докупи, нехай чоловік не розлучує.

\*

## **ПРАВИЛО ВІДВІДУВАННЯ ХОРИХ.**

*Коли хто захорує, треба про це дати знати Священикові Парохові, а він поступить згідно з понизшим Правилом. Але, ніхто не боронить Священикові рятувати й потішати хорого щирою радою й молитвою, як уважатиме ліпше від цього Правила. Священик, прийшовши до дому хорого, промовляє,*

**ВПОКІЙ** дому цьому і всім проживаючим у ньому.

*Як приступить до хорої людини, приклонить коліна й говорить,*

*НЕ згадуй, Господи, провин наших, ані провин прабатьків наших: Пощади нас, Господи ласкавий, пощади людей твоїх, що їх викупив еси предорогою кровю твоєю, і не прогнівайся на нас ніколи.*

**ВІДПОВІДЬ.** Пощади нас, Господи ласкавий.

*Тоді говорить Священик,  
Помолімся.*

Господи, май милосердя над нами.  
*Христе, помилуй нас.*  
Господи, май милосердя над нами.

## *Правило відвідування хорих*

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай святиться Ім'я твое, Нехай прийде царство твое, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насыщний дай нам сьогодні; і даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і невпровердь нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. *Амінь.*

**СВЯЩЕНИК.** Спаси слугу твого (ю), Господи.

**ВІДПОВІДЬ.** Що покладається на тебе.

**СВЯЩЕНИК.** Пришли йому (її) поміч із святого пробутку твого;

**ВІДПОВІДЬ.** І могутньо борони його (її) назавжди.

**СВЯЩЕНИК.** Нехай воріг не переможе його (її).

**ВІДПОВІДЬ.** І лихий хай не має користі з нього (неї).

**СВЯЩЕНИК.** Будь для нього (неї) могутньою стіною, Господи.

**ВІДПОВІДЬ.** Від лиця ворога його (її).

**СВЯЩЕНИК.** Вислухай молитви наші, Господи.

**ВІДПОВІДЬ.** І нехай голосіння наше дійде до тебе.

## *СВЯЩЕНИК.*

**ПОДИВИСЬ,** Господи, з неба, поглянь і визволь цього (цю) слугу твого (ю). Приди-  
вись на нього (неї) милосердними очима твоїми, потіш його (її) і дай йому (її) повну  
надію на тебе, борони його (її) від ворожої  
небезпеки, й одержжуй його (її) в безна-  
стannім упокою й певності; у Христі Ісусі  
Господі нашім. *Амінь.*

## *Правило відвідування хорих*

**ВИСЛУХАЙ** нас, Всемогутній і всеми-  
лостивий Боже і Спасе; простягни звичайну  
доброту твою понад цього (цю) слугу твого  
(ю), що карається в слабості. Освяти, бла-  
гаємо тебе, още батьківське наказання твое,  
щоб через відчування недуги цієї, набрав  
(ла) він (вона) більше віри, а через небез-  
пеку, каяття: щоб, як вподобається тобі  
підвести його (її) з цеї недуги знова до  
доброго здоровля, зміг (змогла) він (вона)  
проводити решту життя свого у страху твоїм,  
на славу твою: а як ні, то даруй йому (її)  
ласку так прийняті це наказання, щоб,  
після цього переболеного життя, зміг  
(змогла) він (вона) зажити вічним життям з  
тобою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

*Тоді Священик навчає хорого по цій,  
або подібній формі,*

**УЛЮБЛЕНИЙ (НА),** знай це, що Бог  
Всемогутній есть Господом життя й смерти,  
та всього, що відноситься до нас, як моло-  
дощі, сила, здоровля, вік, слабість і хороба.  
Тим то, якаб не була це слабість, знай, будь  
певний (а), що вона від Бога. І нехай ця  
недуга буде для якої ціли; чи на те, щоб  
випробувати тебе, в твоїй терпеливости, чи  
яко приклад для других, та щоб віра ваша  
в день Господень прославилася, звеличи-  
лась і вшанувалась на збільшення слави й  
безмежної радості; чи будь вона навідала  
тебе для того, щоб направити й напросту-  
вати ув тобі те, що любе перед лицем Отця  
нашого небесного; знай напевне, що як  
щиро каєшся з гріхів твоїх і терпеливо пере-  
носиш недугу твою, вповаючи на милосердя

## *Правило відвідування хорих*

Боже, ради улюбленого Сина його Ісуса Христа, і віддаєш йому скромні дякування за його батьківські наказання, впovні піддаючись його волі, це обернеться на користь тобі, і поможет тебе ти прямим шляхом, що веде до вічного життя.

*Як же людина дуже хора, тоді Священик може опустити очі навчання, що зчиняється, від: ПРИЙМИ ЦЕ ЗА ДОБРУ МІРУ НАКАЗУ БОЖОГО до ВІЧНОГО ЖИТТЯ.*

**ПРИЙМИ** це за добру міру наказу Божого: **Бо** (як стойть записано в дванацятій Голові Апостола до Жидів) **кого Бог любить**, **того карає**, і побиває кожного сина, **котрого приймає**. Бог поступає з нами, як із синами; чи єсть бо такий син, **котрого не карає батько?** Коли ж ви пробуєте без карання, **котрого спільніками** стались усі, то ви неправого ложа діти, а не сини. Ще ж мали ми батьків, тіла нашого карателів, та й покажали іх: то чи не маємо геть більше коритись Отцю духов, і жити? Ті бо немало днів, як самі знали, карали нас; а цей на користь нам, щоб ми були спільніками святости його. Ці слова, любий брате (люба сестро), записані в святім Писанню нам на радість і на науку; щоб ми терпеливо і з подякою переносили наказ Отця нашого небесного, коли тільки, і хоч як болючим наказом вподобалось йому з превеликої доброти своєї навістити нас. I не може бути більшої радости для Християнина, як статися подібним до Христа через терпеливі страждання в нещастях, в бідах і в слабо-

## *Правило відвідування хорих*

стях. **Бо** сам він не ввійшов у славу перше, аж біль постраждав; він не ввійшов у славу, доки розпятий на був. Тим справді шлях наш до вічної радості веде через страждання тут з Христом; а двері наші до вічного життя, це охоче вмерти з Христом; щоб нам знов воскреснути і пробувати з ним у вічному життю.

Тепер же, розваживши недугу твою, яко користну для тебе, щиро напоминаю тебе Іменем Божим, памятай на Віроісповідання, котре зложив (ла) ти перед Богом при Хрещенню. А що після цього треба здати обрахунок перед справедливим Судією, що кожного судитиме, не дивлячись на личність, домугаючись від тебе, щоб ти розглянув (ла) себе у твому відпошенню до Бога й до людей; так, щоб осудивши себе й докоривши собі за власні свої провини, зміг (змогла) ти знайти помилування в руці Отця нашого небесного ради Христа, й не бути осудженим (ою) на страшнім суді. Для цього пригадую тобі правила віри нашої, щоб знов (ла) чи віруеш ти, як повинен Християнин, або ні.

*Тут Священик пригадує правила віри, так промовляючи,*

**ЧИ** віруеш ти в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі? I в Ісуса Христа однорідного Сина його Господа нашого? I що він почався від Святого Духа, народився від Діви Марії; що він страждав за Понтія Пилата, був розпятий, умер, і був похованний; що він зійшов до пекла, і також знов воскрес третього дня; що вознісся на небо, і сидить праворуч у Бога Отця Всемогут-

## *Правило відвідування хорих*

нього; і звідти прийде знову прикінці світа, судити живих і мертвих?

Чи віруеш ти в Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла; і вічне життя по смерті?

*Хора людина має відповісти,*

В усе це кріпко вірюю.

*Тоді Священик має вивідатись, чи хора людина справді кається щиро за гріхи свої, і чи пробуває в любові до всіх людей; напоминаючи їй, щоб від глибин серця простила всім людям, що провинились проти неї: а як вона провинилася перед ким другим, щоб просила від них вибачення; а як кому заподіяла кривду, або шкоду, щоб направила це скільки може. Як же не зробила ще завіщання, нехай зараз зробить, і скаже, що кому завинила, і її хто задовжив; задля втихомирення совісти її і для добра спадкоємців її. Але людей треба напоминати, щоб мали готові завіщання з часів, коли здорові бувають. Це можна зробити, заки ще Священик заче молитву, як на це позволяють обставини.*

*Священик хай не забуває пригадувати хорим людям, щоб у своїм завіщанню не забули за бідних і щирими були для них.*

*Тут можна пригадати хорій людині, щоб висповідалась з гріхів своїх, як чує, що совість доскулює її через якусь тяжку провину. Після сповіди Свя-*

## *Правило відвідування хорих*

*щеник звільняє її (як цього вона собі щиро бажає) — цими словами,*

*ГОСПОДЬ наш Ісус Христос, що лишив владу Церкви своїй увільняті всіх грішників, що щиро каються з гріхів своїх і вірують в нього, дарує тобі усі провини твої: I владою його даною мені, увільняю тебе від усіх гріхів твоїх, во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.*

*Тоді Священик говорить ось цей Молебень.*

*Помолімся.*

*ВСЕМИЛОСТИВИЙ* Боже, що з преображені милості твоєї даруєш гріхи тим, що щиро каються, і не згадуєш про них більше ніколи: Зглянися ласкавим оком твоїм на цього слугу твого (на цю слугу твою), що з цілого серця прагне прощення та відпущення. Обнови в ньому (в ній), Отче всемилостивий, усе, що дніділов в ньому (в неї) від диявольського обману й злоби, або від лихії його (її) тілесної волі й немочі; збережи цю хору людину, не дай їй відпасти від цілості Церкви твоєї; зглянися на сокрушення її, прийми слези її, утиши болі її, з ласки твоєї, чим скоріше. А що вона зложила на тебе ціле уповання своє, не згадай давніх гріхів її, а зміни її Духом благословення; як же угодно тобі забрати її звідсіля, прийми її під свою милість; задля заслуг прелюбого Сина твого Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

*Тоді Священик говорить цю Псалму,*

*Правило відвідування хорих*  
**НА ТЕБЕ, ГОСПОДИ, ПОКЛАДАЮСЬ.**  
*Псалтьма 71.*

НА тебе, Господи, покладаюсь; нехай не заведуся ніколи: а визволь і спаси мене по справедливості твоїй; прихили до мене ухо твое, і спаси мене. Будь твердинею мені, де б можна мені усе пробувати: ти обіцяв спасти мене; ти бо еси дім оборони моєї і твердиня моя. Боже мій, визволь мене з руки безбожника; з рук неправедника і гнобителя. Ти бо еси моя надія, Господи Боже: ти еси надія моя від молодості моєї. Тобою держався я від народження моого: ти вибрал мене із нутра матірнього; хвалитиму в піснях усе тебе. Богатъом людям дивоглядом я здавався: але ти еси певне уповання мое. Нехай же уста мої сповняться хвалою твоєю: щоб співав я про славу і честь твою цілий день. Не відкинь мене у старости моїй: не лиши мене, коли опустить мене сила моя. Бо вороги мої змовляються на мене, і ті, що чатують на душу мою, нараджуються з собою, говорячи, Бог опустив його, гоніть за ним і зловіть його; нема бо кому спасти його. Не йди далеко від мене, Боже; Боже мій, поспіши на поміч мені.

Нехай засоромляться і погибнуть ті, що напосілись на душу мою: нехай покриє сором і безчестя тих, що стараються лукавство заподіяти мені. Я ж у терпеливості пробуватиму завжди: їх хвалитиму тебе більше й більше. Уста мої щодня звіщатимуть справедливість твою і спасення: бо я не знаю їм кінця. Виступати му в силі Господа Бога: і згадувати буду тільки твою

*Правило відвідування хорих*

справедливість. Боже, ти навчав мене змалку аж до тепер: тим то розказуватиму про чудеса твої. Не покинь мене, Боже, у старости моїй, як посиві голова моя: аж доки не покажу силу твою родові ціому, і міць твою усім тим, що ѹще мають прийти. Твоя справедливість, Боже, дуже висока, і величні діла, котрі учинив еси: Боже, хто рівня тобі?

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові; Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Або ою.*

*З ГЛИБИНІ КЛИЧУ.*

*Псалтьма 730.*

З глибині кличу до тебе, Господи; Господи, почуй голос мій.

Нехай уші твої прихиляться до голосу благання моого.

Коли ти, Господи, скочеш надто памятати несправедливості: Господи, хто встойть?

Та в тебе милосердя: тим то й благовіти треба перед тобою.

Надіюсь на Господа; душа моя дожидаває його: на слово його покладаюсь.

Душа моя утікає до Господа: перед ранньою сторожею, говорю, перед ранньою сторожею.

Покладайся, Ізраїлю, на Господа, бо в Господа милість: і богацтво відкуплення в його. І він викупить Ізраїля: від усіх гріхів його.

## *Правило відвідування хорих*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;  
Як було споконвіку, і тепер, і завжди  
буде: на віки вічні. *Амінь.*

*Додаючи оце.*

**СПАСЕ** світа, що Хрестом твоїм і пре-  
цінною Кровою твоєю спас еси нас: Спаси  
й освободи нас, благаємо тебе смиренно,  
Господи.

*Тоді Священник говорить,*

**ГОСПОДЬ** Вседержитель, всесильна твер-  
диня наша для всіх тих, що уповнюють на  
нього, перед котрим, усе, що на небі, на  
землі й під землею кланяється й піддається,  
нехай буде обороною твоєю тепер і на-  
завжди; і нехай дасть тобі пізнати й від-  
чути, що немає іншого Імені під небом да-  
ного людям, в котрому й через котре можеш  
набути здоровля і спасення, тільки Ім'я  
Господа Ісуса Христа. *Амінь.*

*Після цього ж говорить,*

**ПОРУЧАЄМО** тебе превеликому мило-  
сердю Божому й опіці його, Нехай благо-  
словить тебе Господь, нехай піклується то-  
бою. Нехай Господь лицем своїм оссяє тебе  
й буде милостив до тебе. Господь зглянеть-  
ся на тебе й дасть тобі впокій, тепер і на  
віки вічні. *Амінь.*

*Треба, щоб як виздоровіс хора людина,  
не занедбала віддати Богові хвалу й  
прилюдну подяку в Церкви.*

## *Правило відвідування хорих*

**ІЩЕ Й ЦІ МОЛИТВИ МОЖНА**  
**ВІДПРАВИТИ ПІДЧАС ПОВИШОЇ**  
**ВІДПРАВИ, ЯК УГОДНО**  
**СВЯЩЕНИКОВІ.**

*Молитва за хоре Дитя.*

**ГОСПОДІ** Ісусе Христе, що любиши ді-  
точок, і сам дитиною прожив еси на землі:  
Змилуйся над цим дитятком; дай йому  
знати й відчути, що ти близько коло нього;  
поможи йому бути супокійним і лагідним,  
терпеливим і слухняним, і дай йому любити  
тебе більше за-що-раз; приверни йому здо-  
ровля й силу, як така воля твоя, щоб воно  
жило для тебе, на хвалу Імені твому свя-  
тому; ти бо жиеш і царствуєш з отцем і  
Святым Духом, один Бог, на віки вічні.  
*Амінь.*

*Молитва за хору людину.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, Отче милосерд-  
ний, що тільки від тебе залежить доля  
життя і смерті: Щиро молимо тебе, зглян-  
ся із неба милостивим оком твоїм на цього  
слугу твого, що лежить тепер у слабості.  
Даруй йому щире каяття за минулі гріхи  
*його* і зміцни *його* в вірі в Сина твого Ісуса  
Христа. Угости *його* спасенням твоїм;  
візволь *його*, коли угодно тобі, від тілесних  
страждань, і спаси душу *його* по милості  
твоїй: щоб, як уподобається тобі, продов-  
жити дні *його* тут на землі, зміг він жити в  
тобі й статися знарядям тобі на славу,  
вірно послугуючи тобі й роблячи добро у  
роді своїм; або прийми *його* у ті домівки не-  
бесні, де духи заснулих у Господі Ісусі

## *Правило відвідування хорих*

радуються вічним упокоєм і щастям. Даруй це, Господи, ради милости твоєї, у тому ж Сині Твоєму Господі нашім Ісусі Христі; що живе й царствує з тобою і Святым Духом, один Бог, на віки вічні. Амінь.

*Молитва за хору людину, коли слаба надія на виздоровлення.*

**ОТЧЕ** милосердний, Боже розраднику, одинока помоче наша в часі потреби: До тебе линемо за порятунком для цього слуги твоего, що ось лежить отут під твоєю рукою у великій тілесній немочі. Зглянься милостиво на нього, Господи; і чим більше зверхня людина нидіє, тим більше, молимо тебе, зміцні його твоєю безнастannoю благодаттю і Святым Духом у внутрішній людині його. Даруй йому непохитне каяття за усі провини з минулого його життя, й укріпи віру в Сина твого Ісуса; щоб гріхи його змила милість твоя, а прощення його запечатане було на небі, заки він відіде звідсіля, і не бачитимемо його. Знаємо, Господи, що немає в тебе слова неможливо; і що, коли воля твоя, можеш його ще й тепер піdnяти й дарувати йому довше життя між нами; Але, як що бачимо по ньому, що приближується час його розстання, приготуй його, благаємо тебе, в годині смерти так, щоб, коли відіде звідсіля в упокою твоїм, і в ласці твої, душа його змогла увійти до царства твого небесного; ради заслуг і посередництва Ісуса Христа, единого Сина твого, Господа і Спаса нашого. Амінь.

*Поручається ою молитву над умираючим.*

## *Правило відвідування хорих*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, в котрому проживають духи праведників, що їх оправдав еси, перше заки вийшли із земних тюрем своїх: В покорі поручаемо в руки твої душу цього слуги твоего, любого брата нашого, яко в руки вірного Творця, й всемилостивого Спаса; смиренно благаючи тебе, щоб це угодно було перед лицем твоїм. Обмий її, молимо тебе, в крові непорочного Агнця, що заколений за гріхи цілого світа; викупай її зі всіляких плям, що набралася вона серед цього нужденого й нечистого світа, через похоті тіла, або Сатанинську злобу, щоб стала вона чистою і без скази перед тобою. І нас, що лишаємося іще тут, навчи оцим і другими позорищами смертности, як хитким і непевним є наше становище; Та щоб ми вміли числитися з днями життя нашого не легковажно, а цілим серцем нашим відживлялися небесною мудростю, заки жиємо тут, котра б допровадила нас вкінці до вічного життя; через заслуги Ісуса Христа єдиного Сина твого Господа нашого. Амінь.

*Молитва за людей зажурених або мучених совістю,*

**ГОСПОДИ** добрий, Отче милосердний, Боже розраднику: Благаємо тебе, зглянься жалісно й відчуй нещастия цього страждаючого слуги твоего. Ти гірко обвиняєш його і не даєш йому позбутися давніх лихих учинків його; важко спочив гнів твій на ньому, і душа його понад щерь наповнена горем: Але ж, Боже милосердний, що написав еси Слово твоє святе нам на науку,

## *Правило відвідування хорих*

щоб ми через терпеливість і розраду в Святому Писанню, могли надію мати; дай йому правдиве розуміння самого себе, й обітниці та погрози твої; щоб він не тратив довірря до тебе, й не покладався на нічо друге. Даруй йому сили проти всяких спокус, і вілічи його від усяких помислів лихих. Не зломи обтовченуї тростину, й не погаси тліючого льону. Не відверни від нього ласок пожаління по негодованню твому; а дай йому відчути радість і вдоволення, щоб зрадувались кости, що поломав еси. Визволь його від ворожого страху, й оссяй його заревом лиця твого, і даруй йому упокій; ради заслуг і посередництва Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

## *Молитва за виздоровлення хорого.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і невмирущий Боже, давче життя і здоровля: Благаємо тебе, вислухай молитви наші за слугу цього, для котрого просимо милості від тебе, щоб благословення твое спочило на ньому й на тих, що послугують йому лікарствами, щоб виздоровів він на духу й на тілі, як така твоя воля, і віддав подяку тобі у Церкві святій; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## *Молитва за благословення ліків.*

**ГОСПОДИ** Ісусе Христе, великий Лікарю: Зглянься милостиво на цього слугу твого; даруй премудрість і розвагу тим, що служать йому в слабості його; благослови усі ліки й способи лічення на здоровля йому; простягни руку твою, і, як така воля твоя, приведи його до здоровля і сили, щоб він

## *Правило відвідування хорих*

жив і прославляв тебе за доброту твою і благодать; на славу Імені твоєму святому. Амінь.

## *Молитва за здачу на Божу волю.*

**БОЖЕ** Отче наш небесний, в котрому живемо, поводимся й пробуваєм: Даруй цьому слузі твому, щоб він поклався тільки на твою волю святу; щоб він, чи жити ме, чи ні, твоїм був; ради того, що полюбив нас і себе віддав за нас, Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

## *Подяка за початки виздоровлення.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що приводиш до гробу і знов піднімаєш: Віддаємо тобі щирі дякування за превелике милосердя твое, проявлене на цьому братові нашему. Нехай благословенне буде Імя твое, що згадав еси його в слабості його, й дав йому в добрий час подужати. Нехай милосердя твое не покидає його, й даруй йому скільки твоєї благодаті, щоб він вповні прийшов до здоровля на тілі, очерстів на умі, та зрадів надусі, й віддав тобі дякування у Святыні твоїй, і дожив віку свого у вірі й благовінню; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

## *За жінку після пологів.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** і всемилостивий Отче, віддаємо тобі скромні й щирі дякування наші, що зберіг еси слугу твою у болях її і врадував її приведенням на світ дитини; молимо тебе, не уйми від неї доброти твоєї й надалі; обнови здоровля її силу її; і поможи її виховати це дитятко для тебе, та щоб обое

## *Правило відвідування хорих*

вони прийшли до вічного життя; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Заважте, що молитву в цій Відправі може відмовляти хора людина сама за себе.*

*Рівноюж оці молитви можна відпра- вляти за хорих: Молебень під час Причастії хорих, та Молебні, призначені на першу, другу й четверту неділю пе- ред Призодом; на твєтю, четверту й шесту неділю Великого Посту; на Цвіт- ну Неділю; на четверту неділю по Вели- кодні; на Вознесення; на неділю по Воз- несеню; на неділю Трійці; на четвер- ту, шесту, сему, дванацяту, пятна- цяту, вісімнацяту й двацять-першу неділю після Трійці, Преображення, Св. Михаїла і всіх Ангелів, Св. Єванге- листа Луки й усіх Святих.*

*Дальші Уступи зі Святого Писання надаються до читання Біля постелі хорої любини:*

1. Уповання на Бога: Псалмъ 27, 46, 91, 121; Пропов. 3, 11–26; Ісаїя 26, 1–9; 40, 1–11; 40, 25 до кінця; Плач Єрем. 3, 22–41; Св. Маттея 6, 24 до кінця.
2. За здійснену Молитву: Псальми 30, 34.
3. Молитва за небесну поміч: Псальми 43, 86, 143; Св. Якова 5, 10 до кінця.
4. Каяття: Псальми 51, 130.
5. Хвала й Подяка: Псальми 103, 146; Ісаїя 12.

## *Правило відвідування хорих*

6. Бог досвідчує людину пораженням: Йов 33, 14–30; До Жидів 12, 1–11.
7. Христос за приклад нам у страж- даннях: Ісаїя 53; Св. Маттея 26, 36–46; Св. Луки 23, 27–49.
8. Божий клич до каяття й віри: Ісаїя 55.
9. Благенства: Св. Матт. 5, 1–12.
10. Чування: Св. Луки 12, 32–40.
11. Христос Пастир добрий: Псалмъ 23; Св. Йоана 10, 1–18.
12. Надія на Воскресення: Св. Йоана 20, 1–18; 20, 19 до кінця; 2. Ко- ринт. 4, 13; 5, 1–9.
13. Відкуплення: Римл. 5, 1–11; 8, 18 до кінця; 1. Св. Йоана 10, 1–9.
14. Християнська любов: 1. Коринт. 13.
15. Зростання в благодаті: Єфес. 3, 13 до кінця; 6, 10–20; Филип. 3, 7–14.
16. Терпеливість у стражданнях: Св. Якова 5, 10 до кінця.
17. Божжа любов до людей: 1. Св. Йоана 3, 1–7; 4, 9 до кінця.
18. Життя будучого віку: Св. Йоана 14, 1–6; Одкр. 7, 9 до кінця; 21, 22; 21, 1–7; 22, 1–5.

## Причастія хорих

того наказуєш, й очищаеш кожного, кого приймаєш: Благасмо тебе, змилуйся на цим слугою твоїм, що доторкнув еси *того* рукою твоєю; і даруй *тому* перебути цю недугу в терпінні, і відзискати тілесне здоровля своє (як така воля твоя), а як колись розлучиться душа *того* від тіла, даруй, щоб чистотою стала вона перед тобою; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

АПОСТОЛ. До Жидів 12, 5.

СИНУ мій, не гордуй каранням Господнім, ані не падай духом, коли покарає тебе. Кого бо любить Господь, цього карає, й картає кожного сина, котрого приймає.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 5, 24.

НАПРАВДУ, направду, кажу вам, Що хто слухає слово мое й вірує Пославшому мене, життя вічне має, й на суд не прийде; а передє від смерти в життя.

За цим Священник відправляє Службу Святої Причастії, зачинаючи від цих слів: ВИ, КОТРИ СПРАВДІ ЧЕСНО КАСТЕСЬ і т. д.

Як що хора людина дуже ослаблена, й треба числитися з часом, тоді взяти тільки Визнання Віри, Відпущення, Молитву Освячення дарів, Обряд подавання Причастії, Молитву Господню та Благословення.

Під час подавання Св. Причастії, Священник перше сам причащається, опісля ю подає тим, що причащаються крім хорого, а на останок хорій людині.

## ПРИЧАСТИЯ ХОРИХ.

Як що всі вмируші люде попадають у наелі припадки, нещастя й недуги й не знають години, коли розстatisя мають з цим світом, тим то, щоб вони завжди готові були для розлуки з цим світом, як покличе іх Господь, треба Парохові час-від-часу (особливо ж під час пошести ѹ помору) обіalo нагадувати людям, щоб часто приймали Святу Причастію Тіла й Крови Спаса нашого Христа, прилюдно в церкві; та що цив вони забезпечуть себе на всякий випадок наглої небезпеки. Як же хора людина не може прийти до церкви, а бажає прийнятися Св. Причастію у себе дома; тоді треба начас повідомити про це Пароха й сказати, кільки ще інших людей бажає прийняти Причастію разом з хорою людиною (а іх повинно бути ѹ найменше троє, а в остаточнім разі двоє) і, приготовивши відповідне місце в домі хорого, і все уладжене так, щоб Священник міг достойно відправити Причастію, з Молебнем, Апостолом та Євангелією того ж дня, як що *тому* можливе.

### МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і вічно живий Боже, Творче людського роду, що кого любиш,

## Причастія хорих

А як людина бореться зі смертю, або священика запізно повідомлено, або як нема ще кого, хто причащається разом з хорим, або для якої іншої важкої причини хора людина не може спожити Причастії Тіла й Крови Христової: Священик запевнює її, що як вона щиро кається за гріхи свої, й непохитно вірує, що Ісус Христос за неї перетерпів хрестну смерть, і кров свою пролив за викуп грішників, щиро згадуючи добродійства, які з цього вона має, й дякує йому за те від щирого серця; тоді споживає вона Тіло й Кров Христову на оздоровлення душі своєї, духом, хоч не приймає їх устами своїми.

Коли ж хора людина за першим відвіданням Священика того часу прийме Причастію, тоді Священик скорочує Требу Відвідин, з Псалмью, а переходить прямо до Причастії.

Як що зі страху перед заразою нікого з Парохіян або Сусідів не можна дістати, щоб прийняли Причастію з хорою людиною, або в разах наглої потреби (оглянувшись, не знайдесь нікого зараз), тоді Священик сам один може з ним причащатися.

\*

## ВІДПРАВА ПРИ ПОХОРОНАХ МЕРЦІВ.

Затямте, що неохрещених небіщуків не можна ховати з Відправою; як також виключених з церкви та самовбійників.

Затямте також, що коли вживається цеї Відправи, Священик може над могилою відчитати Точки, зачинаючи від: ЧОЛОВІК НАРОДЖЕНИЙ ВІД ЖОНИ, після цього коротку ЄКТЕНІЮ, МОЛІТВУ ГОСПОДНЮ, один або більше МОЛЕБНІВ, і БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА НАШОГО і т. д. Священик з клиром, вийшовши на стрічку помершому до церковної брами, йде наперед тіла, до церкви або на цвинтар, і говоритъ, або співає:

Я воскресення і життя, говорить Господь; хто вірує в мене, коли й умре, житиме: й усякий, хто живе й вірує в мене, не вмре ніколи. *Св. Йоанна II, 25. 26.*

Нехай не трівожиться серце ваше: віруйте в Бога і в мене віруйте. В домі Отця моого осель богато: колибі ні, я сказав би вам. Іду наготовити місце вам. *Св. Йоанна I, 2.*

Я знаю, що Відкупитель мій живе, та що він в останній день підійде з пороху оци кожу мою, що розпадається. *Йова 19, 25.*

## *Відправа при похоронах мерців*

Нічого бо не внесли ми у світ, то й ясно, що нічого не можемо винести. Господь дав, і Господь забрав; нехай благословиться Ім'я Господнє. 1. Тим. 6, 7. Йова 1, 21.

*Як увійдуть до церкви, треба відспівати або відчитати одну або обі ці Псалими.*

**Я СКАЗАВ, ПИЛЬНУВАТИМУ.**

*Псал. 39.*

Я сказав, пильнуватиму доріг моїх: щоб не грішити язиком моїм.

Держатиму уста мої, мов зауздані: як довго безбожник передо мною.

Я здержал язик і нічого не говорив: я замовк навіть від добрих слів; а це боліло й гризло мене.

Серце в мені загорілось, від думок моїх огонь зайнався: і на останку я заговорив язиком моїм.

Бияви, Господи, конець мій і міру днів моїх, щоб я знов, як довге життя мое.

Бач, пядею відміряв еси дні мої, і вік мій, як ніщо перед тобою; і справді кожен чоловік, що живе, це тільки марна постать.

Як тінь, ходить чоловік, і даремне він побивається: він збирає богацтва, тай не знає, хто їх забирати буде.

І чого ж я дожидаю, Господи: моя надія на тебе.

Визволь мене від усіх гріхів моїх; не віддай мене на глум безумним людям.

Я замовк і не відкривав уст моїх: бо ти че учинив еси.

## *Відправа при похоронах мерців*

Відверни від мене кару твою: Я пропадаю від важкої руки твоєї.

Коли караеш чоловіка за гріх, то й красу його нівечиш геть, неначе міль, що зідає одежу: тим то кожен чоловік, це тільки марнота.

Почуй молитву мою, Господи, й вислухай прохання мое: не мовчи на мої слози.

Бо я наче чужинець перед тобою: і наче прохожий, як усі батьки мої.

Дай полекшу, нехай прийду до сили: доки відійду звідсіла, і не будевидно мене.

Слава Отцю, і Сину: і Святому Духу.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні, Амінь.

**ГОСПОДИ, ТИ БУВ ПРИСТАННЮ.**

*Псал. 90.*

Господи, ти був пристанню нашою: з роду в рід.

Перше, заки гори повстали, і ти сотворив землю і ввесь світ: від поконвіку в безконечність, ти еси, Боже.

Ти обертаєш людей у зотління: і знов кажеш, Верніться, діти людські.

Бо тисяча літ перед очима твоїми, як учераший день: що минув, як сторожа ночі.

Змітаєш їх геть, вони, як сон: і нагле вянуть, як трава.

Вранці зеленіє, і росте: а в вечері скошена сохне і марніє.

Ми бо нидіємо від гніву твого: від ярости твоєї ми тревожимось.

Ти поставив перед собою несправедливості наші: й гріхи наші тайні перед світлом лиця твого.

## *Відправа при похоронах мерців*

Всі бо дні наші никнуть від гніву твого: і до кінця доводимо літа наші, як би яку розказану казку.

Днів вікі нашого всього сімдесят літ; а як при силі, вісімдесят літ: а сила іх, тільки труди й біда; як тільки вони минуться, і ми зникаєм.

Хто бо знає силу гніву твого: ї зістраху перед тобою обчислити суровість твою.

Навчи нас, як лічити дні наші: щоб ми могли віддавати серця наші для мудrosti.

Зглянься, Господи, на останок: змілосерися над слугами твоїми.

Насити нас рано милостю твою: а ми будемо радіти й веселитись по всі дні наші.

Потіш нас після тих днів, що поражав еси нас: і після літ, в котрих ми горя зазнали.

Яви діла твоїм слугам твоїм: і славу твою перед дітьми твоїми.

І преясна Велич Господа Бога нашого буде над нами: і діло рук наших утверди для нас.

Слава Отцю, і Сину, і святому Духові.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*При похороні малих охрещених дітічок, дозволяється замісць повисиших Псалмів, оцию Псалому.*

## **ГОСПОДЬ ПАСТИР МІЙ.**

*Псал. 23.*

**ГОСПОДЬ** пастир мій; не матиму недостатку.

## *Відправа при похоронах мерців*

Він пастиме мене на зеленій леваді й поведе мене над тихі потоки.

Він направить душу мою: ї поведе мене праведними стежками, задля Імені свого.

Хочай би я переходив долину смертної тіні, не наструшуя ніякого лиха: бо ти єси зі мною; твоя палиця і твоя підмога додасть мені духа.

Ти приготовиш стіл переді мною, напроти тих, що доскулюють мені: ти помазав голову мою оливою, і чарка моя наповнена-буде.

А люба щирість і милосердя твоя будуть провежати мене всі дні життя моого: і проживатиму в домі Господньому на віки.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

*Тоді береться Науки з пятнадцятої Голови попередного Листа Святого Павла до Коринтян.*

*І. Коринт. 15, 20.*

**ТЕПЕР ЖЕ** Христос устав із мертвих, первісток зміж тих, що заснули. Бо як через чоловіка прийшла смерть, через чоловіка прийшло також і воскресення з мертвих. Бо як в Адамі всі умирають, так у Христі всі оживають. Кожен же своїм порядком: Христос первісток; опісля ж Христові у приході його. Тоді приходить кінець, як передасть царство Богу, ї Отцеві; коли зруйнует всяку владу, і всяке старшовання, і силу. Має ж царювати, доки не положить усіх ворогів під ноги

## *Відправа при похоронах мерців*

йому. Останній ворог зруйнується — смерть. Усе бо впокорив під ноги йому. Коли ж бо каже, усе покорено під нього, то явно, що окрім того, хто впокорив йому все. Коли ж упокориться йому все, тоді також і Син упокориться тому, хто впокорив йому все, щоб Бог був усе у всьому. Ато, що робитимуть ті, що охрестились у смерть, а мертві зовсім не воскресають? Чого ж і хрестяться ради мертвих? І чого ж непокоїмось кожного часу? Свідчать мені ради про вас, що їх маю у Христі Ісусі Господі нашім, що-дня умираю. Колиб я чоловічим робом боровся зі звірями в Єфесі, то яка мені користь? Коли мертві не встають, нумо їсти й пити, бо завтра помремо. Не обмануйте себе: ледачі бєсіди псують добре звичаї. Пробудітесь до праведності та не грішіть: бо деякі не знають Бога: на сором вам кажу. Та хтобуть скаже, Як устають мертві? І в якому тілі приходять? Безумний, те, що сієш, не оживе, коли не вмре. І те, що сієш, не тіло будуче сієш, а голе зерно, як лучиться пшеничне, або яке інше: а Бог дає йому тіло, яке хоче, й кожному насінню своє тіло. Не кожне тіло, таке саме тіло; тільки інше тіло в людей, інше тіло в скотини, інше у риб, інше ж у птацтва. Єсть також тіла небесні, й тіла земні, та інша слава небесних, а інша земних. Інша слава сонця, а інша слава місяця, й інша слава зір; зоря бо від зорі відріжняється славою. Так саме й воскресення мертвих. Сіється в зотління; устає в нетлінню; сіється в безчестю; устає в славі: сіється

## *Відправа при похоронах мерців*

в немочі; устає в силі: сіється тіло природне; устає тіло духовне. Є тіло природне, і є тіло духовне. Так і написано, Стався перший чоловік Адам душою живою; а останній Адам животворчим Духом. Тільки вперед не було те, що духовне, а те, що природне; опісля ж духовне. Перший чоловік із землі, земний; другий чоловік Господь з неба. Який земний, такі й земні: і який небесний, такі й небесні. І яко ж носили ми образ земного, та носитимем і образ небесного. Це ж говорю, браття, що тіло і кров царства Божого наслідіти не може; і зотління незотління не наслідить. Ось тайну вам кажу: Всі не впокоїмось, всі ж перемінимось у хвилину, у миг ока, за останньою трубою: бо затрубить труба, й мертві повстають нетлінними, й ми по-перемінюємося. Треба бо тлінному цьому вдягнутись у нетління і смертному цьому одягнутись у бессмертя. Як же тлінне це одягнеться у нетління й смертне це одягнеться у бессмертя, тоді станеться написане слово; тоді здійсниться написано слово, Пожерта смерть побідою. Смерте, де твое жало? Гробе, де твоя перемога? Жало смерти, гріх; а сила гріха, закон. Богу ж дяка, що дав нам перемогу через Господа нашого Ісуса Христа. Тим же, браття мої любі, будьте сталі, непорушні, завжди збогачуючись у ділі Господньому, бо знаете, що праця ваша не марна перед Господом.

*При похороні маленьких діточок дозволяється, замісць повисшої Науки, взяти одно або й обое із очіх.*

## *Відправа при похоронах мерців*

*Св. Маттея 18, 1—6. то.*

ТОГО часу приступили ученики до Ісуса, кажучи, Хто більший у царстві небесному? І, покликавши Ісус дитяко до себе, поставив його серед них, і сказав, Направду кажу вам, Коли не навернетесь, та не станете, як діти, то не ввійдете в царство небесне. Оде ж хто смириться, як дитятко це, той більший у царстві небесному. І хто прийме одно таке дитятко в ім'я моє, мене приймає. Хтож зблазнить одного з цих малих, щоб вірують у мене, лучше йому, щоб повіщено млинове жорно на шию йому, та й утоплено в глибині морській. Глядіть, щоб не погордувати одним із малих цих; бо кажу вам, Що ангели їх на небі по-всяк-час бачать лице Отця мого небесного.

*І. Солун. 4, 13.*

*НЕ* хочу ж, браття, щоб ви не відали про тих, що впокоїлись, щоб не скорбілі ви, як інші, що не мають надії. Бо коли віруємо, що Христос умер і воскрес, так Бог і тих, що поснули в Ісусі, приведе з ним. Це бо говоримо вам словом Господнім, що ми, котрі зостанемось живими до приходу Господнього, не попередимо тих, що впокоїлись. Сам бо Господь з покликком, з голосом архангельським і з трубою Божою зійде з неба, і мертві в Христі воскреснуть найперше: потім ми, що зостанемось живі, разом з ним будемо підхоплені в хмарах на зустріч Господеві на воздух, і так завсіди з Господом будемо. Тим же втішайте один одного словами цими.

## *Відправа при похоронах мерців*

*Тоді можна сказати або відспівати Апостольське Визнання Віри, всі люде на ногах.*

Тут Священник може скоротити ту частину Відправи, що відправляється в церкві, уживши короткої Єктенії, Молитви Господньої, та одній або двох із слідуючих молитов.

Як стануть над гробом, а тіло приготовляється до ями, Священник промовляє, або, — Священник з Клиром співають:

**ЧОЛОВІК**, народжений від жони, має тільки короткий час для життя, і сповнений горем. Підростає й паде, як підкошена квітка; проминає, неначе тінь, і ніколи не має одного пристанівку.

Серед життя ми в смерти: В кому шукати нам помочі, як не в тобі, Господи, що за наші гріхи справедливе гніваєшся на нас?

Однак, Господи Боже пресвятий, Господи всесильний і всемилостивий Спасе, не віддай нас на поталу гірким болям вічної смерті.

Ти знаєш, Господи, тайни сердець наших; не відхили милосердного уха твого від молитов наших; а пощасти нас, Господи, всесвятий, Боже всесильний, святий і вселаскавий Спасе, вседостойний Судіє вічний, не дай нам в останній годині, через смертні судороги, відпасти від тебе.

*Тоді, як люде кидають землю на тіло, Священник промовляє,*

**ОЦЕ**, як уподобалось Всемогутньому Богові з превеликої милости його покликати

## *Відправа при похоронах мерців*

до себе душу цього помершого брата на-  
шого; віддаємо й тіло його (її) до землі:  
землю до землі, порох до пороху, попіл до  
попелу; з певною ж непохитною вірою ж  
надією на Воскресення до вічного життя,  
у Господі нашім Ісусі Христі; котрий пе-  
ремінить тлінне тіло наше на подобину  
своєго преславного тіла, могутнім діланням  
своїм, котрим він може усе підчинити собі.

### *При похороні на морі.*

**ОЦЕ**, як вподобалось Всемогутньому  
Богу з превеликої милости його, забрати  
до себе цього помершого тут брата нашого:  
Віддаємо тіло його глибинам морським на  
зотління, з дожиданням Воскресення тіла  
(коли море віддасть мерців своїх) і життя  
будучого віку, у Христі Ісусі Господі на-  
шім; котрий з приходом своїм перемінить  
тлінне наше тіло на подобину свого пре-  
славного тіла, за могутнім діланням своїм,  
котрим він може усе підчинити собі.

### *Тоді треба змовити або відспівати,*

І чув я голос з неба, промовляючий до  
мене, Напиши, Відтепер блаженні мертві,  
що вмирають в Господі; Справді так, про-  
мовив Дух, вони бо спочивають по трудах  
своїх.

### *Або, при похороні охрещених малень- ких дітей,*

**СКАЗАВ** Ісус, Допустіть діточок при-  
ходити до мене, і не бороніть їм: таких бо  
царство Боже.

### *Тоді Священник каже.*

Господи, помилуй нас.

## *Відправа при похоронах мерців*

Христе, помилуй нас.

Господи, помилуй нас.

**ОТЧЕ** наш, що еси на небі, Нехай свя-  
титься Ім'я твое, Нехай прийде царство твое,  
Нехай діється воля, на землі, як і на небі.  
Хліб наш насущний дай нам сьогодні; I  
даруй нам провини наші, як і ми даруємо  
тим, що провиняється проти нас; I не  
впровадь нас у спокусу, А визволь нас від  
лукавого. **Амінь.**

### *Священник.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, в котрому про-  
живають духи, що відійшли звідсіля в  
Господі, і в котрому душі вірних, що виз-  
волились від тяготи тіла свого, пробувають  
в радощах і щастю: Хвалимо й величаемо  
Ім'я твое святе, за всіх слуг твоїх, що до-  
бігли до мети й додержали віри; благаючи  
тебе, щоб уподобалось тобі, з великої до-  
броти твоєї, скоро доповнити число ви-  
браних твоїх і прискорити прихід царства  
твого; щоб і нам, з тими, що відійшли звід-  
сіля в правдивій вірі в Ім'я твое святе, спо-  
добитися повного звершення й невимовної  
слави, тілом і душою, у вічній твоїй і без-  
конечній славі; у Христі Ісусі Господі на-  
шім. **Амінь.**

### *Молебень.*

**МИЛОСТИВИЙ** Боже, Отче Господа  
нашого Ісуся Христа, котрий есть воскре-  
сення і життя; в котрому всякий віруючий  
житиме, хоч і вмре; а кожен, хто жив й  
вірує в нього, не вмре ніколи; котрий і  
нас навчив (через апостола свого Святого

## *Відправа при похоронах мерців*

Павла) не жалувати, як ті, в кого нема надії, за тими, що позасипляли в ньому: Смиренно благаємо тебе, Отче, воскреси нас із гріховної смерті до життя в праведності; щоб, коли відійдем із цього світу, змогли ми спочити в ньому; як оце, надіємся, і цей брат наш спочиває; та щоб в останній день, коли всі воскреснуть і нас не віддалив еси від лиця твого, а привитав тими щасливими словами, котрі виголосять тоді улюблений Син твій до всіх, хто любить і бойтесь тебе, промовляючи, Прийдіть, благословені діти Отця мого, наслідуйте царство приготоване вам від поконвіку: Даруй це, благаємо тебе, Отче милосердний, ради Ісуса Христа, Посередника й Відкупителя нашого. Амінь.

**БЛАГОДАТЬ** Господа нашого Ісуса Христа, і любов Божа, і Причастія Святого Духа, зі всіма нами навіки. Амінь.

*Або це,*

**БОГ** упокою, що воскресив із мертвих Господа Ісуса, того великого Пастиря овець, крову вічного заповіту, нехай звершить вас у всякому добром ділі для сповнення волі його, нехай спомагає увас те, що угодне перед лицем його, у Христі Ісусі; котрому подобає хвала на віки вічні. Амінь.

**Увага.** Як конечність вимагає, ціле це Богослуження вільно відправляти в церкві: тільки щоб слова: ОЦЕ, ЯК ВПОДОБАЛОСЬ ВСЕМОГУЧОМУ БОГУ і т. д. змовити над гробом.

**Додаткові Молитви**, що іх Священик може вживати, як хоче.

## *Відправа при похоронах мерців*

**ВСЕМОГУЧНІЙ** і предвічний Боже, від серця благаємо тебе, з доброти твоєї, потіш і заступись за всіма, що в цьому проминаючому життю журяться, сумують, терплять недостачі, хорують і переживають усікі нещаствя. Благословляєш Імя твоє святе, за всіх слуг твоїх, що відійшли із цього світу з вірою та страхом; благаючи ласки в тебе, щоб допоміг нам ійти за їхніми добрими прикладами, щоб з ними і нам статися причастниками небесного царства твого: Даруй це, Отче, ради Ісуса Христа, единого Посередника й Заступника нашого. Амінь.

**ОТЧЕ** небесний, що благословенний Син твій Ісус Христос плакав перед гробом Лазаря: Зглянися, молимо тебе, і зжалься над цими людьми, що сумують і горюють; потіш їх, Господи, твоєю ласкавою розрадою; дай їм зрозуміти, що усе в життю складається на добро люблячим тебе; і даруй їм безупину покладатися на тебе й надійтися на твою батьківську опіку; у тому ж Ісусі Христі Господі нашім. Амінь.

**ДАРУЙ**, Господи, щоб, як охрестились ми у смерть благословленного Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, так, щоб через безупинне умертвлювання лихих похóтей наших, погреbлись ми з ним; та щоб крізь ворота смертні та гріб прийти нам до радісного воскресення; задля заслуг того, що був умер, поховали його, і знов воскрес для нас, Сина твоего Ісуса Христа Господа нашого. Амінь.

**ВСЕМОГУЧНІЙ** Боже, що зібрав еси вибраних твоїх в один Союз, і братівство у

## *Відправа при похоронах мерців*

предивному тілі Сина твого Ісуса Христа Господа нашого: Даруй нам благодать жити по прикладу благословенних Святих твоїх, наслідувати їх чесне та добробійне життя, щоб і ми змогли прийти до тих невимовних радощів, приготованих для всіх ціло люблячих тебе; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

**БОЖЕ**, що дням твоїм немає кінця, а ласок твоїх ніхто не почислить: Дай нам, благаємо тебе, глибоко відчути короткість і непевність людського життя на землі; і нехай Дух Твій провадить нас у святости й праведності всі дні життя нашого: Щоб, коли вже відслужими тобі в роді нашім, змогли зібратись з батьками нашими, маючи свідоцтва доброго сумління; в обеднанні святої Соборної Церкви; в певноті непохитної віри; в розраді розумної, побожної й святої надії, у ласці твоїй, Боже наш, і в звершенні любові зі всіма людьми. Даруй це, благаємо тебе через Христа Ісуса Господа нашого. *Амінь.*

*Під час Похорону маленьких діточок, можна вживати оцих Молебнів.*

**ВСЕМОГУТНІЙ** Боже, що із уст немовляток, і тих, що годуються матірними сосками, проявив еси силу й дав діточкам прославляти тебе смертью своєю: Умертви й убий всякі лихі похоті у нас і так зміцни нас ласкою твоєю, щоб праведністю життя нашого й непохитною вірою нашою, змогли ми до кінця життя нашого, прославляти Ім'я твое святе: у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

## *Відправа при похоронах мерців*

**ОТЧЕ** небесний, що лице твоє на небі діточки маленькі усе бачать: Дай нам упевнитись в вірі, що ця дитинка відійшла від нас у безпечне місце вічної любові твоєї; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

**ГОСПОДИЙ** Ісусе Христе, що брав еси діточок на руки й благословив їх: Відкрий очі наші, благаємо тебе, щоб зрозуміли ми, що ти пригорнув до себе й це дитятко обіймами твоєї любові, й наділив його благословенням великої милості твоєї; ти бо жиши і царствуєш з Отцем, і Святым Духом, один Бог, по вікі вічні. *Амінь.*

*АПОСТОЛ. 1. Солун. 4, 13.*

**НЕ** хочу ж, браття, щоб ви не відали про тих, що впокоїлись, щоб не скорбіли ви, як інші, що не мають надії. Бо коли віруємо, що Христос умер і воскрес, так Бог і тих, що поснули в Ісусі, приведе з ним. Це бо говоримо вам словом Господнім, що ми, котрі зостаємо живими до приходу Господнього, не попередимо тих, що впокоїлись. Сам бо Господь з покликом, з голосом архангельським і з трубою Божою зійде з неба, й мертві в Христі воскреснуть найперше: потім ми, що зостанемось живі, разом з ним будемо підхоплені в хмарах на зустріч Господеві на воздух, і так завсіди з Господом будемо. Тим же втішайте один одного словами цими.

*ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 6, 37.*

**УСЕ**, що дає мені Отець, до мене прийде; а хто приходить до мене, не вижену геть.

## *Відправа при похоронах мерців*

Бо зійшов я з неба, не щоб чинити волю мою, а волю пославшого мене. Це ж воля пославшого мене Отця, щоб зі всього, що дав мені, не загубив я нічого, а воскресив його останнього дня. Це ж воля пославшого мене, щоб кожен, хто видить Сина, і вірує в нього, мав життя вічне; і я воскрешу його останнього дня.

*Або, Св. Йоана 11, 21.*

**КАЖЕ** тоді Марта до Ісуса, Господи, коли б ти тут був, не вмер би брат мій. Тільки ж знаю, що й тепер, чого попросиш у Бога, дастъ тебі Бог. Каже їй Ісус, Воскресне брат твій. Каже Марта йому, Я знаю, що воскресне у воскресенню останнього дня. Каже їй Ісус, Я воскресення й життя: хто вірує в мене, коли й умре, житиме: а хто живе й вірує в мене, не вмре ніколи. Чи віруеш цьому? Каже вона йому, Так, Господи: Вірую, що ти еси Христос, Син Божий, що має на світ прийти.

\*

## **ЖІНОЧА ПОДЯКА ПІСЛЯ ПОЛОГІВ звичайно звана.**

**ВИВІД.**

Жінка в принятій час після пологів має прийти до Церкви, прилично вбрана, і стати навколошки на вигідному місці, як годиться, або на місці, призначенному Ординарієм; а тоді Священик відзвівається до неї.

**ОЦЕ**, коли вподобалось Всемогутньому Богу помогти тобі перебути народини, і звільнити тебе від тяжкої небезпеки при пологах, твоя повинність віддати Богу щирі дякування, промовляючи.

*Тоді Священик говорить тільки Псалому.*

**ВЕЛЬМИ РАДУЮСЬ.**

**ВЕЛЬМИ** радуюсь: бо Господь вислухав голосу молення моєго;

Він бо прихилив до мене ухо всое; тим то кликатиму до нього всі дні мої.

Обмотали мене смертні пута: й пекольні болі схопили мене.

Попав я в сум та отяжіння, і покликав я Імя Господнє: Благаю тебе, Господи, визволи душу мою.

## Жіноча подяка після пологів

Благий Господь і справедливий: і милосердний Бог наш.

Господь заступає простодушних: Я був у нужді, і він поміг мені.

Вернись до впокою твою, душа моя: бо Господь вниагородив тебе.

ЧОМ же? ти визволив душу мою від смерті: очі мої від сліз, і ноги мої від упадку.

Ходитиму перед Господом: в крайні живих.

Я вірував, тому й говоритиму: Я ж був болем пригноблений.

Чим віддячiti Господеві: за всі добродійства його, що він учинив для мене?

Чашу спасення прийму: ю Ім'я Господне прizову.

Сповню Господеві всі обітниці мої, перед усім народом його:

У дворах дому Господнього, серед тебе, Ерусалиме. Славіть Господа.

Слава Отцю, і Сину: і Святому Духові.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Або цю Псалтьму 127.

## КОЛИ ГОСПОДЬ.

КОЛИ Господь не ставить хати: даремно трудяться будівничі. Коли Господь не стереже города; даремне пильнує сгорожа. Даремно встаєте ви рано, лягаєте пізно, ю їсте хліб гіркий: він бо дає солодкий сон тим, кого любить.

ОСЬ, діти, овощ утроби; це насліддя і дари, що походять від Господа.

Як стріли в руці велитня: так і молоді діти.

## Жіноча подяка після пологів

Щаслив чоловік, що наповнив ними сайдака свого: вони не засоромляться, як говоритимуть з ворогами у воротах.

Слава Отцю, і Сину: і Святому Духові.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на вічні вікі. Амінь.

Тоді Священик говорить.

## ПОМОЛІМСЯ.

Господи, помилуй нас.

Христе, помилуй нас.

Господи, помилуй нас.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Ім'я твое, Нехай приде царство твое, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьгодні; І даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впровадь нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. Бо твое єсть царство, і сила, і слава, Навіки вічні. Амінь.

СВЯЩЕНИК. Спаси, Господи, жінку цю, слугу твою;

ВІДПОВІДЬ. Що на тебе всю надію має.

СВЯЩЕНИК. Будь її сильною стіною;

ВІДПОВІДЬ. Від лиця ворога її.

СВЯЩЕНИК. Вислухай молитву нашу, Господи.

ВІДПОВІДЬ. І нехай голос наш дійде до тебе.

СВЯЩЕНИК. Помолімся.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, віддаємо тобі щирі дякування за це, що пощадив еси оцю

## *Жіноча подяка після пологів*

жону під час тяжких її болів з приводом на світ дитини: Даруй, благаємо тебе, Отче милостивий, щоб вона при твоїй помочі проживала в вірі й ходила після твоєї волі, в цьому життю; а також сталає спільнинею вічної слави в будучому життю; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

*Тоді Священик говорить.*

**НЕХАЙ** Господь благословить тебе, й хоронить тебе; Нехай Господь лицем своїм осяє тебе; й милостивий буде тобі; Нехай Господь підніме лице своє на тебе, і дасть тобі впокій, тепер і навіки. Амінь.

*Жінка, як приходить до виводу, має по звичаю принести дари; а як є тоді Причастія, треба, щоб вона прийняла святу Причастію.*

\*

## **ВІДМОЛЕННЯ АБО ВІДВЕРНЕННЯ БОЖКОГО ГНІВУ Й СУДУ ПРОТИ ГРІШНИКІВ.**

**З ПЕВНИМИ МОЛИТВАМИ ВЖИВАТИ  
ТРЕБА ПЕРШОГО ДНЯ ПОСТУ ТА ЩЕ  
ДЕКОЛИ, ЗГІДНОЗПОСТАНОВОЮ ОР-  
ДИНАРІАТУ.**

*Після Утріні, як скінчиться Єктенія,  
по звичаю, Священик від столика або  
з клироса, промовляє.*

**БРАТТЯ**, в стародавній церкві, був по-  
божний звичай наказання; що, на початку  
Єктенії, таких людей, що були оскаржені  
за великий гріх, ставили до прилюдної по-  
кути, й карали на цьому світі, щоб іх душі  
спаслись у День Господень; та щоб другі,  
врозумившись цим прикладом, мали більше  
струху перед злими ділами.

Замість цього, доки можна буде знов від-  
новити наказання (а це придалося б дуже  
й тепер), вважається потрібним, щоб під  
цей час (перед усіма вами) відчитати за-  
гальні декрети Божого гніву, взяті із 27-ої  
Голови Пятої Книги Мойсея із інших  
місць Писання; та щоб ви кожну точку  
відповіли, **АМІНЬ**: На те, щоб, упевнив-  
шись про велике негодовання Боже до  
грішників, змогли ви лекше прихилитись

## *Відмолення*

до чесного й дійсного каяття; і більш обережно поводились в ці небезпечні дні; втікаючи від тих поганіх діл, проти которых власними устами заявляєте гнів Божий.

*ГНІВ* Божий на тій людині, що робить якого-будь струганого боввана, щоб покланятися йому.

*А люди мають відповідати, говорячи.*

**АМІНЬ.**

**СВЯЩЕНИК.** Гнів Божий на тій людині, що зневажає свого батька або матір.

**ВІДПОВІДЬ. АМІНЬ.**

**Священик.** Гнів Божий на тій людині, що пересуває сусідську межу.

**Відповідь. Амінь.**

**Священик.** Гнів Божий на тій людині, що зведе сліпого з дороги його.

**Відповідь. Амінь.**

**Священик.** Гнів Божий на тій людині, що обманить чуженицю, сироту або вдову.

**Відповідь. Амінь.**

**Священик.** Гнів Божий на тій людині, хто вдарить близкього свого потайно.

**Відповідь. Амінь.**

**Священик.** Гнів Божий на тій людині, що робить перелюб.

**Відповідь. Амінь.**

**Священик.** Гнів Божий на тій людині, що бере плату, аби вбити невинного.

**Відповідь. Амінь.**

**Священик.** Гнів Божий на тій людині, що покладається на людину, її бере собі її на оборону, а в серці своїм віддається від Бога.

## *Відмолення*

**Відповідь. Амінь.**

**Священик.** Гнів Божий на немилосердих, блудниках, захланниках, ідолопоклонниках, клеветниках, богохульниках, пянницях і визискувачах.

**Відповідь. Амінь.**

## **СВЯЩЕНИК.**

**ТЕПЕР** в виду цього, що гнів Божий пробуває на всіх тих, котрі блудять і відступають від заповідій Божих; (Пам'ятаючи на страшний суд, що висить над головами нашими й готов упасті на нас); вернімось до Господа Бога в повні сокрушенням серці; оплачуючи й каючись за грішне наше життя, признаючись і сповідаючись із гріхів наших, і стараючись приносити бодрі овочі каяття.

*Mat. 3, 10.*

**Do Жид 10,** Вже ж бо сокира коло кореня дерева лежить; тим кожне дерево, що не дає доброго овочу, зрубають тай кидають в огонь. Страшно впасти в руки Бога Живого:

*31.*

**Пс. 11, 6.** Жаром поспіле він на грішників сіти; огонь і сірка, буря і хуртовина це буде частина напитку їх.

*Iсаїя 26, 21.* Ось бо Господь вийде з пробутку свого покарати земнородних за ледарства їх. Хто ж видержить день приходу його? Хто встоїть,

*Mat. 3, 2.* *Mat. 3, 12.* як він явиться? У руці в нього лопата й перечистить він тік свій, він збере пшеницю свою до сто-

## *Відмолення*

*1. Сол. 5, 2.* доли; а полову спалить огнем  
*3, 4.* невгласимим. День Господень прийде, як злодій, в ночі: і як люди

казатимуть, Супокій і все безпечно, тоді нагло настигне на них погибель, як муки нападають поліжницю, і не втічуть вони. Тоді

*Рим. 2, 4, 5.* явиться гнів Божий в день пімsti, що вперті грішники, жорстоким серцем своїм стягнули на себе; що погордили добротою, дожиданням і довготерпінням Божим, як кликав їх безнастанно до каяття.

*Прит. 1, 28,* Тоді кликатимуть до мене (говорить Господь) та не озвуся; здосвітку шукати будуть, та не знайдуть мене; за те, що знання зневинили, і страху Божого не прийняли, а зневинили мою раду, й погордили докорами моїми.

*Мат. 25, 10,* Тоді запізно буде стукати, як *11, 12.* двері зачинені; і запізно благати помилування, коли суд зачнеться. Ой, страшний голос найсправедливішого декрету, що виголоситься над ними тоді, як скажеться до них, І-йдіть, прокляти, в огонь вічний, приготований діяволові та ангелам його, Тим

*2. Кор. 6, 2.* же браття подбаймо, нім ще пора, доки триває день спасення бо надходить ніч, коли ніхто не

*Іоан. 9, 4, 5.* зможе робити: Доки маємо світло, віруймо в світло, й ходімо, як діти світла, щоб не викинули нас у темряву страшну, де плач і

## *Відмолення*

*Мат. 25, 30.* скреготання зубів. Не надуживаймо доброти Божої, що накликуює нас до поправи і задля безконечного милування обіцяє нам прощення минулого, як ми ширим і непохитним серцем обернемося до нього. Бо, хочай би гріхи наші були, як кармазин червоні, вони, як сніг, убіляться; і хочай були вони, як пурпур, убіляться, як вовна, Відверніться, Говорить Господь, від усіх проступків наших, а гріх ваш не буде погубою Вашою; відкиньте геть від себе усю безбожність Вашу, що чинили її: Створіте нові серця й нового духа в собі: пошожі вам умирати, ти доме Ізраїлів? Мені бо не люба смерть того, хто мусить умерти, говорить Господь Бог. Оберніться ж, а жити мете.

*Ісаїя 1, 18.* А як ми згрішили, Заступника маємо перед Отцем, Ісуса Христа Праведника; а він вблагання за гріхи наші.

*Ісаїя 53, 5.* Він же поранений був за гріхи наші, й мучений за беззаконня наші, обернімся же до милосердного, що приймає всіх розкяяних грішників; певні будьмо, що він готов прийняти нас, і хоче простили нам, як прийдемо до нього з достойним каяттям; як віддамо себе йому, і від тепер ходитимем його стежками; як возьмемо на себе

## *Відмолення*

*Mat. 11,29, ярмо його любе й тягяр його легкий, і за ним пійдем у тихости, покуті й любови, і поводитись будемо по наставленням Святого Духа, завжди шукаючи його слави, й служаччи йому в нашому покликанню з подякою, Як це ми зробимо Христос визволить нас від прокляття закону, та від страшного суду, що впаде на тих, котрі стануть ліворуч, а нас поставить він праворуч і дасть нам*

*Mat. 23,33, 34. щире благословення отця свого, заставляючи нас прийняти насліддя в царстві небесному: до котрого в певності приведе нас задля безконечного милосердя свого. Амінь.*

*Тоді всі припадають на коліна.*

*Священик на своєму місці для читання Ектенії.*

*I всі разом говорять ою Псалому.*

**ПОМИЛУЙ МЕНЕ, БОЖЕ, Пс. 5x.**

*Помилуй мене, Боже, по превеликій милості твоїй по премному милосерді твому, даруй беззаконня мое.*

*Обмий мене зовсім від несправедливості моєї: й очисти мене від гріха моого.*

*Я бо признаю беззаконня мое: і гріх мій все переді мною.*

*Перед тобою одним я згрішив, і вчинив те, що є зло, перед очима твоїми: щоб ти був оправданий в словах твоїх і справедливий в суді твоїм.*

## *Відмолення*

*Ось бо я в беззаконю родився: і в грісі почала мене мати моя.*

*Ось ти любиш правду в серці і в сердині серця покажеш мені тайну мудрість твою.*

*Очисти мене від гріха іссопом, і буду чистий: обмий мене, і буду над сніг білійший.*

*Дай мені почутти радість і веселість: і зрадіють кости тобою розбиті.*

*Відверни лице твое від гріхів моїх: і прости всі беззаконня мої.*

*Сотвори мені, Боже, чисте серце: і обнови в мені духа праведного.*

*Не відкинь мене від лиця твого: и Духа твого Святого не відberи від мене.*

*Приверни мені радість спасення твого: и духом вольним покріпи мене.*

*Тоді покажу беззаконним дороги твої: і грішники обернутся до тебе.*

*Визволь мене від кріавої вини, Боже, Боже спасення мого: и уста мої радісно величатимуть справедливість твою.*

*Ти бо не бажаєш жертви, а тоя приніс би тобі: жертва всепалення не люба тобі.*

*Жертва Богу дух сокрущений: серця сокрушеного и смиренного ти не відкинеш, Боже.*

*Щасти Боже Сіону, по благій волі твоїй: здивгни мурі Єрусалима.*

*Тоді будуть тобі любі жертви правди, жертви цілопалення и приноси: тоді положать бичків на жертвеннік твій.*

*Слава Отцю, I Сину: и Святому Духові.*

*Відповідь. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віki вічні. Амінь.*

*Господи, помилуй нас.*

## *Відмолення*

*Христе, помилуй нас.*

Господи, помилуй нас.

Отче наш, що еси на небі, Нехай свя-  
титься Ім'я твое, Нехай прийде царство твое,  
Нехай діється воля твоя, на землі, як і на  
небі. Хліб наш насущний дай нам сьогод-  
ні; I даруй нам провини наши, Як і ми да-  
руємо тим, що провиняється проти нас; і  
не впrowадь нас у спокусу, а визволь нас  
від лукавого. *Амінь.*

*Священик:* Спаси слуги твої, Господи.  
*Відповідь:* Що покладаються на тебе.

*Священик:* Пішли ім поміч з висоти.

*Відповідь:* I по-всяк-часно борони їх.

*Священик:* Поможи нам, Боже Спасе наш.

*Відповідь:* I задля слави Імені твоого  
візволь нас; помилуй нас грішних Імені  
твоого ради.

*Священик:* Вислухай молення наше,  
Господи.

*Відповідь:* I нехай голосіння наше дійде  
до тебе.

*Священик.* Помолімся.

*Ми* молимо тебе, Господи, вислухай  
ласкаво молитви наші й пощади усіх тих,  
що сповідаються перед тобою з гріхів своїх;  
щоб ті, котрим сумління доскулює за гріхи,  
змогли милостю твоєю визволитись й одержати  
прощення й дарування; у Христі  
Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

*Боже, вседержителю,* Отче ласкавий, що  
мишує усіх людей і не ненавидиш нічого  
що створив еси; що не бажаєш смерти  
грішника, а щоб він обернувся від гріха, і  
спасся: даруй вселаскаво провини наші;

## *Відмолення*

прийми й потіш нас умучених і пригнічених  
тягаром гріхів наших. Ти же по природі  
завжди милосердний; і один тільки можеш  
дарувати гріхи. Пощади нас, Господи доб-  
рий, пощади людей твоїх, котрих викупив  
еси; не прийди на суд із слугами своїми,  
немічними й грішними; а так відверни гнів  
твій від нас, що в покорі признаємо неміч  
нашу, й даруй нам дійсне каяття в недома-  
ганнях наших, і так спіши на поміч нам  
на сім світі, щоб могли ми вічно жити в  
будучім світі; у Христі Ісусі Господі на-  
шім. *Амінь.*

*Тоді люде повторяють за Священиком.*

*Наверни нас*, Господи добрий, і ми на-  
вернемося. Милостив будь, Господи, до  
людей твоїх, що обертаються до тебе в  
сьозах, пості й молитві. Ти бо еси милосерд-  
ний Бог, повний співчування, довготер-  
пеливий і милуючий. Ти вибачаєш, коли  
ми заслугуємо на кару, і в гніву твому  
згадуєш милосердя. Пощади людей твоїх,  
Господи добрий, Пощади їх і не дай наслід-  
дю твому попasti в безладдя. Вислухай  
нас, Господи, бо милосердя твое велике, і  
задля пребогатих милостей твоїх зглянись  
на нас; Задля заслуг і заступства благо-  
словленного сина твого, Ісуса Христа, Гос-  
пода нашого. *Амінь.*

*Тоді сам Священик говорить.*

*Господи*, благослови нас, держи нас;  
Господи, просвіти лицє твое на нас, і мир  
подай нам, тепер і на віки. *Амінь.*